Jaarstukken 2020

Gemeente Kerkrade

Leven in beweging

Aanbieding **5**

Jaarverslag **7**

Financiële beschouwingen **9**

Jaarrekening in één oogopslag **13**

Programma's **15**

Overzicht opbouw jaarverslag 15
Portefeuilleverdeling 16
0. Bestuur en ondersteuning 17
1. Veiligheid 23
2. Verkeer, vervoer en waterstaat 28
3. Economie 33
4. Onderwijs 37
5. Sport, cultuur en recreatie 41
6. Sociaal domein 46
7. Volksgezondheid en milieu 55
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 62

Paragrafen **69**

§1. Lokale heffingen 71
§2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 75
§3. Onderhoud kapitaalgoederen 83
§4. Financiering (treasury) 93
§5. Bedrijfsvoering 97
§6. Verbonden partijen 107
§7. Grondbeleid 127

Jaarrekening **137**

Belangrijkste mee- en tegenvallers rekening 139
Totaaloverzicht taakveld (structureel/incidenteel) 140
Overzicht lasten en baten per taakveld 144
Analyse afwijkingen exploitatie 148
Overzicht investeringen 161
Analyse afwijkingen investeringen 163
Balans 169
Waarderingsgrondslagen 174
Toelichting op de balans 177
Wet Normering Topinkomens 190
Nadere toelichting reserves en voorzieningen 191
Staat van Gewaarborgde geldleningen 193
Staat van Gewaarborgde geldleningen (particulieren) 195
Sisa (Single Information Single Audit) 196

Bijlagen **199**

Staat van Investeringen en financiering 200
EMU-saldo 201
Overige risico's 202

Aanbieding

Aan de gemeenteraad

Middels dit jaarverslag en deze jaarrekening legt het college verantwoording af over het gevoerde bestuur in 2020. Bij deze jaarstukken horen ook de controleverklaring en het verslag van bevindingen van de accountant.

De raad verleent met het vaststellen van de jaarrekening décharge aan het college. Ter voldoening aan het bepaalde in de artikelen 197 en 198 van de Gemeentewet bieden wij u de jaarrekening 2020 ter vaststelling aan.

Betreffende de Single Information Single Audit-regeling (Sisa) zijn er voor het verantwoordingsjaar 2020 in totaal 164 specifieke uitkeringen, waarvan er 10 relevant zijn voor Kerkrade.
De verantwoording van deze regelingen is te vinden in het onderdeel 'Jaarrekening 2020'.

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van COVID-19 kijken wij steeds wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen.

De in dit boekwerk genoemde bedragen zijn afgerond op duizenden euro's, tenzij anders aangegeven. Hierdoor kunnen ook (kleine) afrondingsverschillen in tellingen voorkomen.

Voor wat betreft de opzet wordt de indeling op basis van de zgn. taakvelden gevolgd. De programma's zijn als volgt:

0. Bestuur en ondersteuning
1. Veiligheid
2. Verkeer, vervoer en waterstaat
3. Economie
4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie
6. Sociaal domein
7. Volksgezondheid en milieu
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.

Burgemeester en wethouders

Kerkrade, mei 2021

Jaarverslag

Financiële beschouwingen

a. Rekeningresultaat
Het voordelig rekeningresultaat 2020 na resultaatbestemming bedraagt € 553.460.

Er was reeds een positief resultaat geraamd ten tijde van de 1e bijstelling 2020 van € 407.000. Er is sprake van diverse mee-en tegenvallers na deze bijgestelde begroting 2020. Hieronder valt ook het nadeel als gevolg van Covid-19.

Daarnaast is sprake van enkele resultaatbestemmingen. Over de resultaatbestemming Corona (post verkiezingen en sociaal domein) voor een bedrag van € 682.500 is reeds besloten door de raad in maart 2021.

De Begroting 2022/1e bijstelling 2021 staat gepland voor november 2021. Enkele aandachtspunten vragen ons te anticiperen op enkele bekende problematieken die zich voordoen in 2021. Met de voorgestelde aanvullende resultaatbestemmingen van in totaal € 1.013.840 wordt hierin voorzien voor 2021.

Een korte toelichting op de belangrijkste mee- en tegenvallers van de rekening 2020 t.o.v. de bijgestelde begroting 2020, het verloop van de 'reserve (parkeerfonds) exploitatie' en het verloop van de 'reserve structuurfonds/investeringsambities' treft u aan onder f. "Analyse op hoofdlijnen, reserve (parkeerfonds) exploitatie en reserve structuurfonds/investeringsambities".

Wij stellen voor het rekeningresultaat 2020 na resultaatbestemming toe te voegen aan de 'reserve (parkeerfonds) exploitatie'. Ten aanzien van deze reserve stellen wij verder een naamswijziging voor. De reserve wordt namelijk vaker onbedoeld geassocieerd met het beleidsterrein 'parkeren'. Vandaar dat wij een naamswijziging voorstellen, namelijk 'reserve exploitatie'. In deze rekening zal de reserve nog worden aangeduid met 'reserve (parkeerfonds) exploitatie, daarna zal de nieuwe naam worden gebruikt.

b. Reserves en voorzieningen
In de toelichting op de balans in de jaarrekening wordt een meer gedetailleerde specificatie van de reserves en voorzieningen gegeven. De reserves en voorzieningen geven het navolgende beeld:

bedragen x € 1.000

	ultimo 2019	**ultimo 2020**
Algemene reserve	7.034	8.975
Bestemmingsreserves *	18.568	20.709
Voorzieningen	8.562	8.352
Totaal	**34.164**	**38.036**

** exclusief rekeningresultaat 2020*

Reserves
Het totaal van de bestemmingsreserves is toegenomen met € 2.141.

- De *reserve Reeds bestemde nog uit te geven middelen* is per saldo toegenomen met € 1.476.
- De *reserve Onderwijs* is per saldo toegenomen met € 275
- De *reserve Sociaal domein* is toegenomen met € 542 door een positief resultaat op de diverse producten sociaal domein van per saldo € 2,529 mln, alsmede een onttrekking ad € 1.987 mln, onder meer i.v.m de versnelde terugstorting van de Essentgelden naar het Parkeerfonds exploitatie, en beschikbaarstelling van € 150 ten behoeve van het project Laaggeletterdheid.
- Aan de *reserve Parkeerfonds exploitatie* zijn conform eerdere besluitvormingen toegevoegd het rekeningresultaat 2019 ad € 364 en de versnelde terugstorting van Essent gelden ad € 1.381 vanuit de reserve Sociaal domein.

- Aan de *reserve Structuurfonds* is conform eerdere besluitvorming een bedrag onttrokken van € 33; t.b.v. het sociaal programma West € 14 en het project Maria Gorettistraat € 19. De niet meer benodigde gelden voor het project Teutelebroekstraat ad € 61 zijn vrijgevallen ten gunste van de exploitatie.
- De *reserve Gebouwen* is met € 134 afgenomen. Er is voor € 254 onttrokken. De voornaamste onttrekkingen waren die ten behoeve van de dekking van de huurkosten Activerium ad € 150 en kosten Rodahal € 50. De reserve is met € 120 gevoed.

Voorzieningen
Het totaal van de voorzieningen is afgenomen met € 210. De belangrijkste mutaties zijn:

- Aan de *voorziening Pensioenverplichtingen wethouders* is € 262 toegevoegd inclusief een extra storting van € 236 i.v.m. de daling van de rekenrente.
- Van de *voorziening dub. deb. Sozawe* is € 160 vrijgevallen ten gunste van de reserve sociaal domein
- Van de *voorziening Projecten Heilust* is € 107 vrijgevallen ten gunste van de reserve grondexploitatie OBK.
- Aan de *voorziening Riolen* is een bedrag toegevoegd van € 109 en onttrokken is € 95.

Zie verder ook de toelichting op de balans.

c. Begrotingsbijstellingen na 1e begrotingswijziging 2020
In 2019 is de primaire begroting 2020 vastgesteld. Deze is formeel bijgesteld bij de 1e begrotingsbijstelling 2020 in november 2020, gelijk met het vaststellen van de begroting 2021. In de periode hierna hebben ook nog neutrale begrotingsbijstellingen plaatsgevonden die via vaststelling van de jaarrekening worden geformaliseerd.

In het kader van het beoordelen van de begrotingsrechtmatigheid zijn de kostenoverschrijdingen ten opzichte van de vastgestelde 1e bijstelling 2020 (raad november) van belang. In programma 0 Bestuur en ondersteuning betreft dit o.a. de noodzakelijke administratieve boekingen ten behoeve van afsluiten boekhouding. Verder is sprake van overschrijdingen, die worden gecompenseerd door corresponderende hogere baten, door hogere onttrekkingen aan daarvoor bedoelde egaliserende reserves bij de open-einde regelingen, of onderuitputting op andere budgetten. De stortingen in de diverse voorzieningen zijn cf. BBV.

De meest belangrijke kostenoverschrijdingen na de 1e begrotingswijziging zijn de volgende:
In programma 0 Bestuur en ondersteuning betreft dit de extra versterking van de voorziening oninbare belastingdebiteuren € 135.000 (waarvan corona inschatting € 100.000), de versterking van de voorziening pensioenverplichtingen wethouders € 231.000 in verband met een lagere rekenrente en diverse reserveringen per jaareinde van (restant)bedragen van lopende projecten (o.a. project armoedebestrijding € 1.240.000, project laaggeletterdheid € 153.000, project inburgering € 142.000, project gezond in de stad € 102.000, koploperproject € 387.000, milieubeleid € 102.000, stimuleringsregeling centrum € 54.000). De beschikbaar gestelde maar eind 2020 nog niet bestede bedragen van de projecten schuiven door naar 2021. In programma 1 Veiligheid is sprake van een nadelig saldo van het Veiligheidshuis. Deze overschrijding wordt voor een groot deel gecompenseerd door een onttrekking uit de (daarvoor bedoelde) Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen en door een aanvullende bijdrage van de deelnemende gemeenten.
Daar waar deze overschrijdingen niet meer konden worden gecompenseerd, hebben zij het rekeningresultaat (deels) beïnvloed. Verwezen wordt naar de analyse van het rekeningresultaat. Een en ander past binnen het bestaande beleid en is conform de vigerende 'Financiële verordening gemeente Kerkrade ex. art.212 Gemw'.

d. Analyse op hoofdlijnen, reserve parkeerfonds exploitatie en investeringsambities/structuurfonds
Hierna volgen achtereenvolgens een analyse van de belangrijkste mee- en tegenvallers van de rekening ten opzichte van de bijgestelde begroting 2020, het verloop van de reserve Parkeerfonds exploitatie 2020 en het verloop van de reserve Structuurfonds / investeringsambities 2020.

ANALYSE 2020

Begr. 2021 incl. 1e bijstelling 2020 *(raad nov. 2020)*	**407.000**	
CORONA *(raad maart 2021)*		*21n00092*
Compensaties 2020	2.971.300	
Per saldo nadeel 2020	-2.431.600	
Resultaatbestemming		
Restant compensatie sociaal domein 2020 naar 2021	-593.500	
Restant compensatie post verkiezingen 2020 naar 2021	-89.000	
TOTAAL CORONA	**-142.800**	
REGULIERE POSTEN		
Bouwleges	284.380	
OZB	218.920	
Compensabele btw	175.300	
P-budget (salarissen, HRM, fuwa etc.)	143.900	
Decembercirculaire 2020 incl. afrek. oude jaren	180.800	*21n00021*
Onvoorzien restantbedrag	138.500	
Economische Samenwerking Zuid-Limburg (ESZL)	81.240	*21n00052*
Vrijval restant res. structuurfonds project Teutelebroekstr	61.100	
Repro +24, facilitaire zaken +20	44.190	
Extra storting voorz. weth.pens. (i.v.m. daling rekenrente) -236, treasury +291	55.000	*21n00088*
Griffie	30.090	
TOTAAL VOORDELEN	1.413.420	
Parkeren	-245.770	
TOTAAL NADELEN	-245.770	
OVERIGE VOOR- EN NADELEN PER SALDO	135.450	
TOTAAL REGULIERE POSTEN	**1.303.100**	
RESULTAATBESTEMMING		
Onderzoek hybride werken	-50.000	*21n00054*
Reservering ESZL-midd. voor cofinanciering Regiodealproj.	-81.240	*21n00052*
Dividend 2020 *(BBV: verw. in 2021 ivm datum AvA)* Enexis -142, BNG +97	-45.000	*21n00154*
Reservering stijging pensioenpremie 2021	-207.600	*21n00154*
Reservering loonsom / hybride werken e.d. jaarschijf 2021	-250.000	*21n00154*
Reservering P-budget fricties 2021 (gemeentebreed)	-130.000	*21n00154*
Versterking algemene reserve / solvabiliteit aanvulling 2021	-250.000	*21n00154*
TOTAAL RESULTAATBESTEMMING	**-1.013.840**	
SALDO REK 2020 NA RESULTAATBESTEMMING	**553.460**	

Naar reserve Parkeerfonds exploitatie (bestaande gedragslijn) 553.460

Verloop reserve Parkeerfonds exploitatie

bedragen x € 1.000		2020	2021	2022	2023
Saldo begin		**1.909**	**3.756**	**3.970**	**3.970**
VJN 2016	Impulsen voor de stad *	-24	-339		
NJN 2018	Sociaal domein 2019-2022 **	1.381			
REK 2019	Septembercirculaire 2019	126			
	Storting rekeningresultaat 2019	364			
REK 2020	Storting rekeningresultaat 2020		553		
Saldo eind		**3.756**	**3.970**	**3.970**	**3.970**

** Impulsen voor de stad: De nog niet uitgegeven bedragen 2020 zijn doorgeschoven naar 2021. Dit betreft nog de projecten Wisosplit (+71), Klooster Bleijerheide (+83) en Integraal Kindcentrum (+185).*
*** In het verloop van de 'reserve (parkeerfonds) exploitatie' werd rekening gehouden met de volgende mutaties naar(-)/van(+) de reserve sociaal domein: 2020 (-156), 2021 (+768) en 2022 (+769). Het actuele saldo van de reserve sociaal domein bood ruimte om in 2020 alles ineens af te wikkelen.*

Verloop reserve Structuurfonds/investeringsambities

De reserve is volledig dichtverplicht en had ultimo 2016 geen vrije ruimte meer. De reserve is ultimo 2020 ook voor de laatste 3 onderdelen volledig afgewikkeld, waarbij het restantbedrag van het wegenbeheersplan (project Teutelebroekstraat, circa € 61.000) is vrijgevallen ten gunste van het resultaat 2020.

bedragen x € 1.000

Omschrijving	**Besteed ultimo 2020**
Plan Heilust - MFA Kerkrade West (VJN'13/(jan'14))	1.673
Wegenbeheersplan (VJN'15)	1.200
Cultuurcluster centrumplan (NJN'16)	2.816

Jaarrekening in één oogopslag

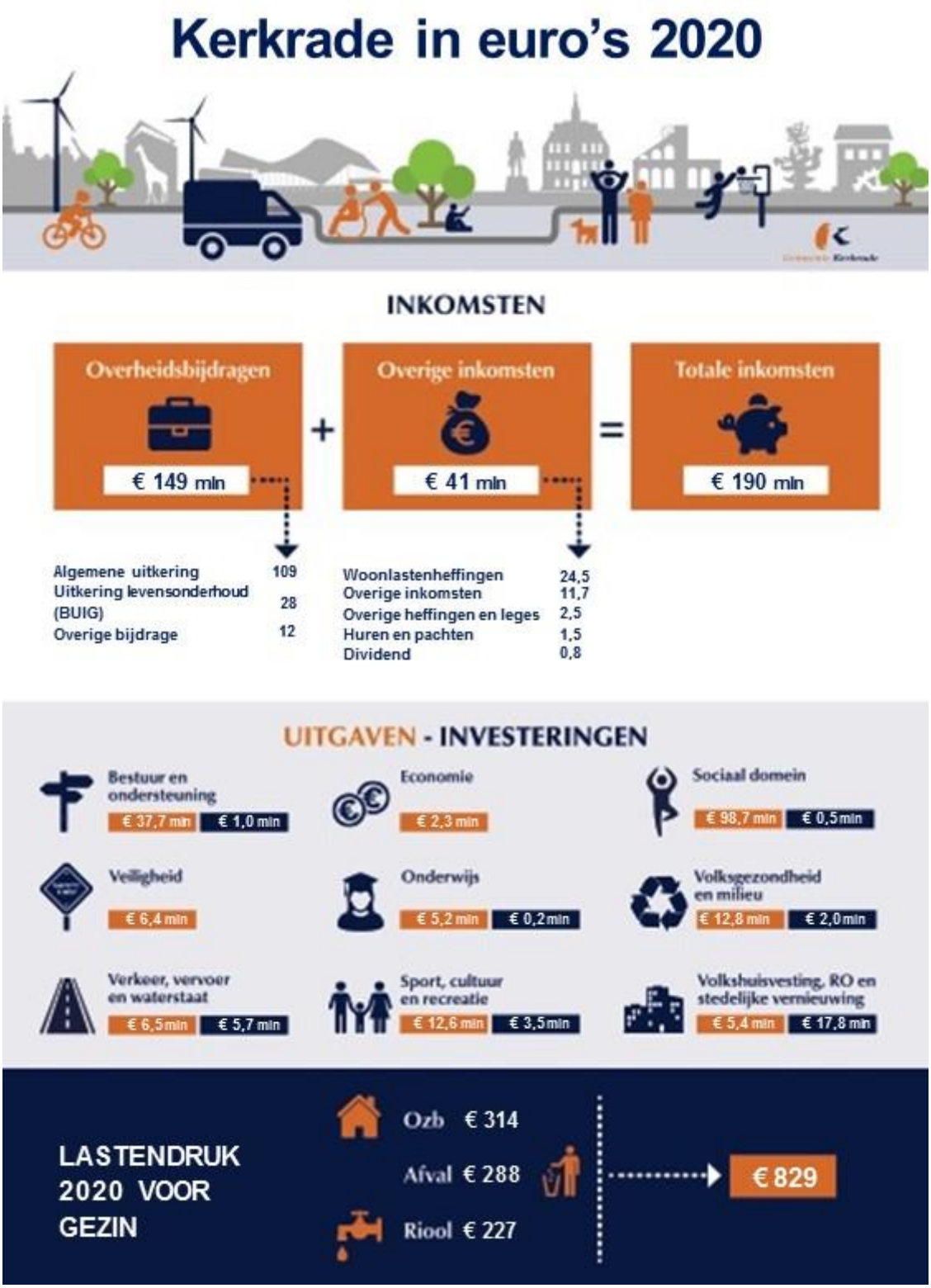

Programma's

Overzicht opbouw jaarverslag

De jaarrekening is opgebouwd uit de programma's en de verplichte paragrafen.

De rekening 2020 bestaat uit 9 programma's (0 t/m 8), gebaseerd op de (hoofd)taakvelden volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de Informatievoorschriften voor derden (IV3). Met ingang van de Begroting 2021 is de indeling van de programma's gewijzigd. Tevens is daar waar relevant een relatie met het (de) relevante taakveld(en) gegeven, zodat duidelijker is welke lasten en baten hiermee verband houden. Deze wijziging is ook gebruikt voor de rekening 2020. Per programma komen aan bod:

Onderdeel A
Een algemene omschrijving van het programma en uit welke taakvelden dit programma bestaat. Tevens wordt in voorkomende gevallen aangegeven met welke paragrafen er een relatie is.

Onderdeel B
Hier zijn opgenomen de speerpunten van beleid, m.n. gebaseerd op het collegeprogramma. De activiteiten/projecten en de voortgang daarvan worden aangegeven. In beginsel staan de speerpunten van beleid gedurende de bestuursperiode vast. Immers, dit was het voornemen om te realiseren in de betreffende periode.

Onderdeel C
Hier wordt in tabelvorm meer inzicht gegeven in de financiën van het programma, zowel exploitatie als investeringen. Inzicht wordt gegeven op taakveld-niveau. Een analyse van de afwijkingen is opgenomen in de Jaarrekening. Voor een detailoverzicht op productenniveau van de kosten en baten van de Rekening 2020 wordt verwezen naar de bijlage "Financiële productenrekening 2020".

Onderdeel D
Dit onderdeel bevat de overige vermeldenswaardige zaken zoals bestuurlijk relevante ontwikkelingen, activiteiten of projecten.

Onderdeel E
Dit onderdeel bevat de landelijk uniforme "basisset beleidsindicatoren". De meeste gegevens zijn van het CBS en landelijke databanken afkomstig en gemeenten nemen deze in hun begroting over. Meer uitleg over deze indicatoren is te vinden op de website "waarstaatjegemeente.nl". Daarnaast zijn opgenomen eigen indicatoren. Op deze wijze ontstaat een indruk van de effecten van (de uitvoering van) het beleid. Het moge duidelijk zijn dat dit slechts een benadering van de complexe werkelijkheid is. Wellicht is ook sprake van externe factoren die niet gerelateerd zijn aan (de uitvoering van) het beleid, maar wel op de gemeten indicator.

Portefeuilleverdeling

Hierna volgt de portefeuilleverdeling van het college van Burgemeester en Wethouders. Per onderdeel is weergegeven met welk programma deze verband houdt.

Petra Dassen-Housen
Burgemeester
Eurode en internationale zaken (0)
PR en communicatie (0/3)
AB/DB Parkstad Limburg (0)
Openbare orde en veiligheid (1)
Rampenbestrijding (1)
Coördinatie handhaving (1)

Tim Weijers
Wethouder
Openbare ruimte (0/2/5/7)
IBA (0)
Ruimtelijke ordening (1/3/8)
Toerisme (3/5)
Marketing (3/5)
Evenementen (3/5)
Vastgoed (0/2/3/4/5/6/8)
Wonen en volkshuisvesting (8)

Leo Jongen
Wethouder
Problematiek verward gedrag (1)
Welzijn (5)
Wmo (6)
Ouderenbeleid (6)
Maatschappelijke zorg (6)
Wijkontwikkeling (6/8)
Volksgezondheid (7)
Wijkwethouder West (8)
Omgevingswet (8)

Bert Bejas
Wethouder
Financiën (0)
Informatisering en automatisering (0)
Publiekszaken en dienstverlening (0)
Parkstad Limburg stadion (5)
Wijkwethouder Oost (8)

Dion Schneider
Wethouder
Parkeren (0/2)
Milieu (1/7)
Afval en reiniging (1/7)
Verkeer en vervoer (2)
Economische zaken (3/8)
Arbeidsmarktbeleid (3)
Duurzaamheid (7)

Jo Schlangen
Wethouder
Integrale Aanpak Wijkgericht
Werken (1/6)
Markten en kermissen (3)
Onderwijs (4)
Jeugd-, jongerenwerk (4/6)
Jeugdhulp (4/6)
Sport en cultuur (5)
Wijkwethouder Noord (8)

Huub Wiermans
Wethouder
Personeel & organisatie (0)
Centrummanagement en –ontwikkeling (3)
VIE (5/8)
Ondernemersfonds (5)
Sociale zaken, re-integratie, minima- en armoedebeleid (6)
Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade (8)

0. Bestuur en ondersteuning

A. Algemeen

Omschrijving van het programma
Het op een goede wijze uitvoering geven aan de bestuurlijke en ondersteunende taken van de gemeentelijke organisatie. Het programma is ondersteunend aan en richtinggevend voor de bestuurlijke ambities en doelstellingen in de andere programma's.

Relatie met paragrafen
Dit programma heeft een relatie met de paragrafen Lokale heffingen (§1), Financiering (treasury) (§4) en Bedrijfsvoering (§5).

Taakvelden
- 0.1 Bestuur
- 0.2 Burgerzaken

- 0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden
- 0.4 Overhead
- 0.5 Treasury
- 0.61 OZB woningen
- 0.62 OZB niet-woningen
- 0.63 Parkeerbelasting
- 0.64 Belastingen overig
- 0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds
- 0.8 Overige baten en lasten
- 0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)
- 0.10 Mutaties reserves
- 0.11 Res. v.de rek. van baten lasten

B. Speerpunten van beleid

Een goede balans tussen primaire beleidstaken en adequaat toegeruste bedrijfsvoering
Relatie met taakveld(en): 0.4
In het voorbije jaar hebben veel van onze voornemens en aanzetten een heel andere richting gekregen. Met een jaar Covid waarover al veel geschreven en gesproken is kwamen andere zaken bovendrijven om de primaire beleidstaken goed uit te voeren. Meerdere intenties en aanzetten om het werken vanuit onze systeemwereld om te buigen naar de leefwereld verliepen anders. De rode draad om meer vanuit de participatiegedachte te werken en daarmee de inclusie maatschappij meer vorm te geven blijft overeind. De uitdaging om daar de juiste capaciteit van mensen en middelen bij te genereren blijft een inzet van bestuur, directie en management. En dat in combinatie met het streven om de juiste mensen op de goede plek te halen of te behouden. Daaraan gekoppeld de vraag of en hoe we daar in de toekomst op voorbereid zijn en met welke consequenties. In een intergemeentelijk verkenning in de WIJ Werken week zijn contouren geschetst in een bruikbare road map. In het kernteam overleg en in het directieberaad zijn veel acties ondernomen om ad hoc oplossingen van voorliggende processen te stroomlijnen. En vanuit het operationele management is veel regelcapaciteit ingezet om het werk anders te laten verrichten. Met als resultaat dat er weinig tot geen achterstanden zijn ontstaan. Gelijktijdig hebben er diverse mutaties en personele wisselingen plaatsgevonden. Waar nodig ging dat gepaard met externe openstelling. De schaarste op de arbeidsmarkt blijft voelbaar. Zeker voor bepaalde functies in onze organisatie. We hebben in het voorbije jaar opnieuw moeten uitbreiden om aanvullende taken en processen goed te kunnen uitvoeren. Daarnaast zien we een toename van projecten die er mede toe hebben bijgedragen dat de flexibele schil en de inhuurbudgetten niet echt geslonken zijn. De Rijksoverheid blijft komen met aanvullingen en aanpassingen op de regelgeving waardoor processen, zeker binnen het sociale domein, voortdurend aangepast moeten worden. Zelfstandige keuzes van medewerkers binnen de afweging van hun werkzaamheden krijgen een centrale rol. Eigenaarschap krijgt hierdoor verdere invulling. Met het traject "Grip op Loslaten" stimuleert de werkgever de beweging vanuit de medewerker zelf en krijgt de bottum up verdere invulling. Het nieuwe thuiswerken verloopt veilig en levert de noodzakelijke out-put op. Het informatiebeleid en de beveiliging zijn op orde en een Assurance verklaring zal ook dit jaar worden afgegeven. Belangrijk speerpunt voor de balans tussen primaire taken en adequate bedrijfsvoering is de verantwoordelijkheid voor goed werkgeverschap en in het bijzonder sturen op ziekteverzuim en daarmee op vitaliteit. Die extra inzet en aandacht heeft geleid tot een aanzienlijke vermindering van het ziekteverzuimpercentage. In de samenhang met het proces van strategische personeelsplanning blijven we werken aan de juiste persoon op de juiste plek met de daarbij behorende competenties.

Waar mogelijk vermindering van regelgeving, procedures en controles
Relatie met taakveld(en): 0.4
Op onderdelen zijn er vereenvoudigingen doorgevoerd en hebben we diverse administratieve handelingen kunnen beperken. Gelijktijdig worden we door omstandigheden toch opnieuw belast met aanscherpingen in die regelgeving. Het aandachtsgebied van informatiebeveiliging en privacy dwingt dat af.
De verdere uitbouw van zogenaamde E-formulieren maakt het de burger makkelijker om digitaal producten af te nemen en contact op te nemen met de gemeente. Sommige aanvullende rechten in het kader van een open overheid van burgers zijn inmiddels gepubliceerd en beschikbaar.
De verfijning en overgang van de ENSIA naar de BIO heeft haar beslag gekregen.

C. Wat heeft het gekost?

Exploitatie

0 Bestuur en ondersteuning	REK.	BEGR.			REK.
	2019	Primair 2020	1e formele bijstelling 2020	Actuele begroting 2020	2020
LASTEN					
0.1 Bestuur	4.503	3.282	3.413	3.757	3.706
0.2 Burgerzaken	1.459	1.269	1.303	1.287	1.279
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	221	410	103	115	115
0.5 Treasury	2.886	92	273	200	216
0.61 OZB woningen	0	0	0	0	0
0.62 OZB niet-woningen	0	0	0	0	0
0.63 Parkeerbelasting	0	0	39	39	39
0.64 Belastingen overig	617	535	589	830	806
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	0	0	0	0	0
TOTAAL LASTEN	**9.685**	**5.588**	**5.719**	**6.227**	**6.161**

BATEN					
0.1 Bestuur	206	183	197	210	209
0.2 Burgerzaken	601	572	491	472	477
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	128	69	494	131	131
0.5 Treasury	2.880	183	205	244	298
0.61 OZB woningen	6.468	6.849	7.276	7.376	7.465
0.62 OZB niet-woningen	4.848	4.982	5.462	5.514	5.645
0.63 Parkeerbelasting	396	666	648	631	385
0.64 Belastingen overig	564	580	574	505	516
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	102.233	100.420	108.481	108.784	108.784
TOTAAL BATEN	**118.325**	**114.503**	**123.829**	**123.867**	**123.911**

DIVERSE LASTEN					
0.4 Overhead	19.779	19.332	20.914	21.011	20.872
0.8 Overige baten en lasten	140	1.601	1.645	991	153
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	19	0	23	3	3
TOTAAL DIVERSE LASTEN	**19.937**	**20.933**	**22.582**	**22.005**	**21.028**

DIVERSE BATEN					
0.4 Overhead	272	62	248	408	411

0.8 Overige baten en lasten	1.497	875	889	918	1.078
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	14	14	14
TOTAAL DIVERSE BATEN	**1.769**	**937**	**1.151**	**1.340**	**1.503**

RESERVES						
0.10	Vermeerderingen	7.379	2.525	4.502	9.413	10.486
0.10	Verminderingen	10.875	2.809	7.929	6.361	6.766
SALDO MUTATIES RESERVES		**3.496**	**284**	**3.427**	**-3.052**	**-3.720**

0.11	**RESULTAAT**	**364**	**0**	**407**	**449**	**2.250**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

Pr.	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	Primaire raming krediet	Actuele raming krediet	Gevoteerd	Besteed	Restant krediet
I Reguliere investeringen								
0	ICT investeringen	v	e	312	386	374	283	12
0	Diverse transportmiddelen	v	e	74	74	74	72	0
0	Gemeentelijke gebouwen	v	e/m	550	550	546	391	4
0	Onvermijdbaar / algemeen			58	58	0	0	58
III Leningen								
0	Enexis Holding N.V.	u	-	0	2.390	2.390	2.390	0
Totaal Programma 0				**994**	**3.458**	**3.384**	**3.136**	**74**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.

[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Overige vermeldenswaardige zaken

Dienstverlening nog klantgerichter door verdere afstemming op de behoefte en belevingswereld van de klanten en hierbij tevens de regeldruk en bureaucreatie voor onze klanten verminderen
De verbetering van de dienstverlening aan onze burgers is een continue proces. "Digitaal waar kan en persoonlijk waar het moet" is de visie op onze dienstverlening en zal ook de komende jaren van toepassing zijn. Daarbij zal de vraag van de burgers en bedrijven steeds centraal blijven staan.

Burgerparticipatie en inclusieve samenleving
Burgerparticipatie is eerder al benoemd en krijgt een vertaling naar de competenties van medewerkers. Om dit daadwerkelijk tot in de haarvaten van de medewerkers te laten doordringen is sterk ingezet op hun lerend vermogen. Zelfkennis en zelfinzicht zijn sleutelbegrippen waarlangs de zoektocht naar de ambtenaar 3.0 is ingezet. Het WIJ Werken (Grip op de loslaten) versterkt dit proces op een andere manier. We richten de organisatie zodanig in dat we toegerust zijn om in samenspraak met burgers en verbonden partijen het traject van regelgeving naar regelen verder vorm te geven. Een traject waar we de komende jaren nog sterk mee bezig zullen zijn. Die andere houding en sturing vraagt om een aangepaste stijl van leiding geven waarbij naast leiderschap ook eigenaarschap een belangrijke rol gaat krijgen. Daarbij zijn functies en structuren minder leidend. We zien een omschakeling vanuit onze vertelcultuur naar meer de luistercultuur. De inzet van focusgroepen vanuit dat anders werken hebben bij veel collega's andere en nieuwe inzichten opgeleverd. We werken meer vanuit de bedoeling, stimuleren het meedenken en dragen het belang van het meedoen uit.

Visie opstellen op (internationale) samenwerking
In de loop van 2020 is de Kadernota Euregionalisering 2020 "Kerkrade, de Limburgse poort naar Duitsland" door de raad vastgesteld, waarmee de lijnen zijn uitgezet voor verdere Euregionalisering ('internationalisering') van Kerkrade. Met Euregionalisering wordt beoogd ; '*te borgen wat er is*', '*dóór te ontwikkelen wat is aangezet*', '*nieuwe, innovatieve initiatieven te ontwikkelen*' en '*de focus op Duitsland te intensiveren*'. Langs deze lijn zijn diverse activiteiten opgepakt en ter hand genomen. Inmiddels is de raadscommissie AZM, bij schrijven van 22.02.2021 (*21u0009662*), geïnformeerd over de voortgang in 2020 en heeft daarmee een tussentijdse verantwoording gegeven zoals ook aan de raad is toegezegd.

Visie strategische personeelsplanning verder uitwerken tegen het licht van samenwerking en de veranderende rol van de gemeente
De visie van aanbodgericht naar vraaggericht werken en een daarop aansluitende inrichting van processen blijft ongewijzigd en krijgt steeds meer invulling. De omgevingswet is een stap verder gebracht en heeft ondanks vertraging al duidelijk zichtbaar gemaakt waar de veranderingen gaan plaatsvinden met de vertaling naar de processen. Naast de Omgevingswet kennen we diverse majeure projecten waarbij we andere en aanvullende competenties van medewerkers zijn en gaan inzetten. De juiste man/vrouw op de juiste plek vergt inspanningen maar schept ook duidelijkheid waar geschoven en geïnvesteerd moet worden. Er zijn diverse deelprojecten gestart die allemaal een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van medewerkers. De deelname aan het project Grip op loslaten geeft daarnaast heel andere handvatten om in experimentele sfeer samen met het A&O te leren en vooral het principe van bottum up de ruimte te geven. De deelname en bijdragen van veel collega's geeft energie en levert genoeg passie op voor medewerkers en leidinggevenden om te blijven verkennen en ontdekken wat het beste werkt.
Strategische personeelsplanning blijft als rode draad overeind om uiteindelijk mensen in hun kracht te zetten, flexibel te worden en mee te werken aan een wendbare organisatie.
De afhankelijkheid van de arbeidsmarkt wordt daarmee verkleind. We gebruiken het aanwezige potentieel om talenten en vaardigheden optimaal te gebruiken.
Gelijktijdig zien we een stijging van de personele omvang. De aanzienlijke werkdruk en de toenemende taken zijn hier debet aan. Incidentele capaciteit wordt ingezet op projecten en waar nodig wordt gewerkt met externe inhuur op specifieke kennisgebieden. In het sociale domein is de inrichting van processen grotendeels afgerond. Bij de wmo-processen worden er verdere keuzes gemaakt. Formatie calculaties en proces definiëring hebben geleid tot aanpassingen in het functieboek. Onderdelen van de bedrijfsvoering zijn fysiek in het Flexiforum ondergebracht om de klant beter te bedienen.
Nog steeds draagt het generatiepact bij om onze leeftijdspyramide te verbeteren als het gaat over de instroom van jonge mensen. Landelijk zijn er in de overleggen tussen de VNG en de vakorganisaties nog geen knopen doorgehakt. De verwachting is dat hier meer ruimte en maatwerk mogelijk wordt.

Grensoverschrijdende samenwerking
Dankzij de in de loop van 2020 uitgebreide, ambtelijke formatie ten behoeve van de grensoverschrijdende samenwerking, is deze laatste en de verdere euregionalisering voortvloeiende uit de Kadernota Euregionalisering 2020 en de sinds 1998 vigerende, gemeenschappelijke regeling 'Openbaar Lichaam Eurode', voortvarend en adequaat opgepakt kunnen worden.

Stortkade, mechanische hulpmiddelen en magazijn
Ook bij het onderhoud en beheer van de openbare ruimte (zorgplicht voor kapitaalgoederen) is sprake van een primaire beleidstaak. Uitbreiding en intensivering van taken en ambities alsmede strengere eisen op het gebied van ARBO, veiligheid, milieu en gezondheid van personeel vragen om extra aandacht voor de benodigde bedrijfsmiddelen.
Tijdens de Coronacrisis is in 2020 met name extra inzet geleverd op het gebied van afvalverwijdering en transport (stortkade) en het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen (magazijn).

Covid-19
In 2020 is programma 0 als gevolg van COVID-19 geconfronteerd met € 7.100 meerkosten Hulpmiddelen, € 15.700 minder Reiskosten, € 17.500 minder Opleidingskosten, € 95.800 meerkosten Facilitaire maatregelen (incl. gebouwen, magazijn, commissiekamer en schoonmaakkosten), € 6.800 meerkosten en minder opbrengsten Burgerplein, € 14.800 meerkosten Communicatie, € 82.000 minder Parkeer-opbrengsten, € 5.100 meerkosten en € 137.000 minder opbrengsten Precario- en reclamebelasting en € 54.000 meerkosten BsGW.

Daarnaast is de voorziening Oninbare debiteuren versterkt met € 100.000 i.v.m. een verwachte oninbaarheid belasting- en overige debiteuren door Covid-19. Dit raakt diverse programma's.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

0. Bestuur en ondersteuning						
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**Periode**	**Kerkrade**	**Nederland**	**Limburg**
Formatie	Eigen gegevens	Fte per 1.000 inwoners	2020	8,4	n/b	n/b
Bezetting	Eigen gegevens	Fte per 1.000 inwoners	2020	8,4	n/b	n/b
Apparaatskosten	Eigen begroting	Kosten per inwoner	2020	710	n/b	n/b
Externe inhuur	Eigen begroting	Kosten als % loonsom + inhuur externen	2020	8,6	n/b	n/b
Overhead	Eigen begroting	% totale lasten	2020	11,3	n/b	n/b

Overige indicatoren

0. Bestuur en ondersteuning							
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Waardering gem. dienstverlening	Burgeronderzoek	rapportcijfer 0-10		7		6,7	
Digitale producten / aanvraagformulieren voor klant beschikbaar	Afd. Burgerplein	aantal	10	10	15	15	22
Contacten aan de balie tijdens openingsuren	Afd. Burgerplein	aantal	27.869	35.709	31.117	25.536	16.258
Afgehandelde bezwaarschriften:	Bezwaarschriften-/ klachtencommissie						
- beslissingen		aantal	157	158	151	195	156
- ingetrokken		aantal	188	132	70	72	77
Person. gem. 31 dec.	Afd. POI						
- jonger dan 35 jaar		%	10	9	11	11	13
- 55 jaar en ouder		%	42	41	41	44	41
Deeltijdfactor (gemidd. fte per medew, 31 dec.)	Afd. POI	1	0,9	0,93	0,94	0,93	0,91
Personeel gemeente:	Afd. POI						
- instroom		%	4,3	12,9	4,7	8,0	12,0
- uitstroom		%	3,5	5,6	5,2	6,0	7,4

1. Veiligheid

A. Algemeen

Omschrijving van het programma
Het in samenwerking met diverse partners, met gebruikmaking van de volledige veiligheidsketen, ontwikkelen van beleid, realiseren van uitvoeringsplannen en projecten die gericht zijn op het bereiken van een optimaal leefklimaat in buurten en wijken waar burgers zich veilig voelen.

Relatie met paragrafen
Niet van toepassing.

Taakvelden
- 1.1 Crisisbeheersing en brandweer
- 1.2 Openbare orde en veiligheid

B. Speerpunten van beleid

Verhogen van het veiligheidsgevoel op risicoplekken en hotspots
Relatie met taakveld(en): 1.1, 1.2

Het veiligheidsgevoel van inwoners wordt voor een groot deel bepaald door de objectieve veiligheid in de woonomgeving. De objectieve veiligheid wordt gemeten aan het aantal delicten en andere feiten, zoals die worden geregistreerd door politie en gemeente. Een bepaalde reeks van delicten, de zogeheten High Impact Crime (HIC), is in het bijzonder bepalend voor het veiligheidsgevoel (de subjectieve veiligheid). Hiertoe behoren woninginbraken, straatroven, overvallen en geweld/mishandeling. Maar ook (drugs)overlast is van wezenlijke invloed op de subjectieve veiligheid.
In januari 2020 heeft de gemeente in samenwerking met de politie en betreffende woningcorporaties veiligheidsbijeenkomsten georganiseerd in inbraakgevoelige wooncomplexen met kwetsbare ouderen. In 2020 is daarnaast een vierde buurtpreventieteam opgericht en zijn informatiebrieven over het oprichten van een buurtpreventieteam in Erenstein huis aan huis verspreid. Dit alles om de burgerparticipatie te

vergroten en met name de preventieve kant te benadrukken. Voorts zijn in 2020 nieuwsbrieven verstuurd omdat omwille van de geldende Covid-19 maatregelen geen bijeenkomsten in het kader van het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) zijn georganiseerd.

In 2018 is de Wet aanpak woonoverlast geïmplementeerd in de gemeente Kerkrade waardoor de burgemeester Gedragsaanwijzingen kan opleggen in gevallen van extreme en structurele overlast. Deze mogelijkheid wordt ingezet als ultieme remedie indien geen andere middelen (kunnen) helpen. In 2020 is de IAWW-methode voor overlastaanpak doorontwikkeld, waarbij de laatste hand werd gelegd aan een nieuw registratiesysteem voor de overlastmeldingen, met als doel de meldpunten voor overlast (algemeen) en drugsoverlast (specifieke) samen te voegen en daarbij open te stellen voor eenieder. Met de woningcorporaties is afgesproken tot een nog nauwere samenwerking te komen om de woonoverlast gezamenlijk op te pakken, door het opstellen van een tweetal convenanten: gegevensdeling t.b.v. de aanpak woonoverlast en woonfraude.
In de aanpak van jeugdoverlast past de gemeente in samenwerking met ketenpartners een integrale en zo nodig persoonsgerichte aanpak toe. Deze aanpak is ook in 2020 succesvol toegepast. Desalniettemin wordt er voortdurend gekeken of de aanpak bijgesteld of doorontwikkeld dient te worden, in 2020 heeft dit geleid tot de aanwijzing Halt doorverwijzing BOA's. Blijven inspelen op de actualiteiten en veranderingen en de verbinding blijven zoeken met de partners is hierbij cruciaal.

Het cluster handhaving heeft in 2020 verder geïnvesteerd in het wijkgericht werken. Handhavers zijn gekoppeld aan een specifieke wijk, zodat ze herkenbaar zijn voor de bewoners van die wijk. Vanaf medio 2020 zijn de handhavers vaker op zondag ingezet. De samenwerking tussen het cluster Handhaving en de politie, in het bijzonder met de wijkagenten, is verder versterkt. Veelal wordt nu samen projectmatig opgetrokken, ieder vanuit zijn eigen bevoegdheden en taken. Daarnaast zijn in 2020 alle BOA's bevoegd tot het uitvoeren van Brp controles.

Op 19 december 2018 heeft de gemeenteraad het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 vastgesteld. Het jaar 2020 heeft grotendeels in het teken gestaan van de uitvoering van de in dat plan vastgelegde prioriteiten, waaronder:
- de doorontwikkeling van de Integrale Aanpak Wijkgericht Werken (IAWW),
- de aanpak van de zogenaamde "brievenbuspanden",
- de aanpak van drugshandel o.a. het aangescherpt drugsbeleid, bestuurlijke dwangsommen, ondermijning en het HAP-project,
- de aanpak van woninginbraken,
- het verhogen van de meldingsbereidheid,
- en de koppeling van de domeinen zorg en veiligheid.

Onderdeel van de implementatie van het Integraal Veiligheidsplan zijn ook de zogenaamde aanvalsplannen. Het Veiligheidsplan vormt het kader en de aanvalsplannen zijn specifiek gericht op concrete uitvoering in een bepaalde buurt. Sinds 2020 zijn de aanvalsplannen voor de buurten Rolduckerveld en de Heilust-Spekholzerheide-Kaalheide in uitvoering. Het aanvalsplan Bleijerheide-Nulland is sinds januari 2019 in uitvoering. In alle geprioriteerde buurten wordt de aanpak brievenbus-panden toegepast en is extra aandacht door gemeente en politie besteed aan druggerelateerde overlast, jeugdoverlast en inbraken in woningen, garage- en kelderboxen. Van 1 september 2020 tot en met 1 december 2020 heeft de pilot wijkgerichte aanpak ondermijning gelopen in het buurtcluster Bleijerheide-Nulland. Hier zal in 2021 een gevolg aan gegeven worden.

In verband met Covid-19 hebben in 2020 nauwelijks evenementen plaatsgevonden. Na de carnaval startten de eerste maatregelen, vanaf maart werden evenementen geheel verboden. Aanvankelijk tot 1 juni, vervolgens tot 1 september. Evenementen zijn verplaatst in overleg met organistoren en evenementenvergunningen zijn ingetrokken of geweigerd. Vanaf 1 juli zijn de maatregelen versoepeld en werden kleine evenementen onder strikte voorwaarden toegestaan. Enkele evenementen hebben gedurende de zomer plaatsgevonden. Sinds oktober zijn de maatregelen wederom aangescherpt en zijn evenementen verboden. Na elke wijziging in het maatregelenpakket was en is heroriëntatie noodzakelijk van de nieuwe kaders en de wijze waarop hier uitvoering aan gegeven wordt.

In 2020 heeft een actualisatie van het evenementenbeleid 2014 op nieuwe Handreiking Veiligheid en gezondheid Limburg, BGBOP, Wet Natuurbescherming en n.a.v. klachten over geluidsoverlast plaats

gevonden. Dit heeft geleid tot verbetering van de mogelijkheden tot handhaving en het proces van vergunningverlening.
Het vernieuwde beleid is gereed voor besluitvorming maar in verband met de heersende Covid-19 pandemie uitgesteld. Besluitvorming staat gepland in het 1e kwartaal 2021.

Er is conform de taakvelden uitvoering gegeven aan de crisisbeheersing en brandweer. Daarnaast heeft een groot deel van het jaar in het teken gestaan van het uitvoeren en handhaven van de maatregelen en de inmiddels ingevoerde Tijdelijke wet maatregelen (Twm) in het kader van de heersende Covid-19 pandemie.

Sectie Bz Covid-19
De Sectie Bevolkingszorg (Bz) werkt sinds 23 maart 2020 met twee 'dedicated' teams met crisisfunctionarissen die zich met de aanpak van de Covid-19 crisis bezighouden. De teams wisselen elkaar om de week af. De afdeling OOV levert een Fte aan deze dedicated teams.

Sinds het uitbreken van de Covid-19 pandemie is de afdeling OOV druk in de weer geweest met het informeren en beantwoorden van vragen over- en met het toezicht op de naleving en handhaving van de Covid-19 gerelateerde regelgeving. Waarbij de afdeling OOV de regie heeft in de beantwoording van de vragen, maar hierbij nauw samenwerkt met de andere sectoren.

C. Wat heeft het gekost?

Exploitatie

1 Veiligheid	REK.	BEGR.			REK.
	2019	Primair 2020	1e formele bijstelling 2020	Actuele begroting 2020	2020
LASTEN					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.808	3.329	3.256	3.256	3.255
1.2 Openbare orde en veiligheid	3.115	2.489	3.071	3.116	3.108
TOTAAL LASTEN	**5.923**	**5.818**	**6.326**	**6.372**	**6.362**
BATEN					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	10	0	0	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.660	1.107	1.343	1.352	1.316
TOTAAL BATEN	**1.660**	**1.117**	**1.343**	**1.352**	**1.316**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

Pr.	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	Primaire raming krediet	Actuele raming krediet	Gevoteerd	Besteed	Restant krediet
II Overige investeringen								
1	Voertuigen handhaving	v	e	0	35	35	36	0
Totaal Programma 1				**0**	**35**	**35**	**36**	**0**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.

[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Overige vermeldenswaardige zaken

Aanpak problematiek verward gedrag
Voor de problematiek van verward gedrag is, in afstemming met andere gemeenten op niveau van Zuid-Limburg en Parkstad, een zo sluitend mogelijke aanpak ontwikkeld die in januari 2021 door de raad is vastgesteld. Deze aanpak wordt sedertdien als continue proces uitgevoerd, zo ook in 2020, en is van invloed op de veiligheid en leefbaarheid in de wijken en buurten.
Als onderdeel van de aanpak wordt een professional ingehuurd van Mondriaan (de Wijk-GGZ) die wordt ingezet als ondersteuning/advisering ten behoeve van het lokale veld. In dit kader is van belang dat bij het beoordelen, analyseren en het oplossen van overlastproblematiek structureel gebruik kan worden gemaakt van GGZ-expertise die daartoe is toegevoegd aan de gemeentelijke Kernteams. De Wijk-GGZ levert een waardevolle bijdrage aan preventie en vroeg signalering, met als gevolg dat ketenpartners en gemeenten elkaar beter weten te vinden en meldingen en signalen sneller worden doorgegeven. De inhuurkosten bedroegen over 2020 € 6.763. Deze kosten maakten deel uit van de subsidie aan Mondriaan en waren voorzien in de begroting.
Daarnaast wordt vanaf 2020 uitvoering gegeven aan de gemeentelijke taken die voortvloeien uit de Wet verplichte GGZ, die op 1 januari van dat jaar in werking is getreden. De Wvggz vervangt de Wet BOPZ en is gericht op het opleggen van verplichte zorg indien vrijwillige zorg wel nodig is maar niet aanvaard wordt. Het betreft voor de gemeente het in ontvangst nemen en beoordelen van meldingen over personen van wie het gedrag als zodanig zorgwekkend wordt ervaren, dat gevraagd wordt om een verkennend onderzoek te doen naar de noodzaak tot verplichte GGZ. De Meldfunctie wordt uitgevoerd door het IAWW-Meldpunt van de afdeling O.O.V. Vervolgens wordt door de 3 D-consulenten onderzoek gedaan of die noodzaak aanwezig is. Indien dat inderdaad het geval is, wordt de Officier van Justitie gevraagd om een procedure te starten tot afgifte van een machtiging door de rechter (Zorgmachtiging), waardoor de betrokken persoon de zorg krijgt die deze nodig heeft maar niet vrijwillig wil aanvaarden. Naast zo'n verkennend onderzoek blijft de burgemeester ook onder het regime van de Wvggz bevoegd om in crisisgevallen terstond verplichte zorg op te leggen, indien dit vanuit psychiatrisch oogpunt dringend noodzakelijk is om ernstig nadeel te voorkomen. Nieuw is dat de burgemeester ervoor moet zorgen dat de betrokken patiënt hierover vooraf wordt gehoord. De uitvoering van deze hoorplicht is uitbesteed aan de Nationale Hoorservice van de firma Khonraad (externe beheerder van het gedigitaliseerde Wvggz-proces). De uitvoering van de Wvggz kon plaatsvinden binnen de financiële kaders van de bestaande begroting en met gebruik van de beschikbare organisatorische capaciteiten.
Tot slot neemt de gemeente deel aan de totstandkoming van de periodieke afstemming van gemeenten met de andere betrokken partners, zoals die wordt geëist in artikel 8:31 Wvggz. Ter uitvoering van dat artikel vindt er op Zuid-Limburgse schaal ieder kwartaal overleg plaats over het aanbod van verplichte zorg in de regio, de eventuele knelpunten bij de voorbereiding daarop, de uitvoering ervan etc. In 2020 kon dit overleg met gebruikmaking van externe expertise georganiseerd en gefaciliteerd worden via een subsidie van ZonMw en daarmee zonder financiële bijdrage van de partners (waaronder de gemeenten).

Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis
In het verlengde van de aanpak van de problematiek van verwarde personen werd in de aanloop naar 2022 gewerkt aan de transformatie van intramuraal naar extramuraal bieden van ondersteuning voor burgers met een 24-uurs ondersteuningsbehoefte. Oorspronkelijk was het de bedoeling van het Rijk dat de transformatie van intramuraal naar extramuraal reeds per 2021 gereed zou zijn.
Ondanks het uitstel van 1 jaar is er toch conform de opdracht van het Rijk in het najaar van 2019 de Uitvoeringsagenda Opvang en Beschermd Wonen met plannen voor de komende jaren door het college vastgesteld. De Uitvoeringsagenda Opvang en Beschermd Wonen is opgesteld samen met de overige gemeenten uit onze regio (Parkstad inclusief Beekdaelen).

Covid-19
In 2020 is programma 1 als gevolg van COVID-19 geconfronteerd met €2.100 meerkosten OOV.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

1. Veiligheid						
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**Periode**	**Kerkrade**	**Nederland**	**Limburg**
Verwijzingen Halt	Bureau Halt	Aantal per 10.000 jongeren	2019	229	132	125
Winkeldiefstal	CBS	Aantal per 1.000 inwoners	2019	2,6	2,3	2,0
Geweldsmisdrijven	CBS	Aantal per 1.000 inwoners	2019	6,4	4,8	4,6
Diefstallen uit woning	CBS	Aantal per 1.000 inwoners	2019	3,4	2,3	2,8
Vernielingen en beschadigingen in de openb. ruimte	CBS	Aantal per 1.000 inwoners	2019	7,4	5,9	6

Overige indicatoren

1. Veiligheid							
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	2016	2017	2018	2019	**2020**
Objecten meldpunt drugsoverlast	Meldpunt	aantal	72	49	53	78	139
Overlast door verward persoon	Politie	aantal	259	242	230	262	341
Diefstal/inbraak woning	Politie	aantal	222	194	175	154	98
Straatroof	Politie	aantal	15	4	4	8	4
Overval	Politie	aantal	6	1	5	6	3
Geweld (eenvoudige mishandeling)	Politie	aantal	148	126	136	119	98

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

A. Algemeen

Omschrijving van het programma
De voorbereiding, planning en uitvoering van het verkeers- en vervoersbeleid is gericht op het leveren van een bijdrage aan een goede, evenwichtige en veilige infrastructuur. Het verhogen van de bereikbaarheid, het verhogen van de verkeersveiligheid door in te zetten op kwetsbare doelgroepen (verbeteren van de infrastructuur en het gedrag), duurzaamheid en leefbaarheid zijn daarbij de kernpunten.

Relatie met paragrafen
Dit programma heeft een relatie met de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen (§3). Het betreft dan onder meer het onderhoud van het wegennet.

Taakvelden
- 2.1 Verkeer en vervoer
- 2.2 Parkeren
- 2.5 Openbaar vervoer

B. Speerpunten van beleid

Verhogen van de bereikbaarheid, met als hoofdthema de realisatie van de Avantislijn
Relatie met taakveld(en): 2.1, 5.7, 8.1
Het verhogen van de bereikbaarheid raakt meerdere onderwerpen waaronder het wegennet, parkeren, een groen routenetwerk en het OV. Voor wat betreft het wegennet is al veel bereikt door de aanleg van de Buitenring. Ook het parkeerregime is de afgelopen jaren onder handen genomen. De aanleg van een groen routenetwerk behoeft nog verdere aandacht. Denk hierbij aan de aanleg van aantrekkelijke wandel-, fiets- en ruiterpaden in en aan de rand van de stad, langs de natuur die Kerkrade biedt. Op deze manier laten de burgers van Kerkrade en omstreken mogelijk sneller de auto staan, wat ook beter is voor het milieu en de volksgezondheid.

De realisatie van de IBA Leisure Lane, een grensoverschrijdende verkeersroute voor zowel recreatief en toeristisch verkeer als ook voor utilitair verkeer, is hier een voorbeeld van. Vanwege het sterk sportieve en recreatieve karakter vindt de verantwoording hiervan plaats onder programma 5 "Sport, cultuur en recreatie".
Bijzondere aandacht behoeft nog het Transferium Kerkrade West. Het Transferium dient als regionaal knooppunt waar burgers van Kerkrade en recreanten kunnen wisselen van vervoersmodaliteit (bijv. van auto of trein naar fiets). Het wordt een knooppunt waar vandaan trekpleisters als GaiaZOO, Botanische tuin, Parkstad Limburg Stadion, Mondo Verde, Snowworld, Kasteel Erenstein en Rolduc bereikbaar zijn. De aanleg van de Avantislijn die Maastricht met Kerkrade en Aken verbindt, is een logisch vervolg. Vanwege het ruimtelijke karakter vindt de verantwoording van het Transferium Kerkrade West onder programma 8 "Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing" plaats.

Verbeteren van de verkeersveiligheid
Relatie met taakveld(en): 2.1
Ook in 2020 is onverminderd ingezet op het verbeteren van de verkeersveiligheid. Het streven blijft 0 doden en gewonden. Voor het met twaalf basisscholen gesloten convenant voor verkeerseducatie is in 2020 € 19.000 besteed. De provincie heeft hiervoor een bijdrage van € 11.000 beschikbaar gesteld. Met de basisscholen wordt gesproken hoe de gemiste verkeerseducatie in 2020 als gevolg van COVID-19 kan worden ingehaald. Tevens wordt gemonitord of "het nieuwe werken" door de samenleving, waarin vaker dan hiervoor de mogelijkheid is thuis te werken, positief bijdraagt aan het aantal verkeersslachtoffers.

C. Wat heeft het gekost?

Exploitatie

2 Verkeer, vervoer en waterstaat	REK.	BEGR.			REK.
	2019	Primair 2020	1e formele bijstelling 2020	Actuele begroting 2020	2020
LASTEN					
2.1 Verkeer en vervoer	5.675	5.208	7.659	5.786	5.778
2.2 Parkeren	560	519	719	720	716
2.5 Openbaar vervoer	19	19	23	23	23
TOTAAL LASTEN	**6.255**	**5.746**	**8.401**	**6.529**	**6.517**
BATEN					
2.1 Verkeer en vervoer	268	198	2.061	303	302
2.2 Parkeren	27	4	42	62	62
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	**295**	**202**	**2.103**	**365**	**364**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

Pr.	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	Primaire raming krediet	Actuele raming krediet	Gevoteerd	Besteed	Restant krediet
I Reguliere investeringen								
2	Verkeer en vervoer	u	e	270	107	107	0	0
2	Wegen, straten en pleinen	v	m	2.684	2.956	2.956	566	0
2	Civieltechnische kunstwerken	v	m	50	50	50	0	0
2	Openbare verlichting	v	m	155	155	155	110	0

2	Buitenring Parkstad Limburg	u	m	0	1.379	1.379	1.376	0
2	Parkeren	v	m	20	133	133	116	0
II Overige investeringen								
2	VRI Hoofdstraat - OL Vrouwestraat	v	m	0	97	97	27	0
Totaal Programma 2				**3.179**	**4.877**	**4.877**	**2.195**	**0**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.

[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Overige vermeldenswaardige zaken

(Maatregelen) Uitvoeringsprogramma GVVP
Uit het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP), vastgesteld in januari 2018, volgen diverse maatregelen die jaarlijks uitgevoerd worden. Deze maatregelen dragen bij aan een betere bereikbaarheid, hogere verkeersveiligheid of een hogere kwaliteit van de leefomgeving (leefbaarheid) in heel Kerkrade. Zo zijn in 2020 de dynamische afsluitingen van het centrum van Kerkrade in werking gesteld. De implementatie van deze maatregel is naar wens verlopen en deze maatregel heeft geresulteerd in een autoluw en verkeersveilig centrum. Daarnaast zijn in 2020 snelheidsverlagende maatregelen genomen op de Hamstraat tussen Locht en Steenbergstraat om de verkeersveiligheid en leefbaarheid te verbeteren. Ook in 2020 hebben, ondanks aanvullende maatregelen, opnieuw diverse ongevallen op de aansluiting Gravenweg – N300 plaatsgevonden. In navolging op nader onderzoek en afstemming met de provincie Limburg hebben wij besloten om hier een rotonde te realiseren om de verkeersveiligheid te verbeteren. In 2021 gaan wij dit project verder voorbereiden om in 2022 te starten met de realisatie van de rotonde.

In 2021 starten wij ook met de reconstructie van de aansluiting Hamstraat – Locht. Deze ongelijkvloerse kruising bouwen wij om naar een gelijkvloers kruispunt, zodat de belangrijkste verkeersstroom van en naar Duitsland via de voorrangsroute Locht - Hamstraat wordt afgewikkeld. Dit resulteert in een afname van het gebruik van de route Beitel – Locht en maken wij de Hamstraat onaantrekkelijker voor doorgaand verkeer tussen N300 en N281. Ook wordt het kruispunt Valkenhuizerlaan-Heerlenersteenweg opengesteld in alle richtingen, waardoor het verkeer niet meer wordt geconfronteerd met omrijdafstanden en de leefbaarheid in de omgeving van dit kruispunt zal verbeteren. Daarnaast starten wij met de reconstructie van de Waubacherweg – Gravenweg, waaronder de realisatie van een rotonde op de aansluiting Rimburgerweg – Waubacherweg.

Om het fietsgebruik in de regio te stimuleren worden in 2021 5 nieuwe fietsdeelstations van Velocity gerealiseerd ter hoogte van de treinstations Eygelshoven, Chevremont, Kerkrade Centrum en bij busstation Kerkrade stadion en bij het Superlocal project Bleijerheide (als onderdeel van SCE). Hiermee wordt de E-deelfiets een interessant alternatief als voor- en natransportmiddel naar de OV-overstappunten en draagt het E-bike deelfietsstation bij het Superlocal project Bleijerheide bij aan de duurzaamheidsdoelstellingen.

Verkeersmaatregelen Rodaboulevard
In 2020 is een omgevingsvergunning verstrekt voor de uitbreiding van Leisure Dome. In 2021 wordt gestart met de bouwwerkzaamheden rondom Leisure Dome. Naast een uitbreiding van het Leisure Dome is voorzien in een uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen rondom de Leisure Dome en aanleg van een fietsenstalling ter hoogte van de hoofdingang. Door uitbreiding van het parkeeraanbod kunnen wij de verwachte toename van het aantal bezoekers faciliteren.

Nieuwe dienstregeling Openbaar Vervoer, incl. drielandentrein Luik-Maastricht-Heerlen-Aachen
In december 2020 is de nieuwe dienstregeling voor het openbaar vervoer in werking getreden. In de nieuwe dienstregeling is voorzien in een rechtstreekse buslijn tussen Kerkrade Station en Zuyderland MC en Hogeschool Zuyd, belangrijke bestemmingen voor onze inwoners. Daarnaast is met buslijn 9 in de avonden en weekend een verbinding tussen station Landgraaf, Mondo Verde, Eygelshoven en busstation Kerkrade geboden. De Covid19-pandemie heeft helaas een effect op het gebruik van het openbaar vervoer. Daarom gaat vervoerder Arriva binnen de gehele provincie dit jaar een wendbare dienstregeling aanbieden, die wordt afgestemd op het gebruik.

Verder hebben wij onze zorgen over het behoud van buslijn 27 door onder andere Kerkrade West als gevolg van de lage gebruikerscijfers. Wij blijven ons inzetten voor het behoud van deze buslijn met een belangrijke sociaal karakter in Kerkrade-West, aangezien deze buslijn de belangrijke voorzieningen (o.a. MFA, Medisch Centrum West, Carboonplein) in Kerkrade West ontsluit.

Wegenbeheerplan
In de periode 2019–2022 zullen de Steenwegen (tussen de Locht en de BPL) gefaseerd worden gereconstrueerd. De uitvoering is in 2020 gestart. Het betreft hier een reconstructie van de hoofdrijbanen en van de parallelweg. Fiets- en voetpaden alsmede riolering zijn gereed. De reconstructie wordt als integraal (stadsvernieuwings-)project voorbereid en uitgevoerd waarbij tevens zal worden geïnvesteerd in openbare verlichting, groenvoorzieningen en overige infrastructuur. Daarnaast worden stedenbouwkundige aspecten meegenomen. Na 2022 zal een ontwerp worden opgesteld voor het gedeelte van de Steenwegen tussen de BPL en de Hammolenweg.

In 2020 is het nieuwe Wegenbeheerplan voorbereid t.b.v bestuurlijke vaststelling in het voorjaar 2021. Met name een aantal belangrijke gebiedsontsluitingswegen zal in dat kader geprogrammeerd moeten worden. Voor groot onderhoud aan wegen is € 691.000 begroot. Voor reconstructies van wegen is in het investeringsprogramma 2020 € 2.684.000 geraamd en besteed. Het college heeft voor 2021 een extra bedrag van € 1.000.000 vrijgemaakt voor een gedeeltelijke uitvoering van het wegenbeheerplan.
Voor het onderhoudscontract van de openbare verlichting is € 370.500 begroot. Voor het energieverbruik van de lichtmasten is € 177.000 begroot. Voor het vervangen van slechte masten is in 2020 € 40.600 beschikbaar. In het investeringsprogramma is voor het vervangen van lichtmasten/armaturen € 155.000 begroot.

In 2020 is het art. 213-A onderzoek Openbare Verlichting volgens planning opgeleverd en aangeboden aan de raadscie GEZ.

Covid-19
In 2020 is programma 2 als gevolg van COVID-19 niet geconfronteerd met meer of minder kosten of opbrengsten.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren
Niet van toepassing.

Overige indicatoren

2. Verkeer, vervoer en waterstaat							
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	2016	2017	2018	2019	2020
Geregistreerde ongevallen:	Viastat online	aantal	342	293	256	264	222
- uitsl. materiële schade		aantal	315	250	216	231	200
- met letsel		aantal	27	43	38	31	21
- met dodelijke afloop		aantal	-	1	2	2	1
Meldingen verkeersoverlast	Werkgroep Verkeer	aantal	178	219	278	251	249
Tevredenheid met verkeersdrukte in eigen buurt	Burgeronderzoek	%		35		41	
Kwaliteit wegennet voldoende:	2-Jaarlijkse schouw						
- asfaltverharding		%	74	75	72	79	79

- elementenverharding		%	85	86	85	83	84
Klachten wegenonderhoud	Afd. Burgerplein	aantal	489	395	501	505	363
Tevreden over onderhoud wegen, straten, pleinen	Burgeronderzoek	%		46		52	
Waardering beheer en onderhoud	Burgeronderzoek	score 0-10		6,3		6,3	

3. Economie

A. Algemeen

Omschrijving van het programma
Het ontwikkelen van een voorwaardenscheppend beleid voor het goed functioneren van bedrijfsleven en warenmarkt en het bevorderen van een voldoende gedifferentieerd werkgelegenheidsaanbod. Het ontwikkelen van een strategisch en uitvoerend toeristisch en recreatief beleid.

Relatie met paragrafen
Dit programma heeft een relatie met de Onderhoud kapitaalgoederen (§3) en Grondbeleid (§7).

Taakvelden
- 3.1 Economische ontwikkeling
- 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- 3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen
- 3.4 Economische promotie

B. Speerpunten van beleid

Verbeteren van de lokale economie, door een faciliterende functie in te nemen
Relatie met taakveld(en): 3.1, 3.2, 3.3, 3.4
De gemeente Kerkrade hecht waarde aan de lokale economie in de stad en draagt daar ook aan bij. Dit doet zij op diverse wijzen, waaronder het uitvoeren van acties ter bevordering van het ondernemingsklimaat en vestigingsklimaat, het invullen van het centrummanagement, te investeren in de grensoverschrijdende samenwerking en bij te dragen aan het op de kaart zetten van Kerkrade in de stad, regionaal, landelijk en internationaal. Een uitvoerige uiteenzetting over deze faciliterende functie van de gemeente is te vinden bij onderdeel D van dit programma onder “Overige vermeldenswaardige zaken”.

C. Wat heeft het gekost?

Exploitatie

3 Economie	REK.	BEGR.			REK.
	2019	Primair 2020	1e formele bijstelling 2020	Actuele begroting 2020	2020
LASTEN					
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	6	4	4
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.431	744	2.130	1.841	1.759
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	123	155	192	181	180
3.4 Economische promotie	496	486	444	372	363
TOTAAL LASTEN	**2.050**	**1.385**	**2.771**	**2.398**	**2.306**
BATEN					
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	2	2
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	91	425	440	314	315
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	132	119	129	131	127
3.4 Economische promotie	406	396	417	379	402
TOTAAL BATEN	**629**	**940**	**986**	**827**	**846**

Investeringen

N.v.t.

D. Overige vermeldenswaardige zaken

Acties bevordering ondernemingsklimaat en vestigingsklimaat

In 2020 is ingezet op het faciliteren van ondernemers bij huisvestigingsvraagstukken, de inzet op bedrijventerreinenmanagement, het faciliteren van startende ondernemers etc. zijn speerpunten van beleid om te komen tot een hoogwaardig ondernemingsklimaat en daarmee het creëren van een gunstig vestigingsklimaat. Dit gebeurt in nauw overleg en afstemming met de Samenwerkende Bedrijventerreinen Kerkrade (SBK), welke een formele adviesrol heeft richting gemeente omtrent economische aangelegenheden. In het verlengde worden is in 2020 ingezet op:

- Doorontwikkeling Stedelijk Dienstenterrein Rodaboulevard met het accent op parkeren/ bereikbaarheid en de uitbreiding van de Leisuredome. Zie tevens programma 2, onderdeel B. In 2020 is de vergunning verleend voor fase 3 Leisuredome. Belangrijke aandachtspunten: parkeerbalans, ontsluiting en doorontwikkeling van het stedelijk dienstenterrein door uitbreiding van de Leisuredome.
- Doorontwikkeling invulling industrieel gedeelte Rodaboulevard door middel van de verkoop van gemeentelijke bedrijfskavels. In 2020 is 1.609 m2 gemeentelijke grond verkocht en zijn de voorbereidingen getroffen voor de verkoop van 1.695 m2 gemeentelijk grond op de rodaboulevard. Ook zijn er concrete gesprekken gevoerd met potentiele investeerders over de invulling van de resterende kavels op de Rodaboulevard en Spekholzerheide.
- Het “schatgraven in eigen tuin” door Relatiebeheer (oa het afleggen van bedrijfsbezoeken). In 2020 hebben vanwege corona minder fysieke bedrijfsbezoeken plaatsgevonden. Wel hebben aanvullend diverse teams gesprekken en belrondes plaatsgevonden met het bedrijfsleven, om te bezien hoe ze evt. ondersteund en doorverwezen kunnen worden in het woud van steun maatregelen vanwege corona.
- Bevorderen van uitstroom samen met het SBK.
- Uitvoering herontwikkeling Willem Sophia. In 2020 zijn de voorbereidingen definitief afgerond en heeft Berner zich definitief gevestigd op het bedrijventerrein en zijn de voorbereidingen getroffen om het naastgelegen kavel van “Wisosplit” bouwrijp te maken.
- Nadere verankering EMMA Shoes op Dentgenbach. Nadere duurzame verankering van Emma heeft plaatsgevonden door de realisatie van een zonnepark aanpalend aan het bedrijfsgebouw van Emma. Ook inwoners van Kerkrade kunnen participeren in dit project.

- In 2020 is ingezet op Bedrijventerreinenmanagement met aandacht voor het beheer van de bedrijventerreinen, mobiliteit en arbeidsmarkt.
- Het verder voortborduren op Limburg Economic Development (LED) door voor de jaren 2020 tot en met 2022 deel te nemen aan de opvolger, Economische Samenwerking Zuid Limburg (ESZL), voor € 3,- per inwoner. Accenten: Arbeidsmarkt & Onderwijs, MKB en Economie & Vestigingsklimaat.

Uitvoeringsprogramma Toerisme
De Visie Toerisme is in 2016 vastgesteld. Aandachtspunten uit het uitvoeringsprogramma Toerisme zijn: Verbinden (het toeristisch aanbod binnen Kerkrade met elkaar verbinden, zowel fysiek als organisatorisch), Verblijven (door het aantal kleinschalige / laagdrempelige verblijfsaccommodaties uit te breiden kan de verblijfsduur van bezoekers verlengd worden), Verleiden (bezoekers zullen meer verleid worden om een bezoek te brengen aan Kerkrade), Vermarkten (via het stadsmarketingplan en de campagne "Beleef Kerkrade" wordt Kerkrade op de kaart gezet). Ook in 2020 is verdere uitvoering gegeven aan de Visie Toerisme Kerkrade met het daarbij horende Uitvoeringsprogramma Toerisme. Dit heeft binnen de eerder genoemde vier V's tot de nodige resultaten geleid Zo hebben o.a. de camperplaatsen (na een pilotperiode van één jaar) een definitieve status gekregen, is er een start gemaakt met het project Knopen Lopen (grensoverschrijdend wandelroutenetwerk Zuid-Limburg), zijn er diverse themaroutes gerealiseerd de (stadswandeling en de wandel- en fietsroute "Langs oorlogssporen in Kerkrade"), zijn er nieuwe toeristische borden geplaatst (incl. plattegrond met attracties), is de volledig vernieuwde folder "Eropuit in Kerkrade" uitbracht, is het gebied Anstelvallei verder ontwikkeld (incl. horeca-/verblijfsvoorziening Hoeve Nieuw Erenstein), is een start gemaakt om de mogelijkheden van thematisch verblijf bij GaiaZOO te onderzoeken, is een start gemaakt om Schacht Nulland verder door te ontwikkelen, zijn de toekomstige mogelijkheden van Abdij Rolduc onderzocht (incl. komst nieuwe hotelketen Different Hotels in combi met Van Melick).
Verder is sinds 2020 vanuit het vakgebied Toerisme zeer sterk de relatie gelegd met de campagne "Beleef Kerkrade" (waarbij het thema "recreëren" één van de vier pijlers is) en is de website "Beleef Kerkrade" in het voorjaar live gegaan. Vanuit deze nieuwe marketingstrategie zijn o.a. diverse toeristische stories gerealiseerd
Daarnaast is in het afgelopen jaar de Visie Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg door de 16 Zuid-Limburgse gemeenteraden vastgesteld. Ook hier wordt steeds de relatie gelegd met de lokale Visie Toerisme en bezien waar we elkaar binnen Zuid-Limburg kunnen versterken. Het merendeel van onze toeristische ondernemers heeft in het begin van 2020 een vliegende start gemaakt. Helaas was dit van korte duur en is sinds maart van 2020 de markt onder druk komen te staan door de uitbraak van het coronavirus. De coronacrisis is nog steeds van grote invloed op de toeristische sector en dit is thans terug te zien in de cijfers. Ondanks dit proberen de toeristische ondernemers het hoofd boven water te houden door, daar waar mogelijk, op een creatieve wijze te blijven ondernemen.

Grensoverschrijdend Arbeidsmarktbeleid
Op basis van voortzetting van bestaand beleid zijn de pijlen in 2020 gericht op een aantal punten:
- Facilitering verduurzaming bestaande Grensinfopunten (GIP). Eén GIP is gehuisvest in het Eurode Business Center (EBC) en maakt deel uit van een inmiddels groot aantal grensinfopunten langs de Nederlandse buitengrenzen. In gezamenlijkheid met andere lokale, bovenlokale en regionale besturen én nationale overheden en partners is in de loop van 2020 de verduurzaming van de financiering van deze informatie- en adviesstructuur grotendeels gerealiseerd. Een structuur die de afgelopen jaren zijn meerwaarde heeft bewezen ten behoeve al degenen die actief (willen) zijn of zijn geweest op de grensoverschrijdende arbeidsmarkt.
- Verduurzaming Service Grensoverschrijdend Arbeidsbemiddeling (SGA). Als hosting-organisatie heeft Kerkrade een extra verantwoordelijkheid als het gaat om het servicepunt van het SGA dat ook in het EBC is gehuisvest, samen met de Nederlandse en Duitse partners, te verduurzamen. Deze verduurzamingsoperatie is in 2019 aangezet en zou naar verwachting in de loop van 2020 zijn beslag gaan krijgen. Echter, in de aanloop naar verduurzaming is inmiddels een nieuwe overgangsperiode overeengekomen. In samenspraak met de partners, provincie Limburg als subsidiënt én het SGA-Maastricht, is de periode 2021-2022 aangemerkt als overgangsperiode naar duurzame financiering én naar een intensieve en bestuurlijke samenwerking SGA-Kerkrade/Herzogenrath en SGA-Maastricht. De financiering voor de jaren 2021 en 2022 is door subsidiënt en partners in de loop van 2020 veilig gesteld. Doel is nog steeds dat er vanaf 2023 in Zuid-Limburg een, duurzaam gefinancierde, gecoördineerde, bestuurlijke aansturing van de publieke, grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling is gerealiseerd.

- Stip op de horizon daarbij is op termijn te komen tot zowel een euregionale grensoverschrijdende informatie- en adviesstructuur én een gecoördineerde arbeidsbemiddelingsstructuur, onder één bestuurlijke aansturing. Op dat punt zullen het GIP en het SGA in het EBC een centrale rol spelen, zodat uiteindelijk één efficiënte, gezamenlijke, euregionale en publieke dienstverleningsstructuur kan worden ingezet. Een duurzame dienstverleningsstructuur is een basisvoorwaarde voor de integratie tot één grensoverschrijdende, euregionale arbeidsmarkt. Op deze wijze kan over en weer optimaal gebruik kan worden gemaakt van elkaars potenties en kan voorts vraag en aanbod, grensoverschrijdend, zo optimaal als mogelijk op elkaar worden afgestemd.

Covid-19
In 2020 is programma 3 als gevolg van COVID-19 geconfronteerd met € 33.700 minder opbrengsten Markten, € 34.100 minder opbrengsten Kermissen, € 22.300 minder opbrengsten Toeristenbelasting en € 16.600 minder opbrengsten GaiaZoo.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

3. Economie						
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**Periode**	**Kerkrade**	**Nederland**	**Limburg**
Functiemenging	CBS/BAG/LISA	%	2019	39,9	53,2	50,3
Vestigingen	LISA	Aantal per 1.000 inwoners 15-64 jr	2019	105,3	151,6	137,7

Overige indicatoren

3. Economie							
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Bedrijfsvestigingen (1 jan.)	Vestigingenreg. Limb.	aantal	2.844	2.884	2.918	2.998	3.098**
Werkzame pers. (1 jan.)	Vestigingenreg. Limb.	aantal	14.621	14.849	15.391	15.754	15.745-**
Werkgelegenheidsindex (arbeidsplaatsen vs. beroepsbevolking*)	Vestigingenreg. Limb./ Etil research group	%	66	68	70	72	75**
Vestigingen detailhandel (1 jan.)	Vestigingenreg. Limb.	aantal	335	338	333	324	362**
Werkzame personen detailhandel (1 jan.)	Vestigingenreg. Limb.	aantal	1.992	1.980	2.099	2.137	2.314**
Bezoekers GaiaZOO Kerkrade	GaiaZOO Kerkrade	aantal x 1.000	445	430	450	510	310
Bezoekers Museumplein Limburg (Continium, Cube en Columbus)	Museumplein Limb.	aantal x 1.000	140	161	133	142	53
Bezoekers Roda JC (wedstrijden Ere-/1e divisie)	Roda JC Kerkrade	aantal x 1.000	254	197	184	119	23
Bezoekers Rodahal	Rodahal	aantal x 1.000	54	59	54	58	24
Bezoekers ZLSM	ZLSM	aantal x 1.000	43	29	26	35	4
Opbrengst toeristenbelasting (op rekeningbasis)	BsGW	bedrag x € 1.000	154	149	155	151	171

* Beroepsbevolking omvat alle personen van 15 tot 75 jaar excl. institutionele bevolking met betaald werk van minstens één uur.

** Voorlopig cijfer

4. Onderwijs

A. Algemeen

Omschrijving van het programma
Het uitvoeren van gemeentelijke taken op het gebied van primair en voortgezet (speciaal)onderwijs. Naast de huisvesting van het onderwijs behoren daartoe ook het tegengaan van onderwijsachterstanden, het stimuleren van onderwijsdeelname om maatschappelijke uitval te voorkomen en het zo optimaal en breed mogelijk benutten en ontwikkelen van talenten van jongeren.

Relatie met paragrafen
Niet van toepassing.

Taakvelden
- 4.2 Onderwijshuisvesting
- 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

B. Speerpunten van beleid

Het mobiliteitsvraagstuk van de lokale leerlingen
Relatie met taakveld(en): 4.3
2020 was door de Covid-19 pandemie ook voor het leerlingenvervoer een uitzonderlijk jaar. Gedurende langere periodes heeft er een beperktere inzet van het leerlingenvervoer plaatsgevonden hetgeen de verwachtte kostenstijging temperde. Een kostenstijging die veroorzaakt wordt doordat de vervoerder vanuit de nieuwe aanbestedingsronde die heeft plaatsgevonden, zorg moet dragen voor elektrificatie van het wagenpark, waarbij de rijksoverheid ook nog eens minder gunstige belastingregels hanteert. Deze meerkosten worden aldus via de vervoerskosten doorberekend aan de gemeenten. Eind 2020 heeft de VNG wel een nieuwe modelverordening leerlingenvervoer opgesteld, waarmee gemeenten de mogelijkheid krijgen om haar vervoersbeleid aan te passen en meer in te zetten op de eigen verantwoordelijkheid van ouders dan wel andere vervoersopties. In 2021 zal bezien worden óf en hoe het beleid aanpassing behoeft waarmee de kostenstijging in meer of mindere mate kan worden afgevlakt.

Onderwijsachterstanden
Relatie met taakveld(en): 4.3
Ook in 2020 heeft onverkort inzet van het geoormerkte Onderwijsachterstandenbudget plaatsgevonden in de (preventieve) aanpak van ontwikkelachterstanden bij jonge kinderen. Ondanks Covid-19 hebben de maatschappelijke partners binnen de mogelijkheden die er waren via telefonische contacten, mailing en videobellen getracht om de contacten met ouders en kinderen te behouden om op deze wijze vanaf een afstand toch aandacht te geven aan de kinderen en adviezen aan ouders te geven. Doordat ouders na heropening nog huiverig waren om hun kinderen naar de opvang te brengen, is 2020 dan ook geen representatief jaar voor wat betreft de start van het nieuwe peuterstelsel in Kerkrade. Voor het overige is blijvend ingezet op logopedie, taalconsulent bij de voorschool, de startklas in samenwerking met Movare, extra schoolmaatschappelijk werk primair onderwijs en vervoer van leerlingen naar de taalklas in Heerlen. Dit alles om kinderen een betere start te bieden op het basisonderwijs en kansenongelijkheid tegen te gaan.

C. Wat heeft het gekost?

Exploitatie

4 Onderwijs	REK.	BEGR.			REK.
	2019	Primair 2020	1e formele bijstelling 2020	Actuele begroting 2020	2020
LASTEN					
4.2 Onderwijshuisvesting	2.255	2.669	2.108	2.481	2.480
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.980	2.835	3.225	2.734	2.733
TOTAAL LASTEN	**4.235**	**5.504**	**5.333**	**5.214**	**5.213**
BATEN					
4.2 Onderwijshuisvesting	160	130	140	535	535
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.141	2.054	2.053	1.775	1.776
TOTAAL BATEN	**1.301**	**2.184**	**2.193**	**2.311**	**2.311**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

Pr.	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	Primaire raming krediet	Actuele raming krediet	Gevoteerd	Besteed	Restant krediet
II Overige investeringen								
4	Onderwijsvoorzieningen	v	e	200	200	0	0	200
Totaal Programma 4				**200**	**200**	**0**	**0**	**200**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.

[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Overige vermeldenswaardige zaken

Onderwijshuisvesting
Onderwijsstichting Movare heeft aangegeven dat zij gelet op recente ontwikkelingen qua leerlingenaantallen en de gebruiksduur van bestaande schoolgebouwen in relatie tot vernieuwde onderwijskundige concepten, in overleg met de gemeente en kindpartner Stg. Kinder Opvang Parkstad tot een uitvoeringsplan voor de korte-/middellange en lange termijn wilt komen waarbij het huidige Integraal Huisvestingsplan als onderlegger dient. In 2021 wordt hiermee gestart.

Onderwijs, kinderopvang en Corona
De Covid-19 pandemie heeft de samenleving drastisch in zeer korte tijd veranderd. Zo zag het kabinet zich onder andere genoodzaakt om per 16 maart 2020 de kinderopvang, de scholen en jeugdhulp zoals we die kenden tijdelijk stop te zetten. Enkel kinderen van ouders werkzaam in cruciale beroepen en ook kwetsbare kinderen konden onder regie van de gemeente, in samenwerking met de kinderopvang en het onderwijs, op beperkte noodopvanglocaties worden opgevangen. De overige kinderen kregen op afstand online les. Door het stilvallen van de jeugdhulp ontstond binnen de noodopvang en bij kwetsbare kinderen en hun gezinnen echter al gauw behoefte aan ondersteuning. Hiervoor werd op 2 opvanglocaties de jeugdhulporganisatie Scoor en Talent ingezet en door de gemeente vanuit de ontvangen coronamiddelen bekostigd. Met de openstelling van het primair onderwijs per 11 mei 2020 voor twee dagen per week en door de schoolopvang van kinderen met ouders in cruciale beroepen, alsmede de openstelling van de voor- en naschoolse BSO, kon de omvang van de noodopvang worden teruggebracht. Enkel kinderen uit het voortgezet (speciaal) onderwijs en kwetsbare kinderen waarbij de noodopvang meer dan 4 dagdelen omvatte vielen nog onder de gemeentelijke noodopvang. Daarbij startte ook de jeugdhulp weer op, waardoor er ook geen nieuwe aanmeldingen meer voor de noodopvang plaatsvonden. Met de openstelling van het voortgezet onderwijs op 2 juni en de volledige openstelling van het primair onderwijs op 8 juni, kon de noodopvang volledig afgebouwd worden.
Tijdens de lockdown per 16 december 2020 had de gemeente enkel een coördinerende rol en behoefde er geen noodopvang ingeregeld te worden, omdat kinderopvang en onderwijs zelf verantwoordelijk waren voor de noodopvang van hun kinderen. De gemeente had hier enkel een taak bij kwetsbare kinderen van 0-4 jaar die geen klant waren bij de kinderopvang. De inzet van het coronateam gemeente Kerkrade is hierin dan ook beperkt gebleven. Mede ook omdat de jeugdhulp “gewoon” doorgang vond. Wel is in deze periode hernieuwd gebruik gemaakt van de expertise van jeugdhulporganisatie Scoor om op de noodopvang van Bs De Doorkijk ondersteuning te bieden.

Taal- en talentontwikkeling
Naast de inzet op taalontwikkeling bij de jongste kinderen, is ook talentontwikkeling een aspect dat steeds meer aandacht krijgt. Dit begint al binnen de kinderdagverblijven waarbij het welbevinden en betrokkenheid van kinderen gestimuleerd worden, maar waarbij op latere leeftijd ook het creatief, onderzoekend, ondernemend en praktisch talent worden geprikkeld op het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. Samenwerking hierin loopt reeds met de onderwijsstichtingen SVO|PL en Movare, IMC basis en met de Stichting Zomerschool Kerkrade. Deze aanpak beperkt zich niet alleen tot de gemeente, maar wordt binnen heel Parkstad opgepakt waarbij meer de samenwerking gezocht wordt tussen de voorschool, het onderwijs, maatschappelijke instellingen en het MKB om een doorlopende leerlijn met een breed regionaal aanbod te realiseren waarbinnen kinderen kunnen ontdekken en zich ontwikkelen

Gezonde basisschool van de Toekomst
De Gezonde Basisschool van de Toekomst is één van de programma’s die deel uitmaken van het Uitvoeringsprogramma VIE. Samen met de beoogde GBT-scholen te weten de Steltloper en de Schatkist alsmede de Kinderopvang Parkstad, de kwartiermakers van de Provincie en de GGD wordt gewerkt aan de programmatische inhoud van de GBT scholen. De voorziene start van beide GBTscholen ingaande het schooljaar 2020-2021 is vanwege we de Corona-pandemie vertraagd. Ingezet wordt nu op de start van de GBT-scholen per nieuw schooljaar 2021-2022.

Covid-19
In 2020 is programma 4 als gevolg van COVID-19 geconfronteerd met € 62.000 minder kosten Leerlingenvervoer, € 8.500 meerkosten Peuterspeelzalen en € 65.000 meerkosten D'r Pool. Voor een bedrag van € 13.800 hebben de huurders van de binnensportaccommodaties huurkwijtschelding ontvangen tijdens de lockdown. Dit is gecompenseerd via de landelijke regeling 'Beleidsregel tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties COVID-19'. Per saldo is het effect € 0.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

4. Onderwijs						
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**Periode**	**Kerkrade**	**Nederland**	**Limburg**
Absoluut verzuim	DUO/Ingrado	Aantal per 1.000 leerlingen	2019	1,2	2,4	1,9
Relatief verzuim	DUO/Ingrado	Aantal per 1.000 leerlingen	2019	36	26	25
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	DUO/Ingrado	%	2019	2,7	2,0	2,0

Overige indicatoren

4. Onderwijs							
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
RMC-ers: schoolverlaters zonder startkwalific. (schooljr eindigend in) *	Bureau VSV	aantal	215	227	303	227	n.n.b.**
- oude		aantal	124	128	211	194	n.n.b.**
- nieuwe		aantal	91	99	92	103	n.n.b.**
wv. uitgeschreven als VSV-er		aantal	75	75	67	78	74
Schoolverlaters zonder startkwalificatie (RMC-ers), 1 aug.	Bureau VSV	aantal	140	342	296	227	n.n.b.**
vrijstellingen (schooljr eindigend in)	Bureau VSV					146	152
wv. schoolbezoek buitenland						122	130
schoolverzuim:	Bureau VSV	aantal					
- meldingen						229	n.n.b.**
- leerlingen						109	109
Onderz. Absoluut schoolverzuim (schooljr eindigend in)***	Bureau VSV	aantal	3	3	8	5	8
Maatregelen (schooljr eindigend in)	Bureau VSV	aantal	16	5	3	5	3

5. Sport, cultuur en recreatie

A. Algemeen

Omschrijving van het programma
Het programma is gericht op het mogelijk maken dat mensen in redelijkheid in sociale verbanden kunnen leven en kunnen participeren in de samenleving. Daartoe behoort onder meer het ondersteunen en het stimuleren van vrijwilligersinitiatieven. De voorzieningenstructuur dient vraag-gestuurd en toegankelijk te zijn voor alle burgers. Daarnaast gaat het programma in op het bieden van gelegenheid aan, en stimuleren van, de bevolking om de vrije tijd op een zinvolle manier te besteden door middel van bewegen, ontmoeten en culturele/ educatieve activiteiten. Als laatste ziet dit programma op het beheer en onderhoud van openbaar groen en recreatie.

Relatie met paragrafen
Dit programma heeft een relatie met de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen (§3).

Taakvelden
- 5.1 Sportbeleid en activering
- 5.2 Sportaccommodaties
- 5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.
- 5.5 Cultureel erfgoed
- 5.6 Media
- 5.7 Openbaar groen en recreatie

B. Speerpunten van beleid

Bezien van de lokalisering, het vermarkten van de stad in een nadrukkelijke relatie tot toerisme en organisatie van evenementen
Relatie met taakveld(en): 5.3

In 2020 is het integraal stadsmarketingplan verder uitgevoerd. Bovenliggend doel daarbij is Kerkrade positief en aantrekkelijk te positioneren vanuit de pijlers wonen, ondernemen, werken en recreëren. Er is aangehaakt op het label Beleef Kerkrade, dat in 2019 in een nieuw jasje werd gepresenteerd. Kerkrade is een stad om te beleven, een stad die gezien mag worden. Integrale stadsmarketing zal daar stevig op inzetten. Voor marketingactiviteiten Beleef Kerkrade / Programma van de Stad is in 2020 € 169.000 besteed. Voor het ondernemersfonds is in 2020 € 50.000 besteed.

Evenementen met kwaliteit, sfeer en beleving
Relatie met taakveld(en): 5.3
In 2020 is de wereld overvallen door het COVID 19-virus. Hieruit is de zogenaamde 1,5m-samenleving ontstaan. Dit heeft een enorme impact gehad op heel veel zaken, onder andere ook op evenementen. De 1,5m-samenleving zal nog enige tijd onze nieuwe werkelijkheid zijn waardoor het nog maar de vraag is of en zo ja in welke vorm evenementen in onze stad kunnen plaatsvinden. In 2020 is een bedrag van € 114.000 besteed aan evenementen.

Ontzien van het verenigingsleven bij bezuinigingen en financiële beperkingen
Relatie met taakveld(en): 5.1, 5.3
Ook in 2020 werden de subsidies aan verenigingen op hetzelfde niveau van voorgaande jaren gehouden. Van doorgevoerde bezuinigingen of financiële beperkingen was geen sprake.

Realiseren van VIE voor een bijdrage aan een gezonde en vitale gemeente
Relatie met taakveld(en): 5.1
In het vierde kwartaal van 2020 is de gemeenteraad het Lokale Uitvoeringsprogramma Gezondheid & Vitaliteit(LUP) in het kader van Vie voorgelegd, hetgeen direct na de jaarwisseling heeft geresulteerd in de vaststelling van het LUP . Visie vertaald in een programmatische aanpak langs de programmalijnen Jeugd, vitale wijken en vitale ouderen moeten bijdragen aan de verbeterde ervaren levenskwaliteit van Kerkrade en de regio. Een meerjarige aanpak in een proces van lange adem, doorzettingsvermogen en systematische moet Kerkrade en de regio in eerste aanleg op vergelijkbaar Zuid-Limburgs niveau brengen.
Door de raad is ingestemd met het Uitvoeringsprogramma VIE wat bestaat uit de drie sporen te weten de Gezonde Jeugd – Vitale Ouderen – Vitale Wijk. De onderliggende programma's binnen het Uitvoeringsprogramma VIE staan integraal in verbinding met elkaar en versterken elkaar om de kwaliteit van leven bij de burgers in Kerkrade te vergroten. Door integraal te investeren in gezondheid en sport wordt een kentering verwacht op het gebied van vitaliteit bij de Kerkraadse burger.

C. Wat heeft het gekost?

Exploitatie

5 Sport, cultuur en recreatie	REK.	BEGR.			REK.
	2019	Primair 2020	1e formele bijstelling 2020	Actuele begroting 2020	2020
LASTEN					
5.1 Sportbeleid en activering	324	273	475	350	345
5.2 Sportaccommodaties	3.214	3.081	2.929	3.016	3.006
5.3 Cultuurpresentatie, -prod. en –partic.	5.064	4.684	5.643	5.377	5.362
5.5 Cultureel erfgoed	221	178	673	157	154
5.6 Media	1.176	1.262	1.160	1.140	1.140
5.7 Openbaar groen en recreatie	3.603	2.409	3.034	2.619	2.570
TOTAAL LASTEN	**13.603**	**11.886**	**13.913**	**12.659**	**12.577**
BATEN					
5.1 Sportbeleid en activering	0	0	145	155	150
5.2 Sportaccommodaties	329	307	317	367	334
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	369	324	322	320	328

5.5 Cultureel erfgoed	11	47	1	1	0
5.6 Media	116	104	93	95	94
5.7 Openbaar groen en recreatie	1.183	109	230	97	97
TOTAAL BATEN	**2.008**	**891**	**1.109**	**1.035**	**1.004**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

Pr.	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	Primaire raming krediet	Actuele raming krediet	Gevoteerd	Besteed	Restant krediet
I Reguliere investeringen								
5	IBA Leisurelane	u	m	295	973	973	452	0
5	Sportaccommodaties	v	e	300	50	0	0	50
5	Groen Super Local	u	m	400	450	450	0	0
5	Openbaar groen	v	m	200	200	200	0	0
5	Herstructurering Carisborg	v	m	300	300	300	271	0
5	Rolduc "kanjermonument"	u	m	0	22	22	4	0
Totaal Programma 5				**1.495**	**1.995**	**1.945**	**727**	**50**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.

[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Overige vermeldenswaardige zaken

Sportvoorzieningen
Het in 2019 opgestarte onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de voetbalverenigingen is als gevolg van de Corona-pandemie nog niet afgerond in 2020. Zoals reeds eerder aangegeven dient er daar waar het gaat om investeringen in sportvoorzieningen een goed balans te zijn tussen de investering en de levensvatbaarheid van de vereniging. Verwacht wordt dat dit jaar het onderzoek bij de voetbalverenigingen kan worden afgerond.

Limburgse Netwerkaanpak voor kinderen met (risico op) Overgewicht & Obesitas
Een driejarig experiment waarbij een unieke samenwerking tot stand is gekomen tussen Provincie Limburg, GGD, Zorgverzekeraar en de centrumgemeenten in Limburg en waarbij de gemeente Kerkrade gaat aanhaken door samen te werken met gemeente Heerlen. Gezamenlijk wordt geïnvesteerd in een aanpak die overgewicht en obesitas onder kinderen reduceert en de kwaliteit van leven bevordert. Deze aanpak is als programma opgenomen in het Uitvoeringsprogramma VIE.

Duurzaam muziekonderwijs
Initiatiefnemers van het muziekproject “Meer Harmonie in de Samenleving” (afgekort MHIDS) zijn de muziekschool, het schoolbestuur, muziekprofessionals en de gemeenten Brunssum, Landgraaf en Kerkrade. Doel van het project is vanaf het schooljaar 2021/22 aan alle basisschoolleerlingen in de 3 gemeenten gedurende hun basisschooltijd structureel professioneel muziekonderwijs te kunnen aanbieden. Het muziekproject is in januari 2020 op 10 scholen in Brunssum, Landgraaf en Kerkrade voortvarend begonnen. In plaats van om alleen in de onderbouw te starten werd er voor gekozen om ook de bovenbouw erbij te betrekken; dus alle leerlingen van groep 1 t/m 8 van de deelnemende scholen kregen wekelijks muziekonderwijs, behalve tijdens de verplichte schoolsluiting ten gevolge van de lockdown. In augustus 2020 werd het project in de drie deelnemende gemeenten met nog eens 10 scholen uitgebreid (zie ook www.meerharmonieindesamenleving.nl)

Evenementen MAZO
In het eerste halfjaar van 2020 stonden, in het kader van de kwaliteit, sfeer en beleving, enkele evenementen zoals het jaarlijkse Tieëkezinge en het openlucht concert van Guido's orchestra op de agenda. De pandemie en de maatregelen die werden opgelegd hadden tot gevolg dat deze evenementen niet konden plaatsvinden en doorgeschoven werden naar het jaar 2021. De pandemie zette ook in het tweede halfjaar van 2020 door waardoor wederom geplande evenementen geschrapt dan wel uitgesteld werden.

Corona en cultuur
De Covid-19 pandemie raakte in 2020 de totale samenleving op een tot dan toe ongekende wijze. Ook het culturele maatschappelijke middenveld werd met de coronamaatregelen en alle beperkingen die daaruit voortvloeiden geconfronteerd. Op diverse momenten was zelfs sprake van een algehele stilstand van de culturele activiteiten. Bij de theaterorganisatie kwamen deze beperkende maatregelen hard binnen. Alle inzet was gericht op het voor zover mogelijk laten doorgaan van voorstellingen; om voorstellingen te verplaatsen; om de abonnementhouders te informeren over de laatste ontwikkelingen; om de goede moed er in te houden. Ook in financieel opzicht hakten de beperkende maatregelen er hard in. De organisatie maakte gebruik van de steunmaatregelen die door de overheid geboden werden. Ook de beide aandeelhouders, de gemeenten Heerlen en Kerkrade, hebben in 2020 gezamenlijk met de rijksoverheid de theaterorganisatie extra financieel ondersteund. Met de overige professionele culturele organisaties werd contact gehouden over de gevolgen. Ook zij speelden flexibel in op de ontstane situatie om toch – met alle beperkingen - toegankelijk te blijven voor bezoekers, cursisten of abonnementhouders. Zij deden in 2020 geen beroep op de gemeente voor extra financiële ondersteuning. De WMC-organisatie besloot alvast om het komende (jubileum)festival in 2021 door te schuiven naar het jaar 2022. Tal van geplande culturele activiteiten werden uitgesteld: zoals bijvoorbeeld voorstellingen door culturele verenigingen in onder meer het theater; het jaarlijkse Orlandofestival; de uitreiking van de MB-plaquette door de stichting Euriade.

Onderhoud openbaar groen
Voor de verantwoording over het onderhoud van het openbaar groen wordt verwezen naar paragraaf 3 'Onderhoud kapitaalgoederen'.

Beheer buitensportaccommodaties
Aan de gemeentelijke buitensportaccommodaties is het onderhoud uitgevoerd door de afdeling Stedelijk Beheer van de sector SOB. Voor het beheren van de buitensportaccommodaties is het in de begroting van 2020 geraamde budget van € 230.000 conform planning uitgevoerd.

Covid-19
In 2020 is programma 5 als gevolg van COVID-19 geconfronteerd met € 184.000 meerkosten Theater, € 29.100 minder kosten Inhuur Wsw en € 19.000 meerkosten Botanische tuin. De minder kosten op evenementen worden via de egalisatiereserve Evenementen doorgeschoven naar 2021. Effect per saldo € 0.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

5. Sport, cultuur en recreatie						
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**Periode**	**Kerkrade**	**Nederland**	**Limburg**
Niet-sporters	GGD/CBS/RIVM	%	2016	64,2	48,7	52,9

Overige indicatoren

5. Sport, cultuur en recreatie							
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Deelname sport/actieve sporters	Burgeronderzoek	%		46		47	

- waarvan 1 of meer keren per week		%		93		87	
Sportverenigingen (1 jan.)*	Afd. Welzijn						
- jeugdleden (<18jr)		%	30,6				28,8
- volwassen leden		%	9,9				9,7
Verenigingen niet-prof. kunstbeoefening (1 jan.)*	Afd. Welzijn						
- jeugdleden (<18jr)		%	2,4				1,8
- volwassen leden		%	3,6				3,6
Bibliotheek Kerkrade:	Bibliotheek Kerkrade						
- volw. leners (1 jan.)		%	4,2	4,0	3,7	4,4	4,3
- bezoekers		aantal x 1.000	105	100	176	225	106
Cursisten Muziekschool / Vrije Akademie Parkstad:	SMK, VAP	%	3,4	3,2	3,0	4,0	4,0
- langlop. cursus		aantal	1.280	1.263	1.197	1.222	1.457
- kortlop. cursus		aantal	334	1.215	1.071	628	369
Tevreden over onderhoud groen	Burgeronderzoek	%		47		48	
Oppervlakte groen (dec.)	Afd. Stedelijk Beheer	m2 per inw.	67,7	67,7	67,7	67,7	84.6**

6. Sociaal domein

A. Algemeen

Omschrijving van het programma
De gemeente is ten aanzien van verschillende bevolkingsgroepen verantwoordelijk voor een aantal vormen van zorg binnen het brede sociale domein zoals inkomen, ondersteuning, maatschappelijke participatie, hulp en maatschappelijke voorzieningen. Kenmerken van de samenwerking in de sociale wijkteams zijn: vraaggericht en -gestuurd, integraal en proactief. Het motto is “doen”. In de beoordeling van de situaties wordt ten eerste uitgegaan van de eigen kracht van de klant, de leefeenheid, de straat, de buurt en de wijk, de zogenaamde zelfredzaamheid.
Burgers die vanwege hun inkomenssituatie tot de doelgroep behoren, ondersteunen in hun sociale, mentale en financiële weerbaarheid en activeren om (hernieuwd) deel te nemen aan de samenleving.

Relatie met paragrafen
Niet van toepassing.

Taakvelden
- 6.1 Samenkracht en burgerparticip.
- 6.2 Wijkteams
- 6.3 Inkomensregelingen
- 6.4 Begeleide participatie
- 6.5 Arbeidsparticipatie
- 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)
- 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
- 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
- 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

B. Speerpunten van beleid

Samenwerking in het sociaal domein is en blijft belangrijk
Relatie met taakveld(en): 6.1
De samenwerking met de lokale partners, die werkzaam zijn in het sociale domein van Kerkrade, is en blijft belangrijk. Alléén samen kan de transformatieopdracht met daaraan gekoppelde doelstellingen inhoudelijk en financieel daadwerkelijk worden ingevuld en gerealiseerd. Het college heeft in het verlengde van de door de gemeenteraad vastgestelde nieuwe kaders de focus en enkele accenten voor wat betreft de sturing en bedrijfsvoering van de genoemde samenwerking verlegd. In algemene zin is nog meer ingezet op de verdere versterking van de eigen regie en het sturend vermogen van de gemeente, hetgeen onder meer betekent:

- Investeren in een verdere versterking en versteviging van de eigen gemeentelijke toegang met kwaliteit en professionaliteit van de eigen medewerkers;
- Instandhouding huidige opdrachtverstrekking met een verdere versterking van de uitvoering van het lokaal contractmanagement;
- Voorlopig en voorshands niet langer aansturen op een formeel partnership met partners in het sociale domein, met een meer taak- of outputgerichte financiering en overdracht van verantwoordelijkheden.

Naar de toekomst toe wordt de ontwikkelingsrichting van de samenwerking herijkt en in overeenstemming gebracht met de nieuwe relevante gewijzigde omgevingsfactoren, zoals de genoemde aangepaste gemeentelijke rolopvatting met een verdere versterking van de eigen regie en verantwoordelijkheid, alsmede de inhoudelijke visie en doelstellingen VIE en het sociaal programma Rolduckerveld. Dat betekent dat het programma VIE en het sociaal programma Rolduckerveld de formeel inhoudelijke "kapstok" met uitgangspunten en doelstellingen zijn van de nieuw op te zetten vormen van samenwerking in netwerken en allianties in het lokale sociale domein en waarbij aanvullend de behoeften en stem van de inwoners in de buurten en wijken nu een nog grotere betekenis zullen krijgen.

Meer grip op de jeugdzorg
Relatie met taakveld(en): 6.72 en 6.82
In september 2019 gaf het College van B&W de Taskforce Jeugdhulp Kerkrade de opdracht om:

1. Het financiële tekort op het budget jeugdhulp op korte termijn terug te brengen.
2. Grip op de jeugdhulp te krijgen door middel van structurele verbetermaatregelen.

Gezien deze tweeledige opdracht en het op de korte termijn te behalen resultaat werd gekozen voor een gefaseerde aanpak. De 1e fase heeft de Taskforce zich geconcentreerd op de maatregelen waarvan werd verwacht dat deze snel resultaat zouden opleveren. De Taskforce maakte september 2020 de balans op van de 1e fase. Het tekort op het budget jeugdhulp bedroeg op het moment dat de Taskforce concreet aan de slag ging met de opdracht € 4,2 miljoen (september 2019; verschil tussen de in het gemeentefonds opgenomen middelen voor jeugdhulp en de daadwerkelijke uitgaven hiervoor). De 1e fase van de opdracht betrof de periode september 2019-september 2020 en daarom is de balans ook opgemaakt door de financiële stand van zaken per september 2019 en 2020 met elkaar te vergelijken. September 2020 was het tekort € 2,3 miljoen. Terwijl door de Taskforce aan de uitvoering van deze 1e fase werd gewerkt, werd in mei 2020 ook nog opdracht aan Deloitte Accountants B.V. gegeven om een onderzoek ex artikel 213 van de Gemeentewet (Gemw) uit te voeren naar de doelmatig- en doeltreffendheid van de uitvoering van de lokale jeugdhulptaken. Het rapport werd tijdens de vergadering van de commissie burgers en samenleving op 13 oktober 2020 toegelicht. Kort samengevat waren de belangrijkste conclusie:

- Doelstellingen worden gerealiseerd;
- Uitgevoerde maatregelen verkleinen het verschil tussen kosten en rijksbijdrage;
- Proces wordt steeds efficiënter georganiseerd;
- Managementinformatie is verder versterkt;
- Regionale gesprekken en lokale gesprekken worden structureel ingebed;
- Transformatieopgave kent een ontwikkeling conform het landelijk beeld.

Min of meer parallel aan het onderzoek ex art. 213a heeft de Taskforce Jeugdhulp Kerkrade het plan voor fase 2 uitgewerkt. Daarbij is bewust de verbinding gemaakt met het onderzoek ex art 213a. De onderzoekers hadden oog voor de uitvoeringsplannen fase 2 en hebben daar bij hun conclusies en aanbevelingen ook rekening mee gehouden. Aan de andere kant heeft de Taskforce het plan voor fase 2 getoetst aan de uitkomst van het onderzoek ex art. 213a. Het plan Taskforse fase 2, dat in het voorjaar 2021 in de commissie burgers

en samenleving aan de orde wordt gesteld, bevat een aantal uitvoeringsplannen en proeftuinen waarmee in 2021 van start kan worden gegaan.

Stimuleren van vrijwilligerswerk
Relatie met taakveld(en): 6.1
Het waarderen en faciliteren van de vrijwilligers is erg belangrijk. Immers zonder vrijwilligers kan de samenleving niet in voldoende mate functioneren. Zoals gebruikelijk, lag ook in 2020 de coördinatie en uitvoering van het vrijwilligerswerk in handen zijn van de plaatselijke vrijwilligerscentrale. Vanwege de pandemie hebben zich veel inwoners als vrijwilliger ingezet om hun naaste te helpen. De vrijwilligerscentrale heeft hier haar steentje in kunnen bijdragen en de gemeente heeft daar waar mogelijk, hierin gefaciliteerd. De netwerkbijeenkomsten en geplande dank-je-wel-avonden hebben niet kunnen doorgaan vanwege Covid. De vrijwilligersverzekering is ook in 2020 wederom gecontinueerd.

Beschermen van de zwaksten en meest kwetsbaren uit de Kerkraadse samenleving
Relatie met taakveld(en): 6.2, 6.3, 6.71, 7.1
In 2019 is door alle Parkstadgemeenten de Visie Opvang en Beschermd Wonen vastgesteld, welke op haar beurt is vertaald naar een Uitvoeringsagenda 2019-2020. Binnen deze uitvoeringsagenda is er gewerkt aan ontwikkelingen rondom extramuralisering, preventie, aansluiting tot het Sociaal Domein en een kwalitatief dekkend aanbod van beschermd wonen binnen Parkstad. De uitvoeringsagenda 2019-2020 is afgerond, waarbij een uitvoeringsagenda voor de jaren 2021-2022 zal volgen. Belangrijk aandachtspunt hierbij is dat de invoering van een nieuw verdeelmodel ten gevolge van Covid-19 is uitgesteld tot 2023. Binnen dit verdeelmodel geldt dat de gelden voor beschermd wonen niet meer naar de Centrumgemeente (Heerlen) gaan, maar naar de individuele gemeenten. De centrumgemeenten blijven verantwoordelijk voor bestaande cliënten. De nieuwe cliënten vallen vanaf dat moment onder de verantwoordelijkheid van alle gemeenten. In 2021 zal duidelijk worden wat dit nieuwe verdeelmodel voor een consequenties heeft voor Kerkrade. Ondanks de uitgestelde herverdeling van middelen, geldt onverlet dat de inhoudelijke uitgangspunten van de (door)decentralisatie blijven staan. Regionale samenwerking is hierin belangrijk om te zorgen voor een dekkend aanbod van zorg en voldoende spreiding in te regio, waarbij tegelijkertijd de lokale relatie tot het sociaal domein en vitaliteit binnen de wijken wordt gelegd.

Faciliteren van (goede) initiatieven die bijdragen aan de werkgelegenheid
Relatie met taakveld(en): 6.3, 6.5, 6.71, 7.1
Ondanks corona zijn in 2020 resultaten geboekt op dit terrein. Werkgevers zijn blijven investeren in kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt. Zo is het aantal gedetacheerde wsw-medewerkers intact gebleven. Ondanks de uitdagingen die corona met zich heeft meegebracht, zijn werkgevers blijven investeren in deze doelgroep. De daling van de bijstandspopulatie heeft in 2020 doorgezet, wel minder sterk dan eerdere jaren. Door de onvoorziene werkzaamheden in het kader van ToZo (uitgevoerd met de reguliere formatie), zijn de re-integratieactiviteiten gericht op onze bijstandspopulatie tijdelijk minder prominent uitgevoerd. Door alle belemmeringen die corona opwierp, zijn deze ook een periode zelfs stilgevallen. Werkplekken waren gesloten en het contact met klanten was digitaal. De periode dat de maatregelen dit weer toelieten, zijn deze activiteiten weer opgepakt. Zo heeft het ontwikkeltraject bij Relim doorgang kunnen vinden. Aangezien de instroom over 2020 achter is gebleven bij de verwachtingen en het contact met klanten veelal digitaal plaatsvond, is de toestroom naar Relim lager geweest dan begroot. Eind 2020 is hier met de start van het heronderzoeksplan op geanticipeerd, door ook meer toestroom vanuit het zittend bestand op gang te brengen. Binnen de contouren van dit plan worden de participatie- en re-integratie mogelijkheden van de bijstandspopulatie nog nadrukkelijker inzichtelijk gemaakt.
Naast dit ontwikkeltraject, is voor met name het zittend bestand, waar de afstand tot de arbeidsmarkt relatief groter was dan de reguliere re-integratieklanten (de kansrijke doelgroep), geïnvesteerd in leer- werklijnen. Voorbeelden hiervan zijn de leer- werklijn op de Hammolenweg en de ontwikkelingen bij het Flexiforum. Ook hier zijn leer- werklijnen in 2020 verder ontwikkeld ten behoeve van deze doelgroep en stond leren en werken centraal. Hierbij kan worden gedacht aan Vitaal Kerkrade, als onderdeel van het programma Vie. Dit project is gericht op het vergroten van de arbeidsparticipatie van bijstandsklanten.

Met de opening van het Flexiforum in oktober 2020 is niet alleen het herstel en de her invulling van de Campus Kerkrade afgerond, maar is tevens de basis gelegd voor de uitvoer van de samenhangende visie ten aan zien van Leren, Leven en Werken. Onderdeel hiervan vormt de huisvesting van de teams Poort, Re-integratie, Sociale Recherche en Inburgering Sociale Zaken in het Flexiforum, waardoor nog meer dan

voorheen leerwerklijnen voor de klanten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt kunnen worden vormgegeven. Dit door samenwerking met en voor de in het Flexiforum eveneens gehuisveste en werkzame organisaties op zowel maatschappelijk als commercieel gebied. Eind 2020 is de eerder voor het Flexiforum geraamde bezettingsgraad dan ook ruimschoots gerealiseerd. Met de herhuisvesting van onder andere de Voedselbank, De Ruilwinkel en Spelend kind (en begin 2021 ook de Cliëntenraad SWI Kerkrade) in het Flexiforum kan daarnaast een samenhangend dienstverleningsaanbod voor de kwetsbare inwoners worden gerealiseerd.

Een ander voorbeeld is het ontwikkeltraject "In je kracht" van de bibliotheek Kerkrade en samenwerkende partijen (gericht op laaggeletterde vrouwen uit de bijstand). Samen met het bedrijfsleven en het WSP zijn deze leer- werklijnen ingezet om de uitstroomkansen van onze bijstandsklanten te vergroten, met als ultiem doel, duurzame uitstroom.

Bij de beoordeling van nieuwe meldingen/aanvragen voor een bijstandsuitkering is, daar waar mogelijk, net als eerdere jaren ingezet op de aanpak van jeugdwerkloosheid. Hierbij gaat scholing voor werk en werk voor uitkering. Hiermee wordt ingezet op het verhogen van het opleidingsniveau. Voor de doelgroep inburgering heeft dit plaatsgevonden in de vorm van taalarrangementen bij Impuls.
Ook in 2020 kan weer terug worden gekeken op een succesvolle samenwerking, gezien een verdere daling van het klantenbestand.

C. Wat heeft het gekost?

Exploitatie

6 Sociaal domein	REK.	BEGR.			REK.
	2019	Primair 2020	1e formele bijstelling 2020	Actuele begroting 2020	2020
LASTEN					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4.022	3.921	3.899	3.535	3.498
6.2 Wijkteams	5.379	3.259	3.859	4.341	4.284
6.3 Inkomensregelingen	31.627	33.688	36.387	34.543	34.077
6.4 Begeleide participatie	21.751	19.679	21.217	22.091	21.023
6.5 Arbeidsparticipatie	2.980	3.854	2.861	2.609	2.610
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	1.842	1.679	2.092	2.353	2.213
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	14.950	15.492	16.983	15.629	15.342
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	13.150	10.288	15.056	14.570	15.593
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	111	230	155	55	11
TOTAAL LASTEN	**95.811**	**92.089**	**102.509**	**99.725**	**98.651**
BATEN					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	358	214	549	454	438
6.2 Wijkteams	83	0	7	109	182
6.3 Inkomensregelingen	27.273	27.629	32.690	33.113	32.747
6.4 Begeleide participatie	0	0	0	0	25
6.5 Arbeidsparticipatie	103	40	60	77	53
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	15	11	11	12	13
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	794	315	618	860	859
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	85	10	10
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	**28.626**	**28.208**	**34.019**	**34.633**	**34.327**

Investeringen

								*Bedrag * € 1.000*
Pr.	**Omschrijving**	**V/U[1]**	**E/M[2]**	**Primaire raming krediet**	**Actuele raming krediet**	**Gevoteerd**	**Besteed**	**Restant krediet**
I Reguliere investeringen								
6	Wmo-hulpmiddelen	v	e	425	787	787	416	0
6	Wmo-trapliften	v	e	75	213	213	163	0
III Leningen								
6	St. Elisabeth Stift	u	-	0	50	50	50	0
Totaal Programma 6				**500**	**1.050**	**1.050**	**629**	**0**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.

[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Overige vermeldenswaardige zaken

Aanpak problematiek personen met verward gedrag
Zie Programma 1 Veiligheid, onderdeel D 'Overige vermeldenswaardige zaken en indicatoren'.

Ontwikkelingen Wmo 2015
Abonnementstarief
Het abonnementstarief is (na invoering in 2019) per 1 januari 2020 definitief opgenomen in de Wmo 2015. De eigen bijdrage is bepaald op (maximaal) €19,- per maand waar voorheen de eigen bijdrage werd bepaald aan de hand van inkomen, vermogen en zorggebruik. Door dit tarief is het aantal voorzieningen Wmo-ondersteuning, met name op Hulp bij het Huishouden, fors toegenomen met ongeveer 30% aan klanten Hulp bij het Huishouden en deze stijging zet verder door. Ook bij hulpmiddelen en scootmobielen is een stijging zichtbaar. In de periodieke managementrapportages 2020 zijn de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen binnen de Wmo aangegeven.

Tarief informeel persoonsgebonden budget (PGB) Hulp bij het Huishouden
Het in de verordening maatschappelijke ondersteuning 2020 opgenomen uurtarief voor een informeel PGB voor Hulp bij het Huishouden is per juli 2020 verhoogd conform het per deze datum gestegen minimumuurloon. Dit vooruitlopend op een technische aanpassing van de verordening per 2021.

Integraal Kindcentrum (IKC)
Met ingang van het schooljaar 2019/2020 is de samenwerking tussen een aantal bij de ontwikkeling van het IKC betrokken partners al van start gegaan (op de locatie basisschool De Veldhof/IKC Droomhof). Dat betekent dat activiteiten en programma's voor de kinderen al zoveel mogelijk op elkaar worden afgestemd. De beoogde integratie is pas in zijn volledige omvang mogelijk wanneer de huisvesting van het IKC daarvoor geschikt is. In verband hiermee heeft de eerste helft het jaar 2020 in het teken gestaan van de vertaling van de visie op het IKC naar een ruimtelijk, functioneel en technisch programma dat als basis dient voor het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie naar nieuwbouw of renovatie. Het resultaat hiervan is de Kadernotitie programma van eisen en haalbaarheidsonderzoek juni 2020. Daarna is onderzocht welke mogelijkheden er zijn voor de huisvesting van IKC Droomhof binnen de gestelde kaders (nieuwbouw of renovatie). Hieruit is gebleken, dat nieuwbouw de voorkeur heeft. Omdat dit in principe op meerdere locaties in Eygelshoven zou kunnen, wordt hiervoor in het 1e kwartaal 2021 een sterkte/zwakte analyse uitgevoerd.

Eenzaamheid
Na aansluiting bij het landelijk actieprogramma 'Eén tegen eenzaamheid' is Kerkrade in 2020 van start gegaan met het ontwikkelen van een programmatische aanpak, van jong tot oud. Ondanks een vertraging door COVID 19, is in oktober 2020 de coalitie 'Kerkrade: Samen tegen eenzaamheid' gevormd, bestaande uit 32 partijen met een uiteenlopende achtergrond. Daarnaast is gedurende 2020, rekening houdend met

een toename van gevoelens van eenzaamheid door corona, met de cultuurpartijen en het welzijnswerk ingezet op een aantal laagdrempelige activiteiten.

Onafhankelijke cliëntondersteuning – Koploperproject
In 2020 is gestart met de uitwerking en uitvoering, samen met een groot aantal partijen, van het Koploperproject Onafhankelijke Clientondersteuning waarvoor Kerkrade voor de jaren 2020 en 2021 is aangewezen. Door de vertraging door COVID 19 heeft het ministerie van VWS voor de betrokken gemeenten aangegeven dat de projectperiode mag worden verlengd tot vooralsnog juli 2022.

Mantelzorg
COVID 19 maakt het belang van mantelzorgers en vrijwilligers extra duidelijk. Veel zorgaanbieders hebben noodgedwongen zorgverlening moeten terugschroeven waardoor in veel gevallen een (nog) groter beroep werd gedaan op de hulp van mantelzorgers. Passende ondersteuning en het laten blijken van waardering van mantelzorgers is dan ook belangrijk. In 2020 zijn 1450 aanvragen ingediend voor het – evenals voorgaande jaren beschikbare - mantelzorgcompliment. In 2020 is met de installatie van de JongerenAdviesRaad (JAR) ook een startschot gegeven aan het project 'Jonge Mantelzorgers' in Rolduckerveld . Ten gevolge van COVID 19 zal de feitelijke start en verdere uitrol vanaf 2021 vorm kunnen krijgen.

Kwalitatief onderzoek logeerzorg
In februari 2020 is door Movisie het rapport 'Logeerzorg, geschikt voor thuiswonende mensen met vergevorderde dementie' gepubliceerd. In deze publicatie zijn de uitkomsten opgenomen van het in 2019 in opdracht van het ministerie van VWS uitgevoerde kwalitatief onderzoek naar logeerzorg voor thuiswonende mensen met vergevorderde dementie. Kerkrade heeft samen met Alkmaar, Amsterdam en Utrecht hierin geparticipeerd. Voor veel mantelzorgers bestaat een reëël risico op overbelasting dat zoveel mogelijk voorkomen moet worden, bijvoorbeeld door het inzetten van respijtzorg. Respijtzorg is de tijdelijke en volledige overname van de zorg, zodat de mantelzorger een adempauze kan ervaren. Logeerzorg is een specifieke, nieuwe vorm van respijtzorg die in de basis planbaar is. Door op duidelijke geplande momenten de zorg over te nemen van de mantelzorger krijgt de mantelzorger ruimte om een vakantie te plannen of andere (sociale) activiteiten te ondernemen.
Uit het casusonderzoek naar logeerzorg voor mensen met vergevorderde dementie komt een veelheid en verscheidenheid aan vragen naar voren. Daarbij is gebleken dat het niet makkelijk is om een passend aanbod te vinden. Maatwerk is erg belangrijk maar vaak moeilijk te realiseren. Aan gemeenten, zorgverzekeraars, zorgkantoren en VWS de opdracht om te faciliteren wat nodig is om het samenspel van formele en informele zorg te optimaliseren. En verder ook om op lokaal en regionaal niveau te zoeken naar mogelijkheden om logeren beter te organiseren

Armoede en schulden
In 2020 is gestart met het uitvoeren van het beleidsplan "Armoede en Schulden, Samen Aanpakken! (2020-2023)" In oktober 2020 is hiertoe het Uitvoeringsplan "Armoede en Schulden…." vastgesteld door de gemeenteraad. De voornaamste pijlers van dit plan zijn Preventie en Vroegsignalering. In dit kader is in 2020 het team 'Vroeg er op af' samengesteld. In dit team werken professionals van de gemeente Kerkrade, Welzijnsstichting Impuls, Kredietbank Limburg en Schuldhulpmaatjes samen om de (vroeg)signalen over betalingsachterstanden en –problemen proactief op te pakken en zorg te dragen voor een snelle en effectieve doorgeleiding naar (schuld)hulpverlening. Daarnaast zal in samenwerking met de woningcorporaties de VoorzieningenWijzer worden uitgevoerd. De VoorzieningenWijzer is een aanpak die mensen met inkomens tot modaal niveau helpt bij het kiezen en aanvragen van beschikbare voorzieningen. Keuzes die aanzienlijke financiële en andere voordelen opleveren en de risico's van sociale exclusie, huurachterstanden, gedwongen huisuitzettingen, ondermijning, armoede en problematische schulden verminderen. Kortom het op gang helpen van mensen die niet in staat zijn de bestaande voorzieningen op eigen kracht aan te boren. De VoorzieningenWijzer is voortgekomen uit de Regionale Prestatieafspraken (2019-2024) en is een officieel project van de Regio Deal. In oktober 2020 heeft de installatie plaatsgevonden van de JongerenAdviesRaad. De JAR is gericht op de volgende pijlers:

- Armoede en Schulden;
- VIE;
- Jonge mantelzorgers.

Invoering van de Wet verplichte ggz (Wvggz)
De Wvggz is op 1 januari 2020 in werking getreden. Via de gemeente is hiermee een nieuw, aanvullend traject geopend om mensen die ggz behoeven maar hier niet aan mee willen werken, in aanmerking te brengen voor verplichte zorg. De uitvoering van de Wvggz kon plaatsvinden binnen de financiële kaders van de bestaande begroting en met gebruik van de beschikbare organisatorische capaciteiten.
De uitvoering van de Bouwstenennotitie met daarin de hoofdlijnen en uitgangspunten voor de aanpak ten behoeve van personen met verward gedrag, is in 2020 vormgegeven met de pilot passend vervoer. Daarnaast wordt in Kerkrade structureel een wijk-GGz'er ingezet binnen de kernteams. De wijk-GGz'er levert een waardevolle bijdrage aan preventie en vroegsignalering (bouwstenen 2 en 3) met als gevolg dat ketenpartners en gemeenten elkaar beter weten te vinden en meldingen en signalen sneller worden doorgegeven.

De Lokale Inclusie Agenda
In 2020 is gestart met het vormgeven van de Lokale Inclusie Agenda en het schetsen van de startsituatie voor wat betreft toegankelijkheid. Hierin wordt beschreven hoe de gemeente Kerkrade uitvoering wil geven aan het VN Verdrag inzake rechten van personen met een handicap. In de loop van 2021 zal het plan worden voorgelegd aan de raad.

Opvang en beschermd wonen
Op basis van de in 2019 vastgestelde Visie Opvang en Beschermd Wonen vastgesteld en de vertaling hiervan naar de Uitvoeringsagenda 2019-2020, is er gewerkt aan ontwikkelingen rondom extramuralisering, preventie, aansluiting tot het Sociaal Domein en een kwalitatief dekkend aanbod van beschermd wonen binnen Parkstad. De uitvoeringsagenda 2019-2020 is afgerond, waarbij een uitvoeringsagenda voor de jaren 2021-2022 zal volgen.
Belangrijk aandachtspunt is dat de invoering van een nieuw verdeelmodel is uitgesteld tot 2023, dit ten gevolge van de eveneens uitgestelde herverdeling van het Gemeentefonds. Voor dit model geldt dat de middelen voor nieuwe cliënten beschermd wonen niet meer naar de Centrumgemeente (Heerlen) gaan, maar naar de individuele gemeenten. De centrumgemeenten blijven verantwoordelijk voor bestaande cliënten. De effecten van dit model worden duidelijk in 2021. Ondanks dit uitstel, blijft gelden dat de inhoudelijke uitgangspunten van de (door)decentralisatie blijven staan. Regionale samenwerking is hierin belangrijk om te zorgen voor een dekkend aanbod van zorg en voldoende spreiding in te regio, waarbij tegelijkertijd de lokale relatie tot het sociaal domein en vitaliteit binnen de wijken wordt gelegd.

Heronderzoeksplan "Een leven in beweging"
Sinds 2015 heeft Kerkrade als gevolg van het succesvol ingezette beleid het aantal mensen met een bijstandsuitkering substantieel laten dalen. Een belangrijke pijler hierbij was de focus op de mensen die het dichtst bij de arbeidsmarkt staan. Deze aanpak is zo lonend dat nu de ruimte gecreëerd kan worden om ons blikveld ook te richten op de mensen met minder perspectief. In 2020 zijn de voorbereidingen getroffen om met een aantal van 300 mensen met een bijstandsuitkering het gesprek aan te gaan. Hierbij leggen we de focus op de mensen die minder perspectief hebben. Doel van de onderzoeken is tweeledig, enerzijds krijgen we inzicht in de situatie van deze mensen en anderzijds leggen we de link naar wat Kerkrade te bieden heeft. Dit kunnen onder andere diverse vormen van hulpverlening, programma's in het kader van maatschappelijke participatie zijn maar ook sport of een re-integratietraject. Uiteindelijk doel is het creëren van een breder perspectief.

Covid-19
In 2020 is programma 6 als gevolg van COVID-19 geconfronteerd met € 43.000 meerkosten Westhoes, € 17.000 meerkosten Sjtaaterhoes, € 49.000 meerkosten Overige gemeenschapshuizen, € 32.400 meerkosten Noodopvang kinderopvang, € 7.900 meerkosten Voedselbank, € 1.442.300 meerkosten WOZL/WSP, € 224.000 minder kosten en € 101.900 minder opbrengsten Omnibuzz, € 99.700 meerkosten Dagbesteding/Minima, € 80.000 minder opbrengsten Wmo eigen bijdrage en € 12.000 meerkosten Boodschappen-bus. De meerkosten van de KredietbankLimburg en de Jeugdzorg-aanbieders i.v.m. omzet-garantiestelling zijn thans nog onbekend.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

6. Sociaal domein						
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**Periode**	**Kerkrade**	**Nederland**	**Limburg**
Banen	CBS/LISA	Aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	2019	552,9	792,1	757
Jongeren met een delict voor de rechter	CBS	%	2019	2	1	1
Kinderen in uitkeringsgezin	CBS	%	2019	10	6	7
Netto arbeidsparticipatie	CBS	%	2019	61,3	68,8	65,9
Werkloze jongeren	CBS	%	2019	3	2	2
Personen met een bijstandsuitkering	CBS	Aantal per 10.000 inwoners	2020	537,3	459,7	397,4
Lopende re-integratievoorzieningen	CBS	Aantal per 10.000 inwoners 15-64 jaar	2020	236,3	202	165,6
Jongeren met jeugdhulp	CBS	% Jongeren tot 18 jaar	2019	16,6	12,3	14,6
Jongeren met jeugdbescherming	CBS	%	2019	2,4	1,2	1,6
Jongeren met jeugdreclassering	CBS	%	2019	0,9	0,4	0,4
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	CBS	Aantal per 10.000 inwoners	2020	620	640	726

Overige indicatoren

6. Sociaal domein							
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**2016**	**2017**	**2018**	2019	**2020**
Aanvragen bijz. bijstand	Afd. WIZ	aantal	1.749	1.679	1.679	1.597	1.494
Aanvragen langdurigheids- / individuele inkomenstoeslag	Afd. WIZ	aantal	1.244	1.221	1.345	1.324	1.239
Aanvragen sociaal-culturele activiteiten	Afd. WIZ	aantal	1.813	1.793	1.884	1.796	1.758
Deelnemers collectieve ziektekostenverzekering	Afd. WIZ	aantal	1.256	880	607	454	417
Trajecten schuldhulpverlening	Afd. WIZ	aantal	175	91	101	179	177
Huisuitzettingen	Afd. WIZ	aantal	26	31	32*	35	17
Maatschappelijke participatie	Burgeronderzoek	score 0-10		4,2		3,3	
Cliënten Wmo (31 dec.)	Afd. WIZ	aantal	4.436	4.565	4.599	4.689	4.747
Toegekende rolvoorzieningen	Afd. WIZ	aantal	151	236	188	185	165
Toegekende vervoersvoorz.	Afd. WIZ	aantal	472	687	629	587	719
Toegekende woonvoorz.	Afd. WIZ	aantal	124	172	166	200	257
Toegekende voorz. hulp bij het huishouden **	Afd. WIZ	aantal	1.473	634	690	1.338	1.675

Toegekende voorz. begeleiding	Afd. WIZ	aantal	1.552	1.374	1.499	2.026	1.852
Arrangementen zorg in natura voor jeugd (okt.)**	Afd. Welzijn	aantal	1.392	1.400	1.400	1450	1.500
Deelname doelgroepkinderen JGZ (bezoek consultatie- / kind-bureau, 31 dec.)	GGD, Meander	% 0 - 4-jarigen	95	95	96	96	96
Jeugdigen in jeugdzorg plus (31 dec.)	Afd. Welzijn	aantal	9	2	5	3	1
Jeugdbeschermingsonderz. ovoedingsproblemen	Raad voor de Kinderbescherming	aantal	52	80	57	49	n.n.b.
Persoonsgebonden budget jeugdhulp	Afd. Welzijn	aantal	144	34	38	23	12
Vrijwilligers	Burgeronderzoek	%		29		27	
Tevredenheid buurtvoorzieningen	Burgeronderzoek	%		59		65	
Sociale cohesie	Burgeronderzoek	score 0-10		5,4		5,6	
Ontvangen meldingen die leiden tot een aanvraag na de inspanningsperiode	Afd. WIZ	%	47	27	34	31	33
Cliënten participatie (31 dec.)	Afd. WIZ						
- levensonderhoud		aantal	1.900	1.778	1.646	1.566	1.555
- waarvan Wwb		aantal	1.806	1.702	1.587	1.497	1.504
Doorlooptijden primaire producten tijdig	Afd. WIZ	%	75	94	87	93	93

* *Indien de rekening bij de daadwerkelijke uitzetting alsnog bij de deurwaarder wordt voldaan en de uitzetting niet plaats vindt, is deze niet gemeld bij de gemeente; derhalve is het vermelde aantal huisuitzettingen maximaal.*

** *In 2016 zijn door herindicering vernieuwde voorzieningen toegekend.*

7. Volksgezondheid en milieu

A. Algemeen

Omschrijving van het programma
Beschermen van de volksgezondheid van de gehele lokale bevolking, met speciale aandacht voor de meest kwetsbare personen.

Vanuit de Wet publieke gezondheid (Wpg) heeft de gemeente Kerkrade een verantwoordelijkheid op het gebied van de algehele publieke volksgezondheid. Gezonde inwoners zijn het fundament van een gezonde en vitale stad. Gezondheid is van één ieder en vraagt een integrale benadering. Het thema gezondheid leeft sterk in de samenleving en kan niet meer los worden gezien van maatschappelijke thema's zoals participatie en onderwijs. In Zuid-Limburg is het concept Positieve Gezondheid de basis voor de komende jaren. Gezondheid wordt gezien in de termen veerkracht, functioneren en participatie en er wordt gestreefd naar een samenleving waarin burgers zelfredzaam en betrokken zijn en waarbij het verbeteren van de eigen gezondheid centraal staat. Dit in samenwerking met burgers en partners op het gebied van gezondheid en milieu, economie, arbeidsmarkt en onderwijs.

Zorg dragen voor een goed en leefbaar milieu. Stimulering van de toepassing van duurzame productiemiddelen en duurzame energie. Dit beleid is er nadrukkelijk op gericht om waar mogelijk klimaatbeleid respectievelijk energiebesparing als vliegwiel te gebruiken om ook andere maatschappelijke effecten te bewerkstelligen zoals educatie, het creëren van werkgelegenheid in klimaat/energieprojecten en op toekomstige kostenbesparingen of kostenbeheersing. Bewustwording en gedragsverandering ten aanzien van volksgezondheid, natuur en milieu worden waar mogelijk gestimuleerd. Inherent daaraan is voorbeeldgedrag van de gemeente zelf. De gemeente staat op dat gebied open voor innovaties.

Op het gebied van afval, de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen, voert de gemeente de regie. Daarnaast behoort tot de taken van de gemeente het doelmatig beheren van de riolering en begraafplaatsen.

Relatie met paragrafen
Dit programma heeft een relatie met de paragrafen Lokale heffingen (§1) en Onderhoud kapitaalgoederen (§3). Voor het project VIE, zie programma 5 (programmalijnen) en programma 8 (fysieke realisatie).

Taakvelden
- 7.1 Volksgezondheid

- 7.2 Riolering
- 7.3 Afval
- 7.4 Milieubeheer
- 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

B. Speerpunten van beleid

Zorgen voor bewustwording van het belang van duurzaamheid bij de inwoners
Relatie met taakveld(en): 7.4
In 2020 heeft de focus voor duurzaamheid vooral gelegen op het vormgeven van de energietransitie in de gebouwde omgeving en de transitie naar aardgasloze nieuwbouw en wijken. In Parkstadverband is gewerkt aan het opstellen van een Regionale Energiestrategie (RES) waarin de gemeente Kerkrade samen met de regio Parkstad invulling geeft aan de opdracht om de doelstellingen van het Klimaatakkoord te halen. De RES-bijdrage van de gemeente Kerkrade wordt onderdeel van de RES Zuid-Limburg. Kerkrade kijkt vooral naar de mogelijkheden voor windenergie en grootschalige zonne-energie op daken van bedrijven of braakliggende percelen op bedrijventerreinen. Daarnaast is in 2020 gestart met de voorbereidingen voor de Transitievisie Warmte (TVW) waarin beschreven wordt hoe op een slimme en verantwoorde manier kan worden overgestapt van aardgas naar duurzame manieren van koken en verwarmen. Ook de TVW wordt in Parkstadverband opgezet. De voorbereidingen voor zowel de RES als TVW zijn erop gericht om in 2021 beide strategieën vast te stellen in de raad zodat daarna gewerkt kan worden aan de daadwerkelijke uitwerking van plannen.
Om inwoners te ondersteunen in de verduurzaming van hun woning is in 2020 in Parkstadverband de Woonwijzerwinkel Limburg gestart die gevestigd is aan de Rodaboulevard in Kerkrade. Hier kunnen inwoners advies krijgen over verduurzaming en financiering en wordt zoveel mogelijk gewerkt met lokale ondernemers.

Via het Zonnepanelenproject Parkstad-Kerkrade zijn in totaal tot nu toe op ongeveer duizend woningen zonnepanelen geplaatst. Daarnaast zijn er ook al veel panelen op eigen initiatief geplaatst door woningeigenaren. Een voorbeeld van een bedrijf dat zonnepanelen heeft geplaatst is Emma Safety Footwear aan de Tunnelweg. Zij hebben niet alleen zonnepanelen op de daken van het bedrijf geplaatst, maar hebben ook een zonneweide met panelen aangelegd op het bedrijfsterrein waarbij voor inwoners van Kerkrade de mogelijkheid bestaat om financieel te participeren. Daarnaast is in 2020 gestart met de aanleg van een zonneweide in het gebied Locht-Zuid (tussen Buitenring, Hamstraat en stadsautoweg). Hier worden 36.036 zonnepanelen geplaatst met een vermogen van 14,8 Megawatt.

Op het gebied van windenergie is in 2020 gewerkt aan de voorbereidingen voor het initiatief van het bedrijf E-max op bedrijventerrein Dentgenbach. Zij willen een windturbine realiseren om zo hun eigen energieverbruik te kunnen verduurzamen. Daarnaast is samen met de gemeenten Heerlen en Simpelveld verder gewerkt aan de voorbereidingen voor windturbines in Parkstad-Zuid. Eind 2020 zijn door de raad van de gemeente Kerkrade voorwaarden vastgesteld waaraan de gemeente alle initiatieven om windenergie te realiseren zal toetsen.

Om ook kansen te benutten van samenwerking met de gemeente Herzogenrath op het gebied van energietransitie en uitwisseling van energie over de landsgrens is in 2020 door gemeente Kerkrade, samen met de gemeenten Emmen en Losser en de provincies Limburg, Drenthe en Overijssel een lobby richting de overheid gestart om ruimte te vragen voor grensoverschrijdende samenwerking. Doel van het project is om grensoverschrijdende levering van duurzame elektriciteit mogelijk te maken. Het grote opgestelde vermogen duurzame elektriciteit in het energiepark Nivelsteiner Sandwerke kan dan bijdragen aan verduurzaming van de gemeente Kerkrade.

Goed beheer en onderhoud van de rioleringen
Relatie met taakveld(en): 7.2
In 2020 is het Watertakenplan Kerkrade 2020 – 2024 van kracht geworden als opvolger van het verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan (vGRP). Het is in 2020 het richtsnoer geweest voor het maken van de juiste afwegingen op het terrein van bodembescherming, waterkwaliteit en rioleringszorg. In dit plan is niet alleen

omschreven op welke wijze het riool in stand zal worden gehouden, hoe aan de wettelijke eisen, zoals de wet milieubeheer, wordt voldaan, maar ook hoe de gemeente omgaat met regenwater en grondwater. In het plan is een jaarlijks bedrag van € 100.000 opgenomen als cofinanciering in toekomstige subsidies die door het rijk worden verstrekt in het kader van klimaat adaptatie. De pilot 'Meten, rekenen en monitoren' is succesvol afgrond en heeft in 2020 een structureel karakter gekregen. Hydraulische berekeningen zullen voor de regio worden uitgevoerd door de gemeente Heerlen. In 2020 is wederom met buurgemeenten een relining programma uitgevoerd, waarbij de gemeente Kerkrade als ambtelijk opdrachtgever heeft gefungeerd. Voor meer gedetailleerde informatie wordt hier verwezen naar de paragraaf 'kapitaalgoederen'.

C. Wat heeft het gekost?

Exploitatie

7 Volksgezondheid en milieu	REK.	BEGR.			REK.
	2019	Primair 2020	1e formele bijstelling 2020	Actuele begroting 2020	2020
LASTEN					
7.1 Volksgezondheid	2.356	2.104	2.626	2.442	2.441
7.2 Riolering	2.922	2.743	2.870	3.047	3.047
7.3 Afval	3.533	4.092	4.391	4.421	4.421
7.4 Milieubeheer	1.911	2.385	3.923	2.733	2.718
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	111	109	129	145	145
TOTAAL LASTEN	**10.833**	**11.432**	**13.939**	**12.787**	**12.771**
BATEN					
7.1 Volksgezondheid	4	0	2	8	8
7.2 Riolering	5.264	5.057	5.270	5.377	5.377
7.3 Afval	5.009	5.682	5.861	6.063	6.063
7.4 Milieubeheer	1.043	1.783	2.730	1.819	1.819
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	64	45	45	60	60
TOTAAL BATEN	**11.383**	**12.567**	**13.908**	**13.326**	**13.326**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

Pr.	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	Primaire raming krediet	Actuele raming krediet	Gevoteerd	Besteed	Restant krediet
II Overige investeringen								
7	Riolen	v	e	1.600	2.540	2.540	1.513	0
III Leningen								
7	Woonwijzerwinkel Zuid-Limburg	u	-	0	66	66	65	0
Totaal Programma 7				**1.600**	**2.606**	**2.606**	**1.578**	**0**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.

[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Overige vermeldenswaardige zaken

Milieubeheer, Basisregistratie Ondergrond
Het gebruik van bodem- en ondergrondgegevens bij de overheid en particuliere organisaties is de laatste decennia sterk toegenomen, zowel kwalitatief als kwantitatief. Deze gegevens spelen een cruciale rol op uitvoerend niveau, maar zijn ook van belang bij het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Voorbeelden zijn het gebruik van informatie in de ruimtelijke ordening, bij ondergronds bouwen of koude-warmteopslag. Met de Basisregistratie Ondergrond (BRO) beoogt de overheid de informatievoorziening sterk te verbeteren door publieke gegevens over de ondergrond op gestandaardiseerde wijze voor zowel de overheid als andere partijen ter beschikking te stellen. Het college heeft deze nieuwe registratie in 2019 vormgeven voor zover de verplichting daartoe strekt en volgt de verdere uitrol in volgende tranches in de komende jaren.

(Zwerf)afval
In 2020 is binnen de Rd4-gemeenten een aanvang gemaakt met het opstellen van een Grondstoffenbeleidsplan voor de periode 2021-2025. De gezamenlijke Rd4-gemeenten onderstrepen de ingeslagen weg naar een circulaire economie waarin afval zelf de nieuwe bron van grondstoffen wordt. Door Corona is de voortgang langzamer geweest dan voorzien, Verwacht wordt dat het nieuwe plan voor de zomer 2021 gereed zal zijn en in het najaar aan de raden kan worden aangeboden. De Kerkraadse aanpak van het zwerfafval is ook in 2020 uitgevoerd met ondersteuning van het landelijk instituut Nedvang en in samenwerking met Nederland Schoon. De aanpak is meerjarig en gebaseerd op het uitgangspunt dat in een schone omgeving minder zwerfafval geproduceerd wordt dan in een reeds vervuilde omgeving. De Kerkraadse zwerfvuilaanpak heeft in 2020 bestaan uit de volgende onderdelen:

- zwerfvuilploeg van 8-10 medewerkers WOZL in het stedelijk gebied;
- zwerfvuilploeg van 8 medewerkers Relim in het buitengebied;
- 2 grote veegwagens van Rd4 in de gehele stad;
- 2 kleine veegwagens met eigen machinisten in de gehele stad;
- 3 Gluttons (electrische stadsstofzuigers) in centrum en subcentra + verbindingsroutes ;
- 2 maal per week legen 700 afvalbakken in 2 routes met eigen medewerkers;
- incidenteel ondersteunen acties van scholen, buurtverenigingen etc.

Met name gedurende de eerste maanden van de Coronacrisis was in 2020 sprake van extra zwerfafval in De openbare ruimte. Dat gold bijvoorbeeld voor natuurgebieden en voor de directe omgeving van afvalbakken. Om deze problematiek het hoofd te bieden is tijdelijk extra personeel en materieel ingezet.

In 2020 is de hoeveelheid zwerfafval in Kerkrade weer op 50 locaties gemeten op basis van beeldkwaliteit (CROW-systematiek met 5 kwaliteitsniveaus). Deze meting maakt deel uit van de jaarlijkse verantwoording aan Nedvang en aan Nederland Schoon. Voor het ophalen van illegaal gestort afval is in de begroting bij afval
€ 10.000 begroot. Voor onkruidbestrijding is € 307.600 begroot in 2020. Voor het inhuren van een veegmachine is in 2020 € 231.200.

Begraafplaatsen
In Kerkrade bevinden zich 6 gemeentelijke begraafplaatsen. De begraafplaatsen zijn voor veel inwoners en bezoekers belangrijke plekken. Om die reden wordt de nodige aandacht besteed aan beheer en onderhoud. Het landelijke verbod op de toepassing van chemische onkruidbestrijding vergt extra personele capaciteit bij het onkruidvrij maken en houden van de begraafplaatsen. Dit gebeurt handmatig en door middel van onkruidbranders. Het onderhoud vindt 'cyclisch' plaats wat inhoudt dat de 6 begraafplaatsen beurtelings worden onderhouden met gebruikmaking van een mobiele schaftwagen en bijbehorend materieel. De huidige werkwijze is ook in 2020 voortgezet en in de periode rond Allerheiligen extra geïntensiveerd. Voor het onderhouden van de gemeentelijke begraafplaatsen is in 2020 € 51.000 begroot. Voor het ruimen van graven en sociale begraving is een budget van € 36.000 beschikbaar in 2020. Voor grafrechten is in 2020 € 45.000 begroot.

Na-ijlende effecten steenkoolwinning
Voor de jaren 2017 t/m 2021 is een uitvoeringsprogramma opgesteld om met Rijksgelden, die via de provincie beschikbaar gesteld worden, maatregelen uit te voeren. Het uitvoeringsprogramma behelst onder

andere het opsporen van 59 historische schachten, sanering van historische schachten en sanering van een viertal industriële schachten. Tot eind 2020 zijn 18 historische schachten gevonden en zijn 5 schachten gesaneerd. Daarnaast heeft in 2020 de sanering plaatsgevonden van het zinkgat dat naij kasteel Erenstein gevallen is. De sanering is in de laatste dagen van 2020 afgerond. Technisch voorbereid is de sanering van de industriële schacht Willem-II op de hoek Domaniale Mijnstraat/Nieuwstraat. De sanering zal begin 2021 aanbesteed worden met een gewenste afronding van werkzaamheden in het lopende jaar. Bovendien is in 2020 aandacht besteed aan inspectie en monitoring van reeds gevonden schachten en is onderzoek verricht naar het mogelijk vrijkomen van mijngas. Dit onderzoek wordt in 2021 voortgezet. In totaal is voor de vijf genoemde subsidiejaren een bedrag van ruim € 6,2 miljoen beschikbaar.

BAG, BGT en BRO
De BAG, BGT en BRO maken onderdeel uit van het stelsel van basisregistraties. De gemeente is bronhouder van deze basisregistraties en daarmee verantwoordelijk voor het opnemen van de juiste gegevens en voor de kwaliteit van deze gegevens in deze basisregistraties. De BAG bevat informatie over panden, verblijfsobjecten, standplaatsen, nummeraanduidingen, openbare ruimtes en woonplaatsen. In de BGT worden alle objecten zoals gebouwen, wegen, water, spoorlijnen en groen op een eenduidige manier vastgelegd. In de BRO worden de gegevens over de ondergrond gefaseerd over diverse tranches ingevoerd, beheerd en beschikbaar gesteld op één plek. Het college heeft wettelijke taken op het gebied van de BAG, BGT en BRO en voert deze in medebewind uit.
Het college legt over de uitvoering van deze zaken eenmaal per jaar verantwoording af aan het Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat. Dit gebeurt middels de Audit systematiek: de *Eenduidige Normatiek Single Information Audit* (ENSIA). Voor de BAG, BGT en BRO dient deze verantwoording afgelegd te worden middels een zelfevaluatie. Na het invullen van de zelfevaluatie vragenlijsten via de online *ENSIA-tool* worden de Verantwoordings-rapportages voor de BAG, BGT en BRO opgesteld. De evaluatie betreft de onderdelen “borging proces”, “tijdigheid”, “volledigheid” en “juistheid” en de score die de gemeente hierop heeft behaald. Op basis hiervan zijn ambtelijk verbetermaatregelen geformuleerd die door het College in de verantwoordingsrapportages worden vastgesteld zodat verantwoording kan worden afgelegd aan het Ministerie. De Raad wordt via de jaarrekening geïnformeerd over de resultaten van de verantwoording en verbeterpunten van de zelfevaluatie.

Eind 2020 is voor de drie basisregistraties de ENSIA-zelfevaluatie ingevuld over het jaar 2020 waarbij verbeterpunten zijn geformuleerd die door het College worden vastgesteld ter verantwoording aan het Ministerie en de Raad. De evaluaties laten voor de drie basisregistraties over 2020 samengevat het volgende beeld zien:

- <u>*Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)*</u>

Gemeenten hebben van oudsher een vrij omvangrijke gegevenshuishouding te beheren. Met de decentralisaties van de voorbije decennia, is die huishouding alleen maar omvangrijker geworden. Bovendien zal met de komst van de Omgevingswet, de BAG-registratie nog zwaarder wegen qua inhoud en belang. De BAG zal, in samenhang met andere geo-gerelateerde basisregistraties, hét fundament vormen voor de Omgevingswet. Wil de gemeente in control blijven op de BAG, dan zal gezorgd moeten worden voor een professionele organisatie. De gemeente is als bronhouder immers verantwoordelijk voor het op orde hebben van de BAG. Dit zal niet alleen door burgers en bedrijven, maar ook door participerende ketenpartners van de gemeente worden verwacht.

Uit de ENSIA zelfevaluatie 2020 is gebleken dat de uitvoering van de Wet BAG, het voldoen aan de wettelijke termijnen, de registratie van BAG-relevante objecten en het kwaliteitsbeheer over de juistheid van gegevens op voldoende wijze worden geborgd. De verbetermaatregelen uit 2019 zijn in 2020 grotendeels gerealiseerd, waardoor de kwaliteit van de BAG een hoog niveau heeft bereikt. De in het verleden opgebouwde achterstanden, die voornamelijk tot stand zijn gekomen tijdens de initiële opbouw van de BAG, zijn in 2020 voor het grootste deel weggewerkt. Het proces rondom de verwerking van definitieve geometrie is op orde evenals de verwerkingstermijn van gegevens met indicatie ‘In onderzoek’. De uitval die in het kwaliteitsdashboard BAG wordt gesignaleerd, wordt maandelijks beoordeeld en verwerkt. Alle grondgebonden woningen en bijgebouwen worden jaarlijks door middel van mutatiesignalering aan de hand van luchtfoto’s gecontroleerd en met behulp van nieuw geïmplementeerde software verwerkt in de BAG. In 2021 zal dit verder worden uitgebreid tot alle panden op het gemeentelijk grondgebied inclusief stapelbouw en niet-woningen. In het kader van het project ‘Waarderen op

gebruiksoppervlakte bij WOZ-taxaties' is in 2020 veel tijd besteed aan de synchronisatie van gegevens tussen BAG en WOZ. Daarbij zijn op basis van de vorengenoemde mutatiesignalering ca. 400 panden historisch verklaard, ca. 4.500 panden gewijzigd en is van ca. 4000 panden het bouwjaar bepaald om vervolgens te worden opgenomen in de BAG. Dit project loopt door in 2021, waarbij in samenhang met de WOZ van ca. 20.000 woningen de gebruiksoppervlakte zal worden gewijzigd.

Als gevolg van een wetswijziging en de overgang naar BAG 2.0 dienen de processen rondom het BAG-beheer te worden geactualiseerd. Dit project zou in 2020 worden uitgevoerd, maar is inmiddels doorgeschoven naar 2021. Met het oog op de invoering van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) verdienen de processen ten aanzien van vergunningvrij (ver)bouwen en de start- en gereedmeldingen vanuit Bouwtoezicht speciale aandacht.

De komende jaren zullen voornamelijk in het teken staan van de doorontwikkeling naar de Samenhangende Objectenregistratie (SOR), de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb).

- *Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT)*

De uitvoerende taken (*exclusief landmeten*) en het beheer van de BGT zijn sinds medio 2017 uitbesteed aan het Gegevenshuis. De evaluatie van de beantwoording van de vragen ENSIA door het Gegevenshuis toont ook over het jaar 2020 aan dat er in voldoende mate wordt voldaan aan de benoemde prestaties met betrekking tot de uitvoering van de BGT. Het afgelopen jaar heeft voornamelijk in het teken gestaan van het afronden van de transitie van de BGT waarbij de gemeente Kerkrade als bronhouder deze mijlpaal heeft behaald. Naast het beheer van de BGT door het Gegevenshuis dienen alsnog de interne BGT werkprocessen bij de gemeente Kerkrade en de BGT werkprocessen bij het Gegevenshuis vastgelegd en geborgd te worden voor de eindverantwoordingsrapportage van de ENSIA.

Aandachtspunten liggen daarom ook voor 2021 voornamelijk op het gebied van de structurele borging van de BGT in de gemeentelijke organisatie, het inventariseren en vastleggen van interne BGT processen, de verdere synchronisatie met het Gegevenshuis en het realiseren van koppelingen tussen de BGT, de BAG, de WOZ en de BOR (Beheer Openbare Ruimte).

Eind 2019, begin 2020 is er een monitoring en analyse van de BGT uitgevoerd door een extern bureau met als doel om te komen tot een betere procesmatige werking van het beheer van de BGT. De aanbevelingen uit dit rapport komen op hoofdlijnen overeen met de geformuleerde verbetermaatregelen uit de eindverantwoordingsrapportages ENSIA 2020 en 2019.

De geformuleerde aanbevelingen en verbetermaatregelen dienen daarom in 2021 zoveel mogelijk opgepakt te worden.

- *Basisregistratie Ondergrond (BRO)*

De BRO is op 1 januari 2018 ingevoerd. De resultaten van de ENSIA over 2018 zijn in 2019 gebruikt als handvatten voor de correcte implementatie. In 2019 zijn de verbetermaatregelen voor de BRO grotendeels gerealiseerd, onder andere met behulp van het ondersteuningstraject "Ondersteuning implementatie BRO". In 2019 en 2020 zijn geotechnische gegevens van respectievelijk 1 en 2 locaties aan de BRO geleverd. Van een 3e locatie uit 2020 moeten de gegevens nog van het adviesbureau worden ontvangen, dit is bij het betreffende bureau uitgezet. In 2020 heeft interne voorlichting plaatsgevonden aan betrokken medewerkers over aanlevering van gegevens door de gemeente aan de BRO. Dit zal in 2021 en volgende jaren regelmatig worden herhaald om dit onderwerp onder de aandacht te houden. Daarnaast houdt de gemeente zicht op de verdere uitrol van de BRO (derde tranche gegevens geologisch onderzoek zoals mijnschachten) en worden de noodzakelijke acties hiertoe binnen de organisatie uitgezet. Daarmee heeft het college de BRO-registratie vormgeven voor zover de verplichting daartoe strekt.

De geformuleerde verbetermaatregelen worden in 2021 binnen de mogelijkheden opgepakt.

Gezondheidsbeleid
Met de uitvoering van het regionaal gezondheidsbeleid (Zuid Springt Eruit 2020-2023) wordt invulling gegeven aan de ambitie tot het realiseren van een trendbreuk in de jarenlange hardnekkige

gezondheidsachterstanden. Hierbij staan preventie en vroeg-signalering centraal. Evenals een intensivering en versterking van de samenwerking tussen partners. De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) levert als kernpartner een belangrijke bijdrage aan de Trendbreuk-ambitie.
In 2020 is hiertoe gestart met het vormgeven van het lokaal knooppunt kansrijke start gericht op samenhangende zorg voor kwetsbare zwangeren en kwetsbare jonge ouders door integrale samenwerking tussen partners vanuit het medisch en sociaal domein in de prenatale en postnatale fase. Onderdeel van Kansrijke Start zijn o.a. Nu Niet Zwanger, VoorZorg en Stevig Ouderschap. Daarnaast zorgt een nieuwe vorm van verloskundige zorg, Centering Pregnancy voor groepsbijeenkomsten in plaats van traditionele 1 op 1 consulenten. Er is specifiek aandacht voor het leren van elkaar, community building en onderlinge steun en empowerment.

Veilig Thuis
De regiovisie Geweld hoort nergens Thuis is vastgesteld voor de periode 2020-2023 en beschrijft hoe de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) vorm krijgt in de samenwerking tussen professionals en organisaties in Zuid-Limburg.

Covid-19
In 2020 is programma 7 als gevolg van COVID-19 mogelijk geconfronteerd met meerkosten Rd-4. Deze zijn thans nog niet bekend.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

7. Volksgezondheid en milieu						
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**Periode**	**Kerkrade**	**Nederland**	**Limburg**
Omvang huishoudelijk restafval	CBS	Kg /inwoner	2019	141	163	123
Hernieuwbare elektriciteit	RWS	%	2018	3,9	17,6	5,4

Overige indicatoren

7. Volksgezondheid en milieu							
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Kosten kwijtschelding i.r.t. kst afvalverwerk.	BsgW / afd. Milieu en Bouwen	%	9,7	10,8	10,5	8,1	6,8
Kosten kwijtschelding i.r.t. kst riolering	BsGW / afd. Stedelijk Beheer	%	9,4	10,6	11,3	11,8	8,8
Eigen oordeel matige of slechte gezondheid	Burgeronderzoek	%		24		24	
Aangeboden restafval	Rd4-monitor	tonnage	7.263	7.068	6.582	6.415	6.860
Aangeboden GFT	Rd4-monitor	tonnage	4.445	4.576	4.883	5.018	5.645

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

A. Algemeen

Omschrijving van het programma
Het scheppen van optimale condities voor het woningaanbod en de woon- en leefomgeving alsook een wervend vestigingsklimaat.

Relatie met paragrafen
Dit programma heeft een relatie met de paragrafen Onderhoud kapitaalgoederen (§3) en Grondbeleid (§7).

Taakvelden
- 8.1 Ruimtelijke ordening
- 8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)
- 8.3 Wonen en bouwen

B. Speerpunten van beleid

Versoepeling van de doorstroom in de lokale woningmarkt
Relatie met taakveld(en): 8.1 en 8.3
In 2020 is uitvoering gegeven aan het vigerend woonbeleid: 'Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (28 september 2016)' en de 'Regionale Woonvisie Parkstad Limburg, Lokale woonvisie gemeente Kerkrade 2017-2021 (april 2017)' en de jaarlijks prestatieafspraken met de woningcorporaties. Binnen de volgende thema's zijn in 2020 onderstaande activiteiten uitgevoerd:
1. Wonen en zorg: (*dit thema wordt in nauwe samenwerking met de sector MAZO uitgevoerd*)
   - Op regionaal niveau is eind 2020 een onderzoek opgeleverd waarin nader onderzoek is gedaan naar de woningbehoefte voor senioren, onderverdeeld per gemeente.

- De woningcorporaties HEEMwonen, Wonen Zuid en Wonen Limburg hebben in 2020 onderzoek verricht naar de levensloopbestendigheid van hun woningvoorraad in Kerkrade. Daarbij is tevens onderzocht welke woningen levensloopbestendig c.q. geschikt te maken zijn in de toekomst.
- Zowel het rapport als de informatie van de woningcorporaties over hun woningvoorraad, zullen gebruikt worden voor het ontwikkelen van nieuw beleid, o.a. voor de woonzorgvisie waarmee in 2021 gestart zal worden.
- In het najaar van 2020 is in de wijk Eygelshoven de pilot 'Langer Thuis' gestart. De pilot richt zich op bewustwording inzake langer zelfstandig thuis wonen en woningaanpassingen voor particuliere eigenaren in de leeftijdscategorie 40-70 jaar. Dit is een samenwerking tussen de gemeente (MAZO) en Zuyd Hogeschool.
- Op landelijk niveau heeft gemeente Kerkrade mee gedaan aan een kennisontwikkelingstraject van Platform 31. Het doel van dit traject was om van elkaar te leren en ervaringen te delen. Het project in Eygelshoven wordt hier als ervaringsproject gedeeld. Dit traject is in januari 2021 afgerond.

2. Aanpak particuliere woningvoorraad:
   - Met de corporaties zijn afspraken gemaakt om particulier bezit aan te kopen, vastgelegd in de regionale prestatieafspraken.
   - Concreet wordt in de wijk Rolduckerveld samen met corporatie Wonen Zuid gewerkt aan de aankoop van particuliere appartementen die tijdelijk verhuurd worden en vervolgens gesloopt. In 2020 zijn 22 woningen aangekocht. In 2019 waren reeds 107 woningen aangekocht.
   - HEEMwonen en Wonen Limburg hebben in 2020 geen particuliere woningen aangekocht.
   - Tevens is in 2020 in samenwerking met HEEMwonen een concept aanvraag Regiodeal opgesteld voor Bleijerheide die op 27 januari 2021 definitief is ingediend .
3. Aanpak plancapaciteit:
   - Er is nog veel plancapaciteit in bestemmingsplannen aanwezig die onbenut zijn. De afgelopen jaren zijn in de bestemmingsplannen wijzigingsbevoegdheden opgenomen die het college van B&W de mogelijkheid geven om de onbenutte bouwtitels in te trekken. Dit is nog niet gebeurd, mede in afwachting van het provinciaal woonbeleid en de eventuele maatregelen die de provincie gaat nemen.
4. Aanpak kamerverhuur en woningsplitsing:
   - Dit project is een aantal jaren lopende en wordt met name uitgevoerd vanuit Openbare Orde en Veiligheid.
5. Evaluatie SVWZL:
   - De SVWZL is in 2020 geëvalueerd. De gemeenteraad is hier in juli 2020 van op de hoogte gesteld. De gemeenten in Zuid-Limburg hebben vervolgens samen gewerkt aan de uitwerking van de aanbevelingen. Dit heeft geleid tot het nieuwe beleid verwoord in de memo 'Bouwen naar behoefte' en de beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021'. Beide documenten zijn door de gemeenteraad in december 2020 behandeld. De beleidsregel is op 24 december 2021 in werking getreden.
6. Prestatieafspraken:
   - Zoals ieder jaar zijn ook in 2020 met de corporaties prestatieafspraken afgesloten en uitgevoerd voor de thema's vastgoedontwikkeling, betaalbaarheid duurzaamheid, wonen & zorg en doelgroepen, leefbaarheid.

Herstellen van de balans tussen koop- en huurwoningen

Relatie met taakveld(en): 8.1 en 8.3

Zoveel als mogelijk is uitvoering gegeven aan het vigerend woonbeleid: 'Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (28 september 2016)' en de 'Regionale Woonvisie Parkstad Limburg, Lokale woonvisie gemeente Kerkrade 2017-2021 (april 2017)' en de jaarlijkse prestatieafspraken met de woningcorporaties. Er zal ook nadrukkelijk aandacht worden besteed aan leefbaarheid in de wijken. Ook hier zal samenwerking een nadrukkelijke rol spelen. Tevens zal er ook op bovenstaande thema's (zie speerpunten) ingezet worden. Het project Rolduckerveld is een belangrijk project dat hier de komende jaren invulling aan zal geven.
Er komen ook steeds meer geluiden dat er geen aantrekkelijke huisvesting is voor jongeren, terwijl zij wel graag in Kerkrade willen blijven wonen. We willen hier de komende jaren nadrukkelijk aandacht voor hebben met als doel om jongeren voor Kerkrade te behouden. Een voorbeeld hiervan is dat de doelgroep studenten in het pand aan de Kloosterraderstraat 25 van de organisatie Live&Be wordt uitgebreid met young professionals. Dit is een pilotproject om te kijken hoe de behoefte is. De tijdelijke vergunning is eind 2020 aangevraagd en zal begin 2021 verleend worden. Daarnaast is in 2020 extra budget vrijgemaakt voor de Starterslening, waarbij het aankoopbedrag van de woning is verhoogd naar € 190.000.

Promoten van de verbeterde leefbaarheid van de stad onder de inwoners
Relatie met taakveld(en): 8.1 en 8.3
In de Campagne 'Beleef Kerkrade' die in 2020 is voortgezet, is wonen en leefbaarheid een belangrijke marketingpijler.

Realisatie van VIE
Relatie met taakveld(en): 8.3
De gemeenteraad van de gemeente Kerkrade en Provinciale staten hebben in 2019 een positief besluit genomen m.b.t. de (co)financiering van het project Center Court Kerkrade, inmiddels omgedoopt naar Vie. IBA en de regio Parkstad Limburg hebben in 2020 een positief besluit genomen over de cofinanciering. De realisatie van Vie is in 2020 aangevangen en vordert gestaag. Op basis van de huidige inzichten wordt het gebouwencomplex Vie in de eerste helft van 2022 opgeleverd.

Implementatie Omgevingswet
Relatie met taakveld(en): 8.4
In het kader van de implementatie van de Omgevingswet, die naar verwachting op 1 januari 2022 in werking zal treden, gaat de gemeente de komende jaren op verschillende sporen (o.a. beleidsmatig, juridisch, facilitair o.a.
informatievoorziening, burgerparticipatie, samenwerking) aan de slag. Inzet in 2020 was om flinke stappen te zetten voor de Omgevingswet in 2022. Eind 2019 is een nulmeting verricht om te bezien welke acties genomen moeten worden om de noodzakelijke onderdelen voor 1 januari 2022 gereed te hebben. In 2020 is ingezet op de aanschaf van digitale applicaties in het kader van de Omgevingswet om aan te sluiten op het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). In dit geval software voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (Squit 2020) en plansoftware met toepasbare regels (respectievelijk Tercera en Berkeley Bridge) voor het opstellen van een Omgevingsvisie en Omgevingsplan.
Parallel hieraan is begin 2020 gestart met de gebiedsgerichte pilot (Kerkrade-Noord). Daarbij wordt nadrukkelijk de samenwerking gezocht om het fysieke en sociale domein te verbinden door werk- en praktijkervaring op te doen door te werken in de geest van de nieuwe Omgevingswet. De opgedane kennis en ervaring levert bouwstenen voor de nieuwe integrale planvormen en gemeentelijke regelgeving, zoals Omgevingsvisie, Omgevingsplan en Omgevingsprogramma's. Deze zullen de gemeentelijke structuurvisie inclusief de stadsdeelvisies, bestemmingsplannen, delen van de Algemene Plaatselijke Verordening, diverse andere verordeningen, delen van de regionale structuurvisie en beleidsstukken vervangen. De transitie moet uiterlijk (deels) voor 2025 (Omgevingsvisie) respectievelijk voor 2030 (Omgevingsplan) zijn afgerond. De Omgevingswet maar meer nog de maatschappij vraagt om een samenhangende benadering en aanpak van het fysieke en sociale domein, andere rolverdelingen, een herverdeling van verantwoordelijkheden en anders werken van de gemeente. Samen met stakeholders wordt door middel van het opstarten van de pilot verkend en ervaren op welke wijze de gemeente en haar partners op een ander manier kunnen (samen)werken en welke nieuwe instrumenten ingezet worden voor maatschappelijke omgevingsvraagstukken.

C. Wat heeft het gekost?

Exploitatie

8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	REK.	BEGR.			REK.
	2019	Primair 2020	1e formele bijstelling 2020	Actuele begroting 2020	2020
LASTEN					
8.1 Ruimtelijke ordening	1.324	813	759	658	658
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	1.424	1.531	2.547	1.131	1.130
8.3 Wonen en bouwen	2.545	2.780	6.748	3.666	3.659
TOTAAL LASTEN	**5.293**	**5.124**	**10.055**	**5.455**	**5.447**

BATEN					
8.1 Ruimtelijke ordening	450	49	447	442	442
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	1.898	1.775	2.461	1.254	1.252
8.3 Wonen en bouwen	2.150	1.849	4.979	2.123	2.401
TOTAAL BATEN	**4.497**	**3.672**	**7.887**	**3.818**	**4.095**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

Pr.	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	Primaire raming krediet	Actuele raming krediet	Gevoteerd	Besteed	Restant krediet
I Reguliere investeringen								
8	Vie - leven in beweging	u	m	0	3.725	3.725	2.261	0
8	Super Local infra	u	m	350	350	350	350	0
8	Transferium	u	e/m	700	0	0	0	0
8	Gebiedsexploitatie Rolduckerveld	u	m	0	500	500	443	0
III Leningen								
8	Startersleningen	v	-	0	200	200	200	0
Totaal Programma 8				**1.050**	**4.775**	**4.775**	**3.254**	**0**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.

[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Overige vermeldenswaardige zaken

Ruimtelijke ordening

De gemeente geeft uitvoering aan de gemeentelijke structuurvisie Kerkrade 2010-2020 (maart 2011) en dedrie stadsdeelvisies voor West (februari 2011), Oost I (december 2012) en Noord en Oost II (februari 2014). Een belangrijk item betreft de transformatieopgave (het onttrekken van 2.570 woningen uit de woningvoorraad tot 2030) van de Kerkraadse woningvoorraad (zie ook 8.3 Wonen en bouwen). Het betreft niet alleen de herstructurering van de woningvoorraad maar ook andere omgevingsvraagstukken die voor Kerkrade van belang zijn. Bijvoorbeeld het op peil houden van de leefbaarheid/veiligheid en het voorzieningenniveau in de woonwijken, de herstructurering van bedrijventerreinen (werkgelegenheid), realisatie van goede verbindingen, het versterken en benutten van het groen t.b.v. een aantrekkelijk woonmilieu en recreatieve mogelijkheden, uitvoering geven aan de energietransitie en het beschermen van het cultuurhistorisch erfgoed.

De gemeente gaat verder met de actualisatie van de bestemmingsplannen. In 2019 zijn de volgende plannen ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden:

Bestemmingsplan	
Bedrijventerrein Beitel-Locht	29 januari 2020 vastgesteld
Super local/Super Circular Estate (locatie hoogbouwflats Bleijerheide	29 januari 2020 vastgesteld
Carboonplein	29 januari 2020 vastgesteld
Rolduckerveld	Vaststelling voorzien rond de zomer 2021 (juli indien haalbaar)
Parkwoningen 24 (Heilust)	16 dec 2020 vastgesteld

Demografische ontwikkelingen (bevolkingsafname en verandering bevolkingssamenstelling)
De regio Parkstad Limburg is, samen met Zeeland en Groningen, koploper in Nederland als het gaat om bevolkingsdaling. De bevolking in Kerkrade neemt sinds de jaren negentig af. In de periode 1995 tot en met 2020 met -13,6%. De daling zet zich op basis van de meest recente prognose (progneff 2019 update) geleidelijk verder voort met een afname van 6,9% tot 2030. Met name de verandering in de bevolkingssamenstelling (kleiner aandeel jeugd, groter aantal ouderen) is belangrijk. Het proces van ontgroening en vergrijzing zal zich in de komende jaren voortzetten. Daarnaast zal het aantal huishoudens geleidelijk afnemen met 4,3% tot 2030. Deze demografische veranderingen hebben een grote impact op de ontwikkeling van Kerkrade. In de berekeningen van de algemene uitkering is rekening gehouden met een dalend inwoneraantal en daarmee samenhangende maatstaven. Daarnaast treden nog allerlei andere effecten op. Zo zal door de nodige herstructurering het aantal woningen afnemen. Als gevolg van demografische ontwikkelingen en marktontwikkelingen kan de structurele leegstand van gebouwen (kantoren, retail, maatschappelijk vastgoed, bedrijfsgebouwen en woningen) verder toenemen. Tevens zijn er minder opbrengsten uit belastingen, heffingen en leges (tenzij de tarieven evenredig stijgen) en ontstaan er nadelen voor de gesubsidieerde instellingen en toeristisch-recreatieve voorzieningen in termen van afname van het aantal leden en van bezoekers. Verder zullen publieke voorzieningen in de woonomgeving (verder) onder druk komen te staan en zal een verslechtering van de arbeidsmarkt (afname van de beroepsbevolking) kunnen optreden die onvoldoende aansluit op de vraag. Tevens zal er sprake zijn van “kostenremanentie”. Het in stand houden van de infrastructuur, rioleringen, openbare ruimte en voorzieningen zal steeds moelijker worden omdat het aantal gebruikers geleidelijk zal afnemen. Hierdoor zal de financiële last voor beheer en onderhoud van infrastructuur, rioleringen, openbare ruimte en voorzieningen per inwoner (verder) gaan toenemen. Kwantificering van het deel "Kerkrade" in de regiobreed optredende problematiek is gelet op de complexiteit en veelheid aan nog mogelijke scenario's, over een lange periode vooralsnog niet mogelijk. Wel wordt in regionaal verband m.n. middels het uitvoeringsprogramma IBA Parkstad 2016-2022 en de Decentralisatie-Uitkering Bevolkingsdaling (2016-2020) een extra bijdrage gegeven aan het aanpakken van de (gevolgen van de) bevolkingskrimp. De Regiodeal Parkstad Limburg 2019-2022 heeft in 2020 hier een verdere impuls aan gegeven. Tot slot wordt bij nieuwe besluiten en nieuw beleid ook al zoveel mogelijk rekening gehouden met de effecten van de bevolkingsontwikkeling.

Transferium
Inmiddels zijn de panden Industriestraat 45, 49-51 en 53 gesloopt. Industriestraat 41 moet nog gesloopt worden. De locatie, transferium is in eigendom behoudens Industriestraat 47. De onderhandelingen verlopen hier moeizaam.
In oktober 2020 vervalt de spoorwegovergang Hambosweg. Inmiddels is op verzoek van de provincie Limburg door ProRail de termijn met een jaar naar achteren geschoven zijnde oktober 2021.
Voor oktober 2021 zal er duidelijkheid moeten zijn over de doortrekking van de Heuvellandlijn. Op het moment dat de overweg zijn status verliest zal in een nieuwe situatie de overweg ongelijkvloers moeten worden aangelegd. Gezien de plaatselijke omstandigheden is dit een zeer dure oplossing waardoor de doortrekking van de Heuvellandlijn een nagenoeg onmogelijke opgave wordt.

Op het moment dat duidelijkheid ontstaat over de doortrekking kan ook de herstructurering van de locatie worden opgepakt.

Rolduckerveld
In november 2019 is de financiering van de gebiedsontwikkeling Rolduckerveld door de raad bekrachtigd en is gestart met de eerste ingrepen in het gebied. Het jaar 2020 stond met name in het teken van de voorbereiding en verdere uitwerking van de woningbouwplannen, herinrichting openbare ruimte en het sociaal programma. Vanuit de uitgewerkte fysieke plannen is de vertaalslag gemaakt naar een nieuw bestemmingsplan voor het plangebied hetgeen in het eerste kwartaal van 2021 als ontwerp bestemmingsplan zal worden gepubliceerd.
Vanuit de afdeling Maatschappelijke zorg is een specifiek uitvoeringsprogramma Rolduckerveld samengesteld dat gelinkt is aan het Uitvoeringsprogramma VIE. Het uitvoeringsprogramma zal in januari 2021 ter vaststelling worden voorgelegd aan de raad.
Ondanks de Corona crises is in 2020 sterk ingezet op participatie met bewoners en belanghebbenden uit het gebied. Vanuit de Denktank Rolduckerveld zijn werkgroepen aan de slag gegaan en inmiddels is er een buurtpreventieteam operationeel en is een schetsplan voor de inrichting van de openbare ruimte uitgewerkt.

In samenwerking met “de positieve stad” worden steeds weer nieuwe initiatieven opgestart waarbij het de betrokkenheid van bewoners gestaag toeneemt. Ook wordt sterk ingezet op het informeren van bewoners over de plannen middels periodieke nieuwsbrieven en via social media. De uitvoering van de gebiedsontwikkeling ligt goed op koers.

Wonen en Zorg
Een van de speerpunten genoemd in het programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing is het thema wonen en zorg. Wonen, zorg en welzijn komen steeds meer samen in onze woningen en in de woonomgeving. Het gaat hierbij om senioren die langer thuis moeten blijven wonen en door hun ouderdom meer verzorging en aanpassingen in huis nodig hebben. Daarnaast gaat het om mensen die kwetsbaar zijn en extra hulp nodig hebben, evenals kwetsbare burgers die vanuit beschermd wonen of een maatschappelijke opvang uitstromen naar een reguliere woning. En dan zijn er nog andere bijzondere doelgroepen die eveneens gehuisvest moeten worden, zoals de vergunninghouders en kenniswerkers.

Gemeente, woningcorporaties en huurdersorganisaties maken jaarlijks regionale en lokale prestatieafspraken over de bijdragen die partijen leveren aan de volkshuisvestelijke opgave in de gemeente. In deze afspraken ligt de nadruk dan ook steeds meer op afspraken rondom de zorg en aandacht voor bijzondere doelgroepen: o.a. betaalbaarheid, beschikbaarheid, vroegsignalering, WMO-uitvoeringsafpraken. De sector MAZO is vanuit de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van deze opgaven, in nauwe samenwerking met de sector SOB.

Covid-19
In 2020 is programma 8 als gevolg van COVID-19 niet geconfronteerd met meer of minder kosten of opbrengsten.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

8. Bestuur en ondersteuning						
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**Periode**	**Kerkrade**	**Nederland**	**Limburg**
Gemiddelde WOZ-waarde	CBS	€ 1.000	2020	152	270	215
Nieuw gebouwde woningen	BAG	Aantal per 1.000 woningen	2020	3	8,8	5,2
Demografische druk	CBS	%	2020	73,7	70	73,1
Gemeenschappelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	COELO	€	2020	759	700	734
Gemeenschappelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	COELO	€	2020	829	773	801

Overige indicatoren

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing							
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	2016	2017	2018	2019	**2020**
Alg. kwaliteit vd woonomgeving	Burgeronderzoek	score 0-10		6,8		7,0	
Gesloopte woningen	BAG	aantal	23	105	300	6	-
Toegevoegde woningen:	BAG						
- nieuwbouw		aantal	28	93	23	59	32
- verbouw		aantal	19	8	11	6	88

Paragrafen

§1. Lokale heffingen

Algemeen

In deze paragraaf treft u een beknopte uiteenzetting aan van het beleid en de opbrengsten uit gemeentelijke heffingen en leges. In de jaarlijkse Tarievennota zijn de tarieven, uitgangspunten en ontwikkelingen opgenomen.

a. Beleid lokale heffingen en kwijtscheldingen

Actuele ontwikkelingen

Lokaal belastinggebied

VNG pleit voor een lokaal belastinggebied dat qua omvang beter past bij de steeds grotere hoeveelheid taken en verantwoordelijkheden van gemeenten. Op dit moment zijn gemeenten, voor wat betreft hun inkomsten, veelal afhankelijk van het Rijk. Bovendien biedt een groter lokaal belastinggebied betere mogelijkheden om keuzes te maken en verantwoording aan de kiezers af te leggen. Op 1 mei 2020 is het rapport "Bouwstenen voor een beter belastingstelsel" gepubliceerd. In dit rapport zijn meerdere beleidsopties uitgewerkt. Het gaat om beleidsopties die zijn voorgesteld door ambtenaren van het Ministerie van Financiën en waarvan door een volgend kabinet gebruik kan worden gemaakt. Het ligt voor de hand dat de uitgewerkte beleidsopties door het nieuwe kabinet worden opgepakt. Bovendien is de kans aanwezig

dat een verruiming van het lokaal belastinggebied niet los gezien kan worden van de vergroting en de herverdeling van het gemeentefonds.

Waarderen op gebruiksoppervlakte
Er bestaat een wettelijke verplichting dat de WOZ-waarde van woningen per 2022 gebaseerd is op gebruiksoppervlakte in plaats van inhoud. Dit is een omvangrijk project waarbij de gemeente een groot deel van de uitvoering bij BsGW heeft belegd. De jaren 2019 en 2020 zijn met name de jaren dat de aanpassingen hebben plaatsgevonden. In het jaar 2021 zal worden proefgedraaid en zullen de afsluitende controles plaatsvinden. De Waarderingskamer toetst de kwaliteit.

COVID-19
De corona pandemie heeft vergaande financiële gevolgen. Met name ondernemers zijn hard geraakt. De gemeente heeft op verscheidene wijzen de ondernemers proberen te ondersteunen door uitstel van betaling te verlenen en coulant om te gaan met verzoeken hieromtrent. De belastingrente en invorderingsrente voor alle belastingmiddelen zijn tijdelijk verlaagd. Tevens is in 2020 de precario-heffing en reclamebelasting verlaagd naar € 0.

Tarieven

Tarievennota
De tarieven voor 2020 zijn door de raad vastgesteld middels de Tarievennota 2020 (raad december 2019). Daartoe is in het najaar van 2019 een zo nauwkeurig mogelijke inschatting gemaakt van de voor de tarieven relevante gegevens, mede op basis van alle gegevens die op dat moment beschikbaar waren. Er is sprake van een doorlopende ontwikkeling, o.a. als gevolg van definitieve afronding taxatieprocessen (WOZ) en bezwaar/beroep.
Voor een toelichting op de diverse belastingen en heffingen wordt verwezen naar de jaarlijkse Tarievennota.

De tarieven van Precariobelasting en Reclamebelasting zijn bij raadsbesluit alsnog verlaagd naar € 0.

Kostendekkendheid
Bij de afvalstoffenheffing en rioolheffing is het principe van 100% kostendekkendheid gevolgd.

Kostendekkendheid RIOLERING	**2020**
Directe kosten*	1.302
Kapitaallasten	2.154
Doorbelastingen vanuit andere taken**	1.812
Storting in voorziening	109
Totaal kosten	***5.377***
Rioolheffing	5.377
Onttrekking aan voorziening	0
Totaal opbrengsten	***5.377***
Saldo	**0**

** Dit betreft kosten van inspecties en onderhoud (€ 738.000), BsGW (€ 173.000), waterschapslasten (€ 62.000), kolkenzuigen Rd4 (€ 50.000), ongediertebestrijding (€ 43.000), recognities (€ 38.000), en overige kosten (€ 198.000).*
*** Dit betreft overhead salarissen (€ 848.000), straatreiniging (€ 408.000), kwijtschelding (€ 473.000) en (toerekening) compensabele btw (€ 83.000)*

Kostendekkendheid AFVAL	**2020**
Directe kosten*	4.224
Doorbelastingen vanuit andere taken**	1.479
Storting in reserve	360
Totaal kosten	***6.063***
Afvalstoffenheffing - vastrecht	4.061

Afvalstoffenheffing - variabele opbrengst	1.975
Overige opbrengsten	27
Onttrekking aan reserve	
Totaal opbrengsten	**6.063**
Saldo	**0**

** Dit betreft kosten Rd4 (€ 3.897.000), kosten diensten derden (€ 51.000) en kosten BsGW (€ 276.000).*
*** Dit betreft overhead (€ 354.000), straatreiniging (€ 93.000), kwijtschelding (€ 389.000) en (toerekening) compensabele btw (€ 643.000).*

Kwijtschelding

Het kwijtscheldingsbeleid wordt uitgevoerd door BsGW. Bij het kwijtscheldingsbeleid wordt de maximale toegestane norm gehanteerd, te weten 100% van de bijstandsnorm (landelijke minimale norm is 90%). De kwijtscheldingsregeling beperkt zich tot de onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing (vast tarief) en het rioolrecht. Voor het beoordelen van een verzoek om kwijtschelding worden de criteria van de Invorderingswet 1990 gehanteerd. Vanwege het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid, worden de kosten van kwijtschelding voor riool en afval evenredig doorbelast.

b. Gerealiseerde opbrengsten uit heffingen (overzicht op hoofdlijnen)

*Bedrag * €1.000*

Taakveld	Opm.		2020
0.2	3	Leges persoonsdoc., burg.stand, rij/reisdocumenten	362
0.61 / 0.62	1	Onroerendezaakbelastingen	13.110
0.63 / 2.2	1, 4	Parkeergelden/boetes/vergunningen	339
0.64	1	Hondenbelasting	441
0.64	1, 5	Reclamebelasting	10
0.64	1, 5	Precariorechten	2
1.2		Diverse leges uitvoering bijzondere wetten	34
3.3		Marktgelden en marktpromotiegelden	81
3.4	1	Toeristenbelasting en retributies GaiaZoo	230
3.4		Kermissen	-
7.2	2	Rioolheffing	5.369
7.3	2	Afvalstoffenheffing	6.035
7.5		Lijkbezorgingsrechten	60
8.3		Leges omgevingsvergunning	937
Div.		Diverse leges	39
		Totaal	**27.050**

1. Niet bestedingsgebonden en geen eisen m.b.t. kostendekkendheid.

Voor wat betreft reclamebelasting komen de middelen ten goede aan de ondernemers in het centrum.

2. Verloopt budgettair neutraal via de voorziening riolen resp. egalisatiereserve afvalverwerking.

3. Onder aftrek van de af te dragen rijksleges.

4. Inclusief opbrengsten parkeergarages welke privaatrechtelijk worden geïnd.

5. Opbrengsten hebben betrekking op eerdere jaren.

c. Lokale lastendruk

De lokale lastendruk betreft met name de woonlasten voor de burger. Het BBV verplicht de opname van een zgn. "basisset beleidsindicatoren". In die basisset zijn bij taakveld 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke

ordening en stedelijke vernieuwing enkele voor de lokale lastendruk relevante indicatoren opgenomen. Als bronhouder hanteert de gemeente Kerkrade "Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden" (COELO). COELO bezit een hoge actualiteitswaarde en wordt ook gebruikt in de genoemde landelijke basisset beleidsindicatoren. De woonlasten omvatten de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing (vastrecht en diftar).
De lokale lastendruk 2020 is door COELO gemiddeld becijferd op € 829 voor een Kerkraads gezin (woonlasten eigenaar-bewoner, meerpersoonshuishouden). Volgens COELO is dit landelijk gemiddeld €773 en in Limburg gemiddeld €802. Een overzicht van de lokale woonlasten (COELO) is opgenomen in onderstaande tabel.

Tevens wordt opgemerkt dat in de landelijke cijfers van de basisset (COELO) op onderdelen standaard uitgangspunten worden gehanteerd voor de berekeningen, o.a. bij het hanteren van DIFTAR. De uiteindelijke lastendruk kan achteraf derhalve anders uitvallen. In Kerkrade zijn er bijvoorbeeld, in verband met het ledigingsschema van de RD4, minder ledigingen mogelijk dan waar COELO standaard van uitgaat.

*Bedrag * € 1 voor meerpersoonshuishouden*

Jaar 2020	Woonlasten	Rioolheffing	Afval/ -reinigingsheffing	Gem. OZB woningen
Beekdaelen	922	305	282	335
Brunssum	791	232	259	300
Heerlen	786	166	322	298
Landgraaf	809	251	249	309
Kerkrade	829	227	288	314
Simpelveld	884	247	260	377
Voerendaal	967	295	269	403

De link naar de lokale lastenmeter is *https://kerkrade.lokalelastenmeter.nl/*.

§2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Deze paragraaf bevat een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, een inventarisatie van de risico's, het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's, diverse kengetallen en een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de provincie onderscheidenlijk gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De weerstandscapaciteit wordt onderscheiden in een incidentele en structurele component. Onder de incidentele component wordt verstaan de algemene reserve, de post onvoorzien incidenteel, de stille reserves en de incidentele begrotingsruimte. Uitgangspunt is dat de bestemmingsreserves niet worden gekwalificeerd als incidentele weerstandscapaciteit. Onder de structurele component wordt verstaan de onbenutte belastingcapaciteit, de post onvoorzien structureel en de structurele begrotingsruimte.

a. Weerstandsvermogen

De ratio voor het weerstandsvermogen is voor de rekening 2020 weergegeven in onderstaande tabel. De ratio is het resultaat van de verhouding tussen de (in onderdeel b. Weerstandscapaciteit) berekende weerstandscapaciteit en de (in onderdeel c. Risico's) gekwantificeerde restrisico's.

	2020
Ratio weerstandsvermogen	1,36

De norm die de gemeente Kerkrade hanteert is gebaseerd op de risicomatrix van de Universiteit Twente welke ook gebruikt wordt in het GTK. Er is geen landelijke "norm" waaraan voldaan moet worden; de matrix geeft alleen een relatieve indicatie waarbij waarderingsscore A het hoogst haalbare is en waarderingsscore F de slechtste score is.

Waarderingsscore	Ratio	Betekenis
A	> = 2.0	Uitstekend
B	1.4 < 2.0	Ruim voldoende
C	1.0 < 1.4	Voldoende
D	0.8 < 1.0	Matig
E	0.6 < 0.8	Onvoldoende
F	<0.6	Ruim onvoldoende

De gemeente Kerkrade neemt op die schaal als (gewenst) risicoprofiel een middenpositie in: risico's worden voor zover mogelijk vermeden of afgedekt. Anderzijds moet een ondernemende gemeente risico's durven te nemen en kan het vormen van reserves geen doel op zich zijn.

Conform bovenstaande tabel is het weerstandsvermogen van de gemeente Kerkrade in 2020 voldoende.

b. Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is voor de rekening 2020 weergegeven in onderstaande tabel.

Algemene Reserve

*Bedrag * € 1.000 per ultimo jaar*	**2020**
Algemene Reserve	5.215
Algemene Reserve OBK	343
Reserve parkeerfonds exploitatie *(vrije ruimte, incl. resultaat 2020)*	3.970
Totaal	**9.528**

Voor wat betreft de algemene reserve geldt dat er sprake is van een bepaalde omvang, bijvoorbeeld om een negatief jaarrekeningresultaat op te kunnen vangen, een zgn. ondergrens.

Opgemerkt wordt dat in de huidige meerjarenraming de algemene reserve structureel versterkt wordt door middel van jaarlijkse stortingen, dit heeft een positief effect op de weerstandscapaciteit.

Stille reserves

Van stille reserves is sprake indien de reële marktwaarde van de activa (bezittingen) de boekwaarde daarvan overstijgt. Daarvan is bijvoorbeeld sprake als het bezit al geheel of gedeeltelijk afgeschreven is, maar nog wel bruikbaar voor een geïnteresseerde koper. Vaak worden als stille reserves genoemd gronden, gebouwen en aandelen. Praktisch gezien moeten deze bezittingen ook verkoopbaar zijn, willen zij dienen als weerstandsvermogen. Als dat zo is, doet zich tot slot nog het probleem voor van waardebepaling.
De gemeente Kerkrade heeft nog diverse gronden, gebouwen en aandelen in bezit waarvan de marktwaarde de boekwaarde zou kunnen overstijgen. De meeste daarvan zijn echter niet verkoopbaar, bijvoorbeeld de gronden in een als zodanig aangewezen groengebied, het raadhuis of het stadskantoor. In het verleden zijn verkoopbare stukken groen en gebouwen die als niet-strategisch werden beschouwd reeds gedeeltelijk afgestoten. Deze beleidslijn wordt doorlopend voortgezet.
Er is geen sprake van een bedrag uit stille reserves dat bij de weerstandscapaciteit wordt betrokken.

Begrotingssaldo

Niet van toepassing in de rekening.

Onvoorzien en onvermijdbaar

In de begroting is in de exploitatie opgenomen de jaarlijkse post "onvoorzien". Dit betreft een structurele post van in totaliteit € 228.000. Daarnaast is in het investeringsprogramma een jaarlijkse post "onvermijdbaar" opgenomen van € 58.000. Dit vergroot de beschikbare middelen voor onvoorziene omstandigheden. Deze posten kunnen worden ingezet ten behoeve van de dekking van de in de loop van het jaar opkomende incidentele niet voorziene uitgaven resp. investeringen.
In de bijlage 'Overige risico's' van dit document is een tabel opgenomen waaruit blijkt dat deze bedragen separaat worden meegenomen ter afdekking van de risico's van de bedrijfsvoering c.q. het dagelijks handelen. Ze worden daarom niet nog eens betrokken bij de weerstandscapaciteit.

Onbenutte belastingcapaciteit
Indien er ruimte bestaat om belastingen en heffingen te verhogen, betekent dit een mogelijkheid om tegenvallers op te vangen. Deze mogelijke extra ruimte wordt vooralsnog buiten beschouwing gelaten voor de berekening van het weerstandsvermogen. Meer informatie over de lastendruk is jaarlijks opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen van de begroting en rekening.

Overig
Daarnaast zijn er nog twee posten die niet tot de weerstandscapaciteit gerekend mogen worden, maar wel op hun eigen wijze een risico afdekking vormen, te weten: bestemmingsreserves en voorzieningen.

Bestemmingsreserves
Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven (artikel 43 BBV). Bestemmingsreserves worden niet gekwalificeerd als weerstandscapaciteit. Deze worden dus niet meegenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit. Een andere aanwending van betreffende reserves kán namelijk beleidsmatige en/of financiële gevolgen hebben omdat er veelal sprake is van verplichtingen of bijvoorbeeld omdat zij een egaliserende werking hebben.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen, verliezen en risico's die redelijkerwijs te schatten zijn en die hun oorsprong vinden in het huidige of eerdere begrotingsjaren. Een voorziening moet groot genoeg zijn om het risico of de verplichting te dekken, dus niet te laag, maar ook niet te hoog. Derhalve worden voorzieningen in beginsel niet gerekend tot de weerstandscapaciteit.

c. *Risico's*
Een risico is een gebeurtenis die een (negatief) gevolg voor de gemeente met zich mee kan brengen. Per risico wordt aangegeven of sprake is van een reeds bestaande dekking. Indien de bestaande dekking voldoende wordt geacht, vindt geen kwantificering plaats. Het eventuele (rest)risico word gekwantificeerd.

Het rapporteren over risico's in de rekening is in die zin anders, omdat een risico zich voor kan doen in de toekomst en de rekening over het afgelopen boekjaar gaan. De risico's worden daarom altijd op de lange termijn bekeken, nu gelijk aan de Begroting 2021 over de jaren 2021 t/m 2024.

De gekwantificeerde risico's die van belang zijn voor de berekening van het weerstandsvermogen zijn weergegeven in onderstaande tabel.

	*Bedrag * € 1.000*
Risico's	
Algemene uitkering (excl. SD)	1.200
Sociaal domein	1.200
Ontwikkelings-bedrijf Kerkrade (OBK)	0
Stadion (PLS) / Roda JC	1.600
Beheer kapitaalgoederen	1.000
Algemeen	2.000
Totaal	**7.000**

Enkele overige risico's o.a. van de bedrijfsvoering c.q. het dagelijks handelen en de wijze waarop hiermee wordt omgegaan zijn opgenomen in de bijlage §2. Weerstandsvermogen: 'Overige risico's' van de Rekening.

Hieronder volgt een opsomming van de geïdentificeerde risico's.

Algemene uitkering (AU) excl. Sociaal Domein (SD)

Toelichting
De gevolgen van de circulaires worden steeds vertaald naar de (meer)jarenbegroting. Afhankelijk van de ontwikkelingen op rijksniveau betekent dit tegenvallers dan wel meevallers. Dit kan gepaard gaan met fluctuaties. Voor de AU sec zijn over de periode VJN15 - BEG21 de historische fluctuaties over de

verschillende jaarschijven bezien circa -/- € 1,2 tot + € 1,5 mln., met daarbij enkele (positieve en negatieve) uitschieters die nog extremer waren. Overigens heeft ook de VNG gepleit voor meer stabiliteit.

Momenteel werken het ministerie van BZK en Financiën, de VNG en de ROB samen aan de herijking van het gemeentefonds. De invoering hiervan staat gepland voor 2023. De exacte impact hiervan op de fluctuaties is thans nog niet bekend.

Reeds bestaande dekking / maatregelen
Bij de berekeningen van de AU wordt steeds uitgegaan van de meest actuele basisgegevens. De fluctuaties houden derhalve vooral verband met (onverwachte) rijksmaatregelen en ontwikkelingen, welke via de "trap-op-trap-af"-systematiek doorwerken op het niveau van de gemeente. In meerjarig opzicht kan worden geanticipeerd op eventuele nieuwe negatieve reeksen. Voor de korte termijn is dit niet goed mogelijk.

Kwantificering (rest)risico
In lijn met de historische negatieve fluctuaties gaan wij uit van een bedrag van afgerond € 1,2 mln., zijnde circa 2% van de (huidige) algemene uitkering exclusief SD en de coronacompensaties. Het sociaal domein wordt apart als risico gekwantificeerd. Opgemerkt zij dat er in de referentieperiode ook positieve fluctuaties waren.

<u>Sociaal Domein incl. Wsw, inkomensdeel, 3Ds, minimabeleid, bijzondere bijstand en schuldhulpverlening</u>

Toelichting
Naast de decentralisaties Jeugd, Wmo 2015 en Participatie worden ook de overschotten dan wel tekorten van het inkomensdeel, Wmo HhH, schuldhulpverlening, bijzondere bijstand en het minimabeleid verrekend met de reserve SD. Gemiddeld genomen was de daling van de reserve SD in de periode 2015-2020 € 1,2 mln. per jaar. De tekorten hebben te maken met zowel effecten aan de uitgavenkant en aan de inkomstenkant. Genoemd kunnen worden het open-einde karakter van diverse regelingen en volume-ontwikkelingen, maar ook op het voorhand inboeken van 'efficiencykortingen' door het Rijk bij het overdragen van taken.

Reeds bestaande dekking / maatregelen
Waar direct bij de overgang van taken de aandacht vooral lag op de continuïteit van de zorg en het 'aansluiten' van de onderliggende overgedragen bestanden, is er thans een verder toenemende aandacht voor de 'control' en beheersing van de uitgaven. Indien er afwijkingen ontstaan of de kans op tekorten toeneemt wordt er geanticipeerd en stappen genomen om dit te mitigeren. In 2020 zijn daartoe verdere stappen gezet door het kernteam Jeugd en is een 213A onderzoek afgerond naar de bedrijfsvoering rondom de Jeugdhulp. Periodiek wordt de raadscommissie B&S over de ontwikkelingen en de kwantitatieve omvang van de risico's geïnformeerd via de management rapportages.

Kwantificering (rest)risico
Er zal sprake blijven van fluctuaties aan zowel de inkomsten- als uitgavenkant. Er blijft dan ook sprake van risico's. Het realiseren van ombuigingen in het sociaal domein kost tijd. Daarentegen zal de beoogde transformatie steeds meer vorm kunnen krijgen en is er ook toenemende aandacht voor de beheersing en control. Wij nemen gelet op de historische reeks een bedrag van € 1,2 mln. mee voor het sociaal domein als geheel.

<u>Ontwikkelings-bedrijf Kerkrade (OBK)</u>

Toelichting
Het grondbeleid volgt het ruimtelijk beleid en richt zich daarmee op het ontwikkelingsprogramma woningbouw en op het ontwikkelingsprogramma bedrijventerreinen. De resultaten van het Grondbedrijf betreffen de winsten en verliezen uit grondexploitaties. Er ligt een opgave om in de periode 2021-2024 een bedrag van circa € 0,7 mln. aan resultaten te realiseren. Hier kunnen zich bepaalde risico's voordoen. Er kan sprake zijn van tegenvallers aan de inkomstenkant maar ook aan de uitgavenkant. Een nadere toelichting op de (risico's van de) grondexploitatie treft u aan in de paragraaf grondbeleid.

Reeds bestaande dekking / maatregelen
Het bedrag van de algemene reserve OBK is reeds separaat betrokken bij de weerstandscapaciteit. De reserve grondexploitatie OBK (=werkreserve grondbedrijf) is o.a. bestemd voor verliezen uit lopende grondexploitaties. Het saldo wordt naar huidige inzichten ultimo 2024 geraamd op € 963.000, zie paragraaf 7 Grondbeleid onderdeel c. Voor elke grondexploitatie worden overeenkomsten gesloten na het vaststellen van de financiële haalbaarheid. Daar waar mogelijk, worden de risico's van een grondexploitatie zoveel mogelijk neergelegd bij de betreffende marktpartijen. De ontwikkelingen worden voortdurend geactualiseerd. Wanneer zich onverwacht risico's aandienen, worden maatregelen genomen of voorstellen gedaan om deze te mitigeren.

Kwantificering (rest)risico
Stel de resultaten grondexploitatie vallen tegen, dan wordt de werkreserve OBK niet of minder of minder snel aangevuld. Met het geraamde saldo van de reserve is nog een primaire buffer voorhanden. Gelet op deze ruimte kwantificeren wij vooralsnog het restrisico voor de berekening van het weerstandsvermogen op € 0.

Stadion (PLS)/Roda JC

Toelichting
Gemeente Kerkrade heeft eind 2020 nog een langdurige vordering van circa € 18,7 mln op PLS. Inning daarvan is sterk afhankelijk van het betalen van de huur van het PLS door Roda JC. Over dit onderwerp heeft de raad 1 juli 2020 een besluit genomen. In het onverhoopte geval dat Roda failliet zou gaan, zal voor het lege stadion een nieuwe bestemming moeten worden gezocht. Dat kost tijd. Vanuit het toezichtkader kan hiervoor een periode van 4 jaar worden uitgetrokken. Pas wanneer gedurende die periode er in het geheel geen zicht zou zijn op een oplossing komt een afboeking van de vordering in beeld (worst case).

Reeds bestaande dekking / maatregelen
Er is een nieuwe akte van cessie getekend in verband met de tijdelijk gewijzigde financiële verplichtingen (huur PLS, huur Kaalheide). De mediagelden waarop de BVO recht heeft worden door de KNVB rechtstreeks uitbetaald aan Stadion/Gemeente. Daarnaast werkt de BVO er aan om de club weer sportief en financieel gezond te maken. Voornoemde ontwikkelingen zijn een belangrijke stap in het consolideren van de continuïteitspositie van het PLS. Er blijft echter sprake van onzekerheden. De onderhoudslasten zijn reeds voorzien in de begroting en blijven doorlopen, wellicht op een lager niveau indien er tijdelijk geen activiteiten plaatsvinden.

Kwantificering (rest)risico
De kans dat deze gebeurtenis daadwerkelijk plaatsvind, valt niet onderbouwd in te schatten. In de tijd tussen een faillissement en het vinden van een nieuwe bestemming voor het PLS, moet Stadion / Gemeente toch jaarlijks de eigenaarslasten betalen, mist de gemeente de in de exploitatie geraamde rentevergoeding, zal ook een deel van de gebruikerslasten voor rekening gemeente gaan komen en ontstaat er extra druk op de financieringslasten. De aflossingen die we jaarlijks gaan missen zullen steeds extra meegefinancierd moeten worden binnen de totale gemeentelijke financiering en extra rentekosten met zich meebrengen. In totaliteit wordt hiervoor in de periode 2021-2024 een bedrag van afgerond € 1,4 mln. ingeschat. Verder zal sprake zijn van een eenmalig nadeel van circa € 0,2 mln. in verband met de vordering ozb oude jaren op Roda JC. Zie verder ook het raadsbesluit van 1 juli 2020. Ten behoeve van het weerstandsvermogen gaan wij over een periode van 4 jaar uit van afgerond € 1,6 mln. voor deze gebeurtenis.

Beheer kapitaalgoederen

Toelichting
Betreft het beheer van wegen, riolering, groen gebouwen, verlichting en civieltechnische kunstwerken. De kosten van riolen worden vertaald naar het riooltarief en vormen in die zin geen risico voor de begroting. Voor het jaarlijks onderhoud (excl. riolen) is in de exploitatie (2021) circa € 4,0 mln. opgenomen. Risico's kunnen zijn een onderhoudsachterstand ten opzichte van de planning die moet worden ingelopen, uitbreiding areaal waardoor de beheerkosten toenemen, incidentele schade door storm e.d.

Reeds bestaande dekking / maatregelen
Er is sprake van beleids- en beheerplannen die dekking vinden in de exploitatie, het investeringsprogramma of reserves (gebouwen / plantsoenen / riolen). Verkleinen van gemeentelijke vastgoedportefeuille door sloop of verkoop en de focus te leggen op het strategisch vastgoed. Het niet-strategisch vastgoed wordt slechts op het minimaal noodzakelijk niveau (veiligheid) onderhouden. Feitelijk onderhoud vindt plaats op basis van inspecties en in relatie tot andere relevante ontwikkelingen in de directe omgeving van het betreffende kapitaalgoed (efficiency). Bij nieuwe projecten/investeringen wordt steeds de impact op de beheerkosten bezien en voor zover van toepassing financieel vertaald (dekking moet rond zijn). Eventuele sloopkosten van bestaand vastgoed worden daarbij meegenomen. Overigens kan het ook zo zijn dat door sloop locaties vrijkomen die nieuwe middelen genereren. Eventuele sloopkosten worden dan gecompenseerd. Jaarlijks vind in relatie tot de controle van de jaarrekening een confrontatie plaats van de boekwaarde van vastgoed versus de waarde daarvan (woz). Er wordt dan nagegaan of tot afwaardering moet worden overgegaan.

Kwantificering (rest)risico
Ten behoeve van het weerstandsvermogen gaan wij uit van een bedrag van afgerond € 1 mln. voor het opvangen van onverwachte negatieve ontwikkelingen (circa 25% van totaal jaarlijks onderhoud excl. riolen).

Algemeen

Toelichting
Er wordt een stelpost meegenomen voor alle overige risico's die zich aandienen en welke niet reeds hierboven zijn genoemd. Denk hierbij aan risico's als gevolg van wetswijzigingen en nieuwe (onvoorziene) ontwikkelingen, waaronder bijvoorbeeld de btw-uitkering Regeling specifieke uitkering stimulering sport (SPUK), de stikstofuitspraak, PFAS-normen en het Corona-virus. Tevens is de stelpost bedoeld voor de overige risico's van de bedrijfsvoering waarvoor de posten Onvoorzien en Onvermijdbaar niet toereikend zouden zijn.

Met betrekking tot het Corona-virus is sprake van effecten op diverse beleidsterreinen. Dit is het geval geweest in 2020 en continueert vooralsnog ook in 2021. Deels zijn al compensaties via het gemeentefonds gegeven en aangekondigd voor 2021. De toereikendheid hiervan moet nog blijken. Tevens compenseert het Rijk buiten de algemene uitkering om, zoals bijvoorbeeld de TOZO-uitkering waarover gemeenten in de SISA-bijlage verantwoording afleggen. De effecten voor gemeenten zijn divers en worden nader toegelicht in de programma's.

Reeds bestaande dekking / maatregelen
De realisatie kan afwijken van de begroting. Er kan sprake zijn van hogere uitgaven of lagere inkomsten. Dit wordt door de interne organisatie goed bewaakt. Met betrekking tot Corona geldt een voortdurende monitoring en hebben wij maatregelen genomen om de gemeentelijke taken zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

Kwantificering (rest)risico
Voor het weerstandsvermogen wordt uitgegaan van € 2 mln. Rekening houdend met de bovenstaande opgenomen bedragen voor de algemene uitkering, het sociaal domein en OBK, is dit circa 2% van het resterende bedrag aan gemeentelijke lasten per jaar plus 2% van het resterende bedrag aan gemeentelijke baten per jaar (excl. reserves).

d. Diverse kengetallen
Op landelijk niveau zijn vijf kengetallen benoemd om de financiële positie van gemeenten beter weer te geven en te kunnen vergelijken. Deze worden hierna uitgewerkt.

Kengetallen *Ultimo jaar in %*		**2019 REK**	**2020 BEGR**	**2020 REK**
1a	Netto schuldquote	79,0	90,5	73,5
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	64,4	74,7	58,5
2	Solvabiliteitsratio	13,7	9,0	15,8

3	Grondexploitatie	-/- 0,6	0,1	-/- 0,5
4	Structurele exploitatieruimte	-/- 0,8	0,3	2,9
5	Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden	106,5*	112,2*	112,2

** Geactualiseerde cijfers op basis van COELO, op basis van de achterliggende rekenmethodiek bedraagt het landelijk gemiddelde kengetal 102,5 in 2019 en 104,6 in 2020. De lokale lastendruk zelf ligt iets boven het gemiddelde (zie ook paragraaf lokale lasten).*

Nadere toelichting op de financiële kengetallen:

- *Kengetal 1a en 1b* weerspiegelen het niveau van de schuldenlast van de gemeente t.o.v. de eigen middelen.
- *Kengetal 2* geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is (ineens) aan haar financiële verplichtingen te voldoen.
- *Kengetal 3* geeft inzicht in de boekwaarde van de voorraden grond die nog moet worden terugverdiend door toekomstige verkopen.
- *Kengetal 4* geeft inzicht in de verhouding van de structurele baten versus de structurele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel.
- *Kengetal 5* geeft inzicht in de ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, gerelateerd aan de totale gemiddelde woonlasten. De formule gaat uit van de gemiddelde woonlasten jaar t, gedeeld door de gemiddelde woonlasten van jaar t-1. Dat kan een enigszins vertekend beeld geven. De landelijke tendens is dat de gemiddelde woonlasten stijgen.

Het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK) dat de provincie hanteert voor het toezicht op gemeenten is hieronder weergegeven. Er zijn landelijk per kengetal drie categorieën benoemd, namelijk A, B, C en zgn. signaleringswaarden. Hieraan is geen absolute betekenis toegekend. In het algemeen kan worden gesteld dat categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest. Van belang is nog dat de waarden in hun onderlinge samenhang moeten worden bezien.

De GTK-waarde die overeenkomt met rekening 2020 is geel gearceerd.

Kengetallen *in %*		**Cat. A**	**Cat. B**	**Cat. C**
1a	Netto schuldquote	< 90	90-130	> 130
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	< 90	90-130	> 130
2	Solvabiliteitsratio	> 50	20 - 50	< 20
3	Grondexploitatie	< 20	20 - 35	> 35
4	Structurele exploitatieruimte	> 0	0	< 0
5	Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshh.	< 95	95 - 105	> 105

BDO, een gerenommeerd accountantskantoor, heeft een methodiek ontwikkeld waarmee per gemeente één (gewogen) rapportcijfer voor de financiële kengetallen wordt gegeven. Dit geeft een breder beeld dan enkel een vergelijking op specifieke getallen. BDO kent in die methodiek de hoogste waarde toe aan het getal solvabiliteit, daarna aan de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, gevolgd door de grondexploitatie, de structurele exploitatieruimte en de belastingcapaciteit. Als een gemeente voor alle kengetallen in categorie A valt, dan scoort de gemeente 100 van de 100 punten en daarmee een rapportcijfer "10". Als een gemeente voor alle kengetallen in categorie C valt, dan krijgt de gemeente het rapportcijfer "3".

Op basis van deze methodiek krijgt Kerkrade het rapportcijfer 7 (voldoende).

Opgemerkt wordt dat in de huidige meerjarenraming de algemene reserve structureel versterkt wordt door middel van jaarlijkse stortingen, dit zal een positief effect op de solvabiliteitsratio hebben.

§3. Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Voor deze paragraaf zijn de volgende beleids- en beheersplannen relevant:
- Wegbeheer gemeente Kerkrade: Uitvoeringsprogramma
- Gemeentelijk Watertakenplan Kerkrade 2020-2024
- Groen; Onderhoud en beheer grotendeels door groepsdetachering WOZL-groen
- Gebouwenbeheer (jaarlijks plan passend binnen financiële kaders)
- Openbare verlichting uitvoeringsprogramma 2018

Op bovengenoemde onderwerpen wordt verderop in deze paragraaf ingegaan.

Resultaat: burgertevredenheid over beheer en onderhoud openbare ruimte
In 2020 zijn de resultaten van het twee-jaarlijks Burgeronderzoek Parkstad gepubliceerd. Daaruit blijkt dat de waardering voor het onderhoud en beheer van de openbare ruimte wederom is gestegen, namelijk van 6,3 in 2017 naar 6,4. Dit is de hoogste waardering in de afgelopen 20 jaar (sinds de start van het Burgeronderzoek in 2001). Het cijfer is samengesteld uit de waardering voor het onderhoud van de wegen, het openbaar groen, de speelvoorzieningen en de openbare verlichting.

Werkwijze
Binnen de afdeling Stedelijk Beheer functioneerden in 2020 5 clusters: 3 wijkteams, het cluster Stedelijk Beheer dat belast is met het beleid en de uitvoering van het integraal beheer van de openbare ruimte en het cluster Ondersteuning. Het dagelijks beheer en onderhoud van de openbare ruimte (met een totaal oppervlak van circa 4.400 voetbalvelden) vindt plaats door de 3 wijkteams in samenwerking met de groepsdetachering WSP.

De groepsdetachering WSP-groen (voormalig WOZL) naar de afdeling Stedelijk Beheer is in kwantitatieve zin in 2020 verder afgenomen tot 63 medewerkers. Belangrijkste oorzaak is het niet meer bestaan van de Wsw-wetgeving. Ter compensatie is extra geïnvesteerd in bedrijfsvoertuigen en machines, die op een effectief onderhoud en beheer van de openbare ruimte zijn toegesneden. Daarnaast is in 2020 de

Leerwerklijn Hammolenweg bestuurlijk vastgesteld. In de Leerwerklijn wordt extra aandacht besteed aan jongere medewerkers via BBL-trajecten (Beroeps Begeleidinde Leerweg), aan werkervaringsplaatsen, en aan vakgerichte stages. Hierin wordt nauw samengewerkt met lokale en regionale onderwijsinstellingen en werkgevers. Intern zijn de sector MaZo (Reïntegratie) en POI betrokken bij de Leerwerklijn. Eind 2020 met het doel de mogelijkheden van de Participatiewet maximaal te benutten.

Nieuwe bedrijfsvoertuigen zijn ook in 2020 - zoals inmiddels gebruikelijk - geleverd in de huiskleur en -stijl van de gemeente Kerkrade. Doel daarvan is – nasast het waarborgen van veilige werkomstandigheden - de aanwezigheid en inzet van de gemeente Kerkrade in de openbare ruimte optimaal zichtbaar te maken voor de burger.

Op het gebied van de verwerking van (afval)water is samen met de collega-Parkstadgemeenten en het Waterschap de samenwerking in het kader van het Watertakenplan voortgezet. Afdeling Stedelijk Beheer is vertegenwoordigd in het ambtelijk Parkstadoverleg en ondersteunt de portefeuillehouder in het periodiek bestuurlijk overleg met de regio-gemeenten. De wijze waarop de gemeente Kerkrade het herstel van rioleringen middels relining uitvoert, is nationaal als best-practice gehonoreerd. Ook in 2020 heeft de gemeente Kerkrade wederom als opdrachtgever gefunctioneerd voor relining-projecten in meerdere buurgemeenten.
De gezamenlijke werkwijze met betrekking tot hydraulische berekeningen voor het rioolstelsel is na de geslaagde pilot uit 2019 structureel voortgezet in 2020.

Voor het onderhoud en beheer van het Kerkraadse wegennet is expliciet de relatie benoemd tussen investeren en beheren. Een vergelijkbare koppeling is van toepassing op de openbare verlichting, waar het eenmalig investeren in LED-verlichting leidt tot structurele besparingen in de exploitatielasten. De investeringen in LED zijn in 2020 verder voortgezet. Onderhoud van de masten en armaturen vond plaats door firma SPIE (opvolger van ZIUT). Onderhoud en beheer van de ondergrondse infrastructuur vond ook in 2020 plaats door Enexis.

Afval en vervuiling in de openbare ruimte leidt tot ergernis bij burgers. In 2020 zijn de werkzaamheden na 15 maart (begin Coronacrisis) m.b.t. het ruimen van (zwerf)afval in de openbare ruimte geïntensiveerd. Handmatig vond het ruimen van het zwerfafval in het stedelijk gebied plaats door een ploeg van 10 medewerkers van WSP-Beschut op Weg en in het buitengebied door een ploeg van eveneens 10 medewerkers van RELIM. Daarbij is de nadruk gelegd op handmatige reiniging, waardoor de zichtbaarheid van de reinigingsactiviteiten voor burgers is vergroot. De waardering voor het werk van beide zwerfvuilploegen is groot. Bij de bestrijding van het zwerfvuil in stad en wijken is in 2020 voor het zevende jaar in successie gebruik gemaakt van het budget dat Nedvang, een nationaal instituut dat gericht is op de bestrijding van zwerfvuil, jaarlijks toekent aan alle Nederlandse gemeenten. De verantwoordingen die Kerkrade over de afgelopen jaren heeft ingediend zijn door Nedvang volledig goedgekeurd.
Samen met RD4 is in 2020 de eerder ingezette pilot ten aanzien van illegale stortingen van grofvuil structureel ingebed in de dagelijks bedrijfsvoering.

De gevolgen van de Coronacrisis op het beheer en onderhoud van de openbare ruimte zijn in 2020 periodiek als onderdeel van de Raadsinformatiebrieven (paragraaf 11, openbare ruimte) gecommuniceerd aan de raad.

a. Wegen

Beleid en uitvoering
Sinds 1992 wordt gebruik gemaakt van een wegenbeheersysteem. De gegevens uit het wegenbeheersysteem zijn gebruikt om een wegenbeheerplan op te stellen. Doel van het wegen-beheerplan is om verantwoord te kunnen sturen op de uitvoering van het beheer en onderhoud van de openbare verharding. Met behulp van het wegenbeheerplan kunnen o.a. prioriteiten worden gesteld ten aanzien van noodzakelijk onderhoud en kan worden gesignaleerd wanneer de minimale kwaliteit wordt onderschreden en wanneer op basis van afschrijvingen en slijtage investeringen noodzakelijk zijn. Het beheer vindt plaats aan de hand van kwaliteitsbeelden. Tweejaarlijks vindt een technische beoordeling middels schouwen plaats. De beleving van de burgers over het onderhoudsniveau wordt ook tweejaarlijks gemeten middels het Burgeronderzoek / Parkstadmonitor (*beleidsveld 11*).

Budgetten
Voor het reguliere onderhoud aan de wegen (wegmarkeringen, onderhoud asfalt en trottoirs en pleinen) is er het afgelopen jaar een bedrag van € 765.000 besteed. Voor reconstructies van wegen is er een bedrag van € 3.011.000 besteed.

Activiteiten
In 2020 is gewerkt aan onder meer de Heerlenersteenweg, het busstation aan de Locht, de Lupinestraat, diverse straten in het Erensteinerveld, de Mozartstraat, het Olmenplein en aan verschillende kleinere projecten. De voorbereiding van Kaalheidersteenweg, De Locht, de deken De Hessellestraat, de Deken van Ormelingestraat, de Waubacherweg,, de Gladiolenstraat, de Chrysanstraat en de Van Arsstraat is afgerond. Deze straten zullen begin 2021 worden uitgevoerd.

Er is gestart met de voorbereiding van een aantal straten in de wijk Op de Bossen, de Gravenweg, de verlengde Roderlandbaan (overgenomen van de provincie), de Vroenstraat, de Ursulastraat, de Strjthagenweg, de Valkenhuizenlaan en de Nassaustraat.
Tevens is er in de gehele stad regulier onderhoud uitgevoerd (scheuren gevuld en deklagen aangebracht). Verspreid over de gehele stad zijn trottoirs en fietspaden herbestraat.

In 2020 is een update opgesteld van het wegenbeheer plan. Dit is in concept aan het college gepresenteerd. Naar verwachting kan het plan in 2021 aan de raad worden gepresenteerd.
Daarnaast heeft het college een programma voor de wegreconstructies van 2021 vastgesteld.

Risico's
De kwaliteit van een aantal doorgaande wegen zoals bijvoorbeeld de Steenwegen en de verwachte achteruitgang daarvan vormen een risico voor het wegbeheer. Met de reconstructie van de Steenwegen is, aansluitend op het gereed komen van de Buitenring, gestart.
Een aantal stukken provinciale weg wordt door de Provincie aan de Gemeente overgedragen. Dit betekent een netto uitbreiding van het areaal gemeentelijke wegen. Deze uitbreiding zal verwerkt worden in de exploitatiebegroting.
Met name bij de Gravenweg is een verkeerssituatie ontstaan die ongewenst is. Dit als gevolg van de aanleg van de BPL. In 2021 zal hieraan gewerkt worden. Om dit verkeersprobleem op te lossen zullen middelen uit het beleidsveld wegen ter beschikking worden gesteld.

b. Riolering en water
Beleid en uitvoering
Sinds 1996 is het *Gemeentelijk Rioleringsplan* (GRP) een belangrijk hulpmiddel geweest voor het maken van de juiste afwegingen op het terrein van bodembescherming, waterkwaliteit en rioleringszorg. Omdat aan de bestaande zorgplichten van de gemeente (inzameling van afval- en regenwater), in 2016 ook de zorgplicht voor het grondwater is toegevoegd, werd in 2016 de naam GRP gewijzigd in '*verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan*' (vGRP). Door de klimaatverandering word de gemeente ook geconfronteerd met de gevolgen van deze verandering. Langdurige droge periodes worden afgewisseld met vaak hevige neerslag. Bij de inrichting van de openbare ruimte zal hier nadrukkelijk rekening mee moeten worden gehouden. Ruimte voor water is hier het credo.
Omdat de naam vGRP de lading niet meer volledig dekt heeft het beleidsstuk op riolerings- c.q. watergebied vanaf 2020 een andere naam gekregen. Het plan bestaat uit 2 delen, een algemeen deel welk is opgesteld voor en door de samenwerkende gemeentes in de regio Parkstad, het '*Integraal Waterplan regio Parkstad Limburg*', en het '*Watertakenplan Kerkrade*' waarin de specifieke zaken voor de gemeente zijn opgenomen. Het plan heeft een looptijd van 2020 t/m 2024 en is in december 2019 door de raad vastgesteld. Net als voorheen is in dit plan o.m. omschreven op welke wijze het riool in stand zal worden gehouden en wat de gevolgen hiervan zijn voor de tarieven voor de burger. Jaarlijks wordt het Watertakenplan geëvalueerd. De exploitatiekosten en investeringen, en de daarmee samenhangende tarieven, worden voor het komende jaar (en een doorkijk naar volgende jaren) in beeld gebracht. De egalisatiereserve riolering wordt gebruikt voor het (meerjarig) egaliseren van de tarieven. Het tarief van het rioolrecht is kostendekkend.
In 2010 is een basis rioleringsplan opgesteld. Dit is een hydraulische doorrekening van het rioleringsstelsel op basis van diverse neerslaggebeurtenissen. De uitkomsten leiden tot maatregelen aan het stelsel, die in het vGRP zijn opgenomen. Nieuwe hydraulische berekeningen laat de gemeente Kerkrade in het kader van de regionale samenwerking uitvoeren door de gemeente Heerlen.

Hydraulische berekeningen geven alleen betrouwbare resultaten als ook met het juiste verharde oppervlak gerekend is. In 2018 is daarop door een aantal Parkstadgemeentes via een aanbesteding aan Arcadis de opdracht verstrekt het op de riolering afvoerende verharde oppervlak te bepalen. De resultaten zouden in 2020 worden opgeleverd. Door de coronacrisis wordt dit nu voorjaar 2021.

In 2017 is een regenwaterstructuurkaart opgesteld. Een van de onderdelen op deze kaart is het aangeven van de gevolgen van het doorvoeren van de zogenaamde stresstest. In deze stresstest wordt gesimuleerd wat de gevolgen zijn van een bui van 60mm in één uur. Sinds mei 2019 is deze kaart voor de burgers te raadplegen op www.parkstad.klimaatatlas.net.

In april heeft de regio (het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg, kortweg SWPL) een subsidie ontvangen van € 150.000 om de stresstesten en risicodialogen uit te voeren en om de regionale klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda op te stellen. In 2020 is onder de regie van Parkstad Limburg een werkgroep geformeerd, die breder is samengesteld als alleen waterambtenaren, die de regionale klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda gaat opstellen.

In 2018 is de campagne waterbewust Parkstad van start gegaan. Hierbij haakt Kerkrade aan bij het onlineplatform www.waterklaar.nl. Sinds juni 2019 is in dit kader een subsidieregeling van kracht die burgers stimuleert om het verhard oppervlak, welke is aangesloten op het rioolstelsel, af te koppelen. Hiervoor kan men € 10 per m^2 afgekoppeld verhard oppervlak ontvangen. Nadere informatie en aanvraagformulieren zijn zowel via de gemeentelijk website als via www.waterklaar.nl te raadplegen.
In 2020 zijn 25 aanvragen gehonoreerd met in totaal 2729 m2 afgekoppeld.

Budgetten
Voor regulier onderhoud (exploitatie) van de gemeentelijke riolering is in 2020 € 1.303.000 besteed. Voor relining en rioolrenovaties is € 2.015.000 besteed.

Activiteiten
In 2020 zijn rioleringen vervangen of gerelined in de Molenweg, Prinses Irenestraat, Huynstraat, Martin Luther Kingstraat, van Gronsveldstraat, Willem Alexanderstraat, Waubacherweg en de Ambachtsstraat.

c. Groen

Beleid en uitvoering
Belangrijk voor Kerkrade is het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het NNN is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden, en moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Om de natuurkwaliteit te bevorderen geeft het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) aan dat een robuuste grensoverschrijdende groene structuur nodig is. Het specifiek beleid voor deze beleidscategorie is uitgewerkt en verankerd in de integrale herziening van het POL-2014.
In het POL-2014 wordt een sterk vereenvoudigde driedeling van natuur en landschap in Kerkrade voorgesteld,. Dit komt tot uitdrukking in 3 zones (goud, zilver en brons). De goudgroene natuur omvat alle Natura 2000-gebieden, de prioritaire KRW-beektrajecten en de provinciaal prioritaire natuurgebieden. De zilvergroene natuur omvat de bestaande en nieuwe natuur en agrarische beheersgebieden voor zover gelegen in de EHS. De bronsgroene natuur omvat alle prioritaire landschapszones buiten de EHS zoals Provinciale Ontwikkelingszones Groene waarden en Veerkrachtige Watersystemen. Het strategisch doel van de gemeente voor wat betreft het groen is vastgelegd in de Structuurvisie Kerkrade: behoud en uitbreiding van de huidige groenstructuur van de stad, het ontwikkelen van groene verbindingszones tussen groengebieden buiten de wijken en tussen de wijken en het buitengebied.

Het cyclisch onderhoud van het stedelijk openbaar groen is in 2020 uitgevoerd door WSP-detachering en de eigen wijkteams. Het onderhoud van de bosgebieden is in een beheerovereenkomst uitgevoerd door de Bosgroep Zuid Nederland. De bomen in het stedelijk gebied zijn onderhouden door de gemeentelijke bomenploeg.

Afgeleide doelstellingen/taakgebieden
Voorbereiden en uitvoeren van groene toekomstgerichte ontwikkelingen, waarin een duurzame groeninrichting een belangrijk element vormt.

Budgetten
In de exploitatie is voor het jaar 2020 een bedrag van € 732.000 besteed aan WSP-detachering inclusief gazon maaien. Verder zijn nog diverse kleine posten opgenomen voor bijvoorbeeld inboet, bos- en boombeheer en onderhoud van de bermen, in totaliteit voor € 376.000. Tijdens de storm in januari is veel schade aan bossen en bomen ontstaan. Via het investeringsprogramma is in 2020 € 594.000 geïnvesteerd .

Activiteiten
Gerealiseerde activiteiten:
- Binnen het project Superlocal is gestart met het uitvoeren van de inrichtingsvisie t.a.v. de openbare ruimte. Daarvoor zijn diverse werkzaamheden uitgevoerd.
- In het kader van stadsmarketing en herkenbaarheid zijn een aantal rotondes op de Steenwegen opnieuw ingericht.
- In het kader van de gebiedsontwikkeling Holzkuil hebben diverse werkzaamheden plaatsgevonden, zo is er o.a. een nieuw recreatief pad gerealiseerd.
- In het kader van het natuurontwikkelingsproject Hopel hebben diverse inrichtingsmaatregelen plaatsgevonden.
- De sanering van de voormalige hockeyvelden Carisborg is voltooid.

Voorbereidende activiteiten:
- Verdere invulling gebiedsontwikkeling Holzkuil
- Herinrichting Steenwegen
- Inrichting openbare ruimte Superlocal
- Inrichting openbare ruimte Center Court
- Herinrichting openbare ruimte Klooster Pannesheide
- Gebiedsontwikkeling Rolduckerveld
- Gebiedsontwikkeling terrein Wisosplit
- Diverse reconstructies

d. Gebouwen
Beleid
De gemeente Kerkrade heeft momenteel een 104-tal panden in eigendom. Deze panden worden onder meer gebruikt voor de huisvesting van diverse doelgroepen waaronder het gemeentelijk personeel, diverse verenigingen en stichtingen en het faciliteren van sportverenigingen (zowel voor de buitensport als voor de binnensport). Daarnaast heeft de gemeente Kerkrade een aantal toeristische c.q. recreatieve voorzieningen (Schacht Nulland, Botanische Tuin Kerkrade, kasteel Erenstein en Brughof), culturele voorzieningen (Rodahal, theater, bibliotheek en muziekschool) en speeltuinen in eigendom. Daarnaast participeert de gemeente in een zevental Verenigingen van Eigenaren. Deze voorzieningen hebben een belangrijke sociaal-maatschappelijke functie. Het zijn locaties waar mensen elkaar ontmoeten en zo wordt bijgedragen aan de sociaal-maatschappelijke doelstellingen van onze gemeente in de meest brede zin van het woord.
Het maatschappelijk vastgoed vormt een belangrijke katalysator voor maatschappelijke en economische structuurversterking. Door versterking en ontwikkeling van het maatschappelijk vastgoed kan de leefbaarheid in wijken worden versterkt. Voorbeelden hiervan zijn o.a. de reeds gerealiseerde accommodaties waaronder 't Westhoes (Heilust), het Sjevemethoes (Chevremont), de HuB (centrum) en meer recent de renovatie van het voormalig onderwijsgebouw De Campus met haar nieuwe benaming Flexiforum (Spekholzerheide).

Activiteiten
Sedert menig jaar is de lijn van een pro-actief vastgoedbeheer ingezet. Dit betekent sturing op efficiënte en effectieve vastgoedvoorraad door het doorvoeren van portefeuillemanagement, met niet alleen aandacht voor technische kwaliteit van het gemeentelijk vastgoed, maar ook voor efficiency en financiën. Tevens wordt leegstand zoveel mogelijk voorkomen door tijdige afstoting (sloop c.q. verkoop) van gebouwen en

efficiënter gebruik van bestaande panden. Meervoudig verhuurde gebouwen komt steeds vaker voor waardoor leegstand in toenemende mate wordt verzilverd.

Het college streeft verder naar vermindering van het gemeentelijk vastgoedbezit. Het huidige bezit kent een zeer diverse samenstelling naar aard en omvang van het vastgoed. Het in bezit hebben van een deel van dit vastgoed heeft geen toegevoegde waarde voor de gemeente en kost zelfs geld vanwege onderhoud. Huidige eigendommen met een grote afstand tussen aard, omvang, kwaliteit en functie van deze eigendommen en de noodzaak of wenselijkheid om deze in gemeentelijk eigendom te houden, maken dat deze voor verkoop of wellicht sloop in aanmerking komen. Eigendommen die nodig zijn voor huisvesting van de gemeentelijke organisatie, wettelijk te huisvesten voorzieningen en instanties, beleidsmatig wenselijke voorzieningen en accommodaties met een grote maatschappelijke meerwaarde, worden niet verkocht of gesloopt.

In 2020 zijn op twee gemeentelijke panden een bod tot koop ontvangen:

- Voormalig onderwijsgebouw St. Jan Baptist > Heistraat 78
  Ontvangen aanbod aangehouden om rede van toetsen nieuw ingediend plan alsmede aangetroffen bodemverontreiniging. De verwachting is dat in de loop van 2e kwartaal van 2021 de koopovereenkomst wordt ondertekend.
- Voormalig onderwijsgebouw De Schatkist > Kommerveldlaan 21 / Truytstraat 25
  Ontvangen aanbod vooralsnog aangehouden om rede van onderzoek naar mogelijke realisatie van nieuw onderwijsgebouw "De Veldhof".

In 2020 zijn de volgende panden aangekocht en direct gesloopt in het kader van de gebiedsontwikkeling:

- Industriestraat 45, Industriestraat 49, Industriestraat 51, Industriestraat 53, Ons Limburgstraat 57 en Zonstraat 17/ Clausstraat 2.

Tenslotte is in 2020 één gemeentelijk pand gesloopt in het kader van de gebiedsontwikkeling, namelijk voormalig onderwijsgebouw De Gracht > Grachterstraat 56a.

In 2020 zijn voor diverse objecten een huurovereenkomst afgesloten:

- Huurovereenkomst/ al dan niet opvolgend verlengd
  Hammolenweg: 30-tal Parkeerplaatsen > Politie Limburg Zuid
  Sjevementhoes > Impuls
  MFC d'r Pool: allonge op de huurovereenkomst >Sportfondsen Kerkrade BV
  Flexiforum: 16 separate huurovereenkomsten
  Binnensportaccommodaties: 9 objecten > Sportfondsen Kerkrade BV
  Sportpark Kaalheide > Roda JC
  Oud Erensteinerweg 2 > Particulier
  Hoofdstraat 24b > Radar

Verder anticipeert de gemeente in zeven Verenigingen van Eigenaren, te weten:

1. VvE Orlandopassage/ Atriumflat;
2. VvE Markt II;
3. VvE Martin Buberplein;
4. VvE Brede school De Steltloper;
5. VvE Verdipassage;
6. VvE Hoofdstraat 24b;
7. VvE De Spoorzoeker.

Een tweetal ontwikkelingen binnen ons gemeentelijk vastgoed dient nader te worden belicht:

- Flexiforum
  In 2020 zijn de werkzaamheden voor een hernieuwde exploitatie van het voormalig onderwijsgebouw Campus aan de Spekhofstraat 15 afgerond. Het pand heeft inmiddels een nieuwe naam: Flexiforum.
  Vanaf 1 juli 2020 hebben de eerste huurders hun intrek genomen in het gebouw en zijn er reeds een aantal activiteiten gepland. Ultimo 2020 was de bezetting van het pand opgelopen tot bijna 80% van de verhuurbare ruimte (10.500 m2). Tevens is in 2020 gestart met het opzetten van vernieuwde beheersstructuur en huurdersoverleg om de invulling en gebruik van het gebouw verder te optimaliseren en professionaliseren.

- VIE
  De ontwikkelingen m.b.t. VIE worden nader aangeduid in de paragraaf grondbeleid.

Budgetten
Het afgelopen jaar is in totaal € 4.242.994,- besteed aan onderhoud van gemeentelijke panden. Dit bedrag is opgebouwd uit het investeringsprogramma € 1.706.883,- alsook uit de exploitatiebudgetten € 2.536.111.

Overzicht bestedingen Investeringsprogramma	2020
Campus (Flexiforum) herstelwerkzaamheden	977.779
Rodahal sanitair	101.007
Raadhuis brandmaatregelen	67.726
PLS cv-ketel	57.083
Stadskantoor diversen	42.320
Van Goghplein kozijnen (2e fase)	35.000
Gymzaal Singelweg	31.823
MFC D'r Pool installaties/ bouwkundig	31.279
Patronaat dak/ elektra	30.576
Gymzalen kozijnen	25.114
PLS Staalconstructie	22.937
Muziekschool luchtbevochtiger	21.084
Sportpark Kaalheide diversen	20.219
Van Goghplein kozijnen (1e fase)	20.000
Raadhuis diversen	19.278
Sporthal Rolduc vervangen deuren	18.810
Speeltuinen dakwerkzaamheden	16.329
Speeltuinen schilderwerk	16.018
Turncentrum kleedruimtes	15.872
Diversen (betreft diverse kleinere projecten <€ 15.000)	136.629
Totaal	**1.706.883**

Besteding exploitatiebudgetten
Uit de exploitatiebudgetten zijn de werkzaamheden betaald die voortvloeien uit onderhouds- en servicecontracten, ontvangen klachten en gemelde storingen alsook bijdragen in de kosten van diverse Verenigingen van Eigenaren. In totaal is een bedrag van € 2.536.111 besteed.

Duurzaamheid
Met betrekking tot regulier onderhoud is de insteek defecte installaties en producten te vervangen door een duurzame/energiebesparende variant.

Reserve gebouwen
Het saldo van de reserve gebouwen bedraagt per 31 december 2020 € 411.303. De baten uit verkoop van onroerende goederen worden aan de reserve gebouwen toegevoegd. Uit de reserve wordt er ook jaarlijks aan de hand van het Jaarplan een bijdrage beschikbaar gesteld. Om op lange termijn adequaat onderhoud aan gemeentelijke panden te kunnen uitvoeren is het noodzakelijk dat de reserve op peil blijft (middels opbrengsten van verkopen dan wel jaarlijkse dotaties). Opgemerkt wordt dat er geen vervangingsreservering plaatsvindt voor het gemeentelijk vastgoed. Dit leidt ertoe dat jaarlijks niet alle benodigde investeringen kunnen worden uitgevoerd.

Besteding reserve gebouwen voor div. projecten	2020
Activerium huurkosten	150.000
Rodahal vernieuwen plafond	50.000
Campus exploitatiebijdrage	40.000
Hof van Erenstein taxatie	8.000
Heistraat 78 bodemonderzoek	6.000
Totaal	**254.000**

Risico's
De "reserve gebouwen" is een egaliserende reserve die waar nodig ingezet kan worden.

e. Openbare verlichting

Beleid en uitvoering
De openbare verlichting in de woonkernen voldoet aan de norm. Naast de jaarlijkse onderhoudslasten voor openbare verlichting, voert Kerkrade het meerjarige beleidsplan Openbare Verlichting uit. De uitvoering gebeurt door en in nauwe samenwerking met Ziut.

Budgetten
Voor het verbruik, transportkosten en de exploitatie van de straatverlichting is in 2020 € 557.000 besteed. Voor het incidenteel vervangen en/of bijplaatsen van lichtmasten is € 66.000 besteed. Voor planmatige vervanging is er het afgelopen jaar een bedrag van € 160.000 besteed.

Activiteiten
De zg. SOX-lampen zijn afgelopen jaar uitgefaseerd. Dit betekent dat voor armaturen die voorzien zijn van SOX-lampen geen lampen meer verkrijgbaar zijn. Daarnaast zijn deze armaturen meer dan 20 jaar oud en verbruiken deze lampen veel energie. Afgelopen jaar is het totale budget met inbegrip van een deel voor het jaarlijks onderhoud gebruikt om zoveel mogelijk van deze armaturen te vervangen. Hiermee is net zoals in 2019 weer 1/3 deel vervangen, zodat naar verwachting in 2021 met dezelfde inspanning het laatste deel vervangen kan worden. In 2020 zijn weer stabiliteitsmetingen uitgevoerd voor lichtmasten die ouder zijn dan 40 jaar. Afgekeurde masten zullen in 2021 vervangen moeten worden.

Ontwikkeling energieverbruik openbare verlichting

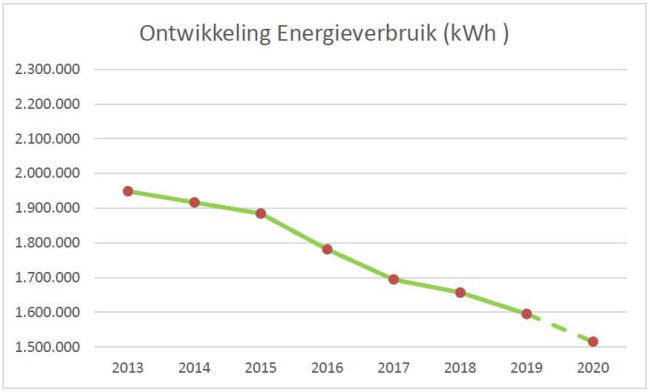

f. Civieltechnische kapitaalgoederen

Beleid en uitvoering
Een onderdeel van de openbare ruimte met een grote kapitaalwaarde zijn de civieltechnische kunstwerken zoals bruggen, duikers, keerwanden en dergelijke. Naar aanleiding van een inventarisatie en inspectie is een onderhoudsprogramma opgesteld.

Budgetten
Voor het reguliere onderhoud aan civieltechnische werken is in 2020 een bedrag van € 11.000 besteed. Voor een bedrag van € 573.000 zijn er investeringen aan civieltechnische kunstwerken uitgevoerd. Voor de reconstructie van het viaduct brug Locht is een subsidie van € 456.000 van de Provincie ontvangen.

Activiteiten / Risico's
De brug in de Merksteinstraat over de grensrivier de Worm is ca. 50% eigendom van de gemeente Kerkrade en ca. 50% eigendom van de Städteregion Aachen. Met de Städteregion Aachen is een contract gesloten.

De uitvoering is (m.n. op verzoek van het Bestuur van Herzogenrath) in 2018 niet doorgezet., maar gestart in de tweede helft van 2019. Begin 2020 is de brug door burgemeester Dassen heropend.

De stalen brug van de Locht over het spoor van de ZLSM in het voorjaar van 2018 afgesloten als gevolg van draagkrachtproblemen van het rijdek van de brug. Het verkeer wordt omgeleid via de Beitel. Reparatie van het rijdek is mogelijk maar door de verandering van de verkeersstromen i.v.m. de Buitenring zal bij overdracht van de provinciale weg Beitel-Locht worden besloten of reparatie van het brugdek dan wel een alternatieve route als oplossing zal worden gekozen. In 2020 zijn de onderzoeken afgerond en is een oplossing door het college besloten. De bewoners zijn hierover geinformeerd. In 2020 is een aanvullend krediet beschikbaar gesteld voor het project Locht breed en is gestart met de werkzaamheden.

In 2020 zijn verder de slijtlagen op de houten brugdellen aangebracht en is de knuppelbrug in de Voorterbeemden vervangen door een dam met een wandelpad.
Met de visvereniging is overleg gestart over het vervangen van de vissteigers. Dit overleg is gestaakt in afwachting van een financiële bijdrage door de verenigingen.

De betonnen brug over de St. Pieterstraat is geïnspecteerd en zal worden nagerekend.

Eind 2020 is er een omzet schade claim ingediend inzake de afsluiting van de spoorbrug aan de Locht. Drie bedrijven claimen in totaal een bedrag van 1,1 miljoen euro. De claim is via Rechtsbelangen bij een extern bureau ter beoordeling aangeboden. Het is niet uit te sluiten dat een deel van de claim zal worden toegekend.

§4. Financiering (treasury)

Algemeen

Deze paragraaf bevat een meer beleidsmatige benadering van de treasuryfunctie en de plannen en uitkomsten dienaangaande. De paragraaf dient risicobeheer en gemeentefinanciering meer transparant te maken. De Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) en de daarop gebaseerde ministeriële Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) zijn de externe spelregels die de inhoud van deze paragraaf voor een groot deel bepalen, waaronder de diverse opgenomen tabellen/overzichten. De regelgeving heeft als doel transparantieverhoging van de treasuryfunctie alsmede risicowering binnen genoemde functie. Flankerend heeft het Rijk additionele regelgeving in de vorm van verplicht schatkistbankieren en Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) ontwikkeld. De regelgeving heeft met name als doel de financiële positie van de Nederlandse overheid in de Economische Monetaire Unie veilig te stellen.

In de staten en bijlagen van de jaarrekening 2020 worden de opgenomen en verstrekte leningen en het aandelenbezit op detailniveau uitgediept.

a. Risicobeheer

Het risicobeheer betreft in het bijzonder de hierna volgende risico's.

Renterisico op vlottende schuld (kasgeldlimiet)

Ter beperking van het renterisico op de netto vlottende schuld is het gemeenten niet toegestaan om onbeperkt in de financieringsbehoefte te voorzien door het aantrekken van kort geld. De toegestane netto vlottende schuld wordt bepaald door de "kasgeldlimiet". Voor het jaar 2020 is de kasgeldlimiet voor de gemeente Kerkrade als volgt berekend:

Kasgeldlimiet

a	omvang van de jaarbegroting per 1 januari 2020			170,543	mln
b	bij ministeriële regeling vastgesteld percentage	8,5	%		
Kasgeldlimiet voor 2020 *(afgerond)*				**14,496**	**mln**

De toets aan de kasgeldlimiet vindt kwartaalgewijs intern plaats door het verschil te bepalen tussen de werkelijke netto vlottende schuld en de kasgeldlimiet. Als in drie achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden wordt de provinciaal toezichthouder daarvan op de hoogte gesteld. De gemeente geeft daarbij aan hoe men denkt opnieuw aan de kasgeldlimiet te zullen gaan voldoen. Structurele overschrijding van de kasgeldlimiet wordt in de regel opgelost door aflossing van kortlopende financiering en het aantrekken van vaste geldleningen.
Onderstaand overzicht toont de confrontatie per kwartaal tussen vlottende schuld en middelen enerzijds, en de kasgeldlimiet anderzijds.

bedragen x € *1.000*

	kwartaal	**I**	**II**	**III**	**IV**
netto vlottende	schuld	16.268	3.458	1.591	3.863
	middelen				
kasgeldlimiet 2020	bedrag	14.496	14.496	14.496	14.496
	overschrijding	**1.772**			
	onderschrijding		**11.038**	**12.905**	**10.633**

Er is een tijdelijke en beperkte overschrijding van de kasgeldlimiet geweest in het eerste kwartaal van 2020. Mede door het aantrekken van twee laagrentende leningen (maart en mei) is er voldoende ruimte ontstaan en is geanticipeerd op nog verwachte uitgaven (investeringsprogramma).

Renterisico op vaste schuld (renterisiconorm)
Het instrument dat de Wet Fido ('Wet financiering decentrale overheden') geeft om de renterisico's van opgenomen langlopende geldleningen in beeld te brengen en te analyseren is de 'renterisiconorm'.
De norm geeft een kader voor een zodanige opbouw van de leningportefeuille dat het renterisico door rente-aanpassing en herfinanciering van geldleningen wordt beperkt. Bij een evenwichtige opbouw van de portefeuille wordt het risico op de vaste schuld gespreid over jaren. Van een evenwichtige opbouw is voorts sprake als niet in enig jaar een onevenredig deel aan herfinanciering onderhevig is.

In navolgend overzicht wordt de relatie gelegd tussen renterisico en renterisiconorm.

			bedragen x € 1.000
			2020
Rente-risico			
1	Renteherzieningen		n.v.t.
2	Aflossingen		10.018
3	Rente-risico	*1 + 2*	10.018
4	Rente-risiconorm	*4a x 4b*	34.109
5a	**Ruimte onder rente-risiconorm**	***4 > 3***	24.091
5b	**Overschrijding rente-risiconorm**	***3 > 4***	n.v.t.
Rente-risiconorm			
4a	Begrotingstotaal		170.543
4b	Percentage regeling		20%
4	**Berekende rente-risiconorm**		34.109

Het overzicht toont aan dat de gemeente in zeer ruime mate voldoet aan de norm. De actuele leningportefeuille bevat geen leningen waar rente-aanpassing op termijn aan de orde is. Dit betekent dat ook in structureel opzicht aan de norm wordt voldaan.

Kredietrisico's
Het betreft kredietrisico's op door de gemeente aan derden verstrekte gelden. Het volgende overzicht geeft inzicht in partijen en restantschuld per ultimo 2020.

		bedragen x € 1.000
Partijen (kredietrisico's)	**schuld**	*%*
Vordering Enexis BV	2.390	*8,74%*
Gaia Park	635	*2,32%*
Holding Stadion BV	18.660	*68,24%*
Attero	26	*0,09%*
Startersleningen	151	*0,55%*
Woonwijzerwinkel	69	*0,25%*
Gemeenschapshuizen	50	*0,18%*
Culturele verenigingen	31	*0,11%*
Georganiseerde sport	148	*0,54%*
Kredietbank Limburg	91	*0,33%*
Zonnepanelenproject	5.095	*18,63%*
Totaal	**27.346**	***100%***

De verstrekte geldleningen conflicteren niet met de uitgangspunten van de Wet Fido.
Koers- en valutarisico's
Van koersrisico's is sprake als de financiële activa van de gemeente in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. Meer in het bijzonder gaat het dan om de vaste financiële activa die enerzijds bestaan uit aan derden verstrekte leningen. Deze zijn reeds eerder behandeld bij het onderdeel kredietrisico's. Anderzijds gaat het om aandelenbezit en deelnames. Deze worden nader behandeld in de paragraaf verbonden partijen. De gemeente verricht slechts transacties in euro's, waardoor van valutarisico's geen sprake is.

b. Gemeentefinanciering

Hierna worden enige aspecten van gemeentefinanciering nader uiteengezet.

Leningenportefeuille
Navolgend overzicht verschaft inzicht in de grootte en rentegevoeligheid van opgenomen leningen, alsmede mutaties als gevolg van nieuwe leningen, uiteraard voor zover aan de orde. Met de lasten van de nieuwe leningen is meerjarig rekening gehouden in de begroting.

			bedragen x € 1.000
Leningen *(exclusief woningbouw)*		**bedrag**	**%**
	Stand per 1 januari 2020	123.504	2,902
bij	nieuwe leningen	18.000	0,558
af	reguliere aflossingen	-10.018	
af	vervroegde aflossingen	0	
bij	herfinanciering	0	
	Stand per 31 december 2020	**131.486**	**2,679**

Uitzettingen
Het gaat hierbij om uitzettingen korter dan een jaar. Ze hebben tot doel optimaal rendement uit een incidentele overliquiditeit te halen. Ten aanzien van overtollige middelen heeft de gemeente nauwelijks bewegingsvrijheid. Rijksregelgeving verplicht de gemeente in dat geval tot schatkistbankieren bij het Rijk. Het rendement is hier beperkt. In 2020 hebben dergelijke transacties niet plaatsgevonden.

Relatiebeheer
De gemeente onderhoudt rekeningen bij meerdere banken. In de eerste plaats valt te noemen de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), waar tevens een kredietfaciliteit van ruim € 5.672.000 beschikbaar is. Bij de ING-groep heeft de gemeente twee rekeningen. Met name met de BNG vindt regelmatig overleg plaats inzake optimalisering van bestaande producten, nieuwe producten, en het niveau van de dienstverlening.

Kasbeheer
Kasbeheer regelt het beheer van saldi en liquiditeiten en zoveel mogelijk de sturing van middelenstromen. Doel is het optimaliseren van het renterendement. Daarbij worden de volgende korte-termijn-producten gebruikt: rekening-courant-krediet, dag- en kasgelden. Additionele aandachtspunten zijn de beperking van het contante geldverkeer, elektronische betaalvormen.

Organisatie
Verantwoordelijkheden, bevoegdheden en overige in het treasurytraject aan de orde zijnde spelregels zijn in het treasurystatuut opgenomen. Daarnaast zijn de uitgangspunten en bepalingen van de vigerende “Financiële verordening gemeente Kerkrade" ex. art.212 Gemw richtinggevend.

Informatievoorziening
Ten behoeve van de treasuryfunctie wordt zowel van interne als externe informatiesystemen gebruik gemaakt. Bij de externe informatievoorziening is een prominente rol voor BNG-dataservices en BNG-online weggelegd. De efficiency en informatiewaarde van de systemen wordt regelmatig beoordeeld.

c. Renteresultaat taakveld Treasury

		Bedragen x € 1.000
a.	+ Externe rentelasten over de korte en lange financiering	2.711
b.	-/- Externe rentebaten (idem)	-298
	Saldo rentelasten en rentebaten	**2.413**
c1.	+ Rente die van de grondexploitatie is doorberekend	16
c2.	-/- Rente van projectfinanciering die a.h. betreff. taakveld moet worden toegerekend	-
c3.	+Rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die a.h. betreff. taakveld moet worden toegerekend	-
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**2.429**
d1.	+ Rente over eigen vermogen	-
d2.	+ Rente over voorzieningen	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**2.429**
e.	-/- Aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	2.511
	Renteresultaat (toe te rekenen rente)	**-83**

§5. Bedrijfsvoering

Algemeen

Deze paragraaf geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

De bedrijfsvoering heeft in de afgelopen jaren veel aandacht gekregen. Het coalitieakkoord en collegeprogramma 2018-2022 spreken over de doorontwikkeling van de bedrijfsvoering en de verdere uitvoering van de ingezette organisatievorm. De rol van de gemeente verandert, waarbij de prioriteit ligt bij de kernbegrippen ‘samen’ en ‘kwaliteit’. Strategische personeelsplanning krijgt veel aandacht en de mogelijkheden van het ‘nieuwe werken’ worden verkend.
Het gehanteerde dienstverleningsconcept en de aanwezige instrumenten moeten zorgen dat de gemeente degelijk kan opereren. Dit heeft onder meer geresulteerd in een goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarstukken van de afgelopen jaren.

a. Financieel beleid en beheer

De belangrijkste kaders voor financieel beleid en beheer zijn vastgelegd in de financiële verordening (art.212). Daarnaast zijn er diverse interne regels vastgesteld ten behoeve van een adequaat financieel beleid en beheer.

In de controleverordening (art.213 Gemw) is de wettelijke verplichte accountantscontrole geregeld. Ten behoeve van de accountantscontrole wordt aanvullend jaarlijks een geactualiseerd toetsingskader in de vorm van een controleprotocol vastgesteld. In dat controleprotocol zijn alle laatste wijzigingen in wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen en voorschriften, verwerkt.

Het college verricht op grond van artikel 213A Gemw onderzoeken naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van het door het college gevoerde bestuur. In 2020 zijn rapportages over de volgende art. 213A onderzoeken aan de raad toegezonden: Inkoopanalyse 2018, Openbare verlichting en Onderzoek Jeugdzorg.

Op dit moment toetst de controlerend accountant op getrouwheid en rechtmatigheid van de cijfers en geeft daarbij een verklaring af vergezeld van een rapportage. Met ingang van 2021 moeten colleges zelf een rechtmatigheidsverklaring afgeven bij de jaarrekening welke vervolgens wordt getoetst door de accountant. Dit heeft gevolgen voor de processen binnen gemeentelijke organisaties. In 2020 zijn de eerste stappen gezet in het vormgeven hiervan in nauwe afstemming met de accountant.

Interne toetsing

Procesmatig vindt interne toetsing plaats op de naleving van relevante wet- en regelgeving en de financiële stromen, bijvoorbeeld ten aanzien van personeel/salarissen, investeringen, subsidieverstrekking, belastingen en heffingen, treasury, sociale uitkeringen, bouwvergunningen, publiekszaken, onderwijs, etc. Daarbij wordt voor zover van toepassing rekening gehouden met de eisen die worden gesteld in de Single Information Single Audit (Sisa) – protocollen. De meeste specifieke uitkeringen worden verantwoord via de jaarrekening. Daarvan zijn er in 2020 voor Kerkrade onderstaande relevant. In de SiSa-bijlage van deze jaarrekening vindt de voorgeschreven verantwoording plaats.

De vaststelling, inning en afdracht van de eigen bijdragen Wmo gebeurt door het Centraal administratiekantoor (CAK). Door het kiezen van deze systematiek heeft de wetgever in feite bepaald dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit impliceert dat door gemeenten geen zekerheden over de omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau. Dit aspect maakt geen onderdeel uit van de gemeentelijke rechtmatigheidscontrole.

nr.	Regeling	Ministerie
B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	FIN
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	OCW
E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaai	IenW
E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen (2020-2021)	IenW
E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer	Prov. Limburg
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2018	SZW
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2018	SZW
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)	SZW
H4	Specifieke uitkering sport	VWS
H8	Specifieke uitkering voor lokale Sportakkoorden	VWS

Jaarlijks worden voor zover van toepassing voor de betreffende projecten de eindafrekeningen tijdig opgesteld, de subsidievoorwaarden getoetst en door de externe accountant van een controleverklaring voorzien. In 2020 zijn twee projecten afgerekend en na toetsing voorzien van een goedkeurende controleverklaring, t.w. 'Gebiedsontwikkeling Centrum Kerkrade" en ' Leefbaarheid/Natuurproject "Landschappelijke Ontwikkeling Anstelvallei". Waar relevant, mogelijk en zinvol vinden correcties plaats en/of worden de bevindingen gebruikt voor het doorvoeren van procesmatige verbeteringen.
Tevens wordt in het voortraject bij projecten waarvoor subsidie is verkregen geadviseerd over de (administratie van) aandachtspunten waarmee te zijner tijd bij de verantwoording rekening moet worden gehouden. Momenteel betreft dit "Investeringen openbare ruimte rondom C-City" en "Kerkrade-West Wint".

b. Organisatieontwikkeling en Human Resource Management

Organisatieontwikkeling

De organisatieontwikkeling heeft voor een belangrijk deel een andere wending gekregen dan was voorzien. De focus in het afgelopen jaar was meer gericht op de gevolgen van Covid. Hierdoor zijn zaken anders en opnieuw ingericht om met die beperkingen de gestelde resultaten te behalen. In de toelichting in de diverse Coronabrieven is uitvoerig verwoord waaruit die hebben bestaan. Voor alle bestaande en nieuwe taken was er sprake van een aanzienlijke versterking op personeel gebied. Deels in de vaste kern van het functiegebouw en aanvullend op de flexibele schil met inbegrip van de inhuur. Een landelijke trend waar ook Kerkrade in mee moest gaan om de output te kunnen realiseren.
Vooral in het sociale domein is versterkt en werd gesleuteld aan een optimale inrichting en wordt gekeken naar de juiste bezetting en competenties van medewerkers. De noodzakelijke kwaliteit die nodig is om niemand tussen wal en schip te laten belanden vereist een kwaliteit(versterking) waarbij ervaren professionals de weg naar Kerkrade hebben gevonden. Dat laatste vanwege gedurfde werving en passende beloning. De loonsom bleef stijgen door de lopende cao afspraken en voor 2021 is een verhoging van de pensioenpremies al afgesproken.
De externe inhuur is gestabiliseerd waarbij voor diverse projecten de inschakeling van externe deskundigheid onontkoombaar is. Met de strategische personeelsplanning stimuleren we de interne mobiliteit en vergroten we waar mogelijk de kansen voor interne mobiliteit en bieden we talenten de kansen waar dat kan. Het ziekteverzuim is teruggedrongen en krijgt continu aandacht. Vitaliteit en gezondheid zijn speerpunten van beleid waarbij we medewerkers in hun kracht zetten en hun passie op de werkvloer benutten.
We richten ons steeds meer op gezamenlijke opgaves waarbij functies en positionering ondergeschikt worden gemaakt aan de behoefte die er vanuit het werk voortvloeit. De verdere doorontwikkeling van de organisatie zal mede bepaald worden aan de hand van het vooronderzoek dat is uitgevoerd om na het Corona tijdperk onze werkomgeving en werkuitvoering anders en nieuw in te richten. Daaruit zullen veranderingen volgen die op meerdere terreinen en zeker qua personeelsbeleid een grote impact zullen hebben. Er werd stevig ingezet op proceseigenaarschap en contractmanagement. De inrichting van de Ensia en Bio versterken dit proces. Vanuit privacy zijn aanvullende regels gesteld om dit goed vorm te geven. Daar zal voor de komende jaren verder op ingezet worden. Bij deze verandering is een goede dialoog gevoerd met de ondernemingsraad. Er is een duidelijk convenant opgesteld om een modernisering van medezeggenschap verder te realiseren. Hier zal in de toekomst verder aan gewerkt worden.

Human Resource Management (HRM)

Strategische Personeelsplanning (SPP) is en blijft de rode draad waarlangs we de verbetering vorm geven om de juiste mensen op de juiste plek te plaatsen. De extra inzet van het langdurige traject van Grip op loslaten (Wij Werken) bood ruimte om vanuit de werkvloer aan te geven hoe een organisatie in te richten gericht op flexibele en happy medewerkers. Op die manier helpt dit de organisatie op een heel andere manier te bewegen naar een wendbare organisatie. We onderkennen dat het vroegtijdig herkennen en aantrekken van talenten belangrijk is. Er zijn vormen van assessment-onderzoeken ingezet om een goed beeld te hebben van medewerkers en daar naar te handelen. Met de focus gericht op Samen en Kwaliteit zullen de accenten voor de organisatieontwikkeling op onderdelen verder ingericht worden. Onze dienstverlening zal daarmee ook doorontwikkeld worden.
We zetten nog meer in op duidelijke rollen, goed beheer en samen werken met verbonden partijen aan kwaliteit. Samenwerken in denken en vooral in doen. Het eigen geformuleerde begrippenkader en zogenaamde leidende principes worden gebruikt om de organisatie verder in te richten.
De toenemende werkdruk kreeg de nodige aandacht. De evaluatie van de ondernemingsraad bij het personeel is gebruikt om meningen op te halen en op te pakken. De indicator van een dalend ziekteverzuim

is een voorbeeld dat de extra aandacht en plannen van aanpak resultaat hebben opgeleverd. Het effect van Corona hierop zal nader onderzocht worden.
Samen en samenwerken manifesteert zich verder met de gemeenten om ons heen en met de verbonden partijen. Aandacht voor vitaliteit- en ondersteunende programma's krijgen navolging en met de inrichting van Vie sluiten we vanuit pilots waar mogelijk aan. De invoering van de WNRA is goed verlopen. Een gecompliceerd en nieuw proces met een lange doorlooptijd. Het onderhoud voor het functiegebouw liep mede hierdoor en als gevolg van Corona aanzienlijk vertraging op. Dit alles samen levert een extra druk op voor de kostenbeheersing van volgend jaar en vanwege pensioenstijgingen en onduidelijkheid over de verdere cao-onderhandelingen.

De gemeente Kerkrade heeft integriteit hoog in het vaandel staan. Bewust is gekozen om bestuur, management en personeel al dan niet periodiek te trainen inzake moreel juist handelen. Daarnaast is het management ervan doordrongen dat dilemma's in te maken keuzes dagelijks kunnen voorkomen en bespreekbaar gemaakt kunnen worden. Feitelijk gebeurt dat iedere dag weer opnieuw; tijdens vergaderingen, afdelingsoverleggen, functioneringsgesprekken of gewoon op de werkvloer. Alles binnen een veilige omgeving. Nieuwe medewerkers krijgen een eendaagse training morele oordeelsvorming van een gespecialiseerd extern bureau. Een training die werknemers mondig en weerbaar maakt op het moment dat zij geconfronteerd worden met lastige en moeilijke beslismomenten. Vanwege COVID-19 zijn de geplande trainingen in 2020 niet doorgegaan en doorgeschoven naar 2021.
In 2020 zijn geen integriteitskwesties geweest

Loonontwikkeling
De Cao effecten voor 2020 en 2021 waren reeds vastgesteld. Voor het vervolg zijn nog geen bindende afspraken gemaakt. Wel zullen de pensioenpremies stijgen. De onderhandelingen zullen een breed spectrum raken vanwege de verwevenheid met Corona, compensatie in de loonsfeer en andere vooruitgeschoven thema's van duurzaam personeelsbeleid.
De uitputting in 2020 geeft een klein overschot aan. Deels ontstaan door minder gebruik van bepaalde voor de hand liggende budgetten zoals opleidingen, bijeenkomsten, declaraties en door achtergebleven invullingen van vacatures. Het doorschuiven van het onderhoud van het functiegebouw en de daaraan verbonden meerkosten schuiven door naar 2021.
De lage rekenrente betekent dat er een aanvulling moet komen op de financiële voorziening van voormalige bestuurders. De noodzakelijke uitbreidingen van personeel zullen een opwaartse druk betekenen voor de formatiekosten 2021 en volgende jaren. De inzet van inhuur en een flexibele schil bleven gezien de werkbelasting noodzakelijk. Daarmee zullen de totale loonkosten blijven stijgen en indirect een grote impact hebben op de totale financiële huishouding.

c. Informatiemanagement, informatiebeveiliging en privacy (I.I.P.)
Privacy
Algemeen
Iedereen heeft er recht op dat de gemeente zorgvuldig met zijn/haar persoonsgegevens omgaat. Bij de gemeente vindt namelijk een groot aantal verwerkingsactiviteiten plaats met persoonsgegevens. Het is dan ook een taak en verantwoordelijkheid van de gemeente om de privacyrechten van haar burgers (en die van haar personeel) te borgen, en gegevensbescherming een prominente plek te geven binnen de gemeentelijke organisatie.
De noodzaak om privacy maatregelen te treffen om AVG compliant te handelen, werd door het bestuur en management reeds in 2017 gevoeld. Na een uitvoerig proces van beleidsvoorbereiding en inrichting is 2020 het jaar van een omvangrijke proces van implementatie en verantwoording van privacy verdergaand uitgewerkt.

Verantwoording
Het college van burgemeester en wethouders legt over het jaar 2020 verantwoording af over de status van privacy middels de '*151-maatregelenmatrix*' behorende bij het opgestelde Privacybeleid, waarvoor de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) als uitgangspunt geldt.

Uitgevoerde acties

- Een zelfevaluatie c.q. 0-meting verricht voor een goede analyse inzake de huidige AVG compliancy (naleving privacy wet- en regelgeving);
- Van de eigen toezichthouder een initieel FG verslag mogen ontvangen, waarvan de leerpunten gekoppeld zijn in eerdergenoemde zelfevaluatie c.q. 0-meting;
- Verdergaande aansluiting gerealiseerd bij de reeds bestaande governance en overlegforums op operationeel, tactisch en strategisch niveau;
- Middels de reguliere PDCA cyclus privacy uitgedragen;
- Bewustwordingscampagne gecontinueerd en specifiek naar aanleiding van Covid19 aandacht gericht op het digitaal thuiswerken;
- Specifieke privacy overleggen gehouden met medewerkers, de managementteams en het directie inzake specifieke (risicovolle) dossiers.;
- Geregeld berichten op het Social intranet D'r Joep geplaatst of analoog binnen de gemeente gecommuniceerd ter bevordering van de privacy bewustwording van het personeel.

Gerealiseerd

- De jaarlijks terugkerende zelfevaluatie c.q. 0-meting en de daarin gekoppelde leerpunten van het eerdergenoemde FG verslag (het vergroten van privacy bewust c.q. rechtmatig handelen en het gevoelige aandachtspunt inzake de benodigde capaciteit ten opzicht van de beschikbare capaciteit op sectoraal niveau) besproken in de hiervoor aangewezen overlegforums;
- De gemeente is zich meer bewust van de wettelijk verplichte privacyaspecten in haar dagdagelijkse handelen;
- Specifieke bewustwording bereikt inzake het veilig omgaan met en het verwerken van informatie in de thuiswerksituatie.
- Samenwerking op het gebied van privacy zowel op provinciaal (Limburg), regionaal (Parkstadregio) als ook lokaal (politie, lokale ketenpartijen, zorg-hulpverlening, woningcoöperaties etc.)) niveau continueert en tevens verdergaand geïntensiveerd.

Informatiebeveiliging

Algemeen beeld Informatieveiligheidsbeleid

Vanaf 1 januari 2020 hanteren gemeenten samen met de rijksoverheid, de waterschappen en de provincies één verplichte uniform normenkader voor informatiebeveiliging: de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).
De BIO vervangt alle voorafgaande (verouderde) normenkaders.
De BIO en het bijbehorend integraal jaarplan informatieveiligheid helpt het lijnmanagement bij het nemen van haar verantwoordelijkheid ten aanzien van informatiebeveiliging, en biedt hiermee de basis om te zorgen dat de beveiliging van informatie(systemen) bij alle bedrijfsonderdelen van gemeente Kerkrade bevorderd wordt.

Het onderwerp informatiebeveiliging mag niet ontbreken op de bestuurstafel. De VNG heeft middels een ledenbrief een standaardverklaring BIO, de bijbehorende "10 bestuurlijke principes voor informatiebeveiliging" en het "Dreigingsbeeld Nederlandse Gemeenten 2021-2022" aan de gemeenten verstuurd.

In 2020 is het proces van implementatie van Informatiebeveiliging en verantwoording gecontinueerd. De volgende acties zijn dienaangaande uitgevoerd:

- Zelfevaluatie ENSIA afgerond: Basisregistratie Personen (BRP), Reisdocumenten, Digitale persoonsidentificatie (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO) en de Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (SUWI)
- Middels de reguliere PDCA cyclus wordt informatiebeveiliging uitgedragen. Er is een uitgebreide informatie-veiligheidsanalyse uitgevoerd (incl. GAP analyse, Risico inventarisatie en evaluatie, Risicoregister) wat resulteert in een integraal jaarplan informatieveiligheid. In de informatieveiligheidsanalyse zijn hiervoor de "10 bestuurlijke principes Informatieveiligheid" en het "Dreigingsbeeld IBD" verwerkt
- Conform het informatiebeveiligingsbeleid zijn diverse forums op operationeel en tactisch niveau gecontinueerd
- Bewustwordingscampagnes gecontinueerd
- Vervanging van het oude normenkader door de BIO binnen de organisatie is afgerond en daarbij gestart met het verouderde informatiebeveiligingsbeleid te actualiseren

Resultaten:

- Informatiebeveiligingsbeleid (2020-2024) geactualiseerd o.b.v. de BIO
- Opzet, bestaan en werking van procedures wordt via werklijsten ISMS uitgevoerd. Het ISMS wordt verder geoptimaliseerd en uitgebreid o.b.v. de BIO en actuele wet- en regelgeving
- Voortgang wordt via reguliere rapportages bewaakt en daar waar nodig bijgestuurd in desbetreffende forum(s)
- De jaarlijks terugkerende GAP analyse geeft aan dat de organisatie stappen heeft gezet in het implementeren van passende organisatorische en technische maatregelen, t.o.v. 2019

Op ICT-gebied betekent dit, i.s.m. Parkstad IT, het verhogen van de digitale weerbaarheid van informatiesystemen tegen cybercriminaliteit en onbevoegde toegang tot informatie, waarvoor geldelijke middelen zijn gebudgetteerd

- Risico's vastgelegd in risico acceptatie overeenkomsten
- Bewustwordingscampagne gestart met ketenpartners en afgerond waardoor de organisatie zich meer bewust is van informatieveiligheid
- Voldaan aan de ENSIA audit en het Assurancerapport verkregen vanuit de IT auditor
- Collegeverklaring inclusief bijlagen DigiD en Suwinet vastgesteld door College
- Samenwerking op het gebied van Informatiebeveiliging binnen de regio d.m.v. het Regionaal Informatiebeveiligingsoverleg (RIO) geïntensiveerd

Informatiebeveiliging is van belang omdat inwoners en partners erop moeten kunnen vertrouwen dat de gemeente zorgvuldig met hun gegevens omgaat. Goede sturing geven aan informatieveiligheid blijft complex omdat er veel afhankelijkheden zijn en het veel facetten betreft; van het gedrag van medewerkers tot aan werkprocedures, personele eisen, beveiliging van middelen en gebouwen en technische maatregelen. De beheersmaatregelen die de gemeente heeft genomen om de informatieveiligheid te vergroten bestaan uit passende organisatorische en technische maatregelen.

Wij maken hiervoor gebruik van informatie en middelen die door de VNG en de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) worden aangereikt.

Actueel in 2020 was het "Veilig Thuiswerken" n.a.v. de Coronacrisis: hiervoor zijn de noodzakelijke technische (i.s.m. Parkstad-IT) en organisatorische maatregelen genomen.
Informatieveiligheid en aandacht hiervoor zijn vooral kwesties van gedrag en cultuur; beveiligingsincidenten worden vaak veroorzaakt door gedrag van medewerkers en niet door problemen met de techniek.
Organisatorisch betekent dit het vergroten van bewustwording en vaardigheden van personeel om veilig om te gaan met en het verwerken van informatie, en het aanscherpen van procedures.
Ondanks alle voorzorgsmaatregelen kunnen zich echter toch beveiligingsincidenten voordoen.

ICT
Na de uitbraak van het Corona virus medio maart heeft Parkstad IT binnen een week tijd voorbereidingen getroffen om Microsoft Teams uit te rollen naar alle deelnemers in de Parkstad gemeenten. Inmiddels heeft iedere medewerker (> 500) de beschikking over Microsoft Teams en zijn we gewend geraakt aan het online vergaderen via videobellen.
De afdeling Burgerplein heeft nieuwe modules van het burgerzakensysteem geïmplementeerd, samen met een 25-tal self service processen. Verder is er op deze afdeling een nieuw kassasysteem ingevoerd, welke volledig is geïntegreerd met het burgerzakensysteem.
Op het gebied van telefonie is er een nieuwe beleidsvisie op telefonie geïntroduceerd en vastgesteld in het college. Ter voorbereiding op de migratie naar een nieuw online telefonie platform zijn er 220 DECT toestellen en verouderde mobiele telefoons vervangen door nieuwe toestellen. Deze toestellen zijn voorzien van Mobile Device Management (MDM) om deze zo optimaal mogelijk te beveiligingen. De komende jaren zullen alle toestellen in de organisatie vervangen worden en voorzien worden van MDM beveiliging. Daarmee voldoen wij als gemeenten aan de vereisten vanuit de jaarlijks verplichte ENSIA audit.
Ter voorbereiding op de Omgevingswet, welke van kracht wordt begin 2022, is er plansoftware aangeschaft en zijn inmiddels de planjuristen opgeleid in het gebruik van deze software. Daarnaast is er software aangeschaft voor het maken van toepasbare regels. De implementatie van deze software is een belangrijke randvoorwaarde om te kunnen oefenen met het opstellen van Omgevingsplannen. Andere noemenswaardige projecten die in 2020 afgerond zijn betreffen de upgrade van het Liber zaaksysteem, de vervanging van e-formulieren door SIM forms en de vervanging van iWriter door een nieuw Word sjablonenprogramma.
Binnen de sector MaZo is men in het 2e kwartaal 2020 gestart met de implementatie van het nieuwe systeem voor het sociaal domein. Vanwege de Corona crisis en de impact op de organisatie zal de implementatie een langere doorlooptijd krijgen dan voorzien en naar verwachting pas per 1-1-2022 volledig zijn afgerond.
Eind 2020 is gestart met de opzet van een nieuw informatiebeleidsplan voor de periode 2021-2024. Naar verwachting zal dit plan medio 2021 gereed zijn. In dit plan zullen landelijke ontwikkelingen als GGI netwerk, Wet Digitale Overheid, Common Ground, Internet of Things etc. uitgebreid de revue passeren. Tevens zal er een strategisch standpunt worden ingenomen hoe onze gemeente deze ontwikkelingen gaat toepassen in het kader van haar eigen informatievoorziening. Daarbij zal de doorontwikkeling van de Gemeenschappelijke regeling PIT een belangrijk aandachtspunt zijn. Dit vereist een lange termijn benadering met goed zicht op de te volgen koers voor verdergaande samenwerking met voldoende autonome bewegingsvrijheid en keuzemogelijkheden. In het nieuwe beleidsplan komen deze onderwerpen uitvoerig terug.

d. Overige bedrijfsvoeringsonderwerpen
"Digitaal waar kan en persoonlijk waar het moet".
Als verdere ontwikkeling in de (digitale)dienstverlening heeft in 2020 de implementatie plaatsgevonden inzake de applicaties Burgerzaken en is daarmee de dienstverlening naar de burger en bedrijven verder geoptimaliseerd:

Vanaf 1-10-2020 zijn de volgende processen met volledige self-service operationeel:

De website is inmiddels aangepast zodat de deze selfserviceproducten prominenter in beeld zijn. De klant moet binnen 3 klikken bij zijn gezochte informatie komen.

Tevens zijn de balies van Burgerplein en de Burgerlijke Stand voorzien van nieuwe scan-apparatuur ter vaststelling van de identiteit. Deze apparatuur kan zowel de identiteitsbewijzen op echtheid controleren alsook de persoon op basis van gezichtsherkenning apparatuur controleren.
Dit ter voorkoming van identiteitsfraude.

Inkoop en aanbesteden
In het 2e kwartaal van 2020 is een rapportage over de inkooppraktijk 2018 in de vorm van een artikel 213a-onderzoek aan de raad toegezonden. Het doorlichten van de inkooppraktijk vindt thans op een reguliere jaarlijkse basis plaats.

Communicatie
In 2020 is gestart met de vervanging van het content management system (CMS) van onze website. Het vervangen van de 'motor' van onze website zal in vergelijking met het huidige CMS op het vlak van applicatiebeheer eenvoudiger en naar verwachting minder arbeidsintensief zijn.
Ook is in 2020 ruimschoots aandacht geschonken aan de toegankelijkheidseisen van onze website. Onze website beschikt over een toegankelijkheidsverklaring. Na de implementatie van het nieuwe CMS zullen de werkzaamheden met betrekking tot toegankelijkheid worden voortgezet.
In het 4e kwartaal van vorig jaar is een start gemaakt met de vormgeving en implementatie van een visie op de plek en betekenis van communicatie in al haar gemeentelijke verschijningsvormen.

Telefonie
Onze gemeente kampt al jaren met een verouderde telefooncentrale uit 2001 welke zowel technisch als economisch ruim is afgeschreven. Daarnaast zien we binnen onze gemeente een trend dat medewerkers zakelijk steeds meer gebruik gaan maken van mobiele telefoons. Veel van deze medewerkers hebben in de praktijk zowel een vast (DECT) als een mobiel toestel. De combinatie van twee toestellen is praktisch gezien niet handig, mede gelet op de wens om de interne bereikbaarheid te verbeteren. Landelijk zien we een trend waarbij vast en mobiel geïntegreerd worden in één platform.

Om bovenstaande redenen is in 2015 door de afdeling Bestuur- en Bedrijfsvoering besloten om in schrijven op de landelijke aanbesteding van VNG Realisatie "GT Connect". Met GT Connect heeft VNG Realisatie een dienst verworven waarmee de afhandeling van spraakverkeer voor mobiele en vaste telefonie (inclusief spraakverkeer ten behoeve van klantcontactcentra) voor de aangesloten deelnemers wordt verzorgd. VNG Realisatie heeft de raamovereenkomst GT Connect gesloten met de firma ATOS.

Atos biedt een gebruiksvriendelijk communicatieplatform als "clouddienst" (dit betekent dat de telefooncentrale en software niet meer bij de eigen gemeente of bij Parkstad IT draait, maar als online dienst wordt aangeboden). Met dit online platform kunnen teams en individuen effectief en efficiënt samen te werken, ongeacht de locatie en het tijdstip.

Op 1 juni 2020 zou het migratietraject gestart zijn van het huidige telefonieplatform van de gemeente Kerkrade naar het platform van ATOS. In december 2020 heeft de VNG de Raamovereenkomst met ATOS en de onderliggende Nadere Overeenkomst ontbonden. Inmiddels is het kortgeding geweest, en heeft de rechter ATOS in het ongelijk gesteld. Momenteel worden stappen ondernomen om de markt te verkennen naar een vergelijkbare oplossing voor de gemeente Kerkrade.

e. Cijfermatig inzicht in de bedrijfsvoering

In onderstaande tabel wordt cijfermatig inzicht gegeven in de lasten en baten van de bedrijfsvoering. Onder de lasten en baten van de bedrijfsvoering worden gerekend die van overhead, salarissen en externe inhuur (incl. Wsw). Voor wat betreft externe inhuur wordt de definitie van het CBS gevolgd (lastencategorie 3.51), waarbij uitsluitend de arbeidskosten op basis van een tarief in rekening worden gebracht; oftewel "uurtje/factuurtje").
Bij overhead kan gedacht worden aan personeel en organisatie, inkoopfunctie, financiële functie, juridische zaken, bestuurszaken en bestuursondersteuning, managementondersteuning, informatievoorziening en automatisering, huisvesting en documentaire informatievoorziening, etc.
Uitbreiding en intensivering van taken en ambities alsmede strengere eisen op het gebied van ARBO, veiligheid, milieu en gezondheid van personeel, leiden tot een sterk toegenomen druk op de bedrijfsmiddelen die benodigd zijn voor het verantwoord uitvoeren van de opgedragen taken.
Een flexibele schil voor ziek en piek is uit het oogpunt van een gezonde bedrijfsvoering begrijpelijk. De inhuur kan onder gecontroleerd toezicht verruimd, dan wel verkleind, worden om (tijdelijke) werkzaamheden en projecten te laten uitvoeren. Die integrale afweging en keuze dient per sector telkenmale gemaakt te worden.

*Bedrag * € 1.000*	**2020**
Bedrijfsvoeringskosten	
Salarissen	28.689
Externe inhuur, inclusief wsw medewerkers	4.427
Overhead excl. salarissen/ inhuur	6.860
ICT, telefonie etc.	*2.786*
Huisvesting / gebouwenbeheer	*1.888*
HRM en personele zaken	*378*
Bedrijfsvoertuigen	*399*
Verzekering	*390*
Stortkade/gemeentewerf	*331*
Magazijn	*285*
Facilitaire zaken, repro en archief	*182*
Mechanische hulpmiddelen	*220*
Communicatie	*182*
Rechtsbelangen	*46*
Overige bedrijfsvoeringskosten (incl. baten)	*-227*
Totale bedrijfsvoeringskosten	**39.976**

§6. Verbonden partijen

Algemeen

Het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten' (art. 1, onder b Bbv) geeft aan dat onder een 'verbonden partij' dient te worden verstaan *een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft*. We spreken van een financieel belang als de gemeente middelen ter beschikking stelt/heeft gesteld, aansprakelijk is bij niet nakoming van verplichtingen of als er geen verhaal is bij faillissement. We spreken van een bestuurlijk belang als de gemeente zeggenschap heeft, bijvoorbeeld als een wethouder, raadslid of ambtenaar zitting heeft in het bestuur of namens de gemeente stemt.

Qua soort zijn in hoofdlijnen binnen de gemeente de volgende verbonden partijen te onderscheiden: Gemeenschappelijke Regelingen (GR), Naamloze Vennootschappen (NV) en Besloten Vennootschappen (BV). De keuze voor een specifieke rechtsvorm is onder andere afhankelijk van het te bereiken doel.

a. verbonden partijen

In onderstaande tabel worden de verbonden partijen opgesomd. Met ingang van de Begroting 2021 wordt ook de exploitatiebijdrage van het begrotingsjaar weergegeven in de tabel. Deze verbetering is nu ook overgenomen voor de Jaarrekening 2020.

Verbonden partijen gemeente Kerkrade			Exploitatiebijdrage 2020 (* € 1.000)	Progr.
1.	GR	Reinigingsdiensten Rd4	3.897	7
2.	GR	GGD Zuid-Limburg	2.171	6/7
3.	GR	Werkvoorzieningschap O.Z.L.	417	6
4.	GR	Stadsregio Parkstad Limburg	575	0
5.	GR	Gem. Regeling voor Sociale Kredietverstrekking en Schuldhulpverlening in Limburg	1.380	6
6.	GR	Eurode	23	0
8.		Bodemzorg Limburg	12	7
9.		NV Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)	0	0/7
10.		NV Reinigingsdiensten Rd4	0	7
11.		GaiaZOO BV	0	5
12.		BV Holding Stadion Kerkrade	134*	0/5
14.		EBC GmbH & Co. KG	0	0/3
15.		Technologiepark Herzogenrath GmbH	0	3
18.		NV Bank Nederlandse Gemeenten	0	0
19.		NV Enexis Holding	0	0
21.		*Div. tijdelijke deelnemingen a.g.v. verkoop productie- en leveringsbedrijf Essent aan RWE:* (Vordering op Enexis BV, Verkoop Vennootschap BV, CBL Vennootschap BV, Claim Staat Vennootschap BV)	0	0
22.	GR	Veiligheidsregio Zuid-Limburg	3.153	1
23.		NV Parkstad Limburg Theaters	751	5
25.	GR	Regionale uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg	202	7
26.		IBA Parkstad B.V.	623	0/3
27.	GR	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen	689	0
28.	GR	Gegevenshuis	148	0
29.	GR	Omnibuzz	1.585	4/6
33.	GR	Werkgeversservicepunt (WSP)	1.624	6
34.		Coöperatie 'T Westhoes u.a.	135	6
		Overige	n.v.t.	div.
		Totaal		

(N.B. De ontbrekende tussenliggende nummers zijn inmiddels vervallen).

* Genoemde bedrag is te splitsten in een investeringsbijdrage eigenaarsonderhoud € 76.613 en een exploitatiebijdrage eigenaarsonderhoud € 56.992.

b. Gedetailleerde informatie verbonden partijen

1. Reinigingsdiensten Rd4

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	2.139	n.n.b.		
Vreemd vermogen	5.520	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Aandeel	16%	n.n.b.%		

Doelstelling / openbaar belang
Het (doen) inzamelen en bewerken van huishoudelijke afvalstoffen, het reinigen van de openbare ruimten en daarmee samenhangende taken alsmede het bestrijden van gladheid (pluspakket).

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Voortzetting samenwerking.

Risico's (meerjarig)
De kostenontwikkeling rond afval is moeilijk te voorspellen. Naast nieuw af te sluiten verwerkingscontracten komen in de komende jaren wellicht nieuwe verwerkingstechnieken in de regio beschikbaar. Bij gelijkblijvende hoeveelheden aangeboden afval is eerder een stijging van kosten te verwachten dan een daling.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Heerlen, met Brunssum, Eijsden-Margraten, Heerlen, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld, Vaals, Gulpen - Wittem en Voerendaal

2. GGD Zuid-Limburg

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	1.814	n.n.b.		
Vreemd vermogen	29.264	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Aandeel	7,64%	7,64%		

Doelstelling / openbaar belang
De GGD Zuid-Limburg is de gemeentelijke gezondheidsdienst die is ingesteld door alle gemeenten in Zuid-Limburg op basis van een gemeenschappelijke regeling. Het doel van de GGD Zuid-Limburg is het behartigen van de belangen van de gemeenten, gevraagd en ongevraagd advies geven en uitvoering geven aan (rijks)programma's op het terrein van de (openbare) volksgezondheid ten behoeve van de bevolking conform de Wet Publieke Gezondheid. Daarnaast is in het regionaal gezondheidsbeleid vastgelegd dat het doel is om de levensverwachting in Zuid-Limburg te brengen naar het Nederlands gemiddelde en hierbij in de periode 2016-2030 zichtbaar in te lopen op bestaande achterstanden in levensverwachting en in te zetten op een stijging van de ervaren gezondheid.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting / risico's
Het thema gezondheid leeft sterk in de samenleving en kan niet meer los worden gezien van maatschappelijke thema's zoals participatie en onderwijs. In Zuid-Limburg is het concept Positieve Gezondheid de basis voor de komende jaren. Gezondheid wordt gezien in de termen veerkracht, functioneren en participatie. De GGD Zuid-Limburg heeft vanuit de Wet Publieke Gezondheid een belangrijke taak: de taak om de lokale publieke belangen op het gebied van volksgezondheid te behartigen.

Dit doen zij onder andere door adviseren, aanleveren van data en kennis, het verbinden van partijen en als aanjager te fungeren van processen die moeten leiden tot een betere gezondheid van de Zuid-Limburgers.

Met regionaal gezondheidsbeleid (Zuid Springt Eruit 2020-2023) streven de gemeenten in nauwe samenwerking met de GGD en partners naar het realiseren van een trendbreuk in de jarenlange hardnekkige gezondheidsachterstanden. Om dit te bereiken staan preventie en vroeg-signalering centraal. Evenals een intensivering en versterking van de samenwerking tussen partners. De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) levert als kernpartner een belangrijke bijdrage aan de Trendbreuk-ambitie. In onze regio worden al flinke stappen gezet om de gezondheidsachterstand in te lopen. Dankzij diverse interventies is er impact in een behoorlijk aantal gezinnen die een steun in de rug nodig hebben. Voorbeelden hiervan zijn o.a. Kansrijke Start waarbij ieder kind de best mogelijke start van zijn/haar leven verdient en een optimale kans op een goede toekomst. Onderdeel van Kansrijke Start zijn o.a. Nu Niet Zwanger, VoorZorg en Stevig Ouderschap. Daarnaast zorgt een nieuwe vorm van verloskundige zorg, Centering Pregnancy voor groepsbijeenkomsten in plaats van traditionele 1 op 1 consulenten. Er is specifiek aandacht voor het leren van elkaar, community building en onderlinge steun en empowerment. Het vormgeven van het lokaal knooppunt kansrijke start is in 2020 gestart. Met dit project richten we ons op het realiseren van samenhangende zorg voor kwetsbare zwangeren en kwetsbare jonge ouders door integrale samenwerking tussen partners vanuit het medisch en sociaal domein in de prenatale en postnatale fase. Hierbij staat de eigen regie van het gezin centraal. Doelstelling van Veilig Thuis is om in samenwerking met partners te komen tot een effectieve aanpak die aantoonbaar leidt tot het stoppen van geweld, duurzaam herstel van veiligheid en het bevorderen van ontwikkelkansen van mensen die betrokken zijn bij geweld in afhankelijkheidsrelaties volgens de geldende landelijke eisen en richtlijnen. De aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) is geen solistische opgave van Veilig Thuis. De regiovisie Geweld hoort nergens Thuis is vastgesteld voor de periode 2020-2023 en beschrijft hoe de aanpak van GIA vorm krijgt in de samenwerking tussen professionals en organisaties in Zuid-Limburg. De rol van Veilig Thuis is hierin ook meegenomen. Ook is in 2020 gestart met de Limburgse Netwerkaanpak voor kinderen met (risico op) Overgewicht & Obesitas. Het betreft een driejarig experiment waarbij een unieke samenwerking tot stand is gekomen tussen Provincie Limburg, GGD, Zorgverzekeraar en de centrumgemeenten in Limburg en waarbij de gemeente Kerkrade gaat aanhaken door samen te werken met gemeente Heerlen. Gezamenlijk wordt geïnvesteerd in een aanpak die overgewicht en obesitas onder kinderen reduceert en de kwaliteit van leven bevordert. Deze aanpak is als programma opgenomen in het Uitvoeringsprogramma VIE.

3. Werkvoorzieningschap O.Z.L.

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	216	n.n.b.		
Vreemd vermogen	12.684	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Aandeel	24,9%	24,9%		

Doelstelling / openbaar belang
De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal hebben op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen al hun taken en bevoegdheden met betrekking tot de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening overgedragen aan het Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid Limburg (WOZL).
De colleges van de deelnemende gemeenten dragen van rijkswege daartoe ter beschikking gestelde middelen – op basis van het aantal werkzame Wsw-medewerkers - over aan WOZL.
De Sociale Werkvoorziening in Oostelijk Zuid-Limburg is, doordat er geen nieuwe instroom van Wsw meer plaatsvindt, de afgelopen jaren omgevormd naar een organisatie verantwoordelijk voor het werkgeverschap Wsw en de uitvoering van de beschutte werkomgeving.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting / risico's
WOZL is een uitvoeringsorganisatie die in opdracht van en in samenwerking met gemeenten het werkgeverschap voor de Wsw uitvoert. WOZL ondersteunt deze mensen om zo regulier mogelijke passende en ook betaalde arbeid te verrichten. Naast de gewijzigde taakstelling van de GR WOZL door de

invoering van de Participatiewet, hebben ook de afname van het subsidiebedrag per persoon en de berekeningssystematiek van het aantal arbeidsjaren gevolgen voor de GR WOZL.
Het feit dat er geen nieuwe Wsw-indicaties worden afgegeven en het feit dat de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt nu wordt bediend in de Participatiewet, leidt ertoe dat er een sterke samenhang moet zijn tussen de uitvoering 'oude' Wsw en de nieuwe 'doelgroep' in de Participatiewet. Voor deze eerste doelgroep is en blijft de GR WOZL de uitvoeringsorganisatie bij wie het formeel werkgeverschap is belegd. Echter, de detacheringstak en de Ondersteuningstaken van de GR WOZL zijn in de afgelopen jaren herschikt en onder het WSP Parkstad komen te vallen. De komende jaren zal de doelgroep Wsw-beschut werk verder afnemen en zal integratie van de organisatie hiervoor binnen de gemeentelijke zorgstructuur worden onderzocht.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Heerlen, Deelnemend 4 gemeenten zijn: Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal. Voor GR WOZL en de hieraan gelieerde WOZL Beschut 2.0 BV is een algemeen directeur/bestuurssecretaris aangesteld.

4. Stadsregio Parkstad Limburg

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	5.899	6.264		
Vreemd vermogen	24.481	38.223	**Resultaat**	78
Aandeel	19,38%	18,64%		

Doelstelling / openbaar belang
Stadsregio Parkstad Limburg (SPL) heeft tot doel om op basis van samenwerking tussen de deelnemende gemeenten te komen tot een samenhangend beleid, uitvoering en advisering voor wat betreft de onderwerpen uit de kernagenda. Naast thema's die behoren tot de kernagenda en waarvan de financiering loopt via de regiobijdragen van de gemeenten is er binnen de samenwerking plaats voor een flexibele schil.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Er wordt momenteel gewerkt aan de Strategische Agenda Parkstad 2021-2025. Deze beschrijft in hoofdlijnen hoe en met wie PSL de komende jaren invulling wilt geven aan maatschappelijke opgaven en daarmee aan het versterken en ontwikkelen van de regio op langere termijn.

Risico's (meerjarig)
In de concept jaarrekening 2020 benoemt PSL de volgende risico's: Covid-19, de transitie- en frictiekosten regiobureau na 2020, het inzetten van personele capaciteit op tijdelijke projecten en de kosten bedrijfsvoering.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Heerlen, met Brunssum, Heerlen, Landgraaf, Beekdaelen, Simpelveld en Voerendaal.

5. Gem. Regeling voor Sociale Kredietverstrekkingen en Schuldhulpverlening in Limburg

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	0	0		
Vreemd vermogen	13.851	13.807	**Resultaat**	n.n.b.
Aandeel	n.n.b. %	n.n.b. %		

Doelstelling / openbaar belang
Het verlenen van hulp en financiële steun aan burgers die door schuldenlast in financiële en maatschappelijke problemen zijn gekomen (armoedebeleid).

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting / risico's
De gemeenteraad heeft op 30 oktober 2019 het Beleidsplan Armoede en Schulden, Samen Aanpakken!, 2020-2023 vastgesteld. Dit bektekent dat de regie op de uitvoering van schuldhulpverlening bij de Kredietbank Limburg (KBL) ligt vanaf 2020. Dit laat onverlet dat de algemene eindverantwoordelijkheid bij de gemeente blijft liggen. Op basis van het beleidsplan is de toegang gepositioneerd bij KBL. Hierdoor ligt de regie op de uitvoering van de 1ste lijns en 2de lijns dienstverlening bij één partij. In dat kader is het ook aan KBL om afspraken te maken c.q. afstemming te hebben met de overige partners Impuls en SchuldHulpMaatjes.

In aansluiting op voornoemd plan, heeft de raad op 28 oktober 2020 vastgesteld het ''Uitvoeringsplan 2021-2023 Armoede en Schulden, Samen Aanpakken!''. In dit uitvoeringsplan worden de activiteiten in het kader van preventie en vroegsignalering nader uitgewerkt. Hier ligt een voorname rol voor de gemeente als verantwoordelijke. Dit is een cruciale rol, gelet op het feit dat het in een zo vroeg mogelijk stadium detecteren van schuldenproblematiek van doorslaggevende betekenis is voor het vervolgtraject, in het voordeel is van onze burgers en kostenbesparend kan werken voor de gemeente. Ook bij deze activiteiten is de Kredietbank nauw betrokken.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR is gevestigd in Sittard-Geleen met de overige gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht.

6. Eurode

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	106	108		
Vreemd vermogen	-	-	**Resultaat**	2
Aandeel	50%	50%		

Doelstelling / openbaar belang
Behartigen van de gezamenlijke belangen in grensoverschrijdende zin gericht op bevordering en instandhouding van de gemeenschappelijke banden tussen de burgers onderling en benutting van de grenscontacten in economische zin.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Intensivering grensoverschrijdende samenwerking in de breedste zin van het woord. Uitbouw en concretisering van deze bijzondere vorm van grensoverschrijdende samenwerking binnen de huidige financiële mogelijkheden.

Risico's (meerjarig)
- - -

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Kerkrade, met Stadt Herzogenrath (Duitsland).

8. Bodemzorg Limburg

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	5.493	n.n.b.		
Vreemd vermogen	2.215	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Aandeel	4,1%	4,1%		

Doelstelling / openbaar belang
Bescherming van het milieu en het voorkomen van milieuvervuiling van gesloten stortlocaties.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Mogelijkheden in beeld brengen om zonneparken aan te leggen op gesloten stortplaatsen. Onderzocht worden opties in Maastricht, Landgraaf en Simpelveld.

Risico's (meerjarig)
Geen risico's in meerjarig perspectief te voorzien.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
BV te Maastricht Airport, met Provincie Limburg en 42 gemeenten.

9. NV Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	215.305	n.n.b.		
Vreemd vermogen	392.427	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Aandeel	3,4%	3,4%		

Doelstelling / openbaar belang
Het voorzien van zuiver, helder en betrouwbaar drinkwater tegen een zo laag mogelijke prijs.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Continuïteit in de levering van drinkwater. WML blijft zelfstandig en gericht op samenwerking in de waterketen. Koersverlegging van investeringen in innovatie en infrastructuur naar investeringen in onderhoud van de infrastructuur. Bedrijfsrisico is laag.

Risico's (meerjarig)
n.v.t.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
NV te Maastricht, met Provincie Limburg en Limburgse gemeenten.

10. NV Reinigingsdiensten Rd4

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	812	n.n.b.		
Vreemd vermogen	4.020	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Aandeel	16%	16%		

Doelstelling / openbaar belang
Het tot stand brengen van een doelmatige, milieuhygiënisch verantwoorde en marktconforme inzameling van bedrijfsafvalstoffen.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Voortzetting doelmatige samenwerking. Geen relevantie m.b.t. toekomstverwachting. Normaal bedrijfsrisico.

Risico's (meerjarig)
Geen risico's in meerjarig perspectief te voorzien.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers

NV te Heerlen, met Brunssum, Heerlen, Landgraaf, Beekdaelen, Simpelveld, Vaals, Gulpen - Wittem, Voerendaal en Eijsden - Margraten.

11. GaiaZOO B.V.

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	3.113	3.689		
Vreemd vermogen	13.374	13.575	**Resultaat**	-201
Aandeel	40,13%	40,13%		

Doelstelling / openbaar belang
1. Het ontwikkelen en exploiteren van een dierenpark, alsmede natuurbeschermingseducatie en natuurbehoud;
2. Het verrichten van alle handelingen, welke in de ruimste zin verband kunnen houden met of bevorderlijk kunnen zijn voor het sub a gemelde doel;
3. Het exploiteren van één of meer horecabedrijven in de ruimste zin des woords.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Ondersteuning start en ontwikkeling dierenpark. Directie, Raad van commissarissen en aandeelhouders hebben als doel gesteld een geleidelijke uitbouw van het park. Het park investeert continu. Zodat bezoekers steeds weer opnieuw verleid worden om een bezoek te brengen aan het park. In de afgelopen jaren is met name geïnvesteerd in het voor bezoekers (het gehele jaar) begaanbaar en bereikbaar maken van het park, alsmede alle dieren 365 dagen per jaar zichtbaar maken. Daarnaast is er geïnvesteerd in de beleving van met name het Taiga-deel van het park.
Het jaar 2020 heeft met name in het teken gestaan van de coronacrisis. De exploitatie van GaiaZOO is in 2020 hard getroffen door de impact van het coronavirus. In het voorjaar heeft het park haar poorten op 14 maart voor bezoekers moeten sluiten, waarna het park pas op 1 juni onder beperkende voorwaarden is geopend. De zomer is ondanks de omstandigheden buiten verwachting goed verlopen, waarbij in de maand juli zelfs een bezoekersrecord is verbroken. Echter, in de herfst begon het virus weer om zich heen te grijpen en heeft het park weer haar deuren moeten sluiten dan wel is beperkt geweest in het maximaal aantal bezoekers. De omzet van de zakelijke markt is het hardst geraakt en is daardoor sterk achtergebleven op de begrotingscijfers. Ook de bezoekersaantallen zijn met een aantal van 310.000 bezoekers fors lager dan begroot.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
BV te Kerkrade, met Apenheul (0%), Moraco NV (41,24%) en Industriebank LIOF NV (18,63%). Apenheul heeft in 2015 haar aandelen verkocht aan Moraco en Gemeente Kerkrade, waardoor het aandelenkapitaal van betreffende partijen is uitgebreid. LIOf heeft inmiddels haar aandelen ook verkocht in 2018 aan Moraco, waardoor de verhouding nu is gemeente Kerkrade 40,13% en Moraco NV (59,87%)

12. BV Holding Stadion Kerkrade

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	41,7	n.n.b.		
Vreemd vermogen	19.080	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Aandeel	16%	16%		

Doelstelling / openbaar belang
Het in algemene zin uitoefenen van holdingactiviteiten. Exploitatie van het stadion met een multifunctioneel karakter en met een duidelijke publieke functie en uitstraling voor de stad.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Er zijn geen bijzondere beleidsvoornemens, anders dan aandacht voor de continuïteit in relatie tot de BVO.

Risico's (meerjarig)
De continuïteit van het stadion is een aandachtspunt in die zin, dat er een vordering bestaat die de gemeente nog heeft op het stadion en de afhankelijkheid van het stadion van één grote huurder. Er is een nieuwe akte van cessie getekend in verband met de tijdelijk gewijzigde financiële verplichtingen (huur PLS, huur Kaalheide). De mediagelden waarop de BVO recht heeft worden door de KNVB rechtstreeks uitbetaald aan Stadion/Gemeente. Daarnaast werkt de BVO er aan om de club weer sportief en financieel gezond te maken. Voornoemde ontwikkelingen zijn een belangrijke stap in het consolideren van de continuïteitspositie van het PLS.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
BV te Kerkrade, met Parkstad Limburg (8,1%), Gemeente Heerlen (4,27%) en overige (0,135%).

14. EBC GmbH & Co. KG

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	1..028	n.n.b		
Vreemd vermogen	2.262	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Aandeel	25%	25%		

Doelstelling / openbaar belang
Het exploiteren van een bedrijfsverzamelgebouw, het daarmee leveren van een bijdrage aan de harmonisatie van de wet- en regelgeving en het bieden van een centraal ontmoetingspunt voor overheden, bedrijven en instellingen uit Duitsland en Nederland.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Voortzetting en het verbeteren van de financiële positie voor de langere termijn. Conjuncturele ontwikkelingen hebben invloed op de bezettingsgraad. Het resultaat van het boekjaar 2020 is nog niet bekend.
De cijfers over 2020 zijn thans nog niet bekend. Deze worden vastgesteld tijdens de aandeelhoudersvergadering, welke vermoedelijk in mei/juni 2021 zal plaatsvinden.

Risico's (meerjarig)
Mogelijk consequenties voor bezetting bedrijfsruimten als gevolg van de corona pandemie.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GmbH & Ko. Co., aandeelhouders vennootschap: gemeente Kerkrade, gemeente Herzogenrath (Duitsland), AGIT (Duitsland) en Industriebank LIOF NV.

15. Technologiepark Herzogenrath GmbH

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	193	n.n.b.		
Vreemd vermogen	1.126	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Aandeel	5,33%	5,33%		

Doelstelling / openbaar belang
Het bevorderen van innovatie en technologische ontwikkeling in het bijzonder het management van een technologiepark voor innovatieve ondernemers en jonge startende bedrijven.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
De voornemens zijn de bezettingsgraad zo hoog mogelijk te houden en minimaal een evenwicht tussen baten en lasten na te streven. Conjuncturele ontwikkelingen hebben invloed op de bezettingsgraad.

De cijfers over 2020 zijn thans nog niet bekend. Deze worden vastgesteld tijdens de aandeelhoudersvergadering, welke vermoedelijk in mei/juni 2021 zal plaatsvinden.

Risico's (meerjarig)
Mogelijk consequenties voor bezetting bedrijfsruimten als gevolg van de corona pandemie.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GmbH, aandeelhouders vennootschap: gemeente Kerkrade en verder gemeente Herzogenrath, Sparkasse Aachen, WFG Kreis Aachen, IHK Aachen en AGIT (alle Duitsland).

18. NV Bank Nederlandse Gemeenten

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	4.887.000	5.097.000		
Vreemd vermogen	144.802.000	155.262.000	**Resultaat**	221.000
Aandeel	0,33%	0,33%		

Doelstelling / openbaar belang
BNG is de bank van en voor (decentrale) overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. BNG Bank is betrokken partner voor een duurzamer Nederland en stelt de publieke sector in staat maatschappelijke doelstellingen te realiseren.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Over 2020 realiseerde BNG Bank een nettowinst van € 221 mln. (2019: € 163 mln.). De winststijging van 36% is vooral veroorzaakt door de in historisch perspectief hoge incidentele debiteurenvoorziening in 2019. BNG vindt het niet verantwoord een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst in 2021 en verder.

Risico's (meerjarig)
Lagere winst bij BNG leidt tot minder dividendinkomsten bij gemeenten. Op grond van Europese richtlijnen voor banken was het BNG niet toegestaan om het dividend over 2019 (goedgekeurd AvA april 2020) in 2020 uit te keren. Conform de richtlijnen van de Commissie BBV is het nog niet uitgekeerde dividend als "nog te ontvangen" verwerkt, aangezien besluit, intentie én financiële positie nog steeds wijzen op een (latere) uitkering. Begin 2021 is een deel hiervan alsnog ontvangen, het resterende deel zal naar verwachting nog steeds worden uitgekeerd.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
NV te Den Haag, met Staat der Nederlanden, gemeenten, provincies en hoogheemraadschap.

19. NV Enexis Holding

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	4.112.000	4.116.000		
Vreemd vermogen	4.146.000	4.635.000	**Resultaat**	108.000
Aandeel	0,4780 %	0,4780%		

Doelstelling / openbaar belang
Enexis Holding N.V. heeft diverse dochterbedrijven met elk hun eigen specifieke aandachtsgebied. Het geheel van activiteiten is georganiseerd in Enexis Groep. De aandeelhouders zijn provincies en gemeenten binnen het verzorgingsgebied. Enexis streeft naar een gebiedsindeling waarbij per provincie één netbeheerder actief is voor elektriciteit en gas. Beoogde gebieden zijn Groningen, Drenthe, Overijsel, Noord-Brabant en Limburg. De overige provincies krijgen dienstverlening van Liander, Stedin en Enduris.

Enexis heeft als doel samen te werken aan een betrouwbare en duurzame energievoorziening voor vandaag en voor de toekomst.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Vanaf 2020 publiceert elke netbeheerder iedere 2 jaar een investeringsplan met een zichttermijn van 10 jaar. In het plan beschrijft Enexis Netbeheer zijn uitbreidings- en vervangingsinvesteringen voor de elektriciteits- en gasnetten. Enexis Netbeheer is verantwoordelijk voor de energievoorziening van ruim 3 miljoen Nederlandse huishoudens en bedrijven. De komende decennia gaat er veel veranderen op het gebied van energie. In het Klimaatakkoord staat dat in 2030 in heel Nederland voor 35 terawattuur aan duurzame opwek moet worden ingepast. Daarnaast gaan 1,5 miljoen woningen van het aardgas af. Enexis zal de capaciteit van zijn elektriciteitsnet dus op veel plekken moeten verzwaren. Enexis verwacht als gevolg hiervan een toename van eigen investeringen tot een totaal van € 1,9 miljard tot 2030. Om deze groei in investeringen te bekostigen mag Enexis deze over een periode van 40 jaar doorrekenen in de tarieven voor huishoudens en bedrijven. Daarnaast zijn de aandeelhouders gevraagd, naar rato het aandelenbelang, een lening beschikbaar te stellen. In het geval van Kerkrade gaat het om € 2,39 mln (0,4780% aandelenbelang), waar de raad op 1 juli 2020 mee heeft ingestemd. Beschikbaar stellen van kapitaal vanuit de aandeelhouders brengt minder risico's met zich mee dan zoeken naar externe financierders.

Risico's (meerjarig)
Enexis is financieel gezond. De lange termijn credit rating van Enexis Holding N.V. en Enexis Netbeheer B.V. zijn niet veranderd in 2020. De credit rating afgegeven door Standard & Poor's (S&P) voor Enexis Holding N.V. en Enexis Netbeheer B.V. bleef ongewijzigd op A+ stable outlook.

Een risico is dat de geraamde dividendinkomsten achterblijven. Het resultaat 2020 valt lager uit dan verwacht.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
NV te Arnhem, met diverse Nederlandse provincies en gemeenten.

21. Div. tijdelijke deelnemingen a.g.v. verkoop productie- en leveringsbedrijf Essent aan RWE

bedragen x € 1.000				
PBE	**01.01.2020**	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	1.590	1.569		
Vreemd vermogen	455	20	**Resultaat**	-20
Aandeel	0,478013%	0,478013%		

bedragen x € 1.000				
Vordering op Enexis	**01.01.2020**	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	-9	0		
Vreemd vermogen	9	0	**Resultaat**	*
Aandeel	0,478013%	-		

bedragen x € 1.000				
Verkoop vennootschap	**01.01.2020**	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	71	0		
Vreemd vermogen	16	0	**Resultaat**	*
Aandeel	0,478013%	-		

bedragen x € 1.000				
CBL vennootschap	**01.01.2020**	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	125	0		
Vreemd vermogen	5	0	**Resultaat**	*
Aandeel	0,478013%	-		

bedragen x € 1.000				
CSV	**01.01.2020**	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	452	393		
Vreemd vermogen	84	27	**Resultaat**	172
Aandeel	0,478013%	0,478013%		

** Zie toelichting bij "Beleidsvoornemens / toekomstverwachting".*
Doelstelling / openbaar belang
In 2009 heeft de gemeente Kerkrade haar aandelen in het productie- en leveringsbedrijf van Essent aan energiebedrijf RWE verkocht. Uit deze verkoop vloeiden nog diverse tijdelijke deelnemingen voort. Dit betreft: Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV (PBE), Vordering op Enexis BV (VoE), Verkoop Vennootschap BV (VV), CBL Vennootschap BV (CBL) en Claim Staat Vennootschap BV (CSV). Deze tijdelijke deelnemingen houden op te bestaan, zodra de afwikkeling van de verkoop volledig is afgerond. Zij zijn gevormd om de risico's voor aandeelhouders te verkleinen.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Het afwikkelen van de resterende vorderingen, garanties en claims alsook het beheer van fondsen. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is zeer beperkt. Voor de garanties zijn binnen de BV's voorzieningen gevormd die als toereikend worden ingeschat. De laatste garanties uit de verkoop van Essent zijn afgewikkeld.
VoE, VV en CBL zijn in 2020 ontbonden en uitgeschreven.
Het bestuur van PBE is in overleg met alle partijen wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig beëindigd kunnen worden. Voor alle BV's geldt dat na liquidatie de resterende liquide middelen naar rato belang toekomt aan de aandeelhouders.

Risico's (meerjarig)
Voor de garanties zijn binnen de BV's voorzieningen gevormd die als toereikend worden ingeschat. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is zeer beperkt.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
BV te Den Bosch, met diverse Nederlandse provincies en gemeenten. De deelnemingen hebben vooral het karakter van een zgn. Special Purpose Vehicle (SPV) met slechts een beperkte taak.

22. Veiligheidsregio Zuid-Limburg

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	8.757	n.n.b.		
Vreemd vermogen	46.317	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Aandeel	7%	7%		

Doelstelling / openbaar belang
Het op schaalgrootte van de veiligheidsregio doelmatig organiseren van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening en gemeentelijke bevolkingszorg bij rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Alle brandweertaken, geneeskundige hulpverlening en gemeentelijke bevolkingszorg bij ongevallen en rampen uitvoeren overeenkomstig de doelstelling en de wettelijke regeling.

Met name het borgen van de kwaliteit van het onderdeel brandweerzorg heeft de afgelopen jaren onder enige druk gestaan. Vanaf 2020 stellen de deelnemende gemeenten extra financiële middelen ter beschikking, waarmee deze kwaliteit ook de komende jaren geborgd wordt.

Risico's (meerjarig)
Als risico kunnen de ontwikkelingen rond de arbeidsrechtelijke positie van brandweervrijwilligers benoemd worden. Deze dienen in de toekomst op grond van nog vast te stellen wetgeving mogelijk hetzelfde beloond te gaan worden als parttime-medewerkers. Dit kan tot een verhoging van de loonkosten leiden. Dit risico heeft zich in 2020 (nog) niet gemanifesteerd, maar het besluitvormingsproces op landelijk niveau m.b.t. dit onderwerp loopt nog. Dit risico wordt door de Veiligheidsregio Zuid-Limburg in haar begroting van 2021 inmiddels becijferd op € 1,5 mln.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR, vestigingsplaats Maastricht, met de overige 15 Zuid-Limburgse gemeenten.

23. NV Parkstad Limburg Theaters

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	3.936	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Vreemd vermogen	4.836	n.n.b.		
Aandeel	33%	33%		

Doelstelling / openbaar belang
Het faciliteren en aanbieden van podiumkunsten.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
PLT heeft in 2019 267.159 bezoekers ontvangen. Voor de derde keer op rij ontving PLT ruim een kwart miljoen bezoekers. Binnen het pluriforme aanbod biedt PLT haar publiek in alle genres naast een eerste oriëntatie op de podiumkunsten ruimte om verfijning op te zoeken. Het bieden van betekenisvolle ontmoetingen op de podia staat hoog in het vaandel. Door de individualisering en de globalisering is het echter niet mogelijk om alleen aan alle interesses van de inwoners te voldoen. Dat theaterdirectie ziet wel kansen door samen te werken in de Stedelijke Cultuurregio Zuid.

Risico's (meerjarig)
Op grond van de coronamaatregelen moest PLT in 2020 voorstellingen opschorten en de deuren voor het publiek zelfs helemaal sluiten. De organisatie kwam daardoor in zwaar weer terecht. Tijdelijke noodmaatregelen (NOW) en middelen ten behoeve van de vitale culturele infrastructuur hielpen de organisatie om de financiële consequenties op te vangen. Ook het publiek toonde steun door niet massaal gekochte kaarten te retourneren maar in te stemmen met de opschorting van voorstellingen. De liquiditeit van de organisatie kwam daardoor niet in gevaar. De duur van de pandemie en de maatregelen zijn evenwel van invloed op de financiële veerkracht van de organisatie en in volgende jaren wordt duidelijk wat het uiteindelijk voor de organisatie heeft betekent.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
Parkstad Limburg Theaters NV te Heerlen, met gemeente Heerlen

25. Regionale uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	1.153	1.499	**Resultaat**	367
Vreemd vermogen	0	0		
Aandeel	1,7%	1,7%		

Doelstelling / openbaar belang
Het behartigen van de belangen van de deelnemers inzake vergunningverlening, toezicht op en handhaving van het omgevingsrecht zoals bij wet bepaald.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Geen relevante ontwikkelingen.

Risico's (meerjarig)
Geen risico's in meerjarig perspectief te voorzien.

Rechtsgrond en overige deelnemers
College van GS provincie Limburg en overige 17 colleges gemeenten Zuid-Limburg.

26. IBA Parkstad B.V.

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.nb	n.n.b.	**Resultaat**	0
Aandeel	9,65%	9,65%		

Doelstelling / openbaar belang
Het uitvoering geven aan de realisatie en ontwikkeling van de "Internationale Bau Ausstellung Parkstad 2020" zoals nader uitgewerkt in het zogenaamde "IBA Boek" waarin de transformatieopgave voor Parkstad vanuit het regioprogramma is neergelegd. Het creëren van een platform voor het uitwisselen van ideeën en het ontwikkelen van projecten die bijdragen aan een duurzame en vitale regio. Een zogenoemde "open innovatie" centraal stellen waarbij gebiedspartners gezamenlijk hun kennis en kunde bundelen en waarbij de mogelijkheid gecreëerd wordt om binnen dit platform te experimenteren.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting / risico's:
In 2016 heeft IBA Parkstad een sprong gemaakt naar de uitvoering. Op basis van de werkwijze beschreven in het Handboek IBA Zomer 2015 heeft de rangschikking van IBA Kandidaat-projecten en IBA Attention-projecten plaatsgevonden. Medio 2016 heeft dat geresulteerd in het uitvoeringsprogramma met 50 IBA projecten. Doorbordurend op het uitvoeringsprogramma is een verdere selectie van projecten gemaakt waardoor een lijst van 15 sleutelprojecten is uitgekristalliseerd. Het gezamenlijke kenmerk van deze projecten is dat ze allemaal symbool zijn voor de transformatie- en herstructureringsopgave van Parkstad en ze hebben een voorbeeldfunctie. Een aantal sleutelprojecten is ontstaan door het combineren van twee of meer ingediende projectvoorstellen.
Binnen de Kerkraadse gemeentegrenzen zijn de volgende projecten sleutelprojecten vastgesteld: Leisure Ring & Leisure Lane, en Center Court Kerkrade, Superlocal Bleijerheide. De andere "Kerkraadse" IBA projecten zijn: Gravenrode/Ikgroenhet en Rolduc en Elisabeth Stift.

Vanwege de Corona crisis is het geplande expojaar 2019/2020 met een jaar uitgesteld en daarmee IBA met een jaar verlengt tot en met 2021. Tijdens het expo-jaar zal een scala aan projecten ten toon gesteld wordt. In Kerkrade zijn dat o.a. Center Court, Super Local, Leisure Lane, Elisabeth Stift en IBA scoop.

Risico's (meerjarig)
IBA Parkstad eindigt na de IBA EXPO en een beperkt aantal afrondende werkzaamheden. Verwacht wordt dat de ingebrachte financiële middelen van de aandeelhouders dan besteed zijn.

Rechtsgrond en overige deelnemers
Provincie Limburg, gemeente Heerlen, Kerkrade, Beekdaelen, Landgraaf, Brunssum, Voerendaal, Simpelveld.

27. Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	607	n.n.b.		
Vreemd vermogen	6.751	n.n.b.	**Resultaat**	-2.084
Aandeel	3,65%	n.n.b.		

Doelstelling/openbaar belang
BsGW Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen is een zelfstandig samenwerkingsverband voor heffing en inning van gemeentelijke belastingen en waterschapsbelastingen en voor uitvoering van de wet WOZ.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
In de begroting 2021 geeft BsGW aan dat de komende jaren de focus ligt op stabilisatie en kwaliteit. Voor BsGW betekent dit een volledige herijking van de huidige structuur en werkwijze, vorm gegeven in het ondernemings- en ontwikkelplan 2018-2020. Momenteel is BsGW bezig met het opstellen van een I-visie. Daarnaast begint de opmaat voor de aanbesteding van de belastingsoftware en is ook een visie op dienstverlening in ontwikkeling. Deze ontwikkelingen zullen mede een vertaalslag naar gegevens, informatie, processen en automatisering vragen. Tijdens dit gehele traject is het ook zaak om continuïteit van de bedrijfsvoering te borgen.
Naast de reguliere bedrijfsvoering loopt het project Waarderen op gebruiksoppervlakte.

Risico's (meerjarig)
Het risico is dat de begroting overschreden wordt door bijvoorbeeld COVID-19 en de stijgende proceskostenvergoedingen. Via verhoging van de post onvoorzien en het weerstandsvermogen is er bij BsGW een buffer voorhanden.

Rechtsgrond en overige deelnemers
De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg, Venlo, Voerendaal, Weert en het Waterschap Limburg.
Per 1 januari 2021 is ook de gemeente Mook en Middelaar toegetreden.

28. Gegevenshuis

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	343	182		
Vreemd vermogen	2.441	2.049	**Resultaat**	69
Aandeel	4,4	4,4%		

Doelstelling/openbaar belang
Het ontzorgen van de deelnemers op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimtegerelateerde (basis-)registraties en geometrie teneinde te kunnen voldoen aan de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit het stelsel van basisregistraties, daarmee samenhangend beeldmateriaal en raadpleegsysteem. Met de GR Het Gegevenshuis wordt beoogd voor de deelnemers een shared service centre te realiseren voor locatie gebonden informatie.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
De gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis is een “open” regeling en er wordt op gefocust om het aantal deelnemers aan de GR uit te breiden. In de regel heeft het toetreden van een nieuwe deelnemer positieve financiële gevolgen voor de reeds bestaande deelnemers.
Risico's (meerjarig)
Geen risico’s in meerjarig perspectief te voorzien.

Rechtsgrond en overige deelnemers
De gemeenschappelijke regeling is per 1 juli 2015 opgericht door de Parkstad gemeenten en de gemeente Nuth. Per 1 januari 2020 is ook de gemeente Sittard-Geleen toegetreden tot de GR.

29. Omnibuzz (doelgroepvervoer)

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	958	n.n.b.		
Vreemd vermogen	2.480	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Aandeel	6,57%	n.n.b.%		

Doelstelling / openbaar belang
Het openbaar lichaam is ingesteld in het belang van een kwalitatief hoogwaardige en een zo doelmatig mogelijke gezamenlijke regie op en uitvoering van het aan de gemeenten opgedragen doelgroepenvervoer.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Op basis van de visie "Goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer voor nu en later" geeft Omnibuzz invulling aan de ambitie om te groeien tot een professionele regiecentrale.
De visie rust op 3 pijlers:

1. Het kantelen van vervoer en het stimuleren van het gebruik van OV
In 2020 is het vervoersvolume fors afgenomen ten gevolge van de corona pandemie. Het streven om het openbaar vervoer te stimuleren is overeind gebleven hoewel hier in de praktijk minder nadruk op kon worden gelegd. Dat geldt ook voor het gebruik van voorliggende voorzieningen zoals vrijwilligersvervoer (denk aan ANWB Automaatje en BoodschappenPlusBus).

2. Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer
Naar aanleiding van de adviezen van de verschillende werkgroepen in voorgaande jaren is besloten om de ambitie om het totale doelgroepenvervoer bij Omnibuzz onder te brengen te temporiseren. Er blijft ruimte bestaan om gefaseerd in te stromen.

3. Omnibuzz als slimme organisatie
Efficiëntie binnen het collectief vraagafhankelijk vervoer staat steeds voorop. Dit wordt beoogd door vervoersconcepten zoals vraagspreiding, groepsritten en voortdurende signalering met betrekking tot de verschillende vervoersspecificaties.

<u>Overige ontwikkelingen</u>
De nieuwe vervoerscontracten zijn per 2020 ingegaan. De verwachte negatieve kostenontwikkeling voor 2020 is geen realiteit geworden door de terugval in vervoersbewegingen veroorzaakt door COVID-19. Nadruk lag op het overeind houden van de vervoerders om de continuïteit in het doelgroepenvervoer te waarborgen.

De aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz is in 2020 doorgevoerd. In de tussentijd staat opnieuw een aanpassing op de planning die in de loop van 2021 zal worden voorbereid. Hieraan zijn geen financiële consequenties verbonden.

Risico's (meerjarig)
Niet van toepassing

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Sittard-Geleen, met als overige deelnemers gemeenten Beek, Beesel, Beekdaelen, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Horst aan de Maas, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray, Voerendaal en Weert.

Financiële gegevens
De GR is in 2016 opgericht. De bedragen uit de initiële begroting van Omnibuzz zijn vertaald naar de gemeentelijke begroting.

30. Centrumregeling inkoop jeugdhulp en programmalijn jeugdhulp Zuid-Limburg
Zie Overige

31. Parkstad IT (PIT)
Zie Overige

32. Veiligheidshuis
Zie Overige

33. Werkgeversservicepunt (WSP)

bedragen x € 1.000				
	01.01.2020	**31.12.2020**		**2020**
Eigen vermogen	1.508	n.n.b.		
Vreemd vermogen	3.731	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Aandeel	24,2%	24,2%		

Doelstelling / openbaar belang
De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal hebben voor de regio Parkstad een loket voor de werkgeversdienstverlening opgericht. Hiertoe is per 1 januari 2018 GR WSP Parkstad opgericht.

De GR WSP Parkstad zet zich vanuit haar visie in om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zo passend en duurzaam mogelijk te plaatsen op betaald werk. Het nieuwe denken vormt de rode draad in de aanpak van WSP Parkstad. De marktvraag (werk in plaats van vacatures) is leidend. Om aan de marktvraag te kunnen voldoen wordt door werkgevers, sociale diensten en WSP Parkstad samengewerkt aan het vormgeven van werkgevers- en werknemersarrangementen. Hierbij wordt (o.a. door job carving) het werk passend gemaakt voor de doelgroep. Voor het plaatsen van mensen uit de Participatiewet wordt waar nodig gebruik gemaakt van een detacheringsconstruct. De samenwerking die plaatsvindt binnen de multidisciplinaire uitstroomteams is leidend: daar worden vraag en aanbod bij elkaar gebracht. Aan de hand van het In-, Door- en Uitstroomproces worden mensen in kaart gebracht en ontwikkeld (door de afzonderlijke gemeenten), met als doel doorstroom naar en uitstroom op de arbeidsmarkt.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting / risico's
Met de komst van de Participatiewet en op slot doen van de Wsw, is de samenhang tussen deze doelgroepen almaar toegenomen. Vandaar dat voor een gebundelde uitvoering is gekozen middels het oprichten van de GR WSP Parkstad. Op deze manier kan het WSP deze taken voor zowel de Wsw-doelgroep als de Participatiewet-doelgroep uitvoeren en is er een efficiencyslag in de bedrijfsvoering gemaakt. De GR WOZL kan zich daarmee concentreren op de organisatie van beschut werk en de uitvoering van het werkgeverschap Wsw.

Het WSP Parkstad beoogt een hogere participatiegraad in de regio Parkstad te realiseren, alsmede lagere maatschappelijk kosten. Het inzetten op het versterken van de samenwerking tussen de sociale diensten en het WSP dient bij te dragen aan het realiseren van één kanaal naar de arbeidsmarkt namens de parkstadgemeenten.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR, met daaronder nog de in 2017 opgerichte BV WSP Parkstad, de door GR WOZL overgedragen BV's Beschut OZL BV, WSP Parkstad Detachering BV en WOZL 2 BV , gevestigd te Heerlen.

Deelnemende gemeenten zijn Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal. Voor GR WSP Parkstad en de hieraan gelieerde BV's is een algemeen directeur/bestuurssecretaris aangesteld.

34. Cooperatieve 'T Westhoes u.a.

bedragen x € 1.000				
	01.01.2019	**31.12.2019**		**2019**
Eigen vermogen	-3	-17		
Vreemd vermogen	215	242	**Resultaat**	- 14
Aandeel	0	135		

Doelstelling / openbaar belang
Het oprichten, het overeenkomstig het zgn. sociaal model exploiteren, alsmede het verder ontwikkelen van een multifunctionele accommodatie 't Westhoes, zoals verwoord in de samenwerkingsovereenkomst, teneinde onder meer de gezondheid en zelfredzaamheid van de burgers in de wijk Kerkrade-West in hun eigen leefomgeving te bevorderen conform de nieuwe definitie van het WHO-begrip 'gezondheid', te weten: "gezondheid is het vermogen van mensen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven (positieve gezondheid)".

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting / risico's
De doelstellingen van het lokale programma sociaal domein zijn geconcretiseerd met gebruikmaking van de volgende kritieke prestatie-indicatoren :
- het gezondheidsgevoel van de inwoners neemt toe
- de klantervaring en klantwaarden scoren positiever
- de kosten voor de geleverde zorg en ondersteuning nemen af

De multifunctionele accommodatie 't Westhoes vormt in de wijk West een belangrijk fundament van de wijkzorg- en welzijnsinfrastructuur. Als zodanig is 't Westhoes een essentieel hulpmiddel en instrument voor het realiseren van de sociale doelstellingen in de wijk.
't Westhoes is een gemeenschapshuis van en voor de wijk, waarvan de exploitatie vervolgens ook nog door de leden van coöperatie, vrijwilligers en inwoners van de wijk, overeenkomstig het zgn. sociaal model, wordt uitgevoerd.
De gemeente heeft voor een periode van 5 jaren jaarlijks een financiële bijdrage in het nadelig exploitatie-saldo van € 135.000 in de meerjarenraming opgenomen. Afhankelijk van de daadwerkelijke uitkomst van de realisatie en na de evaluatie ervan zal blijken of deze bijdrage toereikend is.

In samenspraak en na afstemming met de commissie Burgers en Samenleving is de exploitatie en de bedrijfsvoering van 't Westhoes op hoofdlijnen geëvalueerd. Hieruit zijn de volgende eerste conclusies getrokken:
- Financieel presteert 't Westhoes nagenoeg overeenkomstig de verwachting;
- Overdag, door de week, draait "het" prima, met weinig "lege" uren;
- In de avond door de week in mindere mate, maar vooral in het weekend zijn er nog te veel "lege" ongebruikte uren van veel ruimten;
- Een meer commercieel traject wordt op dit moment, mede vanwege de huidige Corona beperkingen en risico's, weinig succesvol geacht met even weinig kans op een positief resultaat.

In 2021 wordt onderzocht of en zo ja in hoeverre de verenigingen enigszins toch nog meer kunnen bijdragen in het uitvoeren van beheerstaken t.b.v. de algehele exploitatie van het 't Westhoes, waardoor nog financiële revenuen kunnen worden behaald. Aanvullend wordt bezien welke alternatieve scenario's mogelijk een bijdrage kunnen leveren aan een nog beter resultaat.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
De coöperatie is per 30 mei 2018 middels ondertekening van de statuten en akte door drie leden van de coöperatie opgericht en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. De gemeente Kerkrade is na instemming door de gemeenteraad op 4 juli jl. op een later moment formeel aangesloten bij de coöperatie. Vestigingsplaats en adres is Anemonenstraat 16 Kerkrade-West. Naast de gemeente Kerkrade maken de

Samen Leven partners Radar, LEVANTOgroep en Impuls, alsmede de aangesloten verenigingen en gebruikers van 't Westhoes deel uit van de coöperatie.

Financiële gegevens
De coöperatie is per 30 mei 2018 opgericht en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. De eerste volledige jaarcijfers over 2019, die in het voorjaar van 2020 zijn verschenen zijn in bovenstaande tabel opgenomen.
Op 9 februari 2021 heeft het college besloten de negatieve exploitatieresultaten over de jaren 2018 en 2019 ten bedrage van in totaliteit € 17.126 financieel te compenseren. Deze aanvullende bijdrage komt ten gunste van de exploitatie 2020 en dus de jaarrekening 2020 van 't Westhoes.

Overige

Daarnaast zijn er nog enkele GR-en die op basis van het BBV formeel niet als verbonden partij gelden. Er is weliswaar sprake van een financieel belang, maar niet van een bestuurlijk belang. Er is nl. geen sprake van een vertegenwoordiging in een bestuur met beslisbevoegdheid. Eventueel wel van een vorm van "inbreng/inspraak" (bijv. via deelnemersraad), maar de besluitbevoegdheid ligt bij de centrumgemeente en de overige deelnemende gemeenten nemen diensten af op basis van bijvoorbeeld overeenkomsten.
Het betreft:
- *GR centrumregeling verwerving jeugdhulp regio Zuid-Limburg*
Het geheel van activiteiten gericht op het aanbod aan jeugdhulp via privaatrechtelijke contractering van zorgaanbieders.. Deelnemende gemeenten betalen op basis van feitelijk gebruik voor de ingekochte zorg. Deelnemende gemeenten betalen de centrumgemeente Maastricht een bijdrage in de kosten van de met de verwerving gepaard gaande werkzaamheden (op basis van jaarlijks uitvoeringsplan).

- *GR regionale samenwerking inzake ICT ondersteuning van de bedrijfsvoering ("GR Parkstad IT").*
Na 5 jaar staat Parkstad-IT voor een nieuwe fase in haar voortbestaan. Het is noodzakelijk dat deze nieuwe fase wordt vastgelegd in een strategische agenda van missie, visie en doelen voor de komende jaren. Nu de samenwerking binnen het SSC-ZL is beëindigd waardoor Parkstad-IT niet zal opgaan in dit samenwerkingsverband en deze regeling worden er momenteel verkenningen gedaan of de huidige Centrumregeling Parkstad-IT afgezet tegen toekomstige ontwikkelingen nog voldoet en passend is.

- *GR Veiligheidshuis*
Is een samenwerkingsverband op basis van een samenwerkingsovereenkomst tussen de 7 Parkstadgemeenten, met als vestigingsplaats Kerkrade.
Gemeenten, justitiële partners en zorgpartners werken samen om systeem en persoonsgerelateerde problemen aan te pakken
De focus van het Veiligheidshuis is gericht op het voeren van onafhankelijke procesregie bij de aanpak van ketenoverstijgende complexe casuïstiek. Het gaat hierbij om personen die zich schuldig maken aan strafbare feiten of geweld en mensen die ernstige structurele overlast veroorzaken of voor maatschappelijke onrust zorgen. Bij deze casuïstiek speelt altijd een veiligheidsrisico
Het Veiligheidshuis initieert, faciliteert en regisseert een complexe samenwerking van (vele) organisaties uit de domeinen Veiligheid, Zorg en Bestuur. Daarnaast houdt het Veiligheidshuis zich bezig met het coördineren en aansturen van de nazorg aan ex-gedetineerden en kan bij het Veiligheidshuis de regierol worden ingekocht bij de aanpak van radicaliseringscasuïstiek.

- *GR Anti Discriminatie Voorziening Limburg (ADV)*
U kunt bij de ADV Limburg terecht voor advies of bijstand als u zich gediscrimineerd voelt of als u vindt dat anderen gediscrimineerd worden. Verder registreren zij meldingen van discriminatieklachten. De ADV Limburg heeft namelijk als taak om onder andere voor Kerkrade onafhankelijke bijstand te verlenen aan personen bij de afwikkeling van hun klachten betreffende onderscheid als bedoeld in de Algemene wet gelijke behandeling en het Burgerlijk Wetboek of discriminatie als bedoeld in het Wetboek van strafrecht. Kerkrade heeft in 2020 deelgenomen en de jaarmonitor ontvangen

- *GR Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad opvang en beschermd wonen WMO 2015*
Samenwerkingsverband tussen de 7 Parkstadgemeenten, met Heerlen als centrumgemeente. Uitoefenen van bevoegdheden op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning, meer specifiek te voorzien in de behoefte aan beschermd wonen en opvang.

§7. Grondbeleid

a. Visie op grondbeleid

Het grondbeleid volgt het ruimtelijk beleid en richt zich daarmee op de ontwikkelingsprogramma's woningbouw en bedrijventerreinen. In deze paragraaf worden de visie en wijze van uitvoering van het grondbeleid beschreven, wordt kort ingegaan op de diverse projecten en de financiële aspecten daarvan.

Het 'ontwikkelingsprogramma woningbouw'

Opgaven

De bevolkingsdaling is al lange tijd gaande, weliswaar minder hard dan aantal jaren geleden werd aangenomen. Toch heeft dit onder andere gevolgen voor het aantal huishoudens en het aantal woningen dat nodig is. De leegstand van woningen is ten opzichte van voorgaande jaren iets afgenomen: 3,9% per 1-1-2020. De meest ideale situatie is als er sprake is van 2% leegstand (frictieleegstand).
Er is daarom nog steeds een overschot aan woningen en heeft de gemeente een opgave om de woningvoorraad in kwantitatieve zin te verminderen.
Afgelopen jaren bleek uit het behoefteonderzoek dat staat in de Regionale Woningmarktprogrammering 2019, dat er sprake is van een kwalitatief tekort: dat wil zeggen dat er van verschillende woningtypen een tekort is. Er is sprake van een kwalitatieve mismatch: de woningen die gewenst zijn, zijn er te beperkt. De woningvoorraad is verouderd, niet levensloopbestendig en weinig duurzaam. De behoefte ligt bij woningen in de sociale en middeldure huur en koop tot de NHG-grens, duurzaam en levensloopbestendig.
Er is dus een mismatch aan woningen in Kerkrade: theoretisch zijn er genoeg woningen, maar ze hebben niet de kwaliteit die gevraagd wordt.
Om de woningmarkt in balans te krijgen is er een aantal opgaven:

1. Het verdunnen van de bestaande voorraad waar sprake is van een overschot;
2. Het terugdringen van de (ongewenste) planvoorraad tot het niveau van de transformatieopgave;
3. Het toevoegen van woonproducten waar een tekort aan is, passend binnen de uitgangspunten van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg en de Regionale Woningmarktprogrammering 2019.

Voor Kerkrade wordt 2-jaarlijks de transformatieopgave berekend. Voor de periode 2020-2025 heeft Kerkrade een transformatieopgave van 810 woningen . Dit is ca. 38% van de totale regionale opgave. De onttrekkingsopgave is uitgewerkt op basis van onder andere de stadsdeelvisies die zijn opgesteld voor Kerkrade-West, Kerkrade-Oost I en Kerkrade-Noord en Kerkrade-Oost II. Veel woningen zijn reeds gesloopt:

o.a. Erensteinerveld, Superlocal in Bleijerheide en de Heilust. Het project Rolduckerveld wordt de komende jaren uitgevoerd, waardoor er uiteindelijk ca. 200 woningen minder terug gebouwd worden. De woningen die worden gerealiseerd, voldoen kwalitatief aan de behoefte.

Beleid

Regionale en lokale woonvisie:

Op 19 april 2017 is de 'Regionale Woonvisie Parkstad Limburg, lokale Woonvisie gemeente Kerkrade, 2017-2021' door de gemeenteraad vastgesteld. De woonvisie bestaat uit een regionaal gedeelte dat voor de Parkstadgemeenten identiek is en voor het totale grondgebied van de Parkstadgemeenten geldt. Daarnaast is er voor Kerkrade een lokale doorvertaling gemaakt die geldt voor het grondgebied van Kerkrade. De regionale en lokale woonvisie vormt het kader om de komende jaren te investeren in onze lokale en regionale woningmarktopgaven. De kwantitatieve opgaven (het terugdringen van onze woningvoorraad en plancapaciteit) waarover in de afgelopen jaren afspraken gemaakt zijn, worden in deze visie ook kwalitatief uitgewerkt. De woonvisie is het integrale beleidsdocument waarin wordt aangegeven hoe we als gemeente en regio, samen met onze partners in het wonen (o.a. woningcorporaties, bewoners, ontwikkelaars, zorg- en welzijnsorganisaties), de opgaven op de woningmarkt aanpakken.

Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg:

De SVWZL is vastgesteld op 26 september 2016 en geldt voor de 16 Zuid-Limburgse gemeenten. Deze visie verwoordt de gezamenlijke aanpak van de Zuid-Limburgse gemeenten om te komen tot een excellent woon- en leefklimaat in Zuid-Limburg door een goed functionerende woningmarkt met aantrekkelijke, elkaar aanvullende woonmilieus.

Zo is onder meer afgesproken dat in een subregionale woningmarktprogrammering de toevoegingen en onttrekkingen op basis van de transformatieopgave per gemeente worden vastgelegd, wordt voorzien in het schrappen van harde plancapaciteit aan met name de randen van steden en kernen en in te zetten op herinvulling van cultuurhistorisch waardevol bestaand vastgoed.

Het uitgangspunt bij nieuwe woningen is bovendien dat voor iedere nieuwe woning gecompenseerd dient te worden, tenzij dit nieuwbouwinitiatief reeds is opgenomen in de subregionale woningmarktprogrammering of gecompenseerd wordt. Op 26 juni 2019 heeft de gemeenteraad de compensatiesystematiek in deze structuurvisie behandeld, waardoor er meerdere mogelijkheden zijn om nieuwe woningen te compenseren.

In 2020 heeft een evaluatie plaats gevonden van de Structuurvisie Wonen Zuid Limburg. Dit heeft geresulteerd in het visiedocument 'Bouwen naar behoefte' en de beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021'. Beide stukken heeft de gemeenteraad op 16 december 2020 behandeld.

Zowel de visie als de beleidsregel bieden ruimte aan kwalitatief gewenste bouwplannen op de juiste locatie (o.a. niet meer in het buitengebied). Hierdoor wordt er uitvoering gegeven aan de kwalitatieve mismatch op de woningmarkt.

Tegelijkertijd blijven we inzetten op terugbrengen van plancapaciteit die niet meer voldoet aan de huidige woonwensen en op herstructurering.

Regionale woningmarktprogrammering:

In maart 2019 is de nieuwe Regionale Woningmarktprogrammering vastgesteld. In dit document staat een overzicht van nieuwbouw- en sloopprojecten die in de 7 Parkstadgemeenten de komende jaren in de planning staan. Daarnaast wordt de kwalitatieve opgave verduidelijkt: aan welke woningen is nog wel/meer behoefte en welke woningen niet/minder. Indien een gemeente nieuwe plannen wil toevoegen aan deze programmering, dienen deze te voldoen aan de regelgeving van de Regionale/Lokale Woonvisie, de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg en de Regionale Woningmarktprogrammering.

Integrale aanpak plancapaciteit:

In oktober 2015 is de nota integrale aanpak plancapaciteit wonen Kerkrade door B&W vastgesteld. Hierin zijn de te nemen maatregelen opgenomen om uitvoering te geven aan een substantiële reductie van de geplande woningvoorraad. Dit geldt zowel voor particuliere bouwkavels (éénpitters), woningbouwplannen van marktpartijen en woningcorporaties als ook voor de bouwkavels die door de gemeente worden uitgegeven. In het kader van het gemeentelijk grondbeleid en het actualiseren van bestemmingsplannen zal hiermee rekening moeten worden gehouden.

Uitvoering

- De herstructurering in Kerkrade is in uitvoering. Incourante woningen verdwijnen en vrijkomende ruimte krijgt een nieuwe invulling, bijvoorbeeld via de projecten Superlocal/Super Circular Estate en Rolduckerveld.
- Het project Superlocal wordt gebouwd. In 2020 zijn 3 experimentwoningen gerealiseerd. De overige woningen worden in 2021 opgeleverd.
- Bij het plan 'Grachterheide' zijn in 2020 13 woningen opgeleverd. Alle woningen zijn verkocht en worden naar verwachting in 2021 opgeleverd..
- De planontwikkeling rondom het project Rolduckerveld zal dit jaar verder vorm krijgen.
- Ook zal er energie gestoken worden om te komen tot meer projecten in het kader van aanpak particuliere woningvoorraad. De woningcorporaties doen met de gemeente op diverse plekken onderzoek hiernaar. Voor Bleijerheide is een plan uitgewerkt met HEEMwonen, dat is ingediend voor de Regiodeal (begin 2021)
- Het Panoramaplan Laura is gereed.
- Bij de Broeders zijn in 2020 9 woningen opgeleverd. In 2021 worden de laatste woningen gebouwd met vermoedelijke oplevering in 2022. De ontwikkelaar heeft besloten om 8 2-1-kappers te wijzigen in 8 bungalows. Dit voldoet precies aan de behoefte naar levensloopbestendige woningen.
- In 2020 heeft de organisatie Live&Be 78 zelfstandige studentenkamers gerealiseerd in het pand (voormalig IND-kantoor) aan de Kloosterraderstraat.
- Het project 'Op de Knip' is met de oplevering van de laatste woning in 2020 gerealiseerd.
- Verder zijn er enkele woningtoevoegingen gedaan door particulieren op een bouwkavel of door het wijzigen van de functie naar een woning. Dit laatste met name ook om leegstand aan te pakken.
- Ook voor 2020 zijn weer prestatieafspraken gemaakt met de woningcorporaties en huurdersbelangenorganisaties. Deze hebben betrekking op sloop, onderhoud, renovatie en (vervangende) nieuwbouw van sociale huurwoningen, wonen en zorg, urgente doelgroepen, duurzaamheid en leefbaarheid. Net als afgelopen jaar wordt de focus steeds meer gericht op de relatie met het Sociaal Domein.

In de onderstaande tabellen worden de gerealiseerde woningen, de woningen in aanbouw en de geplande woningen op de diverse locaties aangegeven.

Woningbouwlocaties realisaties 2020	**aantal**	***type***	***huur / koop***
Op de Knip (totale plan hiermee gerealiseerd)	1	*eengezinswoning*	*koop*
Grachterheide (Spoorzoeker)	13	*eengezinswoning en bungalow*	*koop*
Rolduckerstraat	1	*Bouwkavel-eengezinswoning*	*koop*
Superlocal	3	*eengezinswoning*	*experiment*
Bij de Broeders	9	*eengezinswoning*	*koop*
Kloosterraderstraat (totale plan hiermee gerealiseerd)	78	*zelfstandige studentenkamers*	*huur*
Eenpitters	15	*Eengezinswoning; appartement*	*Koop en huur*
Totaal realisaties 2020	**120**		

Centrumplan
Het Centrumplan is gereed. De laatste werkzaamheden aan de keerwand en de aanpassing van de gevel van het Raadhuis zijn in 2020 afgerond. De provinciale subsidie is in 2021 afgerekend. De gebiedsexploitatie wordt in 2021 afgesloten. Het project eindigt met een positief saldo. Bij onderdeel d. 'Onderbouwing van de (geraamde) winst- of verliesneming' is dit toegelicht.

VIE
In 2019 heeft de raad groen licht gegeven voor de realisatie van VIE, voor de fysieke alsmede de niet fysieke component. Op de locatie Atrium worden een parkeergarage, sporthal en zwemvoorziening gerealiseerd. De bouw is gestart op 1 juni 2020. De oplevering van het complex is voorzien in februari 2022.

Kerkrade-West
De herstructurering van de Heilust is vrijwel geheel afgerond. HEEMwonen zal in 2021 in het Park West 24 levensloopbestendig woningen realiseren. De gemeente zal rondom deze woningen de groenstructuur aanpassen. Daarna wordt het fysieke deel van het project afgestoten. Het sociale programma eindigt medio 2021.

Over de doortrekking van de Heuvellandlijn naar Kerkrade-West is nog geen duidelijkheid. De gemeente is in overleg met de provincie Limburg. Complicerende factor is de samenhang met de ZLSM en de Leisure Lane die deels gebruik maken van hetzelfde tracé. Deze samenhang werkt bovendien kostenverhogend. In het tweede/derde kwartaal van 2021 zal duidelijk worden of de doortrekking en daardoor de realisatie van het transferium inclusief station doorgaat. In geval het transferium er niet komt, zal de gemeente de locatie anders gaan herontwikkelen. Vooruitlopend op beide mogelijke ontwikkelingen zal de gemeente proberen nog een pand te verwerven en aansluitend te slopen zodat een optimale inrichting van het plangebied mogelijk is.
Ten aanzien van de groene recreatieve verbinding is een quickscan uitgewerkt voor de herinrichting van het terrein van Wisosplit. Het bestemmingsplan voor het industrieterrein Willem Sophia is herzien en onherroepelijk. De recreatieve groene verbinding is hierin opgenomen. De bedoeling is om de Leisure Lane door deze groene zone te leggen. Mocht de Leisure Lane het tracé volgen richting Crombacherstraat/Locht

Woningbouwlocaties 2021 **in uitvoering / planning om in uitvoering te gaan**	**aantal**	***type***	***huur / koop***
Heilust – Park West	24	*Levensloopbestendig grondgebonden*	*huur*
Grachterheide (Spoorzoeker)	19	*Eengezinswoningen en bungalows*	*koop*
Heistraat 76	20	*Zorgwoningen intramuraal (dementerenden)*	*huur*
Kloosterpark Pannesheide (Bij de Broeders)	17	*Eengezinswoningen en bungalows*	*koop*
Past.Theelenstraat/Kremerstraat/ Past.Verheggenstraat	6	*Eengezinswoningen*	*koop*
Rect. Thomasstraat	8	*eengezinswoning*	*koop*
Superlocal	15	*eengezinswoning*	*huur*
Superlocal	114	*appartement*	*huur*
totaal	**223**		

dan zal er toch een recreatieve verbinding gemaakt worden door de groen zone om het dal van de Crombacherbeek beter bereikbaar te maken en de burg Gaia hier een duidelijke positie in te geven.

Kerkrade-Oost I
De stadsdeelvisie Kerkrade-Oost I met de titel “Onbegrensd leven, wonen en werken in de Bovenstad tussen de Anstel en de Worm” is in 2012 vastgesteld.

Het stadsdeel Kerkrade-Oost I bestaat uit de buurten: Centrum, Rolduckerveld, Holz, Nulland en Bleijerheide. Daarnaast maken het stadspark en abdijcomplex Rolduc en omgeving ook onderdeel uit van het plangebied.

In de integrale visie worden onder andere keuzes gemaakt voor de korte, middellange en lange termijn in het stadsdeel Oost I op het terrein van:
- Het verbeteren van de woon- en leefomgeving;
- Het uitvoeren van de transformatieopgave van de woningvoorraad (het slopen van woningen, waaronder in de particuliere sector);
- Het behoud van waarde van gebouwen;
- De aanpak van leegstand en braakliggende terreinen;
- Het optimaal benutten van de fraaie omgeving en de grensligging met Duitsland.

In de visie zijn prioritaire deelgebieden aangewezen: Centrum, Nulland/Bleijerheide en Rolduckerveld. Het Centrumplan is gereed en de realisatie van Vie (Centercourt) is gestart evenals de herstructurering van een deel van Bleijerheide (Superlocal) en een deel van het Rolduckerveld. De komende jaren zal in Bleijerheide en Rolduckerveld verder worden gewerkt aan de transformatie van de woonbuurten gelegen aan de rand van stad.

Superlocal
Het herstructureringsproject Superlocal in Bleijerheide is gestart in 2019. De 4 hoogbouwflats in het gebied worden vervangen door 129 huurwoningen. Tevens wordt een 20-tal vrije sector woningen gerealiseerd. De openbare ruimte wordt heringericht. In tegenstelling tot de traditionele manier van projectontwikkeling ('fast, more and global'), wordt dit project gerealiseerd volgens het principe 'Superlocal': 'slow, less and local' en staan de begrippen duurzaamheid en circulair bouwen centraal. Ten behoeve van de drinkwatervoorziening wordt een gesloten waterkringloop gerealiseerd. In de flat aan de Voorterstraat wordt een sociale plint ingericht. Dit is een ruimte waarin diverse activiteiten voor en door de nieuwe bewoners van het gebied kunnen plaatsvinden.

In het verleden zijn 3 hoogbouwflats gesloopt en in 2019 is 1 hoogbouwflat gedeeltelijk gesloopt. In 2020 zijn 15 grondgebonden huurwoningen gerealiseerd en is gestart met de bouw/renovatie van de flat aan de Voorterstraat en met het inrichten van de openbare ruimte. In 2021 zal de bouw/renovatie van de flat aan de Voorterstraat gereed komen evenals de herinrichting van de openbare ruimte en worden de vrije sector kavels in de markt gezet.

Rolduckerveld
De herstructurering van het Rolduckerveld is eind 2019 gestart. Om de problemen op het gebied van leefbaarheid, veiligheid, armoede, eenzaamheid en een deels verouderde woningvoorraad op te lossen werkt de gemeente samen met de corporaties HEEMwonen en Wonen Zuid. Daarbij wordt ook ondersteuning gevraagd van de bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden in het gebied. Door de corporaties zullen ca. 655 woningen worden gesloopt en ca. 455 woningen worden teruggebouwd. De gemeente zal de openbare ruimte opnieuw inrichten. Voor de sociaal economische structuurversterking wordt een sociaal programma uitgevoerd. De looptijd van het project is 15 jaar. In het kader van het sociaal programma is een uitvoeringsprogramma samengesteld dat gelinkt is aan het uitvoeringsprogramma VIE. Voor de uitvoering van de plannen zijn gronden, de kerk en een aantal woningen verworven. In de 2e helft van 2021 zal de bestemmingsplanprocedure zijn doorlopen. Daarna kan worden getart met de bouw van de eerste woningen in de omgeving van de Directeur Cortenstraat. Wonen Zuid heeft in totaal 129 woningen aangekocht voor de businesscase hoogbouwflats Zonstraat.

Kerkrade-Oost II en Noord
De stadsdeelvisie met de titel "Klaar voor de toekomst; Kerkrade Noord en Oost II (deel 1 – Wijkanalyse en deel 2 – Stadsdeelvisie)" is in 2014 vastgesteld.

Het stadsdeel Noord bestaat uit de woonbuurten Waubacherveld, Hopel, Eygelshoven-Kom en Vink én Oost II uit de woonbuurten Erenstein, Chèvremont en Haanrade, inclusief het bedrijventerrein Julia en de aangrenzende groengebieden Wormdal, Carisborg, Holzkuil en Beerenbos.

In 2020 is gestart met de pilot Omgevingswet in Kerkrade Noord. Daarbij wordt ervaring opgedaan met de nieuwe wet- en regelgeving, de veranderende rol van de gemeente, de intensievere samenwerking met bewoners en betrokken partijen in het noordelijk stadsdeel van Kerkrade. Deze werkwijze borduurt voort op het eerdere uitvoeringsprogramma van de stadsdeelvisie Kerkrade Noord en Oost II. Voor de invoering van de nieuwe Omgevingswet in 2022 zal de pilot worden afgerond. De resultaten bieden bouwstenen voor het vaststellen van een nieuwe gemeentelijke Omgevingsvisie (vóór 2025) en voor het gemeentelijk Omgevingsplan (vóór 2030). Nieuwe thema's zoals positieve gezondheid, klimaatadaptatie, biodiversiteit, energietransitie en circulaire economie zullen de komende jaren in (regionale) samenwerking met andere partijen nader onderzocht worden en onderdeel uitmaken van de vast te stellen gemeentelijke Omgevingsdocumenten (visie, programma en plan).

Herontwikkeling perceel Zonstraat-Clausstraat
Het pand op de hoek van de Zonstraat en de Clausstraat dat in 2017 is afgebrand, is door de gemeente gekocht. Door de asbestproblematiek was het voor de eigenaar financieel niet haalbaar het pand te slopen en te herontwikkelen. Door het niet slopen van het pand was er sprake van een onveilige situatie voor de directe omgeving. Het pand is gesloopt en de gemeente onderhandelt met partijen over de bouw van enkele appartementen. Door de hoge sloopkosten is het project verlieslatend. Daarom is een bedrag van € 165.000 uit de 'reserve grondexploitatie OBK' vrijgemaakt om het verlies te dekken.

Het 'ontwikkelingsprogramma bedrijventerreinen'
De gemeente beschikt alleen op bedrijvenpark Rodaboulevard over uit te geven percelen. In 2020 is een perceel van 1.609 m^2 verkocht en is de verkoop van een perceel van 1.695 m^2 voorbereid. Tevens zijn er concrete gesprekken gevoerd met potentiële investeerders over de invulling van de resterende percelen. De totale oppervlakte van de nog te verkopen percelen bedraagt ca. 2,1 ha.

b. Uitvoering van het grondbeleid
In deze paragraaf wordt de visie op het grondbeleid aangegeven op basis van het ontwikkelingsprogramma woningbouw en bedrijfsterreinen. Voorts wordt de raad middels deze paragraaf geïnformeerd over de wijze van uitvoering van het grondbeleid en over de wijze waarop de grondprijs wordt bepaald. Tot slot wordt ingegaan op het verloop van de reserve OBK en de voortgang van de afzonderlijke projecten c.q. gebiedsontwikkelingen in relatie tot het verloop van de reserve.
Ieder jaar stelt het college een grondnota vast, waarbij het grondbeleid nader wordt geconcretiseerd. De grondnota en paragraaf grondbeleid, evenals de periodieke verantwoording via de voorjaarsnota en najaarsnota staan hiermee nauw met elkaar in verband. Deze nota wordt ter kennisname gebracht aan de Commissie GEZ.

In de stadsdeelvisies zijn ontwikkelingsgebieden aangegeven waar - in zeer beperkte mate - nieuwe woonmilieus kunnen worden gerealiseerd, alsook herstructureringsgebieden waar gesloopt dient te worden. Fysieke ontwikkelingen vinden steeds meer in het kader van integrale gebiedsontwikkelingen plaats (groen, infra, woningbouw, voorzieningen, sociaal programma).
Als uitwerking van de lokale structuurvisie in stadsdeelvisies worden derhalve steeds meer integrale gebiedsexploitaties opgesteld. Het merendeel van deze gebiedsexploitaties is niet kostendekkend of rendabel, zodat additionele gelden verworven dienen te worden. In het verlengde daarvan zal per ontwikkelings- en herstructureringsgebied gekeken dienen te worden naar de waarde van de gemeentegronden daarbinnen.

De grondprijs van de gemeentegrond wordt marktconform bepaald. De raad heeft besloten dat bij de verkoop van bouwrijpe grond aan een ontwikkelaar c.q. woningstichting ten behoeve van woningbouwontwikkeling de grondwaarde residueel wordt bepaald, dat wil zeggen dat de waarde van de grond afhankelijk is van het programma dat op de betreffende locatie wordt gerealiseerd. Bij herstructureringen waarbij partijen gezamenlijk optrekken wordt bij de kostenverdeling rekening gehouden met de primaire verantwoordelijkheden van die partijen. De gemeente is primair verantwoordelijk voor het inrichten van de openbare ruimte en maatschappelijke voorzieningen. De private partijen (corporatie en/of marktpartij) zijn primair verantwoordelijk voor de woningen en het commercieel vastgoed. De waarde van eventueel door partijen te kopen of te verkopen grond wordt marktconform bepaald. Het college heeft in het kader van de algemene verkoopvoorwaarden besloten dat bij de verkoop van vrije sector kavels door de gemeente de prijs op basis van taxaties wordt bepaald. De grondwaarde van de bedrijfspercelen is afhankelijk van de markt. In de beheersvoorschriften zijn de uitgangspunten voor het bepalen van de

grondprijs vastgelegd. De ruimtelijke en financiële voorwaarden waaronder de gemeentegrond wordt overgedragen aan externe partijen worden vastgelegd in een ontwikkelingsovereenkomst en door het college geaccordeerd. Van de zgn. "niet-in-productie genomen gronden" wordt periodiek getoetst of de prijs per m² nog acceptabel is. Deze worden indien mogelijk ingebracht in grondexploitaties.

Voorts is het juridisch kader van belang. De bestemming van de grond dient via juridische procedures te worden geregeld.

c. Prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

Het meerjarig verloop van de 'reserve grondexploitatie OBK' is als volgt:

bedragen x € 1.000

	2020	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Beginsaldo	1.298	1.275	558	763	863
Resultaten Grondbedrijf	361	292	253	100	100
Verruiming openingstijden HUB	-	-82	-	-	-
Verrekening exploitatie HUB	37	-	-	-	-
Kosten exploitatie fietsenstalling	-32	-32	-	-	-
Sloopkosten school Gracht	-45	-	-	-	-
IBA "Ikgroenhet"/Holzkuil	-82	-63	-	-	-
Juridische kosten bp Holzkuil	-	-50	-	-	-
Invoering omgevingswet	18	-18	-	-	-
Vennootschapsbealsting 2017	15	-	-	-	-
Vennootschapsbelasting 2018	-3	-	-	-	-
Vennootschapsbelasting 2020	-	-20	-	-	-
Businesscase Rolduckerveld	-25	-50			
Klooster Bleijerheide	-	-367	-	-	-
Marketingactiviteiten	-50				
Herontwikkeling pand Zonstraat	-165	-	-	-	-
Kansenwinkels Kerkrade-West	-	-48	-48	-	-
Afbouw Centrum	-	-260	-	-	-
WOP-projecten *	-52	-19	-	-	-
Eindsaldo	**1.275**	**558**	**763**	**863**	**963**

* Dit betreft nog de doorwerking van eerdere projecten, er worden geen nieuwe WOP-projecten bekostigd uit de reserve.

De resultaten van het Grondbedrijf betreffen de winsten en verliezen uit grondexploitaties. Deze worden verderop nader aangegeven. Bij deze ramingen dient rekening te worden gehouden met een risicoprofiel. Naast externe factoren zoals vertragingen in juridische procedures en de invloed van de krimp op de verkoop van gemeentelijke percelen, is de gewijzigde woningmarkt alsook de concretisering van het intrekkingsbeleid eveneens van invloed op deze ramingen.

Volgens de Wro kunnen bijdragen aan ruimtelijke ontwikkelingen van ontwikkelende partijen worden geïnd op basis van een structuurvisie en bijbehorend uitvoeringsprogramma. Waar mogelijk kan de gemeente aan ontwikkelende partijen bijdragen aan ruimtelijke ontwikkelingen vragen en deze in de grond-

en gebiedsexploitaties inbrengen. Op stadsdeelniveau en stedelijk niveau is het uitvoeringsprogramma nog niet integraal uitgewerkt.

In de tabel hieronder worden de geraamde resultaten inzichtelijk gemaakt. In het verleden bleek uit deze tabel dat de resultaten fors naar beneden waren bijgesteld. Dit hield verband met de forse invloed van de krimp en de gewijzigde woningmarkt, alsook van de kredietcrisis op de gemeentelijke grondverkopen. Uit de tabel blijkt nu dat het Grondbedrijf slechts beperkt winsten uit grondexploitatie kan genereren.

bedragen x € 1.000

Resultaten	begroting 2020	rekening 2019	begroting 2021	rekening 2020
2019	39	362		
2020	159	35	61	361
2021	216	279	95	292
2022	150	153	253	253
2023	150	150	150	100
2024			150	100

d. Onderbouwing van de (geraamde) winst- of verliesneming

Hieronder staat een overzicht van de ramingen van de resultaten voor 2020 volgens de jaarrekening 2019 en de begroting 2021, alsmede van de realisatie van 2020 en de ramingen voor 2021 tot en met 2024.

bedragen x € 1.000

Project	REK 2019	BEGR 2021	REKENING 2020				
	raming 2020	raming 2020	realisatie 2020	raming 2021	raming 2022	raming 2023	raming 2024
Rodaboulevard	-	-	-	60	100	100	100
Dislocaties:							
- Rolduckerstraat (Brede School)	53	3	93	103	50	-	-
- Past. Theelenstr (Campus)	3	43	23	105	-	-	-
Erensteinerveld	-	-	-	-	-	-	-
Kaffebergsweg	-	-	-	-	-	-	-
Kloosterpark Pannesheide	-	-	-	-	-	-	-
Op de Knip	-	12	12	-	-	-	-
Teutelebroekstraat-Kerkvoetpad	103	3	3	103	103	-	-
Afsluiten Centrumplan	-	-	215	45	-	-	-
NIP	-	-	15	-	-	-	-
Subtotaal	**159**	**61**	**361**	**416**	**253**	**100**	**100**
Kernwinkelgebied Kerkrade-West	-124	-	-	-124	-	-	-
Totaal	**35**	**61**	**361**	**292**	**253**	**100**	**100**

Resultaten 2020 en prognoses 2021 e.v. jaren

Hieronder worden de verschillen tussen de gerealiseerde en geraamde resultaten voor 2020 nader toegelicht. Tevens worden de grootste verschillen in faseringen en ramingen toegelicht voor de periode 2021-2024.

Verkoop vrije sectorkavels
Door de verkoop eind 2020 van een perceel van het project Rolduckerstraat is € 93.000 in de 'reserve grondexploitatie OBK' gestort. Het laatste perceel van dit project is verkocht in 2021. In 2020 zijn de laatste percelen van het project Pastoor Theelenstraat verkocht en is € 23.000 in de 'reserve grondexploitatie OBK' gestort. Bij beide projecten zal de gemeente nadat de woningen zijn gerealiseerd nog civieltechnische werken uitvoeren. Daarna kunnen de projecten worden afgesloten en kan worden bepaald welke bedragen nog in de 'reserve grondexploitatie OBK' gestort kunnen worden.
De resultaten van het project Teutelebroekstraat-Kerkvoetpad zijn anders gefaseerd, omdat in 2020 geen perceel is verkocht.

Op de Knip
Het project Op de Knip is na de realisatie van de laatste woning in 2020 afgerond. Het resterende positieve saldo van ca. € 12.000 is in de 'reserve grondexploitatie OBK' gestort.

Centrumplan
Het Centrumplan is gereed. Doordat de provincie de volledige subsidie heeft toegekend en er minder kosten zijn gemaakt dan geraamd eindigt het project met een positief saldo. Tevens kon het restant van de voorziening voor het project van € 99.500 vrijvallen. In 2020 is inclusief de vrijgevallen voorziening een bedrag van € 214.500 in de 'reserve grondexploitatie OBK' gestort. In 2021 kan de gebiedsexploitatie worden afgesloten. Daarna kan worden bepaald welk bedrag in 2021 in de 'reserve grondexploitatie OBK' gestort kan worden.

Overig
De gemeente ontvangt pachtinkomsten voor gronden die nog niet in productie zijn genomen. De inkomsten van ca. € 15.000 zijn in de 'reserve grondexploitatie OBK' gestort.

e. *Beleidsuitgangspunten reserves in relatie tot de risico's van grondzaken*

Beleidsuitgangspunten m.b.t. de reserves voor grondzaken
In de vorm van de algemene reserve OBK was een specifieke buffer voorhanden voor het opvangen van eventuele niet reeds voorziene/afgedekte risico's in de totale grondexploitatie. Deze reserve bedroeg in het verleden € 1,25 mln. Ultimo 2020 was het saldo € 0,34 mln. De reserve wordt jaarlijks aangevuld met de inkomsten uit de erfpacht gebiedsexploitatie Centrumplan.
Vanuit de reserve grondexploitatie OBK worden niet voorziene verliezen uit grondexploitaties gedekt. Winsten worden in de reserve gestort. Indien mogelijk worden subsidies in de grondexploitaties ingebracht. De reserve fungeert daarmee als "werkreserve" voor het Grondbedrijf. Ultimo 2020 bedroeg de reserve ca. € 1,3 mln. In het verleden werd vanuit de reserve bijgedragen aan majeure projecten. Omdat de gemeente nog nauwelijks winsten genereert uit grondexploitaties is dit niet meer mogelijk. De reserve kan worden gebruikt om in het kader van de "aanpak plancapaciteit woningmarkt" grondexploitaties af te sluiten. De financiële gevolgen daarvan zijn op dit moment echter niet in zijn geheel inzichtelijk.

Risico's van grondzaken
De risico's van het Grondbedrijf worden periodiek geactualiseerd. In deze paragraaf zijn de gevolgen van met name de krimp uitgebreid behandeld. Hieronder volgt nog een aantal specifieke risico's of relevante ontwikkelingen van de grondexploitaties.

Juridische risico's
Eerder in deze paragraaf is bij het onderwerp 'Het ontwikkelingsprogramma woningbouw' de transformatieopgave van de woningmarkt in de gemeente Kerkrade uitgebreid toegelicht. Daarbij is ook ingegaan op de kaders waarbinnen het beleid wordt bepaald en op de uitvoering van dat beleid.

Op grond van de Wro is de gemeente verplicht bij ieder bouwplan kosten te verhalen. Bij voorkeur dient dit te geschieden via een anterieure overeenkomst. Dit vereist een onderhandeling met ontwikkelaars en de wijze waarop wordt onderhandeld over het verhalen van kosten die de gemeente maakt voor zo'n ontwikkeling kan vertragend werken. Dit geldt zeker voor projecten waarbij met betrekking tot het verhalen van die kosten de gemeente en de ontwikkelende partij geen overeenstemming kunnen bereiken. In dat geval zal een exploitatieplan moeten worden opgesteld. Het exploitatieplan dient gelijktijdig met het bestemmingsplan te worden vastgesteld. De gemeente gaat ervan uit dat in de meeste gevallen

overeenstemming zal worden bereikt. De uitvoering van projecten kan worden vertraagd als tegen deze projecten bezwaar wordt gemaakt.

Planschade
De risico's met betrekking tot planschade worden zo veel mogelijk afgewenteld op de projectontwikkelaar. Bij projecten die de gemeente zelf uitvoert kan de planschade niet op een derde partij worden afgewenteld. Er zijn 2 planschadeverzoeken in behandeling.

Marktrisico's / coronacrisis
De gemeente verkoopt enkele vrije sector kavels en ca. 2,1 ha. bedrijfspercelen op de Rodaboulevard. Door de krimp is er een marktrisico voor de vrije sector kavels. Door de gevolgen van corona op de economie is er een marktrisico voor de bedrijfspercelen op de Rodaboulevard.

PFAS
Uit onderzoeken is gebleken dat er voor de grond- en gebiedsexploitaties geen risico's zijn door PFAS.

PAS
De stikstofuitspraak heeft geen gevolgen voor de uitvoering van de grond- en gebiedsexploitaties.

Jaarrekening

Belangrijkste mee- en tegenvallers rekening

+ voordelig / - nadelig ***x € 1.000***

	OMSCHRIJVING	€	CODE
	CODE: B = Begr '21 incl. 1e bijstell. 2020 (raad 12 nov), R = rekening		
	CORONA		
	Compensaties 2020, restant minus doorschuif naar 2021	-143	R
0	**BESTUUR EN ONDERSTEUNING**		
	Dividend BNG / Enexis	-325	B
	T.l.v. diverse budgetten	325	B
	P-budget: salarissen, HRM, fuwa etc.	144	R
	Alg. Uitk.: decembercirculaire 2020 incl. afrek. oude jaren	1.151	R,B
	Griffie	30	R
	OZB	219	R
	Onvoorzien restant	139	R
	Compensabele btw	175	R
	Vrijval restant res. structuurfonds project Teutelebroekstr	61	R
	Extra storting voorz. weth.pens. (i.v.m. daling rekenrente) -236, treasury +291	55	R
	Repro +24, facilitaire zaken +20	44	R
	Aanbesteding systemen t.g.v. PIT	-80	B
	Bedrijfsvoering, beheer en overige posten	30	B
2	**VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT**		
	Parkeren	-246	R
3	**ECONOMIE**		
	Economische Samenwerking Zuid-Limburg (ESZL)	81	R
4	**ONDERWIJS**		
	Voortgezet onderwijs	-50	B
	Leerlingenvervoer	-235	B
5	**SPORT, CULTUUR EN RECREATIE**		
	HuB Kerkrade beheerskosten	-115	B
	Onderhoud groen en (speel-)voorzieningen	-38	B
7	**VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU**		
	Diverse posten	-75	B
8	**VOLKSHUISV., RUIMTELIJKE ORD. EN STED. VERNIEUWING**		
	Leges omgevingsvergunning	-50	B
	Bouwleges	334	R,B
	Diverse posten	136	R
	RESULTAATBESTEMMING		
	Onderzoek hybride werken	-50	R
	Reservering ESZL-midd. voor cofinanciering Regiodealproj.	-81	R
	Dividend 2020 (BBV: verw. in 2021 ivm datum AvA) Enexis -142, BNG +97	-45	R
	Reservering stijging pensioenpremie 2021	-208	R
	Reservering loonsom / hybride werken e.d. jaarschijf 2021	-250	R
	Reservering P-budget fricties 2021 (gemeentebreed)	-130	R
	Versterking algemene reserve / solvabiliteit aanvulling 2021	-250	R
	SALDO REKENING 2020 NA RESULTAATBESTEMMING	**553**	

Totaaloverzicht taakveld (structureel/incidenteel)

Overzicht incidentele en structurele lasten en baten

bedragen x 1.000 euro

		rekening 2020 lasten			rekening 2020 baten		
nr.	omschrijving	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel
0	Bestuur en ondersteuning*	6.161	264	5.897	123.911	2.949	120.962
1	Veiligheid	6.362	50	6.312	1.316	102	1.214
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	6.517	124	6.393	364	25	339
3	Economie	2.306	36	2.270	846	-107	953
4	Onderwijs	5.213	396	4.818	2.311	384	1.927
5	Sport, cultuur en recreatie	12.577	514	12.063	1.004	165	839
6	Sociaal domein	98.651	1.872	96.779	34.327	728	33.599
7	Volksgezondheid en milieu	12.771	2.180	10.591	13.326	1.827	11.499
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	5.447	2.685	2.762	4.095	2.614	1.481
	Totaal programma's	**156.005**	**8.120**	**147.885**	**181.500**	**8.688**	**172.813**
0	overhead	20.872	10	20.862	411	0	411
0	algem. dekkingsmiddel incl. onvoorzien	153	0	153	1.078	137	941
0	vennootschapsbelasting	3	0	3	14	0	14
	totaal diversen	**21.028**	**10**	**21.018**	**1.503**	**137**	**1.366**
0	**mutatie reserves**	**10.486**	**10.486**	**0**	**6.766**	**6.766**	**0**
	generaal totaal	**187.519**	**18.616**	**168.903**	**189.769**	**15.591**	**174.179**
	saldo structurele baten - structurele lasten			**5.276**			

** exclusief diversen, mutatie reserves en geraamd resultaat*

Op grond van artikel 28, onderdeel c van het BBV bevat ook de toelichting op het overzicht van lasten en baten ten minste een overzicht van de incidentele lasten en baten per programma. Hier worden de belangrijkste posten per programma afzonderlijk gespecificeerd. De overige, minder belangrijke posten, kunnen als een totaalbedrag per programma worden opgenomen.
Bij de gemeente Kerkrade is het grensbedrag bepaald op € 50.000, en wordt een toelichting gegeven op de afzonderlijke posten die dit bedrag overstijgen.

Incidentele lasten

Programma 0: € 10.760.000

- Reserve parkeerfonds exploitatie € 2.027.000
- Reserve reeds bestemde nutgm € 2.620.000
- Reserve Sociaal domein € 2.529.000
- Reserve Onderwijs € 2.215.000
- Reserve grondexploitatie OBK € 433.000

- Reserve OBK algemeen € 70.000
- Reserve egalisatie afval € 360.000
- Reserve gebouwen € 121.000
- Diverse overige reserves € 111.000
- Diverse overige lasten € 24.000
- Corona € 250.000

Programma 1: € 50.000
- Diverse overige lasten € 48.000
- Corona € 2.000

Programma 2: € 124.000
- Buitenring Parkstad Limburg € 62.000
- Diverse overige lasten € 62.000

Programma 3: € 36.000
- Diverse overige lasten € 36.000

Programma 4: € 396.000
- Huisvesting basisonderwijs/ schade school Diabola € 384.000
- Corona € 12.000

Programma 5: € 514.000
- VIE € 90.000
- Guido Dieteren € 67.000
- Project Ik groen het € 117.000
- Diverse overige lasten € 66.000
- Corona € 174.000

Programma 6: € 1.872.000
- Inburgering € 144.000
- Sociaal domein West/ Kansenwinkels € 72.000
- Project Eenzaamheid € 74.000
- Diverse overige lasten € 103.000
- Corona € 1.479.000

Programma 7: € 2.180.000
- Project Gezond in de stad en Project Kansrijke stad € 62.000
- Saneren en opsporen industriële en historische schachten € 1.788.000
- Milieubeheer € 174.000
- Duurzaamheid € 139.000
- Diverse overige lasten € 17.000

Programma 8: € 2.685.000
- Project Auw Noeëdkirch € 153.000
- Project Transferium € 128.000
- Project Heerlenersteenweg € 113.000
- Project Centrumplan € 346.000
- Project herstructurering Heilust € 83.000
- Project Superlocal € 146.000
- Project Zonstraat-Clausstraat € 205.000
- Project super circular estate € 458.000
- Rolduckerveld facilitaire grex € 442.000
- VIE € 294.000
- Wonen en bouwen € 268.000
- Diverse overige lasten € 49.000

Incidentele baten

Programma 0: € 9.852.000
- Samenwerking Parkstad Limburg krimpgelden € 189.000
- Deelnemingen € 137.000
- Diverse overige baten € 15.000
- Corona compensaties Algemene uitkering € 2.971.000
- Corona € -226.000
- Saldo rekening 2019 € 364.000
- Reserve parkeerfonds exploitatie € 180.000
- Reserve reeds bestemde nutgm € 1.144.000
- Reserve structuurfonds € 94.000
- Reserve sociaal domein € 1.987.000
- Reserve onderwijs € 1.939.000
- Reserve grondexploitatie OBK € 455.000
- Reserve gebouwen € 254.000
- Reserve Gaia € 55.000
- Reserve stadsvernieuwing € 176.000
- Reserve evenementen € 92.000
- Diverse overige reserves € 26.000

Programma 1: € 102.000
- Diverse overige baten € 102.000

Programma 2: € 25.000
- Diverse overige baten € 25.000

Programma 3: € -107.000
- Corona € -107.000

Programma 4: € 384.000
- Huisvesting basisonderwijs/ schade school Diabola € 384.000

Programma 5: € 165.000
- VIE € 90.000
- Diverse overige baten € 75.000

Programma 6: € 728.000
- Armoedebeleid € 556.000
- Vrijval voorziening dubieuze debiteruen € 160.000
- Grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling € 53.000
- Diverse overige baten € 141.000
- Corona € -182.000

Programma 7: € 1.827.000
- Saneren en opsporen industriële en historische schachten € 1.789.000
- Diverse overige baten € 38.000

Programma 8: € 2.614.000
- Bestemmingsplannen € 112.000
- Project Auw Noeëdkirch € 153.000
- Project Transferium € 128.000
- Project Centrumplan € 508.000
- Project Pastoor Theelenstraat € 119.000
- Project Rolduckerstraat € 140.000
- Project Herstructurering Heilust € 83.000

- Project super circular estate € 460.000
- Rolduckerveld facilitaire grex € 442.000
- Super Local facilitaire grex € 110.000
- VIE € 322.000
- Diverse overige baten € 37.000

Overzicht lasten en baten per taakveld

LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD	REK.	BEGR.			REK.
	2019	Primair 2020	1e formele bijstelling 2020	Actuele begroting 2020	2020
LASTEN					
0					
0.1 Bestuur	4.503	3.282	3.413	3.757	3.706
0.2 Burgerzaken	1.459	1.269	1.303	1.287	1.279
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	221	410	103	115	115
0.5 Treasury	2.886	92	273	200	216
0.61 OZB woningen	0	0	0	0	0
0.62 OZB niet-woningen	0	0	0	0	0
0.63 Parkeerbelasting	0	0	39	39	39
0.64 Belastingen overig	617	535	589	830	806
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	0	0	0	0	0
	9.685	**5.588**	**5.719**	**6.227**	**6.161**
1					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.808	3.329	3.256	3.256	3.255
1.2 Openbare orde en veiligheid	3.115	2.489	3.071	3.116	3.108
	5.923	**5.818**	**6.326**	**6.372**	**6.362**
2					
2.1 Verkeer en vervoer	5.675	5.208	7.659	5.786	5.778
2.2 Parkeren	560	519	719	720	716
2.5 Openbaar vervoer	19	19	23	23	23
	6.255	**5.746**	**8.401**	**6.529**	**6.517**
3					
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	6	4	4
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.431	744	2.130	1.841	1.759
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	123	155	192	181	180
3.4 Economische promotie	496	486	444	372	363
	2.050	**1.385**	**2.771**	**2.398**	**2.306**
4					
4.2 Onderwijshuisvesting	2.255	2.669	2.108	2.481	2.480
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.980	2.835	3.225	2.734	2.733
	4.235	**5.504**	**5.333**	**5.214**	**5.213**
5					
5.1 Sportbeleid en activering	324	273	475	350	345
5.2 Sportaccommodaties	3.214	3.081	2.929	3.016	3.006
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	5.064	4.684	5.643	5.377	5.362
5.5 Cultureel erfgoed	221	178	673	157	154
5.6 Media	1.176	1.262	1.160	1.140	1.140
5.7 Openbaar groen en recreatie	3.603	2.409	3.034	2.619	2.570
	13.603	**11.886**	**13.913**	**12.659**	**12.577**
6					

6.1 Samenkracht en burgerparticip.	4.022	3.921	3.899	3.535	3.498
6.2 Wijkteams	5.379	3.259	3.859	4.341	4.284
6.3 Inkomensregelingen	31.627	33.688	36.387	34.543	34.077
6.4 Begeleide participatie	21.751	19.679	21.217	22.091	21.023
6.5 Arbeidsparticipatie	2.980	3.854	2.861	2.609	2.610
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.842	1.679	2.092	2.353	2.213
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	14.950	15.492	16.983	15.629	15.342
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	13.150	10.288	15.056	14.570	15.593
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	111	230	155	55	11
	95.811	**92.089**	**102.509**	**99.725**	**98.651**
7					
7.1 Volksgezondheid	2.356	2.104	2.626	2.442	2.441
7.2 Riolering	2.922	2.743	2.870	3.047	3.047
7.3 Afval	3.533	4.092	4.391	4.421	4.421
7.4 Milieubeheer	1.911	2.385	3.923	2.733	2.718
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	111	109	129	145	145
	10.833	**11.432**	**13.939**	**12.787**	**12.771**
8					
8.1 Ruimtelijke ordening	1.324	813	759	658	658
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	1.424	1.531	2.547	1.131	1.130
8.3 Wonen en bouwen	2.545	2.780	6.748	3.666	3.659
	5.293	**5.124**	**10.055**	**5.455**	**5.447**
TOTAAL LASTEN	**153.688**	**144.572**	**168.965**	**157.366**	**156.005**

LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD	REK.	BEGR.			REK.
	2019	Primair 2020	1e formele bijstelling 2020	Actuele begroting 2020	2020
BATEN					
0					
0.1 Bestuur	206	183	197	210	209
0.2 Burgerzaken	601	572	491	472	477
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	128	69	494	131	131
0.5 Treasury	2.880	183	205	244	298
1550.61 OZB woningen	6.468	6.849	7.276	7.376	7.465
0.62 OZB niet-woningen	4.848	4.982	5.462	5.514	5.645
0.63 Parkeerbelasting	396	666	648	631	385
0.64 Belastingen overig	564	580	574	505	516
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	102.233	100.420	108.481	108.784	108.784
	118.325	**114.503**	**123.829**	**123.867**	**123.911**
1					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	10	0	0	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.660	1.107	1.343	1.352	1.316
	1.660	**1.117**	**1.343**	**1.352**	**1.316**
2					
2.1 Verkeer en vervoer	268	198	2.061	303	302

2.2 Parkeren	27	4	42	62	62
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0
	295	**202**	**2.103**	**365**	**364**
3					
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	2	2
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	91	425	440	314	315
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	132	119	129	131	127
3.4 Economische promotie	406	396	417	379	402
	629	**940**	**986**	**827**	**846**
4					
4.2 Onderwijshuisvesting	160	130	140	535	535
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.141	2.054	2.053	1.775	1.776
	1.301	**2.184**	**2.193**	**2.311**	**2.311**
5					
5.1 Sportbeleid en activering	0	0	145	155	150
5.2 Sportaccommodaties	329	307	317	367	334
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	369	324	322	320	328
5.5 Cultureel erfgoed	11	47	1	1	0
5.6 Media	116	104	93	95	94
5.7 Openbaar groen en recreatie	1.183	109	230	97	97
	2.008	**891**	**1.109**	**1.035**	**1.004**
6					
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	358	214	549	454	438
6.2 Wijkteams	83	0	7	109	182
6.3 Inkomensregelingen	27.273	27.629	32.690	33.113	32.747
6.4 Begeleide participatie	0	0	0	0	25
6.5 Arbeidsparticipatie	103	40	60	77	53
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	15	11	11	12	13
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	794	315	618	860	859
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	85	10	10
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0
	28.626	**28.208**	**34.019**	**34.633**	**34.327**
7					
7.1 Volksgezondheid	4	0	2	8	8
7.2 Riolering	5.264	5.057	5.270	5.377	5.377
7.3 Afval	5.009	5.682	5.861	6.063	6.063
7.4 Milieubeheer	1.043	1.783	2.730	1.819	1.819
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	64	45	45	60	60
	11.383	**12.567**	**13.908**	**13.326**	**13.326**
8					
8.1 Ruimtelijke ordening	450	49	447	442	442
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	1.898	1.775	2.461	1.254	1.252
8.3 Wonen en bouwen	2.150	1.849	4.979	2.123	2.401
	4.497	**3.672**	**7.887**	**3.818**	**4.095**
TOTAAL BATEN	**168.724**	**164.284**	**187.376**	**181.532**	**181.500**
SALDO LASTEN EN BATEN	**15.036**	**19.712**	**18.411**	**24.166**	**25.495**

LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD	REK.	BEGR.			REK.
	2019	Primair 2020	1e formele bijstelling 2020	Actuele begroting 2020	2020
DIVERSE LASTEN EN BATEN					
DIVERSE LASTEN					
0.4 Overhead	19.779	19.332	20.914	21.011	20.872
0.8 Overige baten en lasten	140	1.601	1.645	991	153
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	19	0	23	3	3
TOTAAL DIVERSE LASTEN	**19.937**	**20.933**	**22.582**	**22.005**	**21.028**
DIVERSE BATEN					
0.4 Overhead	272	62	248	408	411
0.8 Overige baten en lasten	1.497	875	889	918	1.078
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	14	14	14
TOTAAL DIVERSE BATEN	**1.769**	**937**	**1.151**	**1.340**	**1.503**
SALDO LASTEN EN BATEN	**-18.168**	**-19.996**	**-21.431**	**-20.665**	**-19.525**

RESERVES						
0.10	Vermeerderingen	7.379	2.525	4.502	9.413	10.486
0.10	Verminderingen	10.875	2.809	7.929	6.361	6.766
SALDO MUTATIES RESERVES		**3.496**	**284**	**3.427**	**-3.052**	**-3.720**

0.11	**RESULTAAT**	**364**	**0**	**407**	**449**	**2.250**

Analyse afwijkingen exploitatie

0. Bestuur en ondersteuning

Afwijkingen rekening 2020 - begroting na wijziging 2020

9050000 Treasury

De vaste geldleningen zijn afgesloten tegen een gunstiger dan begroot tarief. Voordeel € 39.000.

Parkeerbelasting en Parkeervergunningen

		2020 Begroot	2020 Rekening
9063013	Parkeergelden	416.700,00	206.424,68
9063013	Rijksbijdrage	82.000,00	82.000,00
9063033	Abonnementen	51.000,00	45.246,94
9220013	Vergunningen	37.000,00	36.469,03
9063023	Parkeerboetes	81.000,00	51.253,50
	Totaal	**667.700,00**	**421.394,15**

9061001, 9062011, 9062021 OZB
De OZB opbrengsten 2020 zijn hoger dan begroot: eigenaren woningen € 89.000, eigenaren en gebruikers niet-woningen € 95.000 resp. € 36.000.

9080010 t/m 9080013 Onvoorzien
Een bedrag van € 138.500 van de post onvoorzien is in 2020 niet gebruikt.

9080021 Bedrijfsvoering, 9080040 Compensabele btw
M.n. een teruggaaf btw re-integratie oude jaren en een toename van de ontvangen doorschuif compensabele btw in 2020 hebben geresulteerd in een voordeel van € 159.200. Bovendien is er een voordeel van € 16.100 op de compensabele btw van de overheadkosten.

9080050 Nog toe te wijzen budget
In 2020 is nog een bedrag van € 682.500 beschikbaar aan corona-compensaties (verkiezingen € 89.000 en sociaal domein € 593.500). Dit bedrag wordt via resultaatbestemming doorgeschoven naar 2021 conform raadsbesluit maart 2021.

9330010 t/m 9330013 Markten
Ook markten en kermissen zijn getroffen door de Coronamaatregelen. Kermissen hebben helemaal niet plaatsgevonden en markten hebben grotendeels slechts beperkt of geen doorgang gevonden. Hierdoor zijn de inkomsten voor de gemeente sterk gedaald (inschrijfgeld kermissen en precario marktkramen). Nadeel € 33.000.

Afwijkingen rekening 2020 - rekening 2019

9010000 Saldo rekening/ 9010020 Reserve (parkeerfonds) exploitatie/ 9010050 Reserve structuurfonds
Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel Financiële beschouwingen in het jaarverslag.

9010072 Reserve Sociaal domein
Voor de ontwikkelingen sociaal domein wordt verwezen naar programma 6 en de doorlopende informatieverstrekking in de commissie B&S.

9010103 Reserve grondexploitatie OBK
Het saldo van de reserve grondexploitatie OBK is in 2020 met € 22.000 afgenomen naar € 1.276.000.
Mutaties 2020:

Bij:	OBK resultaten diverse projecten	361.000	
	Restitutie niet gebruikte bijdrage Hub (openingstijden)	37.000	
	Vennootschapsbelasting projecten	13.000	
	Uitvoering Wop projecten van 2020 naar 2021	37.000	
			448.000
Af:	Uitgevoerde Wop projecten	71.000	
	Sloopkosten school Gracht	45.000	
	Bijdrage exploitatie fietspunt	31.000	
	BCRolduckerveld	25.000	
	Marketingactiviteiten	50.000	
	Herinrichting gebied Holzkuil	83.000	
	Aankoop sloop herontwikkeling Zonstraat	165.000	
			- 470.000
	Totaal		**22.000**

9010113 Reserve OBK algemeen

Op 1 januari 2020 bedroeg het saldo van de reserve OBK algemeen € 272.400. In 2020 is de 3e termijn van de erfpachtcanon Centrum ad € 70.500 teruggestort in de reserve. Eind 2020 bedroeg het saldo van de reserve hierdoor € 342.900.

9010123 Egalisatiereserve afvalverwerking

De kosten en baten van de afvalverwerking worden budgettair neutraal in de begroting verwerkt. De kosten worden bij de burgers in rekening gebracht. Schommelingen worden verrekend met de reserve. In 2020 is € 359.900 toegevoegd aan de reserve. In het 2e kwartaal van 2021 zal de eindafrekening 2020 van Rd4 incl. Corona kosten worden verrekend met de dotatie van 2020. Eind 2020 bedraagt het saldo van de reserve € 485.700.

9010133 Reserve gebouwen

In 2020 is het saldo van de reserve gebouwen afgenomen met € 133.500 naar € 411.300 eind 2020.
De volgende mutaties hebben er het afgelopen jaar plaatsgevonden:

Af:	Bijdrage onderhoud Rodahal	50.000	
	Taxatie hof van Erenstein	8.000	
	Bijdrage onderhoud Campus	40.000	
	Bijdrage onderhoud Activerium	150.000	
	Bodemonderzoek Heistraat	6.000	
			- 254.000
Bij:			
	Voeding reserve voor onderhoud	120.500	
			120.500
	Totaal		**- 133.500**

9010143 Reserve speeltuinen

Op 1 januari 2020 bedroeg het saldo van de reserve speeltuinen € 29.900. In 2020 heeft de jaarlijkse dotatie van € 16.700 plaatsgevonden. Eind 2020 bedroeg het saldo van de reserve € 47.600.

9010153 Reserve Gaia toerisme

Op 1 januari bedroeg het saldo van de reserve € 143.300. In 2020 zijn de niet bestede retributiemiddelen ad € 40.000 toegevoegd aan de reserve en is een bijdrage van € 55.000 beschikbaar gesteld voor marketingactiviteiten voor het Programma van de Stad. Eind 2020 bedraagt het saldo van de reserve € 128.300.

9010163 Reserve Stadsvernieuwing

In 2020 is het saldo van de reserve stadsvernieuwing afgenomen met € 176.168 naar € 413.639 per ultimo.

Mutaties 2020:

Af:			
	Bijdrage studentenhuisvesting	- 1.168	
	Bijdrage gebiedsexploitatie Rolduckerveld	- 175.000	
			- 176.168
	Totaal		**-176.168**

9010173 Reserve evenementen
Op 1 januari 2020 bedroeg het saldo van de reserve evenementen € 155.100. Jaarlijks worden t.b.v. de organisatie van evenementen bedragen uit de reserve onttrokken of niet bestede middelen in de reserve gestort. In 2020 is per saldo een bedrag van € 57.300 uit de reserve onttrokken. Ultimo 2020 bedraagt het saldo van de reserve € 97.800.

9010193 Reserve ondernemersfonds
Op 1 januari 2020 bedroeg het saldo van de reserve ondernemersfonds € 48.900. In 2020 is een bedrag van € 11.300 van niet bestede middelen toegevoegd aan de reserve. Ultimo 2020 bedraagt het saldo van de reserve € 60.200.

9010203 Reserve liquidatie sanering mijnterreinen
Op 1 januari 2020 bedroeg het saldo van de reserve liquidatie sanering mijnterreinen € 67.800. Deze middelen zijn bestemd als werkbudget voor de mijnproblematiek. In 2020 is € 25.200 besteed aan diverse onderzoeken. Ultimo 2020 bedroeg het saldo van de reserve € 42.600.

9019011.4720 Voorzieningen bestuur
Het verschil tov 2019 komt door een extra toevoeging aan de voorziening voor de wethouderspensioenen. Dit is een gevolg van de verlaging van de rekenrente. In 2020 is die aanvulling op de voorziening aanzienlijk minder.

9019071.4380 Representatie B&W
Het uitdragen van gemeentelijk beleid, het behartigen van de belangen van onze gemeente en het onderstrepen van onze plek in de lokale samenleving brengt kosten met zich mee, zowel binnen als buiten het raadhuis. De kosten van representatie bedroegen in 2019 € 232.121,10 terwijl dat in 2020 een bedrag was van in totaal € 110.390,86. Het verschil ad € 121.730,29 kan op hoofdlijnen verklaart worden door de effecten van een ingezet bezuinigingstraject, de minder kosten van representatie als gevolg van corona, de verkoop van de voormalige dienstauto en, tot slot, de met ingang van het dienstjaar 2020 ingevoerde functionele toerekening van kosten naar deze groep uitgaven. Zonder deze toerekening zijn de kosten in 2020 overigens in totaal € 178.730,00 lager dan in 2019.

9019111 Samenwerking Parkstad
De realisatie is in 2020 met € 99.000 toegenomen ten opzichte van 2019. Dit het gevolg van de gewijzigde bijdrage conform de Ontwerpbegroting 2020.

9020021 t/m 9020071 Burgerzaken/Publiekszaken
Het voordeel wordt grotendeels veroorzaakt doordat in 2019 meer ingeleend personeel is geweest dan in 2020 (ca. 62.000 positief saldo).

9040021 & 9040041 Opleidingen BD en centraal
Ten gevolge van Corona hebben veel opleidingen en trainingen niet plaatsgevonden.
Deze trajecten zullen in 2021 deels opnieuw gaan plaatsvinden.

9040171.4380 Afdrukapparatuur
In 2020 heeft de gemeente Kerkrade gebruik gemaakt van het laatste optiejaar van de overeenkomst voor Print-, Kopieer- en Scanfaciliteiten. Contractueel is in de overeenkomst geregeld dat in dat laatste optiejaar geen huurprijzen voor de apparatuur in rekening worden gebracht.

9040191 Registratuur & Archief

De verminderde uitgaven in 2020 zijn een gevolg van de overheveling van budgetten naar de sectoren. De abonnementskosten worden vanaf 2020 decentraal betaald. Derhalve een daling van de uitgaven op centraal niveau.

9040301 Verzekeringen
In 2020 heeft er een taxatie plaatsgevonden van de gemeentelijke eigendommen, de totale kosten van deze taxatie bedroegen € 22.789, daarnaast heeft er onterecht premie restitutie plaatsgevonden van Goedwerkgeversschap verzekering € 5200.

9040321 Beheer ict
Deze meerkosten zijn een gevolg van de reguliere prijsstijgingen die leveranciers jaarlijks voor de exploitatie doorberekenen.
Daarnaast is ongeveer de helft van de meerkosten een gevolg van de verhoogde bijdrage aan de gemeenschappelijke rekening van PIT (Parkstad IT). deels door toename in de kosten van accounts en een aanpassing in de verdeelsleutel.

9040331 Human Resources
Afspraken en diensten met externe partijen zijn door Corona niet uitgevoerd. Sommige projecten zijn doorgeschoven naar 2021.

9040341 Centrale administratie
In 2020 is ten opzichte van 2019 voor ruim € 40.000 minder personeel ingehuurd o.a. omdat een medewerker een vaste aanstelling gekregen heeft.

9040351 Overhead bestuursdienst
De inkomensoverdrachten van derden zijn in 2020 door extra werkzaamheden hoger komen te liggen. De inkomsten voor 2020 zijn daardoor hoger uitgevallen.

9040361 Rechtsbelangen overige goederen en diensten.
Verschil zit in het feit dat in 2019 extra kosten zijn gemaakt i.v.m. de juridische procedure inzake het plaatsen van camerabeelden van journalist van de Limburger.

9040381 Communicatie ingeleend personeel.
In 2019 is een medewerker communicatie aangenomen, waarbij het eerste jaar via Driessen is verlopen. In 2020 e.v. is salaris vanuit de loonsom betaald. Dit geeft een verschil 2019/2020 van circa € 62.000.

9030013 t/m 9030043 Beheer onderhoud gebouwen
Door een wijziging van de begroting in taakvelden en aanpassing van het btw-regime voor diverse gebouwen is een vergelijking van rekeningcijfers per taakveld niet mogelijk. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is bij het onderdeel gebouwen helder aangegeven, hoeveel middelen in 2020 zijn besteed aan het beheren en onderhouden van gemeentelijk vastgoed.
In 2019 is het pand Kaffebergsweg 23 voor € 70.000 verkocht.

9040013 Bedrijfsvoering sector SOB
Bij de afd. Stedelijke Ontwikkeling van de sector Stedelijke Ontwikkeling hebben er in 2020 een aantal wijzigingen in de formatie plaatsgevonden. I.v.m. met pensioen van een medewerker en het elders aanvaarden van een functie is er voor € 70.000 personeel ingehuurd.
Van IBA Parkstad is in 2020 een detacheringsbijdrage ontvangen van € 120.000. Verder is er een bijdrage van € 16.000 van de gemeente Voerendaal ontvangen voor het detacheren van een medewerker.
In 2019 en 2020 is er via het opleidingsplan aandacht besteed aan doelgericht samenwerken binnen de sector SOB (i.c. de afdelingen Milieu & Bouwen en Stedelijke Ontwikkeling). In 2019 en 2020 is hier resp. € 62.000 en € 31.000 aan besteed.

9040510 t/m 9040533 Bedrijfsvoertuigen
In 2019 is voor een zitmaaier een maaidek aangeschaft. Hiervoor hebben ook enkele aanpassingen aan de tractor plaatsgevonden. Hiermee was € 14.000 gemoeid.

Door een uitbreiding van het wagenpark, stijging van de verzekeringspremie, brandstofkosten zijn de exploitatiekosten van de voertuigen met € 25.000 in 2020 gestegen.

9040550 t/m 9040593 Stortkade
In 2019 en 2020 zijn voor respectievelijk € 257.000 en € 226.000 voertuigen ingehuurd bij Rd4. De afwijking van ca. € 31.000 is veroorzaakt door de extra opruimacties in verband met de stormschade in 2019.

9050000 Treasury
Voor de financiering van kort geld is er (nog altijd) sprake van een negatieve rente. Daarnaast zijn de laatste vaste geldleningen afgesloten tegen uiterst gunstige tarieven. Dit heeft geresulteerd in een voordeel van € 88.000.

9061001 t/m 9062021 OZB
De OZB opbrengsten eigenaren woningen (+ € 997.000) en eigenaren en gebruikers niet-woningen (+ € 476.000 resp. + € 320.000) zijn in 2020 t.o.v. 2019 gestegen. Deze verhoging was voorzien door de tariefstijging.

9063013 t/m 9063033 Parkeerbelasting en 9220013 Parkeervergunningen (Pr. 2)
Onderstaand een overzicht van de werkelijke parkeerinkomsten van 2019 en 2020.

	2019	**2020**
Div. parkeerautomaten Rijksbijdrage Covid - 19	174.000 0	207.000 82.000
Parkeervergunningen	20.000	36.000
Parkeerboetes	76.000	51.000
Parkeergarages en parkeerterreinen	145.000	45.000
	415.000	**421.000**

9064011 Belastingen en heffingen
De realisatie is in 2020 met toegenomen ten opzichte van 2019. Dit o.a. als gevolg van de gewijzigde bijdrage conform de Ontwerpbegroting 2020 van BsGW.Daarnaast heeft in 2020 een aanvulling van het weerstandsvermogen plaatsgevonden. De storting in de voorziening oninbare (belasting)debiteuren was in 2020 € 55.000 hoger dan in 2019.

9064021 Precariorechten
In 2020 zijn is het tarief precariobelasting verlaagd naar € 0. Hierdoor blijven de inkomsten achter t.o.v. 2019.

9064033 Reclamebelasting
In 2020 zijn is het tarief reclamebelasting verlaagd naar € 0. Hierdoor blijven de inkomsten achter t.o.v. 2019.

9070001 Algemene uitkering
De algemene uitkering is in 2020 hoger dan in 2019. Deels vanwege de corona compensaties.

9080021 Bedrijfsvoering
In 2020 is voor een bedrag van € 53.000 minder personeel ingeleend.
In 2019 is van de Belastingdienst een btw-suppletie ontvangen over de periode 2018 ad € 160.000 met name hierdoor was de opbrengst hoger dan in 2020.

9080031 Deelnemingen
Ten opzichte van de rekening 2019 is er van BNG en Enexis in totaal € 370.000 minder dividend ontvangen. Vanuit de voorziening ivm verkoop aandelen Essent is een bedrag vrijgevallen van afgerond € 39.000 (uitkering Attero).

Divers
Door veelvuldig thuiswerken is er in 2020 € 15.700 minder besteed aan reiskosten. Om medewerkers te faciliteren is voor een bedrag van € 7.100 hulpmiddelen (o.a. laptops) aangeschaft. T.b.v. het veilig werken zijn facilitaire middelen aangeschaft (via magazijn) en i.v.m. infectiegevaar zijn er tijdelijke extra schoonmaakkosten gemaakt voor een totaal bedrag van € 95.800.

1. Veiligheid

Afwijkingen rekening 2020 - begroting na wijziging 2020

N.v.t.

Afwijkingen rekening 2020 - rekening 2019

9110031 Veiligheidsregio ZL
Door de ophoging van de begroting, de jaarlijkse indexering en een andere kostenverdeelsleutel zijn de jaarlijkse kosten voor de VRZL toegenomen met bijna € 500.000,-

9120001 OOV en 9120021 Criminaliteitspreventie
Door de her allocatie van gelden zijn bedragen verschoven van OOV naar criminaliteitspreventie, waardoor het verschil in saldo betreffende beide kostenposten neutraal is verlopen.

9120XX1 Veiligheidshuis
In 2019 is het restant van de in 2013 toegekende provinciale Projectsubsidie Opvang van problemen in de overgangssituatie van de veiligheidshuizen onder de Limburgse veiligheidshuizen verdeeld. Het betrof het bedrag dat de provincie in depot hield en in 2019 is vrijgegeven na definitieve vaststelling van de subsidie. Verdeling van het depotbedrag onder de veiligheidshuizen was daarmee de laatste uitkering op basis van de subsidie uit 2013. Vanaf 2020 is er geen provinciale subsidie meer. Dit verklaart het verschil tussen Rekening 2019 en 2020.

9330011 Markten
Helaas hebben ook de markten/kermissen veel last gehad van de Coronamaatregelen. Kermissen hebben helemaal niet plaatsgevonden en markten hebben grotendeels slechts beperkt of geen doorgang gevonden. Hierdoor zijn de inkomsten voor de gemeente sterk gedaald (inschrijfgeld kermissen en precario marktkramen). Dit heeft geleid tot een groot negatief resultaat van bijna € 50.000,-.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Afwijkingen rekening 2020 - begroting na wijziging 2020

N.v.t.

Afwijkingen rekening 2020 - rekening 2019

9210103 Wegen straten en pleinen
Aan onderhoud asfalt en straatwerk is in 2019 en 2020 resp. € 492.000 en € 680.000 besteed. In 2019 is i.v.m. een arbitragegeschil met een aannemer over de afhandeling van een factuur € 176.000 in de voorziening wegen gestort. Verder is in 2020 voor het herstellen van asfalt een bijdrage van € 25.000 van nutsbedrijven ontvangen.

In 2019 zijn extra middelen uit het structuurfonds besteed voor onderhoud aan wegen.
In 2019 is de reconstructie van de Teutelebroekstraat voor een bedrag van € 56.000 afgerond.
In 2019 is gestart met de reconstructie van de Maria Gorettistraat welke in 2020 is afgerond. In 2019 en 2020 is resp. € 214.000 en € 6.000 besteed.

9210163 Straatreiniging
In 2020 is voor het onderhoud van straatreiniging een Schell-voertuig voor € 25.000 aangeschaft.

9210223 Gladheidsbestrijding
Afwijkingen in de kosten van gladheidsbestrijding worden veroorzaakt door het aantal uitrukken. In 2019 en 2020 is er resp. € 200.000 en € 130.000 besteed.

9210230 Openbare verlichting
De kosten van de straatverlichting zijn i.v.m. prijsstijgingen en uitbreiding van het aantal lichtmasten met € 42.000 gestegen.

9210273 Afsluiting centrum
In de loop van 2020 zijn de bollards voor het verkeersluw maken van centrum in gebruik genomen. De exploitatiekosten bedroegen in 2020 € 20.000.

9210313 Buitenring Parkstad Limburg
Voor oplossen van knelpunten (aanbrengen verlichting voetgangersbrug over BPL en Krichelbergsweg) is er in 2020 € 62.000 besteed.
In 2020 is een bijdrage van € 7.000 van de Stadsregio Parkstad en een bijdrage van € 17.700 van de Provincie ontvangen voor de verlichting van de voetgangersbrug over de Buitenring Parkstad Limburg.

9220003, 9220023, 9220033 Exploitatiekosten Parkeren
Door een toename van het aantal parkeerautomaten en indexering zijn de exploitatiekosten van parkeren/parkeergarages/parkeerterreinen in 2020 met € 87.000 gestegen van € 200.000 naar € 287.000.

3. Economie

Afwijkingen rekening 2020 - begroting na wijziging 2020

9320003 Bedrijfsinfrastructuur
Voor economische stimulering is van het beschikbare budget ad € 140.000, een bijdrage van € 40.000 beschikbaar gesteld aan Parkstad Limburg voor het project stratenaanpak Kerkrade-Oost (Zonstraat / St. Pieterstraat). Verder is een bijdrage van € 15.000 verstrekt voor het versterken van ondernemerschap (Streetwise) aan Parkstad Limburg. En tot slot is nog een bijdrage van € 4.000 voor regionale samenwerking MKB Parkstad beschikbaar gesteld.

Afwijkingen rekening 2020 - rekening 2019

9320003 Bedrijfsinfrastructuur
In 2019 is een bijdrage van € 137.000 voor economische samenwerking Zuid Limburg verstrekt aan de Stichting Economische Samenwerking Zuid-Limburg. Voor economische stimulering is in 2020 een bijdrage van € 40.000 beschikbaar gesteld aan Parkstad Limburg voor het project stratenaanpak Kerkrade-Oost (Zonstraat / St. Pieterstraat). En tot slot is nog een bijdrage van € 4.000 voor regionale samenwerking MKB Parkstad beschikbaar gesteld.
In 2019 en 2020 is resp. een bijdrage van € 35.400 en € 15.000 overgemaakt aan de Stadsregio Parkstad voor de inzet van Streetwise.

9320023 Bedrijvenpark Rodaboulevard
In 2019 en 2020 is op het bedrijvenpark Rodaboulevard grond verkocht voor een bedrag van resp. € 69.000 en € 146.000.

9320033, 9320053 Campus/Flexiforum
In 2019 en 2020 bedroegen de instandhoudingskosten van de Campus resp. € 160.000 en € 110.000. In de loop van het 2e halfjaar is de exploitatie van Flexiforum gestart.

In de loop van het tweede halfjaar van 2020 is de exploitatie van Flexiforum van start gegaan.

Onderhoudskosten		€	198.000
Energiekosten		-	53.000
Schoonmaakkosten Relim		-	23.000
inhuur adviseur		-	108.000
		€	382.000
Inkomsten			
Huren	-/-	-	119.000
Vergoeding energiekosten	-/-	-	13.000
Diverse	-/-	-	3.000
Saldo	-/-	€	247.000

9320043 Stimuleringsregeling Kerkrade - Centrum
In 2019 en 2020 is een stimuleringsbijdrage van resp. € 50.000 en € 36.000 verstrekt aan ondernemers die zich in het Centrum hebben gevestigd.

9340013 Toerisme
Door Covid-19 zijn de retributiegelden van GaiaZoo in 2020 achtergebleven. In 2019 en 2020 bedroeg de opbrengst resp. € 90.000 en € 59.000. Door de pandemie zijn de beschikbare middelen van retributie voor toeristische activiteiten niet volledig benut en is een bedrag van € 40.000 in de reserve Gaia/toerisme gestort. In 2020 is ter compensatie van het achterblijven van de toeristenbelasting een rijksbijdrage van € 38.900 ontvangen.

4. Onderwijs

Afwijkingen rekening 2020 - begroting na wijziging 2020

N.v.t.

Afwijkingen rekening 2020 - rekening 2019

9420102 Basisonderwijs
Door brand bij de basisschool de Diabolo zijn er extra kosten gemaakt voor herstelwerkzaamheden in 2020, deze worden neergelegd bij de verzekeringsmaatschappij.

9420202 Voorgezet onderwijs
In 2020 is er gestart met een kwartiermaker haalbaarheidsonderzoek voortgezet onderwijs Het Martin Buber voor een bedrag van € 36.000.

9430022 Leerlingenvervoer
De nieuwe aanbesteding en NEA indexering zorgen voor een stijging van € 60.000 ten opzichte van 2019.

9430032 Achterstandenbeleid
In 2020 € 623.000 meer besteed en ontvangen van het Rijk dan in 2019. De opgebouwde reserve (geoormerkte) OAB 2020 schuift conform regeling door naar 2021.

9430052 Leerplicht
De kosten stijgen in 2020 met € 44.000 door indexering en omdat de inzet van de voorziening van VSV is gestopt, nu die in de afgelopen jaren tot een beheersbaar minimum is afgebouwd middels inzet hiervan op de kosten van de Parkstadgemeenten.

5. Sport, cultuur en recreatie

Afwijkingen rekening 2020 - begroting na wijziging 2020

N.v.t.

Afwijkingen rekening 2020 - rekening 2019

9520123 MFC d'r Pool
In 2019 is een coating laag op het dak van het MFC d'r Pool aangebracht. Met name hierdoor wijken de totale kosten 2019 € 158.000 versus 2020 € 103.000 af. Door de hogere investering in 2019 wijkt de ontvangen Spuk bijdrage (btw compensatie) met € 10.000 af.

9520133 Beheer Parkstad Limburg Stadion
Aan groot onderhoud is in 2020 (frequentie regelaar lift, vervangen glasplaten en verwarming) € 39.000 besteed. In 2019 is voor € 12.000 onderhoud uitgevoerd in het Parkstad Limburg Stadion.

9530033 Rodahal
De onderhoudskosten van de Rodahal waren in 2019 € 20.000 hoger dan in 2020. Tegenover deze kosten staat een vergoeding (servicekosten onderhoud aan technische installaties (lift, brandmeld-en ontruimingsinstallatie), legionellabeheer, reparaties aan koeling, cv's, verlichting, controle brandblusmiddelen) van de huurder van de Rodahal.

9530013 Beheer Hub
Voor het vastgoed onderhoud aan de Hub bedroegen de kosten in 2019 € 85.000. In 2020 zijn de kosten door indexering gestegen naar € 88.000.

9530133 Marketing
De marketing van de gemeente is verbreed tot 4 pijlers: wonen, werken, ondernemen, naast de reeds bestaande pijler recreëren. Het marketingplan heeft als doel het positioneren van Kerkrade vanuit deze 4 pijlers, met als bovenliggend doel Kerkrade op de kaart te zetten en zodoende meer bezoekers, ondernemers, inwoners, etc. te trekken. In de coronaperiode is de *tone of voice* van Beleef Kerkrade aangepast en is er meer ingezet op positionering van de stad dan op het trekken van meer publieksstromen. Zo is er meer op online gebied ingezet met bijvoorbeeld live streaming events en is er geparticipeerd in de All You Need is Love de kerstspecial uitzending op RTL4. Voor de uitvoering van het onderliggende plan is meer geld, meer personele inzet en meer expertise noodzakelijk gebleken. In 2019 is gestart met marketing Beleef Kerkrade en in 2020 is dit voorgezet met het Programma van de Stad. In 2019 bedroegen de kosten € 98.000 en in 2020 € 176.000.

9530213 en div. Evenementen
Door Covid 19 zijn een groot aantal evenementen in 2020 niet doorgegaan. In 2019 en 2020 is een bedrag van resp. € 294.000 en € 180.000 besteed aan evenementen en aan evenementen gerelateerde activiteiten (Bij de behandeling van de Corona boekhouding (commissievergadering AZM dd 8-3-2021)is bijgaand overzicht met alle bestedingen over 2020 aan de raad verstrekt). Zo zijn lokale (burger-)initiatieven ondersteumd, zoals Beleef Kerkrade puzzel, een bewonersinitiatief dat samen met een ondernemer werd opgezet, Beleef Memoryspel, dat samen met een inwoner en alle Kerkraadse rotary- en rondetafels werd opgezet, Online Benefiet Bingo Avond door Lesley Rehaen van Les. met opbrengst voor horeca-ondernemers, Wij helpen elkaar van Jan Smeets van Smebo, met oproep tot donaties voor ondernemers in coronanood, Beleef Horeca Kerkrade met een oudejaars giftcard van Richard Wentink van Brasserie Nieuw Ehrenstein, voor oproep koop bonnen bij horeca-ondernemers in Kerkrade voor extra omzet ivm sluiting, maar ook video en live-streams 't Dörp Kerkraads Fanfare Orkest, Kerkraads Harmonie Orkest en Janine Kitzen Same Zieë en de alternatieve Sinterklaas intocht, een film gemaakt in samenwerking met Toneelvereniging Excelsior in het gemeentehuis met de Schacht Nulland als de residentie. De productie en livestream gemaakt door een lokale video-ondernemer Visible Producties en de aankleding van de schacht eveneens (Event Design).
De events in de periode maart 2020 tot zomer die zijn afgelast ivm corona zijn met 20% van de beoogde subsidie uitbetaald, met als doel: het ondersteunen van de eventorganisatoren in vergoeding van een deel

van kosten vanwege de coronamaatregelen, het steunen en waarderen van de organisatoren en het behouden van de events voor Kerkrade als deze weer georganiseerd mogen worden.

9570013 en div. Beheer openbaar groen
Het afgelopen jaar is het aantal WSP-medewerkers van de groenploeg afgenomen van 66 in 2019 naar 59 in 2020. Door Covid waren een groot aantal kwetsbare WSW-medewerkers het afgelopen jaar deels niet inzetbaar. Binnen de beschikbare middelen zijn voor het uitvoeren van de groen werkzaamheden medewerkers ingehuurd.
Bij de detachering van de groenploeg was er oorspronkelijk 1 miljoen beschikbaar. De overige kosten ad € 260.000 worden besteed aan transportmiddelen, schaftwagens, magazijngoederen, mechanische hulpmiddelen.

De opbrengst van verkoop van grond fluctueert jaarlijks (afhankelijk van vraag en aanbod). In 2019 en 2020 is er voor resp. € 46.000 en € 25.000 grond verkocht.

In 2019 en 2020 is de tweede fase van het levensbomenbos uitgevoerd. De kosten hiervan bedroegen resp € 47.000 en € 23.000.

In 2019 is het leefbaarheidsproject Anstelvallei grotendeels afgerond en is voor € 1.072.000 aan werkzaamheden uitgevoerd. In 2020 is aan de hand van een goedkeurende accountatsverklaring het project met de Provincie afgerekend.

9570103 Speeltuinen
Om het onderhoudsniveau van speeltuinen op orde (veilig) te houden heeft er in 2020 een inhaalslag plaatsgevonden voor een bedrag van € 30.000.

9570203 Botanische Tuin
Door Covid heeft de Botanische Tuin in 2020 nauwelijks activiteiten kunnen organiseren. Hierdoor sluit de exploitatie van de Stichting met een tekort van ca. € 20.000.

9520012 binnensportaccommodaties
In 2020 is er een bedrag gereserveerd voor het zwembad van € 65.000 voor COVID-19 gevolgen.

9530022 Wijngrachttheater
Als tegemoetkoming verlies Covid-19 in 2020 een bedrag van € 184.000 extra uitgekeerd.

9530052 culturele activiteiten
Door Covid-19 in 2020 minder activiteiten plaats gevonden voor een bedrag van € 58.000

6. Sociaal domein

Afwijkingen rekening 2020 – begroting na wijziging 2020

Wmo
Als gevolg van vrijval verplichtingen over oude jaren zijn de kosten inzake woningaanpassingen lager uitgevallen dan geraamd over 2020. De kosten inzake begeleiding, dagbesteding en vervoer over 2020 zijn eveneens lager uitgevallen, en de ontvangen coronagelden over 2020 zijn toegevoegd aan de budgetten zorg. De PGB Huishoudelijke hulp en Begeleiding over 2020 zijn lager uitgevallen dan geraamd.

Afwijkingen rekening 2020 – rekening 2019

9610012 Westhoes
In 2020 € 43.000 gereserveerd voor Covid 19 kosten, daarnaast is € 17.126 uitbetaald ter compensatie van de geleden verliezen in 2018 en 2019.

9610022 gemeenschapshuizen
Voor Covid-19 problematiek is € 49.000 gereserveerd.

Woningaanpassingen
Als gevolg van meer aanvragen zijn de kosten inzake woningaanpassingen toegenomen ten opzichte van 2019.

Huishoudelijke verzorging (Hbh)
De kosten inzake huishoudelijke verzorging zijn fors hoger uitgevallen dan over 2019.
Als gevolg van landelijke wetgeving inzake abonnementstarief zagen we een forse toename van het aantal klanten over 2020, tevens is er sprake van een prijsstijging uurtarief HbH (CAO).
De eigen bijdrage is fors gedaald door de invoering van het abonnementstarief. De kosten inzake PGB zijn afgenomen ten opzichte van 2019.

Bijzondere bijstand en minimabeleid
Hier is sprake van een structureel tekort dit is de afgelopen jaren bijgeplust uit de reserve Sociaal Domein.

Wsw
De uitgaven Wsw zijn gedaald, omdat er per 1 januari 2015 geen instroom meer mogelijk is in de doelgroep Wsw.

Voorziening dubieuze debiteuren SoZa
Er is een vrijval geboekt van € 160.000 op basis van de systematiek bepaling voorziening.

7. Volksgezondheid en milieu

Afwijkingen rekening 2020 – begroting na wijziging 2020

N.v.t.

Afwijkingen rekening 2020 – rekening 2019

9720003 Riolering
Jaarlijks verschillen de exploitatiekosten voor het onderhoud van het rioolstelsel. In onderstaand overzicht worden de grote verschillen in beeld gebracht.

	2019	**2020**
Waterschapslasten	61.000	72.000
Inspecteren filmen rioolstelsel	43.000	50.000
Onderhoud vervangen rioolstrengen	538.000	688.000
Kolkenzuigen	40.000	50.000
Onderhoud bassins	62.000	54.000
Ongediertebestrijding	49.000	43.000
Onderhoud rioolgemalen	14.000	31.000
Recognities	34.000	38.000
Schadevergoedingen	15.000	20.000
BSGW	160.000	173.000

Door een tariefsverhoging is de opbrengst van de rioolrechten voor woningen gestegen van € 4.910.000 naar € 5.018.000. De opbrengst van niet-woningen is gestegen van € 342.000 naar € 351.000.

9730003 t/m 9730023 en 9740043 Afval
In 2020 is voor € 18.000 illegaal gestort drugsafval opgeruimd.

De kosten voor het ophalen van huisvuil door Rd4 waren in 2019 € 3.164.000 en in 2020 € 3.897.000.
De stijging werd veroorzaakt door:
- extra maatregelen Covid-19
- Afrekening PMD
- verhoging afvalstoffenbelasting door rijk
- stijging kosten verwerking afval en lagere opbrengst van bijvoorbeeld papier

- cao
- kosten logistiek, brandstof etc.

De opbrengst afvalstoffenheffing was in 2019 € 4.973.000 en in 2020 € 6.063.000. De taak Afval is budgettair neutraal in de begroting verwerkt. Eind 2020 is € 360.000 in de egalisatiereserve afvalverwerking gestort.
In het 2e kwartaal van 2021 zal de eindafrekening over 2020 worden verrekend met de egalisatiereserve afvalverwerking.

9740013 RUD
De bijdrage aan de RUD bedroeg in 2019 en 2020 resp. € 210.000 en € 202.000. Door een verminderingsbesluit van het AB van de RUD is de bijdrage over 2020 met € 15.000 neerwaarts bijgesteld. Verder is er in 2020 een bijdrage van € 7.000 van de Stadsregio Parkstad Limburg ontvangen voor het project Palet energie.

9740093 en div. Duurzaamheid

In 2020 is een bijdrage van € 155.000 aan de Provincie verstrekt voor aanpassingen aan een woning in de Gullikstraat.
Aan diverse duurzaamheidsprojecten is in 2019 en 2020 resp. € 17.000 en € 22.000 besteed voor nieuw milieubeleid (adviezen, zonnepanelenproject, filmavond en energiebesparende maatregelen).
In 2019 is een subsidie voor gevelisolatie verstrekt van € 25.000.
Voor het saneren van oude mijnschachten is in 2019 en in 2020 resp. € 995.000 en € 1.788.000 besteed. Hiervoor is een subsidie van de Provincie ontvangen.
Voor de sanering van geluid in de Industriestraat is in 2019 een rijksbijdrage van € 34.000 ontvangen.

In 2020 en 2019 is voor resp. € 13.000 en € 52.000 een juridische medewerker ingehuurd bij de afd. M & B voor een medewerker die met leeftijdsontslag is gegaan.

In 2020 is voor een bedrag € 16.000 grond aangkocht voor het zonnepark Locht-Zuid.

In 2020 zijn voor ambtelijk apparaat een aantal ebikes aangeschaft voor een bedrag van € 15.000.

In 2020 is aan de Stadsregio Parkstad Limburg een bijdrage van € 57.000 verstrekt voor een regionale warmtecoördinator.

Aan de Woonwijzerwinkel is in 2020 een bijdrage van € 35.000 verstrekt.

9750003 Begraafplaatsen
In 2020 en 2019 is resp. € 60.000 en € 64.000 aan grafrechten ontvangen.

9710022 centrum voor jeugd en gezin
Vanaf 2020 worden deze kosten niet meer aan Meander uitbetaald, maar vallen deze onder de GGD.

9710012 en 9710062 GGD
De GGD voert sinds 2020 ook de controles uit van kinderen 0 tot 4 jaar hierdoor stijgen de kosten, zie ook CJG.

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Afwijkingen rekening 2020 – begroting na wijziging 2020

9830013 Leges omgevingsvergunningen
In 2020 zijn er meer bouwleges € 284.000 ontvangen dan begroot. Deze toename is veroorzaakt door de bouwleges van het grote projecten zoals Vie, Super Local, nieuwbouwprojecten, uitbreiden van bedrijfslocaties en een toename van het aantal particuliere aanvragen.

Afwijkingen rekening 2020 – rekening 2019

9830003 Wonen en Bouwen
Door ziekte, uitstroom van medewerkers met leeftijdsontslag zijn er in 2020 voor een bedrag van € 150.000 tijdelijke krachten ingehuurd.

9830013 Leges omgevingsvergunningen
In 2020 en 2019 is resp. € 937.000 en € 678.000 aan bouwleges ontvangen. Het woningbouw project Vie, Super Local en het op meerdere locaties bouwen van nieuwe woningen en het uitbreiden van bedrijfslocaties hebben hier in hoge mate aan bijgedragen. Voor de tijdige afhandeling van de bouwvergunningen is in 2020 externe capaciteit ingehuurd voor een bedrag van € 93.000.

9830043 en div. Stadsvernieuwing
Voor studentenhuisvesting is in 2020 en 2019 resp. € 1.000 en € 13.000 besteed.
Voor gevelverbetering is in 2019 een bijdrage van € 5.000 verstrekt.
Voor de gebiedsexploitatie Super Local is in 2019 een bijdrage van € 65.000 verstrekt uit de reserve Stadsvernieuwing.
Voor de gebiedsexploitatie Erensteinerveld is uit de reserve stadsvernieuwing in 2019 een bijdrage van € 26.000 beschikbaar gesteld.
In het kader van de herstructurering van Rolduckerveld is in 2020 een bedrag van € 175.000 uit de reserve stadsvernieuwing beschikbaar gesteld. In 2019 heeft hiervoor een reservering van € 53.000 plaatsgevonden in de reserve stadsvernieuwing.

9830103 Omgevingswet
Voor de implementatie van de Omgevingswet is een werkbudget beschikbaar gesteld. In 2020 en 2019 is resp. € 22.000 en € 33.000 besteed.

Overzicht investeringen

*Bedrag * € 1.000*

Pr.	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	Primaire raming krediet	Actuele raming krediet	Gevoteerd	Besteed	Restant krediet
I Reguliere investeringen								
0	ICT investeringen	v	e	312	386	374	283	12
0	Diverse transportmiddelen	v	e	74	74	74	72	0
0	Gemeentelijke gebouwen	v	e/m	550	550	546	391	4
0	Onvermijdbaar / algemeen	v	e	58	58	0	0	58
2	Verkeer en vervoer	v	e	270	107	107	0	0
2	Wegen, straten en pleinen	v	m	2.684	2.956	2.956	566	0
2	Civieltechnische kunstwerken	v	m	50	50	50	0	0
2	Openbare verlichting	v	m	155	155	155	110	0
2	Buitenring Parkstad Limburg	v	m	0	1.379	1.379	1.376	0
2	Parkeren	u	m	20	133	133	116	0
5	IBA Leisurelane	u	m	295	973	973	452	0
5	Sportaccommodaties	v	e	300	50	0	0	50
5	Groen Super Local	u	m	400	450	450	0	0
5	Openbaar groen	v	m	200	200	200	0	0
5	Herstructurering Carisborg	v	m	300	300	300	271	0
5	Rolduc “kanjermonument”	u	m	0	22	22	4	0
6	Wmo-hulpmiddelen	v	e	425	787	787	416	0
6	Wmo-trapliften	v	e	75	213	213	163	0
8	Vie – leven in beweging	u	m	0	3.725	3.725	2.261	0
8	Super Local infra	u	m	350	350	350	350	0
8	Transferium	u	e/m	700	0	0	0	0
8	Gebiedsexploitatie	u	m	0	500	500	443	0
Totaal reguliere investeringen				**7.218**	**13.418**	**13.294**	**7.274**	**124**
II Overige investeringen								
1	Voertuigen handhaving	v	e	0	35	35	36	0
2	VRI Hoofdstraat – OL	v	m	0	97	97	27	0
4	Onderwijsvoorzieningen	v	e	200	200	0	0	200
7	Riolen	v	e	1.600	2.540	2.540	1.513	0
Totaal overige investeringen				**1.800**	**2.872**	**2.672**	**1.577**	**200**
III Leningen								
0	Enexis Holding N.V.	u	-	0	2.390	2.390	2.390	0
6	St. Elisabeth Stift	u	-	0	50	50	50	0
7	Woonwijzerwinkel Zuid-Limburg	u	-	0	66	66	65	0
8	Startersleningen	v	-	0	200	200	200	0
Totaal leningen				**0**	**2.706**	**2.706**	**2.705**	**0**
Totaal investeringen				**9.018**	**18.996**	**18.672**	**11.556**	**324**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.

[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

Analyse afwijkingen investeringen

0. Bestuur en ondersteuning

Afwijkingen actuele raming krediet 2020 – primaire raming krediet 2020

0.4 ICT investeringen
Dit is de overheveling van het restantkrediet uit 2019. Voor 2020 was er meer krediet nodig dan begroot vanwege de hoge implementatiekosten voor burgerzaken en sociaal domein.

0.4 Diverse transportmiddelen
Voor de aanschaf van diverse transportmiddelen was in de begroting voor 2020 € 74.000 geraamd. Deze middelen zijn in 2020 aangewend voor het vervangen van bedrijfsvoertuigen.

0.4 Gemeentelijke gebouwen
Voor het onderhoud aan gemeentelijke gebouwen was in 2020 € 550.000 krediet beschikbaar. Deze middelen zijn in 2020 aangewend voor groot vervangingsonderhoud aan gemeentelijk vastgoed.

0.8 Enexis
In 2020 is een lening verstrekt van € 2.390.000 aan Enexis (raad 1 juli 2020). Het betreft een hybride converteerbare aandeelhouderslening ter hoogte van het gemeentelijk aandelenbezit. Het surplus van de renteopbrengsten versus de rentekosten worden gereserveerd voor het af te dekken dividendrisico, in het bijzonder van het risico van het uitoefenen van de conversie-optie door Enexis.

Afwijkingen besteed 2020 – actuele raming krediet 2020

0.4 ICT investeringen
Dit komt omdat nog niet alle kosten zijn voldaan. Enkele projecten lopen over meerdere jaren, bijvoorbeeld het project X-Works voor het Sociaal Domein is in maart 2020 gestart en zal naar verwachting pas 1-1-2022 volledig operationeel zijn.

0.4 Diverse transportmiddelen
Van het gevoteerde krediet ad € 74.000 voor de aanschaf van transportmiddelen zijn in 2020 voor een bedrag van € 72.000 twee bedrijfsvoertuigen aangeschaft (de voertuigen waren technisch en economisch aan het einde van hun levensduur) Het betrof voertuigen voor de afd. Stedelijk Beheer.

0.4 Gemeentelijke gebouwen
Voor groot onderhoud aan gemeentelijke gebouwen was in 2020 € 2.122.000 investeringsbudget beschikbaar. In dit bedrag is € 1.141.000 opgenomen voor het herstel van Flexiforum. Er is een bedrag van € 1.707.000 besteed voor groot onderhoud aan diverse gemeentelijke gebouwen. In de paragraaf onderhoud kapitaal goederen is een specificatie opgenomen van de gebouwen waar in 2020 groot vervangingsonderhoud is uitgevoerd.

0.8 Onvermijdbaar/ algemeen
Voor 2020 stond € 58.000 geraamd. Dit is niet aangewend en daarom doorgeschoven naar 2021.

Bedrijfsvoering
In 2020 is van een in 2019 beschikbaar gesteld krediet van € 36.000 voor een bedrag van € 12.000 dienstkleding aangeschaft voor medewerkers van de afd. Stedelijk beheer.

1. Veiligheid

Afwijkingen actuele raming krediet 2020 – primaire raming krediet 2020

1.2 Voertuigen handhaving
Één van de dienstvoertuigen van het cluster Handhaving was aan noodzakelijke vervanging toe.

Met deze vervanging was in het verleden niet door middel van afschrijvingen rekening gehouden.
Afwijkingen besteed 2020 – actuele raming krediet 2020

Afwijkingen besteed 2020 – actuele raming krediet 2020

N.v.t.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Afwijkingen actuele raming krediet 2020 – primaire raming krediet 2020

2.1 Verkeer en vervoer
In de primaire begroting van 2020 was voor verkeer en vervoer een bedrag van € 270.000 begroot. In de bestuursrapportage 2020 is respectievelijk € 81.000 en € 32.000 overgeheveld naar parkeren voor het aanschaffen van parkeerapparatuur en parkeervoorzieningen voor minder validen. Verder heeft er bij de behandeling van de begroting 2021 een verschuiving van € 50.000 naar het onderdeel IBA Leisurelane plaatsgevonden. Hiermee was er in 2020 € 107.000 beschikbaar voor verkeer en vervoer.

2.1 Wegen, straten en pleinen
In de primaire begroting 2020 was € 2.684.000 begroot voor wegen, straten en pleinen. In de bestuursrapportage 2020 is voor de resultaatverplichting van Buitenring Parkstad Limburg (BPL) € 119.000 overgeheveld naar het onderdeel Buitenring Parkstad Limburg. Bij de behandeling van de begroting 2021 is het budget wegen straten en pleinen met € 391.000 verhoogd naar € 2.956.000 (dit betrof een correctie van een in 2019 aan de BPL beschikbaar gestelde bijdrage uit wegen straten en pleinen).

2.1 Civieltechnische Kunstwerken
Voor groot onderhoud aan civieltechnische kunstwerken is in de primaire begroting 2020 € 50.000 begroot.

2.1 Openbare verlichting
Voor het vervangen van lichtmasten en armaturen is voor 2020 in de primaire begroting € 155.000 begroot.

2.1 Buitenring Parkstad Limburg
In de najaarsnota 2019 is een bedrag van € 1.260.000 zijnde een inspanningsverplichting voor de realisatie van de Buitenring Parkstad Limburg begroot. In de bestuursrapportage 2020 is dat bedrag met € 119.000 uit wegen straten en pleinen verhoogd naar € 1379.000.

2.1 VRI Hoofdstraat – OL Vrouwestraat
Voor het vervangen van de VRI in de Hoofdstraat OL Vrouwestraat voor een bedrag van € 97.000 zijn de kapitaallasten van deze investering opgenomen in de meerjarenbegroting.

2.2 Parkeren
In de primaire begroting van 2020 was voor de aanschaf van parkeerapparatuur € 20.000 begroot.
In de bestuursrapportage 2020 is € 81.000 en € 32.000 van het onderdeel verkeer en vervoer overgeheveld naar het onderdeel parkeren voor het aanschaffen van parkeerapparatuur en parkeervoorzieningen voor minder validen. Hiermee was er in 2020 € 133.000 beschikbaar voor parkeren.

Afwijkingen besteed 2020 – actuele raming krediet 2020

2.1 Verkeer en vervoer
Voor verkeer en vervoer was in 2020 een investeringskrediet van € 157.000 beschikbaar. Hiervan is een bedrag van € 17.000 besteed aan aanpassingen aan het busstation Locht, GVVP maatregelen en enkele verkeersonderzoeken. In 2021 zullen de resterende werkzaamheden worden uitgevoerd.

2.1 Wegen, straten en pleinen
Het beschikbare investeringsbedrag voor wegen straten en pleinen bedroeg in 2020 € 4,6 mln. Van dat bedrag is € 1,6 mln. Besteed.
De volgende projecten zullen in 2021 worden afgerond:

-	Reconstructie Waubacherweg	€	840.000
-	Recostructie Deken van Ormelingenstr	-	280.000
-	Reconstructie Irene- v Gronsveldstraat	-	568.000
-	Reconstructie Heerlenersteenweg	-	260.000
-	Reconstructie P. v Arsstraat	-	135.000
-	Super Local	-	234.000
-	Reconstructie Gladiolenstraat	-	329.000
-	diverse straten	-	354.000
	Totaal	€	3.000.000

2.1 Civieltechnische Kunstwerken
Voor groot onderhoud aan civieltechnische kunstwerken was in 2020 € 291.000 beschikbaar. Hiervan is € 117.000 in 2020 besteed. De reconstructies van de bruggen in de Merksteinstraat en de Locht worden in 2021 uitgevoerd/afgerond.

2.1Openbare verlichting
Van het beschikbare krediet ad € 253.000 zijn in 2020 voor € 160.000 armaturen en masten vervangen in 2020. In 2021 zullen de resterende werkzaamheden worden uitgevoerd.

2.1 Buitenring Parkstad Limburg
Van de beschikbare middelen voor de inspanningsverplichting voor de realisatie van de Buitenring Parkstad Limburg ad € 1379.000 resteert nog een bedrag van afgerond € 3.000.
2.1 VRI Hoofdstraat – OL Vrouwestraat
Voor het vervangen van de VRI in de Hoofdstraat – OL Vrouwestraat voor een bedrag van € 97.000 is in 2020 € 27.000 besteed. In 2021 wordt het project afgerond.

2.2 Parkeren
Voor parkeervoorzieningen voor minder validen het vervangen van parkeerautomaten en het aanpassen van het parkeerregime was in 2020 een budget van € 282.000 beschikbaar, van dat bedrag is in 2020 € 265.000 besteed . In het 1e kwartaal van 2021 zullen de resterende werkzaamheden worden uitgevoerd.

3. Economie

Afwijkingen actuele raming krediet 2020 – primaire raming krediet 2020

N.v.t.

Afwijkingen besteed 2020 – actuele raming krediet 2020

N.v.t.

4. Onderwijs

Afwijkingen actuele raming krediet 2020 – primaire raming krediet 2020

N.v.t.

Afwijkingen besteed 2020 – actuele raming krediet 2020

4.2 Onderwijsvoorzieningen
Begroot bedrag € 200.000 in 2020 niet nodig geweest.

5. Sport, cultuur en recreatie

Afwijkingen actuele raming krediet 2020 – primaire raming krediet 2020

5.2 Buitensportaccommodaties
In de primaire begroting 2020 was er voor buitensportaccommodaties € 295.000 begroot. In de najaarsnota 2019 is voor groot onderhoud, vervanging velden banen etc. het budget met € 700.000 verhoogd naar € 995.000. In de begroting 2021 is een bedrag van € 22.000 overgeheveld naar het onderdeel herstructurering Carisborg.

5.5 Rolduc "kanjermonument"
In de primaire begroting van 2020 is een bedrag van € 300.000 begroot voor het kanjermonument Rolduc. Mede door de Corona crisis is het project vertraagd en is bij de behandeling van de begroting 2021 een bedrag van € 250.000 doorgeschoven naar de jaarschijf 2021.

5.7 Groen super Local
In de primaire begroting 2020 is een bedrag van € 200.000 begroot voor openbaar groen in het project Super Local.

5.7 Openbaar groen
In de primaire begroting 2020 is een bedrag van € 300.000 begroot voor openbaar groen.

5.7 Herstructurering Carisborg
Bij de behandeling van de begroting 2021 is een bedrag van € 22.000 voor de sanering van de voormalige Hockeyvelden beschikbaar gesteld uit het budget van de buitensportaccommodaties.

5.7 IBA Leisurelane
In de primaire begroting van 2020 is een bedrag van € 400.000 begroot voor de IBA Leisurelane. Bij de behandeling van de begroting 2021 heeft er een verschuiving van € 50.000 vanuit verkeer en vervoer naar IBA Leisurelane plaatsgevonden. Hiermee was er in 2020 € 450.000 beschikbaar.

Afwijkingen besteed 2020 – actuele raming krediet 2020

5.2 Buitensportaccommodaties
In 2020 was een bedrag van € 1.038.000 beschikbaar voor de renovatie van het kunstgrasveld en grasveld bij VV Chevremont, LHC en in het sportpark Kaalheide. In 2020 is een bedrag van € 500.000 besteed. Voor de afronding van het project sportpark Kaalheide is een bedrag van ca. € 538.000 doorgeschoven naar 2021.

5.7 Openbaar groen en groen Super Local
Voor openbaar groen en groen Super Local is in 2020 een krediet van € 1.237.000 gevoteerd. Hiervan is voor € 454.000 uitgevoerd in 2020. Het restant ad € 783.000 m.n. de groeninrichtingen 2020, natuurtransferium Hopel inrichting van rotondes en groen Super Local wordt in 2021 uitgevoerd.

6. Sociaal domein

Afwijkingen actuele raming krediet 2020 – primaire raming krediet 2020

6.6 Wmo hulpmiddelen en trapliften
Er is in 2020 als gevolg van aanvragen meer uitgegeven aan trapliften dan primair geraamd
Het restkrediet van voorgaande jaren is eveneens in 2020 gevoteerd.

6.1 St. Elisabeth Stift
In 2016 is zowel door de provincie als ook door de gemeente Kerkrade financiële steun geboden aan stichting WoonZorg Elisabeth Stift om daarmee in het voormalige klooster een levensloopbestendige

woonomgeving met 21 appartementen voor ouderen te realiseren waarbij als maatstaf lage woonkosten en het leveren van een bijdrage aan de doelstellingen van het sociaal domein werd gesteld. Door financiële tegenvallers is het de stichting niet gelukt om volgens afspraak in 2019 de appartementen gereed te hebben. Dat zorgt voor een minder stabiele financiële situatie en daarmee een onzekere toekomst waardoor de gemeente in samenspraak met de provincie heeft besloten de stichting nogmaals financieel te ondersteunen. Er is een bedrag van € 100.000 ter beschikking gesteld waarvan € 50.000 op basis van een provinciale subsidie en € 50.000 op grond van een rentedragende lening door de gemeente Kerkrade. Hiermee kan de stichting de resterende 5 appartementen op korte termijn realiseren.

Afwijkingen besteed 2020 – actuele raming krediet 2020

6.6 Wmo hulpmiddelen en trapliften
De afwijkingen van de bestedingen inzake Wmo-hulpmiddelen en trapliften is het gevolg van votering van het restkrediet Wmo investeringen over voorgaande jaren.

7. Volksgezondheid en milieu

Afwijkingen actuele raming krediet 2020 – primaire raming krediet 2020

7.2 Riolen
In de primaire begroting van 2020 is € 1.600.000 begoot voor riolen. Aan de hand van de meest geactualiseerde planningen is in de najaarsnota 2019 het budget bijgesteld naar € 2.440.000. In de raadsvergadering van december 2020 heeft de raad ingestemd met een verhoging van het investeringsbedrag van 2020 met € 100.000 en een verlaging van het geraamde bedrag van € 100.000 in 2021 (voorbereidingswerkzaamheden gebiedsexploitatie Rolduckerveld).

7.4 Woonwijzerwinkel
In 2020 is een lening van € 65.000 verstrekt aan de Woonwijzerwinkel. Verder is er voor een bedrag van ca. € 4.000 aandelen aangeschaft voor de Woonwijzerwinkel.

Afwijkingen besteed 2020 – actuele raming krediet 2020

7.2 Riolen
Van het gevoteerde krediet ad € 3.133.000 voor riolen is in 2020 voor een bedrag van € 1.995.000 projecten uitgevoerd. De projecten Waubacherweg, Gladiolenstraat, relining bestek 2020 A en B, Pr. Irenestraat, riolering Super Local, op de Bossen en Gravenweg zullen in 2021 worden uitgevoerd.

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Afwijkingen actuele raming krediet 2020 – primaire raming krediet 2020

8.3 Super Local
In de begroting 2020 is voor de herontwikkeling van de openbare ruimte van het project Super Local € 350.000 begroot.

8.3 Transferium
In de begroting 2020 is voor het Transferium € 700.000 voorzien. Omdat de verwerving van het laatste perceel voor het Transferium in 2021 zal plaatsvinden is het geraamde investeringsbedrag doorgeschoven naar 2021.

8.3 Gebiedsexploitatie Rolduckerveld
In de begroting 2020 was er voor de gebiedsexploitatie Rolduckerveld € 250.000 begroot. In de raadsvergadering van december 2020 heeft de raad ingestemd met een verhoging van het investeringsbedrag van 2020 met € 250.000 een verlaging van het geraamde bedrag van € 250.000 in 2021 om een verwerving in 2020 mogelijk te maken.

8.3 VIE
Bij raadsbesluit 19Rb043 heeft de gemeente Kerkrade besloten tot de realisatie van het fysieke deel; dit onder voorbehoud van toekenning van diverse subsidies/bijdragen. Middels de begroting 2021/1e bijstelling 2020 is de benodigde investeringsruimte verankerd in het investeringsprogramma.

8.1 Startersleningen
Middels de begroting 2021/1e bijstelling 2020 is een nieuw budget voor het voortzetten van de startersleningen opgenomen in het investeringsprogramma.

Afwijkingen besteed 2020 – actuele raming krediet 2020

8.3 Transferium
In 2020 is een investeringskrediet van € 300.000 beschikbaar gesteld. De uitgaven zullen in 2021 worden uitgevoerd.

8.3 Rolduckerveld
Voor de gebiedsexploitatie Rolduckerveld was in 2020 een bedrag van € 500.000 beschikbaar. Van dat bedrag zal € 56.000 in 2021 worden uitgevoerd.

8.3 VIE
In 2020 is het krediet nog niet volledig besteed. Dit zal in 2021 worden ingelopen.

Balans

Alle bedragen x € 1.000, tenzij anders vermeld (evt. kleine verschillen door afronding).

In het boekje Staten en Bijlagen zijn op detailniveau de volgende specificatiestaten opgenomen: Staat van personeel, Geactiveerde kapitaaluitgaven, Opgenomen langlopende geldleningen, Gewaarborgde geldleningen, Investerings- en Financieringsstaat, Nog te betalen bedragen, Nog te ontvangen bedragen, Grondexploitatie, en Regulier Investeringsprogramma. Tevens is er een nadere toelichting op de reserves en voorzieningen in opgenomen.

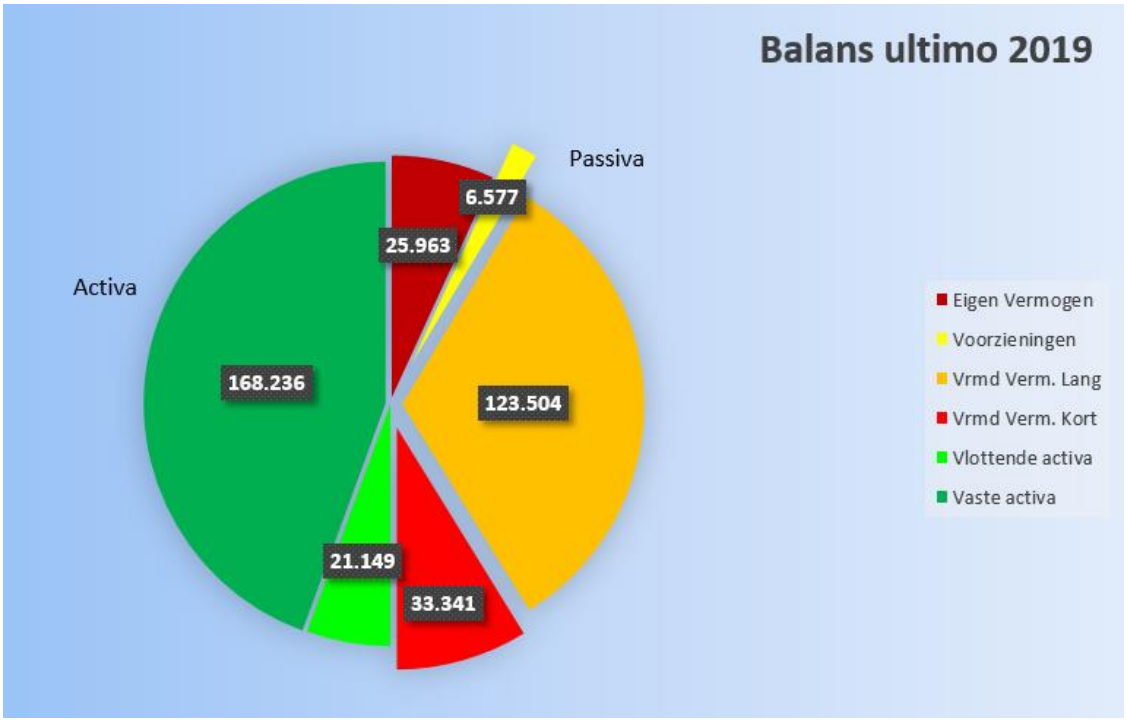

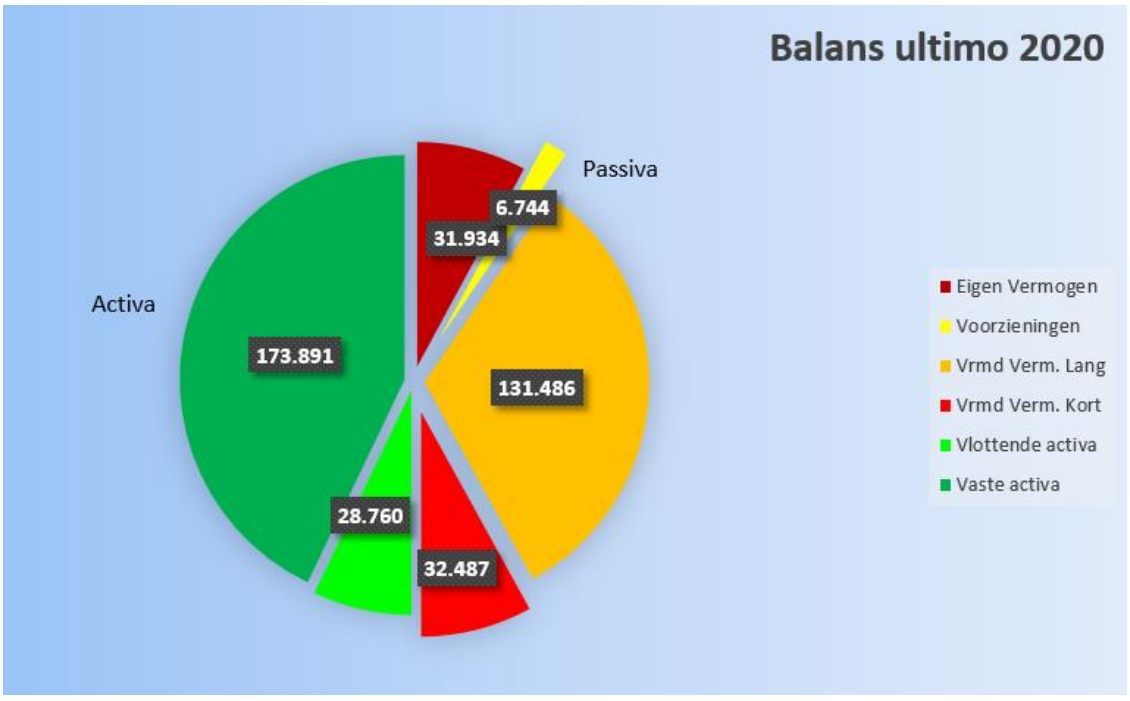

		ACTIVA	Boekwaarde 31.12.2019	Correctie BBV (*)	Boekwaarde 31.12.2020
		VASTE ACTIVA	**168.236**		**173.891**
1.		**Immateriële vaste activa**	**8.476**		**8.189**
	a.	Kosten sluiten geldleningen & saldo agio/disagio			
	b.	Kosten onderzoek & ontwikkeling			
	c.	Bijdragen aan activa in eigendom van derden	8.476		8.189
2.		**Materiële vaste activa**	**129.158**		**132.600**
	a.	Investeringen met een economisch nut:			
		1. gronden uitgegeven in erfpacht			
		2. overige investeringen met een economisch nut	78.188	-20	78.251
	b.	Inv met econ nut wv ter bestrijd vd kosten een heffing kan worden geheven	29.011		30.071
	c.	Investeringen in de openb. ruimte met uitsl. een maatsch. nut	21.959	20	24.278
3.		**Financiële vaste activa**	**30.602**		**33.102**
	a.	Kapitaalverstrekkingen aan:			
		1. deelnemingen	5.782		5.782
		2. gemeenschappelijke regelingen			
		3. overige verbonden partijen			
	b.	Leningen aan:			
		1. woningbouwcorporaties			
		2. deelnemingen	19.633		21.685
		3. overige verbonden partijen			
	c.	Langlopende leningen			
		1. langlopende leningen aan openb. lich. (art. 1a Wet Fido)	200		220
		2. overige langlopende leningen	4.987		5.415
	d.	Uitzettingen met looptijd ≥1 jr			
		1. uitzett. in 's Rijks schatkist met looptijd ≥ 1 jr			
		2. uitzett. in de vorm van Ned. schuldpapier met looptijd ≥ 1 jr			
		3. overige uitzettingen met looptijd ≥ 1 jr			
		VLOTTENDE ACTIVA	**21.149**		**28.760**
4.		**Voorraden**	**-960**		**-755**
	a.	Grond- en hulpstoffen			
		1. niet in exploitatie genomen bouwgronden			
		2. overige grond- en hulpstoffen			
	b.	Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	-1.063		-849
	c.	Gereed produkt en handelsgoederen	103		94

	d.	Vooruitbetaalde voorraden			
5.		**Uitzettingen**	**13.007**		**17.899**
	a.	Vorderingen op openbare lichamen	8.049		11.295
	b.	Verstrekte kasgeldleningen			
		1. verstrekte kasgeldleningen aan openb. lich. (art. 1a Wet Fido)			
		2. overige verstrekte kasgeldleningen			
	c.	Rek-crt-verhoudingen met niet-financiële instellingen			
		1. rek-crt-verhouding met het Rijk			
		2. rek-crt-verhoudingen met overige niet-financiële instellingen			
	d.	Overige vorderingen	4.958		6.604
	e.	Uitzettingen met looptijd < 1 jr			
		1. uitzett. in 's Rijks schatkist met looptijd < 1 jr			
		2. uitzett. in de vorm van Ned. schuldpapier met looptijd < 1 jr			
		3. overige uitzettingen			
6.		**Liquide middelen**	**4.516**		**1.496**
	a.	Kassaldi	11		5
	b.	Banksaldi	4.505		1.491
7.		**Overlopende activa**	**4.586**		**10.120**
	a.	Nog te ontvangen bijdragen van de EU			
	b.	Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk			
	c.	Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	1.069		4.600
	d.	Overige overlopende activa	3.517		5.520
		TOTAAL ACTIVA	**189.385**		**202.651**

*) € 12 van machines, apparaten en installaties naar grond-, weg- en waterbouwkundige werken, € 8 van grond-, weg- en waterbouwkundige werken economisch nut naar maatschappelijk nut

		PASSIVA	Boekwaarde 31.12.2019	Correctie BBV (*)	Boekwaarde 31.12.2020
		VASTE PASSIVA	**156.044**		**170.164**
11.		**Eigen vermogen**	**25.963**		**31.934**
	a.	Algemene reserve (*)	7.033		8.975
	b.	Bestemmingsreserves (*)	18.566		20.709
	c.	Gerealiseerd resultaat	364		2.250
12.		**Voorzieningen**	**6.577**		**6.744**
	a.	Voorz. voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.073		3.333
	b.	Onderhoudsegalisatievoorzieningen			
	c.	Door derden beklemde midd. met specif. aanwendingsrichting	3.504		3.411
13.		**Vaste schulden** *(met looptijd ≥ 1 jr)*	**123.504**		**131.486**
	a.	Obligatieleningen			
	b.	Onderhandse leningen van:			
		1. binnenl. pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen			
		2. binnenl. banken en overige financiële instellingen	123.504		131.486
		3. binnenlandse bedrijven			
		4. openbare lichamen (art.1a Wet Fido)			
		5. overige binnenlandse sectoren			
		6. buitenl. instell., fondsen, banken, bedrijven & ov. sect.			
	c.	Door derden belegde gelden			
	d.	Waarborgsommen			
		VLOTTENDE PASSIVA	**33.341**		**32.487**
14.		**Netto vlottende schulden** *(met looptijd < 1 jr)*	**21.248**		**15.641**
	a.	Opgenomen kasgeldleningen			
		1. opgenomen kasgeldleningen van openb.lich. (art.1a Wet Fido)	15.300		9.900
		2. overige opgenomen kasgeldleningen			
	b.	Bank			
	c.	Overige schulden	5.948		5.741
15.		**Overlopende passiva**	**12.093**		**16.846**
	a.	Vooruitontvangen bijdragen van de EU	**908**		**449**
	b.	Vooruitontvangen bijdragen van het Rijk	**1.543**	1.051	**4.379**

	c.	Vooruitontvangen bijdragen van overige overheid	**3.696**	-1.051	**5.117**
	d.	Overige overlopende passiva	**5.946**		**6.901**
		TOTAAL PASSIVA	**189.385**		**202.651**

*) € 1.051 van vooruitontvangen overige overheid naar vooruitontvangen Rijk

Waarderingsgrondslagen

Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) is van toepassing.

Vaste activa en passiva

Vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs minus afschrijvingen, en in het geval van verstrekte geldleningen minus aflossingen.

Immateriële vaste activa worden ingevolge het BBV onderscheiden in:
- *bijdragen aan activa in eigendom van derden. Bij voorkeur zo snel mogelijk afschrijven maar mag worden afgestemd op de verwachte levensduur van het betreffende actief van de derde, met een maximum van 25 jaar.*

Materiële vaste activa worden ingevolge het BBV onderscheiden in:
- *investeringen met een economisch nut "die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten...". Deze investeringen worden geactiveerd.*
- *investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Deze investeringen kunnen bij wijze van uitzondering worden geactiveerd en worden dan zo snel mogelijk afgeschreven.*
- *investeringen met uitsluitend een maatschappelijk nut, welke niet worden geactiveerd.*

Financiële vaste activa worden ingeval van kapitaalverstrekkingen gewaardeerd tegen de nominale waarde, als het deelnemingen betreft tegen verkrijgingsprijs van de aandelen.

Schulden met een rentetypische looptijd (zoals bedoeld in de Wet Fido) van langer dan één jaar worden in de balans opgenomen onder langlopende schulden. De renteverplichtingen zijn opgenomen onder "nog te betalen bedragen". Vaste passiva worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen, verliezen en risico's waarvan de omvang redelijk inschatbaar is, voor het egaliseren van kosten. De voorziening oninbare debiteuren wordt verrekend met de openstaande vorderingen. Egalisatievoorzieningen voor onderhoud worden gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud. De van Europese en Nederlandse medeoverheden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, worden vanaf 2008 opgenomen onder de vlottende activa of passiva (art. 40a, resp. 49 BBV).

Riolering
Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering of het verzamelen van huishoudelijk afval, dan worden deze investeringen voortaan op de balans opgenomen in een aparte categorie: "*de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.*"

De reserve riolering werd ultimo 2014 in zijn geheel een voorziening. De rioolvoorziening is verwerkt op basis van nominale waarde en met inachtneming van artikel 44, lid 2 BBV. Vanuit het GRP is er op basis van actuele voorschriften onvoldoende inzicht in de wijze waarop het riooltarief is opgebouwd en is een voorziening o.b.v. artikel 44, lid 1 BBV niet mogelijk.

Jaarlijks zal bekeken worden op basis van werkelijke uitgaven of een gedeelte naar de voorziening moet of naar de reserve kan.

Personeelslasten
Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin de uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden

gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie t.b.v. gepensioneerden en verlofaanspraken en dergelijke.

Gewaarborgde geldleningen: conform het BBV wordt volstaan met een gekwantificeerde toelichting.

Vlottende activa en passiva

De bouwgronden in exploitatie worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs danwel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Bij grondexploitaties vindt, indien mogelijk of noodzakelijk, tussentijdse winst- of verliesneming plaats. Voor winstneming geldt de percentage of completion (POC) methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds **naar rato van de voortgang** van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op **betrouwbare** wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan **betrouwbaar** worden ingeschat.
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Magazijnvoorraden worden gewaardeerd tegen inkoopprijs danwel lagere marktwaarde. Vorderingen, schulden en liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Onder de overlopende activa resp. passiva worden vanaf 2008 tevens opgenomen de van Europese en Nederlandse medeoverheden nog te ontvangen voorschotbedragen resp. nog te betalen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek uitkeringsdoel.

Afschrijvingen

Voor afschrijvingen worden gehanteerd de lineaire methode en de methode van de gelijkblijvende annuïteiten. Het merendeel van de investeringen wordt lineair afgeschreven. Vermeerderingen en verminderingen die qua bestemming of karakter horen bij een bepaalde investering, worden afgeschreven in de resterende looptijd van die investering. De afschrijvingstermijn wordt afgestemd op de verwachte nuttigheidsduur van een actief. Verlenging van de afschrijvingstermijn wordt overwogen indien een nieuwe beoordeling van de voorheen gekozen looptijd tot de conclusie leidt dat de technische levensduur van een actief een verlenging rechtvaardigt.
In de vigerende Financiële Verordening ex art. 212 Gemw is het afschrijvingsbeleid en de methodiek nader uiteengezet. Verder gelden de bepalingen van het BBV.
Hierna wordt een samenvattend overzicht gegeven van de gehanteerde termijnen.

Normaliter worden de volgende afschrijvingstermijnen voor investeringen met een economisch nut aangehouden:

40 jaar	*(nieuwe) rioleringen en relining*
25 jaar	*nieuwbouw, renovatie, restauratie, aankoop woonruimten en bedrijfsgebouwen incl. eventuele daarin begrepen voorzieningen en installaties mits inbegrepen in totaalkrediet*
10 jaar	*afzonderlijke bouwkundige of andere voorzieningen, technische installaties, meubilair en levensduurverlengend onderhoud (upgrading)*
6 jaar	*transportmiddelen*
5 jaar	*automatiseringsapparatuur en programmatuur*

5 jaar	*rolstoelen en overige WMO-hulpmiddelen (bepaalde hulpmiddelen kunnen langer meegaan, bijv. trapliften 10 jaar)*
niet	*gronden en terreinen*

Investeringen met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte worden afgeschreven volgens onderstaande termijnen:

25/35 jaar	*wegen, straten, pleinen, bruggen, viaducten en overige civieltechnische kunstwerken (NB: voorzover de technische levensduur van een bepaald nieuw of gereconstrueerd activum 35 jaar of meer is, kan dit activum in maximaal 35 jaar worden afgeschreven)*
25 jaar	*begraafplaatsen, sportcomplexen, -velden (voorzover eigendom van de gemeente)*
15 jaar	*openbare verlichting, openbaar groen, groenvoorziening, vri*
10 jaar	*straatmeubilair, speelvoorzieningen, hondenuitlaatplaatsen, verkeersmaatregelen, fiets- en voetpaden, en technische installaties*

Toelichting op de balans

VASTE ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

1.c. Bijdr aan activa in eigend. derden

Onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde weer:

1. IMMATERIELE VASTE ACTIVA			Boekwaarde 1.1.2020	Investering	Des-investering	Bijdrage derden	Af-schrijving	Af-waardering	Boekwaarde 31.12.2020
c	*t1)*	Bijdr aan activa in eigend. derden	8.476	83	0	0	370	0	8.189
		Totaal	**8.476**	**83**	**0**	**0**	**370**	**0**	**8.189**

t1) Met het project "Eygelshoven Doet" was in 2020 een bedrag gemoeid van € 83.

2. Materiële vaste activa

2.a.2. overige investeringen met een economisch nut

Onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde weer:

2. MATERIELE VASTE ACTIVA			Boekwaarde 1.1.2020	Investering	Des-investering	Bijdrage derden	Af-schrijving	Af-waardering	Boekwaarde 31.12.2020
a2	*t1*	Gronden en terreinen	10.501	136			9		10.628
a2		Woonruimten	110				2		108
a2	*t2*	Gebouwen	48.766	8.577		4.571	3.838		48.934
a2	*t3*	Grond-, weg- en waterbwk werken(*)	258	465			74		649
a2	*t4*	Vervoermiddelen	788	108			198		698
a2	*t5*	Machines, apparaten en instal. (*)	1.753	680			520		1.913
a2	*t6*	Ov. materiële vaste activa	15.991	1.210		73	1.807		15.321
		Totaal	**78.167**	**11.176**	**0**	**4.644**	**6.448**	**0**	**78.251**

*) Beginbalans wijkt af; betreft herclassificatie naar grond- weg- en waterbouwkundige werken van € 20.

t1) Voor de verwerving van de gronden Atriumterrein is in 2020 € 136 betaald.

t2) Voor het haalbaarheidsonderzoek Vie - leven in bewegingt is € 7.117 uitgegeven, terwijl de provincie een bijdrage heeft verleend van € 4.500.
Met de investeringen in de huisvesting van de gemeente is een bedrag gemoeid van € 161. De kosten van de werkzaamheden aan het Catharinahoes hebben € 13 bedragen, terwijl voor de renovatie van dak en elektra van 't Patronaat € 35 is betaald.De investeringen in MFA Westhoes waren € 75 negatief. Het vervangen van het sanitair in de Rodahal heeft € 101 gekost. De werkzaamheden kleedruimtes turncentrum hebben €16 bedragen en het vervangen van de deuren sporthal Rolduc € 19. Voor de luchtverwarming/wandtegels/kozijnen in de gymzalen Bleijerheide en Singelweg is € 70 uitgegeven.Het herstel van de Campus heeft in 2020 € 990 gekost. Voor mfc d'r Pool is € 31 betaald. Dankzij de ontvangst m.b.t. de akoestische maatregelen van het dak van HUB waren de investeringen € 129 negatief en is van derden € 21 ontvangen. De dakwerkzaamheden aan de Laethof hebben, net als de verbouwing aan het Sjevemethoes, € 15 gekost, terwijl van Impuls een bijdrage van € 8 is ontvangen. De uitgaven voor de

kozijnen V. v. Goghplein bedroegen € 53. Voor de schacht Nulland is € 14 betaald. De investeringen in het Parkstad Limburg Stadion bedroegen € 92.
Voor het buitenschilderwerk en dakwerkzaamheden speeltuingebouwen is € 40 uitgegeven.
Aan spuk bijdragen is in 2020 € 17 ontvangen.

t3) Voor het realiseren van parkeervoorzieningen van minder-validen is € 21 betaald. De gebiedsexploitatie van het Rolduckerveld heeft € 444 gekost.

t4) De kosten voor de aanschaf van 2 bedrijfsvoertuigen bedroegen € 72, terwijl voor de aanschaf van een dienstvoertuig voor handhaving € 36 is betaald.

t5) De uitgaven voor ICT-projecten waren gemeentebreed € 386. Met het project BsGW was in totaal € 70 gemoeid. De kosten voor het realiseren van het parkeren centrum bedroegen € 224.

t6) De investeringen Wmo waren € 602, t.w. € 419 voor hulpmiddelen en € 183 voor trapliften. De units/verbouwing basisschool Bleijerheide heeft € 23 gekost. Voor de bedrijfskleding sector SOB is € 12 betaald. De kosten voor het vervangen van de vloerbedekking, de aanschaf van stoelen, alsmede de vervanging van de pomp bedroegen € 1. De investering in de kunstgrasvelden Chevremont/LHC/Achilles Top/PLS/Kaalheide bedroeg € 552 en hiervoor is in 2020 een spuk bijdrage ontvangen van € 72. De werkzaamheden in het sportpark Kaalheide hebben € 20 gekost.

2.b. Investeringen met een econ. nut waarv. ter bestrijding v.d. kosten een heffing kan worden geheven

Onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde weer:

2. MATERIELE VASTE ACTIVA			**Boekwaarde 1.1.2020**	**Investering**	**Des-investering**	**Bijdrage derden**	**Af-schrijving**	**Af-waardering**	**Boekwaarde 31.12.2020**
b		Riolen en rioolgemalen	29.011	2.709		714	935		30.071
		Totaal	**29.011**	**2.709**	**0**	**714**	**935**	**0**	**30.071**

De uitgaven voor relining en renovatie van riolen op diverse locaties bedroegen € 2.709. In het kader van samenwerking op rioleringsgebied in Parkstad zijn reliningsprojecten meegenomen voor de gemeenten Landgraaf en Heerlen voor in totaal € 714.

2.c Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut

De boekwaarde van deze investeringen had het volgende verloop:

2. MATERIELE VASTE ACTIVA			**Boekwaarde 1.1.2020**	**Inv.**	**Des-invest.**	**Bijdrage derden**	**Afschrijv.**	**Afwaard-ering**	**Boekwaarde 31.12.2020**
		Maatschapp. nut vóór 2017							
c	*t1*	Gronden en terreinen	720	6			89		637
c	*t2*	Grond-, weg- en waterbwk werken	13.184	89			678		12.595
		Subtotaal	**13.904**	**95**	**0**	**0**	**767**	**0**	**13.232**
		Maatschapp. nut vanaf 2017							
c	*t1*	Gronden en terreinen	603	578		130	86		965
c	*t2*	Grond-, weg- en waterbwk w. (*)	7.472	4.371		1.335	427		10.081
		Subtotaal	**8.075**	**4.949**	**0**	**1.465**	**513**	**0**	**11.046**
		Totaal	**21.979**	**5.044**	**0**	**1.465**	**1.280**	**0**	**24.278**

**) Beginbalans wijkt af; betrreft een herclassificatie van materiële vaste activa, t.w. € 8 van grond- weg- en waterbouwkundige werken en € 12 van machines, apparaten en installaties.*

t1) Voor diverse groenvoorzieningen is in 2020 € 584 uitgegeven. Van de provincie is een bijdrage t.b.v. natuurtransferium Hopel ontvangen van € 6 en de verrekening van de herstructurering van het gebied Carisborg bedroeg € 124.

t2) Met verkeersveiligheid was een bedrag gemoeid van € 132, terwijl € 67 m.b.t. project Locht is ontvangen. Voor de reconstructie van diverse wegen is € 4.052 betaald, terwijl van het rijk en de provincie hiervoor een bedrag is ontvangen van € 1.268. De investeringen in de openbare verlichting 2020 waren € 159. De uitgaven voor de slijtlaag houten bruggen waren € 51, de brug Locht kostte € 30 en voor de Brug Merksteinstraat, kitvoegen Roderlandbaan en vissteigers, knuppelbrug en fietstunnel is € 36 uitgegeven.

3. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa was:

3. FINANCIELE VASTE ACTIVA			**Boekwaarde 1.1.2020**	**Inv.**	**Des-Invest.**	**Bijdrage derden**	**Aflossing/ Afschrijv.**	**Afwaard-ing**	**Boekwaarde 31.12.2020**
		Kapitaalverstrekk. aan							
a1		deelnemingen	5.782	0	0	0	0	0	5.782
		Leningen aan							
b2	*t1*	deelnemingen	19.796	2.390	0	137	338	0	21.711
		Langlopende leningen							
c1	*t2*	aan openb. lich.	200	269	0	0	249	0	220
c2	*t3*	overige langl. len.	4.987	1.027	0	3	596	0	5.415
		Uitzett. m. looptijd > 1jr							
d1		in 'sRijks schatkist	0	0	0	0	0	0	0
d2		in Ned. schuldpapier	0	0	0	0	0	0	0
d3		ov. uitz. loopt > 1jr	0	0	0	0	0	0	0
		Totaal	**30.765**	**3.686**	**0**	**140**	**1.183**	**0**	**33.128**

t1) Aan Enexis is een hybride converteerbare aandeelhouderslening verstrekt ad € 2.390 ter financiering van investeringen voor de uitvoering van het klimaatakkoord (20Rb026 d.d. 1 juli 2020).

De verkoop van aandelen heeft een bedrag opgeleverd van € 137.

Conform hetgeen is overeengekomen heeft GaiaZoo € 45 afgelost en van Holding Stadion BV is € 292 ontvangen.

*t2) Aan startersleningen is € 200 verstrekt en € 249 is afgelost. D*e woonwijzerwinkel heeft in 2020 € 69 ontvangen.

t3) Aan St. Elisabeth Stift is een lening van € 50 verstrekt. De uitgaven voor het zonnepanelenproject waren € 977, de aflossingen bedroegen € 568. Van in eerdere jaren verstrekte renteloze leningen is in 2020 € 28 afgelost.

VLOTTENDE ACTIVA

4. Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

4. VOORRADEN			Boekwaarde 1.1.2020	Boekwaarde 31.12.2020
a		Grond- en hulpstoffen	0	0
b		Onderh. werk, w.o. bouwgronden in exploitatie	-1.063	-849
c		Gereed product en handelsgoederen	103	103
d		Vooruitbetalingen	0	0
			-960	**-746**

4.b Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie

In de kolom Investering/Inkomsten is rente toegerekend/vergoed tegen 1,67% over de boekwaarde per 1 januari 2020. Alle exploitatieresultaten worden gestort danwel onttrokken aan de 'reserve grondexploitatie OBK'. Deze resultaten worden o.a. ingezet als dekkingsmiddel t.b.v. het investeringsprogramma.

Van de bouwgronden kan het verloop in 2020 als volgt worden weergegeven:

4. VOORRADEN			1 jan. 2020	Investering	Inkomsten	Winst-uitname	31 dec. 2020
b	*t1*	01. Rodaboulevard	-630	169	-156	0	-617
b	*t2*	19. Heerlenersteenweg	-67	68	-1	0	0
b		24. Op de knip	-12	0	0	12	0
b	*t3*	30. Centrumplan	0	361	-524	115	-48
b	*t4*	39. Dislokatie Campus / P.Theelenstr	-140	8	-121	23	-230
b		40. Kloosterpark Pannesheide	-2	0	0	0	-2
b		41. Teutelebroekstr / Kerkvoetpad	107	4	-3	3	111
b	*t5*	51. Rolduckerstraat	-89	6	-141	93	-131
b		54. Grachterheide	-36	2	-1	0	-35
b		56. Kaffebergsweg	-3	0	0	0	-3
b	*t6*	68. Herstructurering Heilust	0	83	-83	0	0
b		71. Erensteinerveld	-149	26	-10	0	-133
b	*t7*	72. Superlocal	58	147	-2		203
b	*t8*	73. Zonstraat / Clausstraat	0	40	0	0	40
		Subtotaal	**-963**	**914**	**-1.042**	**246**	**-845**
		Korrektie ivm Voorz. Proj., tw:					
	t2	19. Voorz. Heerlenersteenweg	**0**	41	0	-45	-4
	t3	30. Voorz. Centrumplan	**-100**	0	0	100	0
	t8	68. Voorz. Zonstraat / Clausstraat	**0**	165	0	-165	0
		Korrektie	**-100**	**206**	**0**	**-110**	**-4**
		Boekw gekorr met Voorz Proj.	**-1.063**	**1.120**	**-1.042**	**136**	**-849**

t1) De inkomsten betreffen de verkoop van een bedrijfsperceel. De investeringen betreffen kosten voor bouwrijp maken en infra.

t2) De grond op de locatie Heerlenersteenweg wordt geruild met de grond van de voormalige school aan de Grachterstraat. Daarom is de sloop van de voormalige school onderdeel van dit project. Voor de sloop en het bouwrijp maken van de locatie aan de Grachterstraat is € 45.000 beschikbaar gesteld uit de reserve grondexploitatie OBK. Dit bedrag is in een voorziening gestort. Ten laste van die voorziening zijn € 41.000 kosten gerealiseerd.

t3) De investeringen betreffen de afbouw van de keerwand en het aanpassen van de gevel van het raadhuis. De provinciale subsidie is afgerekend. Het project eindigt met een positief saldo. Dat is in de reserve grondexploitatie OBK gestort. Tevens is de voorziening vrijgevallen ten gunste van de reserve grondexploitatie OBK

t4) De inkomsten betreffen de verkoop van 2 percelen.

t5) De inkomsten betreffen de verkoop van 1 perceel.

t6) De uitgaven hebben betrekking op investeringen in de openbare ruimte. De kosten zijn gedekt uit het Transformatiefonds.

t7) De investeringen betreffen kosten voor bouwrijp maken en infra.

t8) Voor de sloop van het afgebrande pand is € 165.000 vrijgemaakt uit de reserve grondexploitatie OBK. Dat bedrag is in een voorziening gestort. De kosten zijn in 2020 gerealiseerd.

Voor meer informatie wordt verwezen naar §7 Paragraaf Grondbeleid en programma 8.

4.c Gereed product en handelsgoederen

De voorraad gereed product bedraagt € 103.

5. Uitzettingen (vorderingen)

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar kunnen als volgt gespecificeerd worden:

5. UITZETTINGEN			**Balanswaarde 1.1.2020**	**Boekwaarde 31.12.2020**	**Voorziening oninbaarheid**	**Balanswaarde 31.12.2020**
a		Vorderingen op openbare lichamen	8.049	11.295	0	11.295
d		Overige vorderingen	4.958	6.604	1.577	5.027
		Totaal	**13.007**	**17.899**	**1.577**	**16.322**

De vorderingen op openbare lichamen betreffen voor een groot deel de declaratie BCF ad € 5,8 mln, de opdrachtvergoeding BPL op de provincie ad € 1,785 mln, de vordering op BsGW ad € 1,697 mln in verband met nog te innen opgelegde aanslagen, provinciaal subsidie gebiedsontwikkeling centrumplan ad € 1,125 mln Rijk € 430 algemene uitkering, en gemeente Beekdaelen bijdrage Veiligheidshuis 2020 ad € 105.

De overige vorderingen bestaan uit € 6.064 debiteuren Sozawe (*min € 1.240 'voorziening dubieuze debiteuren Sozawe'*), € 157 debiteuren gemeentelijke belastingen (*min € 337 'voorziening voor oninbare belastingdebiteuren'*), en diverse vorderingen op CPK Ontwikkeling & Retail voor € 319.

In de toelichting op de balans dient vermeld worden in relatie tot schatkistbankieren (art.52c):
"Voor ieder kwartaal van dat jaar, het bedrag aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de provincie onderscheidenlijk de gemeente buiten 's Rijks schatkist is aangehouden. "

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1279**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**536**	**701**	**842**	**614**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	743	578	437	665
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

6. Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

6. LIQUIDE MIDDELEN			**Boekwaarde 1.1.2020**	**Boekwaarde 31.12.2020**
a		Kas	11	5
b		Bank	4.505	1.491
		Totaal	**4.516**	**1.496**

De post liquide middelen bestaat voornamelijk uit het saldo van BNG ad € 19, ING ad € 1.425 en ING Mazo ad € 47.

7. Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

7. OVERLOPENDE ACTIVA			**Boekwaarde 1.1.2020**	**Boekwaarde 31.12.2020**
a		Nog te ontvangen bijdragen van de EU	0	0
b		Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0
c		Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	1.069	4.600
d		Overige overlopende activa	3.517	5.520
		Totaal	**4.586**	**10.120**

De in de balans opgenomen, van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Boekwaarde 1.1.2020	**Ver-meerdering**	**Ver-mindering**	**Boekwaarde 31.12.2020**
055. VB businesscase Kerkrade-West	420	413		833

073. VB project Anstelvallei	55			55
081. VB gbo centrum	595	530	1.125	0
110. VB Vie fysiek	0	3.712		3.712
Totaal	**1.070**	**4.655**	**1.125**	**4.600**

Onder de vooruitbetaalde bedragen staan o.m. opgenomen € 450 Omnibuzz,vervoer Wmo, € 83 VNG contributie 2020, huur werkplein 2020 ad € 73, BsGW eigen bijdrage € 61, Woonwijzerwinkel 2e deel lening € 47 en Unit4 € 31.

Verder zijn er diverse Nog Te Ontvangen bedragen, t.w. € 1,975 mln BsGW afvalstoffenheffing diftar, € 661 WSP Parkstad resultaat 2020, € 304 Wonen Zuid verhaalbare kosten, € 242 HEEMwonenverhaalbare kosten, € 407 WOZL resultaat 2020, € 233 BNG dividend, € 209 Marsh uitkering brandschade Diabolo, € 163 Omnibuzz afr. vervoer 2020, € 109 Essent inconveniëntentoeslag, € 113 Rijk uitvoering tozo en € 79 Rijk BBZ-declaratiedeel.

Zie voor een specificatie van de nog te ontvangen bedragen de Staten en bijlagen.

VASTE PASSIVA

In de Financiële beschouwingen van het jaarverslag zijn de bijzondere mutaties in reserves en voorzieningen reeds toegelicht.

11. Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

11. EIGEN VERMOGEN			**Boekwaarde 1.1.2020**	**Boekwaarde 31.12.2020**
a		Algemene reserves	7.034	8.975
b		Bestemmingsreserves	18.568	20.709
c		Gerealiseerd resultaat	364	2.250
		Totaal	**25.966**	**31.934**

Het verloop in 2020 wordt in het volgende overzicht per reserve weergegeven.

11.b Bestemmingsreserves

Het voordelig rekeningsaldo 2019 ad € 364 is in 2020 toegevoegd aan de reserve Parkeerfonds exploitatie. In de opstelling is nog geen rekening gehouden met het resultaat 2020.

11. EIGEN VERMOGEN			**Boekwaarde 1.1.2020**	**Ver-meerdering**	**Ver-mindering**	**Boekwaarde 31.12.2020**
a		201. Algemene reserve	5.215			5.215
a		423. Algemene reserve obk	272	71		343
a		429. Reserve (Parkeerfonds) exploitatie (vrij deel)	1.547	2.026	156	3.417
		Algemene reserve	**7.034**	**2.097**	**156**	**8.975**
b		301. Egalisatieres. Afvalverwerking	126	360		486
b		403. Res. Sociaal domein	4.972	2.529	1.987	5.514
b		405. Res. HRM	24			24
b		408. Res. Verenigingen/vrijwilligers	27			27

b		409. Res. Ondernemersfonds	49	11		60
b	*t1*	421. Res. Plantsoenen	83	7		90
b		422. Res. Grondexploitatie obk	1.298	433	455	1.276
b	*t1*	425. Res. Huisvestingsvoorz. ond.	594	2.215	1.939	869
b		426. Res. Liquidatie sanering mijnterr.	68		25	43
b		429. Res. (Parkeerfonds) exploitatie	363		24	339
b		431. Res. Reeds bestemde nutg midd.	9.408	2.620	1.144	10.884
b		435. Res. Evenementen	155	9	67	98
b		436. Res. Gaia	143	40	55	128
b		438. Res. Stadsvernieuwing	590		176	414
b		439. Res. Essent	0			0
b		440. Res. Structuurfonds	94		94	0
b		442. Res. Gebouwen	544	121	254	411
b		443. Res. Speeltuinen	30	18		48
		Bestemmingsreserves	**18.568**	**8.363**	**6.220**	**20.710**
		Totaal	**25.602**	**10.460**	**6.376**	**29.685**

11.c Nog te bestemmen resultaat

Het voordelig rekeningsaldo 2020 ad € 553 zal na vaststelling worden toegevoegd aan de reserve Parkeerfonds exploitatie. In het Jaarverslag onderdeel Financiële beschouwingen zijn de overige resultaatbestemmingen opgenomen.

12. Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2020 wordt in het volgende overzicht weergegeven:

12. VOORZIENINGEN			**Boekwaarde 1.1.2020**	**Ver-meerdering**	**Ver-mindering**	**Vrijval**	**Boekwaarde 31.12.2020**
a		608. Vrz. Oninbare belastingdebiteuren	325	263	250		338
a		620. Vrz. Pensioenverpl. weth.	2.739	262			3.001
a		621. Vrz. Dub. deb. sozawe	1.400		160		1.240
a		622. Vrz. Verkoop aandelen	162		137		25
a		622. Vrz. Projecten centrumplan	100		100		0
a		625. Vrz. Wegen	332				332
a		6xx. Vrz. Proj. Heerlenersteenweg	0	45	40		5
a		625. Vrz. Proj. Zonstraat/Clausstraat	0	165	165		0
		Vrz. voor verplichtingen, verliezen en risico's	**5.058**	**735**	**852**	**0**	**4.941**
c		611. Vrz. Riolen	3.285	109	95		3.299
c		623. Vrz. Dialect-activiteiten	27				27
c		624. Vrz. Projecten Heilust	192		107		85
		Door derden beklemde middelen met specifieke aanwendingsrichting	**3.504**	**109**	**202**	**0**	**3.411**
		Totaal	**8.562**	**844**	**1.054**	**0**	**8.352**

12.a Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Aan de voorziening Oninbare belastingdebiteuren is € 263 toegevoegd. Aan de voorziening is € 250 onttrokken t.b.v. oninbare debiteuren. In de voorziening Pensioenverplichtingen wethouders is € 262 gestort. Aan de voorziening Projecten centrumplan is € 100 onttrokken t.b.v. het centrumplan. Aan de voorziening dubieuze debiteuren sozawe is € 160 onttrokken.

12.b Onderhoudsegalisatievoorzieningen

N.v.t.

12.c Voorzieningen door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting

Aan de voorziening Riolen is een bedrag toegevoegd van € 109 i.v.m. afsluiting exploitatie riolen en € 95 onttrokken. Aan de voorziening Projecten Heilust is € 107 onttrokken.

13. Vaste schulden met een looptijd van een jaar of langer

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

13. VASTE SCHULDEN			**Boekwaarde 1.1.2020**	**Boekwaarde 31.12.2020**
a		Obligatieleningen	0	0
		Onderhandse leningen	0	0
b1		- binnenl. pens.fondsen en verz.instell.	0	0
b2		- binnenl. banken en ov. fin. Instell.	123.504	131.486
b3		- binnenl. bedrijven	0	0
b4		- openbare lichamen	0	0
b5		- ov. binnenlandse sectoren	0	0
b6		- buitenl. Instellingen	0	0
c		Door derden belegde gelden	0	0
d		Waarborgsommen	0	0
e		Overige leningen	0	0
		Totaal	**123.504**	**131.486**

Ultimo 2020 was het bedrag aan uitstaande langlopende onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen € 131.486. De aflossing op deze leningen in 2020 bedroeg € 10.018. De totale rentelast was € 2.759.

VLOTTENDE PASSIVA

14. Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

De in de balans opgenomen netto vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

14. NETTO VLOTTENDE SCHULDEN			Boekwaarde 1.1.2020	Boekwaarde 31.12.2020
a1		Kasgeldleningen van openb.lich. (art.1a Wet Fido)	15.300	9.900
a2		Overige kasgeldleningen	0	0
b		Banksaldi	0	0
c		Overige schulden	5.948	5.449
		Totaal	**21.248**	**15.349**

14.a Kasgeldleningen

De op 31 december 2020 opgenomen dag-/kasgeldlening van de BNG van in totaal € 9.900 is afgelost op 4 januari 2021. Het betreft hier een onderdeel van de dagelijkse financiering.

14.c Overige schulden

De overige kortlopende schulden ultimo 2020 bestaan o.m. uit € 4.953 crediteuren algemeen en € 496 crediteuren loonheffing Sozawe.

15. Overlopende passiva

De specificatie van de post Overlopende passiva is als volgt:

15. OVERLOPENDE PASSIVA			Boekwaarde 1.1.2020	Boekwaarde 31.12.2020
a		Vooruitontvangen bijdragen van de EU	908	449
b		Vooruitontvangen bijdragen van het Rijk	1543	4.239
c		Vooruitontvangen bijdragen van overige overheid	3.696	5.256
d		Overige overlopende passiva	5.946	6.583
		Totaal	**12.093**	**16.527**

a,b,c) De in de balans opgenomen, van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

EU	Boekwaarde 1.1.2020	Ver-meerdering	Ver-mindering	Boekwaarde 31.12.2020
001. EU circular estate	908		460	449
Totaal	**908**	**0**	**460**	**449**

Rijk	Boekwaarde 1.1.2020	Ver-meerdering	Ver-mindering	Boekwaarde 31.12.2020
003. VO sozawe debiteuren	845			845

004. VO wet oke	578	2.042	1.764	855
005. VO nazorg ex-gedetineerden	9	56	42	23
006. VO geluidsanering Nieuwstraat	50			50
007. VO geluidsanering Steenwegen	60	7	13	54
010. VO Tozo	0	3.319	3.319	0
011. VO Sportakkoord 2020	0	45	40	5
012. VO Verkeersveiligheid	0	589		589
022. VO sozawe diverse	0	30.058	28.242	1.816
Totaal	**1.543**	**36.116**	**33.420**	**4.239**

Overige overheid	**Boekwaarde 1.1.2020**	**Ver-meerdering**	**Ver-mindering**	**Boekwaarde 31.12.2020**
081. VO gebiedsontwikkeling centrum	0	97		97
095. VO grens informatiepunt	103	35	58	80
100. VO geluidsanering Drievogelstraat	94			94
103. VO steenkoolw. naijlende effecten	2.322		1.789	533
104. VO ikgroenhet	36		36	0
105. VO Spuk bijdrage 2019	1.051		1.051	0
106. VO camera project	47		13	34
107. VO Elisabeth stift	45		45	0
108. VO Spuk bijdrage 2020	0	265	125	140
109. VO Gezonde basisschool v.d. toekomst	0	107		107
110. VO Vie fysiek	0	1.200	1.200	0
111. VO voetgangersbrug buitenring	0	18	18	0
112. VO overdracht gronden BPL	0	2.236	809	1.427
113. VO Leisure Lane	0	2.720		2.720
116. VO fonds Jeugd Lokaal	0	25		25
Totaal	**3.696**	**6.703**	**5.144**	**5.255**

d) Er zijn diverse nog te betalen bedragen voor een totaal van € 5.567, waaronder rente vaste geldleningen € 1,454 mln, afrekening gemeente Maastricht ad € 1,3 mln, Meander € 665, ozb € 180, Rijk algemene uitkering € 150, Coöperatie Westhoes € 144.
Een specificatie van de nog te betalen bedragen is opgenomen in het boekje Staten en Bijlagen.

WAARBORGEN EN GARANTIES

Het per ultimo 2020 opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen ad € 257 miljoen heeft geen invloed op het balanstotaal. Zie voor een nadere specificatie de bijlagen.

NIET IN BALANS OPGENOMEN FIN. RECHTEN & VERPLICHTINGEN

Rechten

Door WOZL is een schulderkentenis aangegaan voor het perceel Wenckebachstraat (waarde € 1.500.000; aandeel gemeente Kerkrade € 364.386) dat bestemd is voor verkoop. Dit bedrag komt feitelijk toe aan de in WOZL deelnemende gemeenten, aangezien deze destijds het crisisbudget Licom hebben gefourneerd.
De verkooptransactie heeft nog niet plaatsgevonden. Er zijn wel meerdere gegadigden die zich bij de makelaar
hebben gemeld en het lijkt erop dat deze onderhandelingen in 2021 zullen worden afgerond.

Verplichtingen

In de toelichting op de balans moeten we de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen als gevolg van *Europese* aanbestedingsprocedures door de gemeente Kerkrade vermelden waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden. Onderstaand zijn de belangrijkste verplichtingen weergegeven:

- Voor de herontwikkeling van het Atriumterrein heeft de gemeente onder de voorwaarde van definitief doorgaan van het project reeds verplichtingen voor € 26.455.000. Dit betreft 4 Europese aanbestedingen van architect, aannemer, installateur en constructeur. Diverse onderdelen van het project zoals openbare ruimte moeten nog worden aanbesteed en diverse onderdelen hoeven niet Europees te worden aanbesteed. Tegenover deze verplichtingen staan ook bijdragen van Provincie, Regiodeal en IBA.
- De jaarlijkse onderhoudskosten voor het internet, intranet en raadsinformatiesysteem bedragen

  € 42.000. Einddatum is 30 oktober 2022.
- De jaarlijkse onderhoudskosten voor IBurgerplein bedragen € 90.000. Met ingang van 3 maart 2020 is een overeenkomst gesloten met een initiële looptijd van 5 jaar met een optie deze 5x met 2 jaar te verlengen. De overeenkomst eindigt uiterlijk op 2 maart 2035.
- De jaarlijkse onderhoudskosten voor het informatiesysteem voor het Sociaal Domein, € 41.000. Met ingang van 17 april 2020 is een overeenkomst gesloten met een initiële looptijd van 5 jaar met een optie deze 5x met 2 jaar te verlengen. De overeenkomst eindigt uiterlijk op 16 april 2035.
- Voor het onderhoud van rioleringen heeft de gemeente met ingang van 1 februari 2019 een raamovereenkomst afgesloten. De gemiddelde jaarlijkse kosten bedragen € 290.000. De overeenkomst heeft een looptijd van 1 jaar met de optie om maximaal 2x met een jaar te verlengen. De overeenkomst eindigt uiterlijk op 31 januari 2022.
- Voor de levering en onderhoud van trapliften heeft de gemeente met ingang van 1 januari 2019 voor 4 jaar een raamovereenkomst afgesloten. Hiervoor is in het investeringsprogramma jaarlijks € 75.000 opgenomen. De overeenkomst eindigt uiterlijk op 31 december 2022.
- Voor de levering van abonnementen en tijdschriften heeft de gemeente met ingang van 1 januari 2015 een raamovereenkomst afgesloten met een initiële looptijd van 6 jaar met de optie om 4x met 1 jaar te verlengen. Einddatum is uiterlijk 31 december 2024. De jaarlijkse kosten bedragen € 45.000
- De kosten voor het verzekeren van de gemeentelijke eigendommen bedragen jaarlijks € 181.000. Hiervoor is met ingang van 1 januari 2019 een overeenkomst afgesloten voor 3 jaar met de optie 1x met 1 jaar te verlengen. De overeenkomst eindigt uiterlijk op 31 december 2022.

- De kosten voor de aansprakelijkheidsverzekering bedragen jaarlijks € 130.000. Hiervoor is met ingang van 1 januari 2019 een overeenkomst afgesloten voor 3 jaar met de optie 1x met 1 jaar te verlengen. De overeenkomst eindigt uiterlijk op 31 december 2022.

- Voor het maaiwerk is een verplichting aangegaan tot maximaal 31 maart 2024. De jaarlijkse kosten bedragen € 170.000.

- Met het schoonmaakonderhoud incl. glasbewassing is jaarlijks € 170.000 gemoeid. De overeenkomst, met ingang van 1 november 2015, heeft een initiële looptijd van 2 jaar met de optie om maximaal 5x met een jaar te verlengen. Einddatum is uiterlijk 30 oktober 2022.

- Voor de levering en onderhoud van Wmo-hulpmiddelen is een raamovereenkomst met ingang van 1 januari 2018 afgesloten met een initiële looptijd van 3 jaar en de optie om 4x met 1 jaar te verlengen. Hiervoor is in het investeringsprogramma jaarlijks € 425.000 opgenomen.

- Voor de controle van de jaarrekening inclusief de bijbehorende verantwoordingen volgens SiSa- en ENSI-systematiek (inclusief de jaarlijkse ICT-audit) is een overeenkomst afgesloten die eindigt na de afronding van de controle van het boekjaar 2023 (medio 2024). Jaarlijks is hiermee € 75.000 gemoeid.

- Voor de levering en onderhoud van de warme drankautomaten heeft de gemeente Kerkrade met ingang van 1 april 2020 een overeenkomst gesloten met een initiële looptijd van 5 jaar met de optie om maximaal 2x met 1 jaar te verlengen. De overeenkomst eindigt uiterlijk op 31 maart 2027. Jaarlijks is hiermee ca. € 71.000 gemoeid.

- Een belangrijke verplichting betreft de huur van het Activerium (Werkplein) voor € 215.000 op jaarbasis voor 2021. Het contract eindigt per 31 december 2022.

Gebeurtenissen na balansdatum
De crisis veroorzaakt door het COVID-19 (Corona) virus duurt voort, net als de diverse overheidsmaatregelen ter bestrijding daarvan. In maart 2021 heeft de raad een besluit genomen over de coronaboekhouding 2020. Ook in 2021 worden effecten verwacht. Hoe groot de financiële impact zal zijn is sterk afhankelijk van de ontwikkeling van het virus en het voortduren van de overheidsmaatregelen en op dit moment nog onmogelijk te bepalen. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren. Hierbij valt te denken aan de dagelijkse monitoring van de financieringsbehoefte.

Er zijn momenteel geen andere noemenswaardige gebeurtenissen die nog van belang kunnen zijn voor het inzicht dat de jaarrekening 2020 dient te bieden. Zie verder ook §2. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Wet Normering Topinkomens

Opeenvolgende kabinetten besteden al geruime tijd en uitdrukkelijk aandacht aan de inkomens van de topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sectoren. Bezoldigingen die uitstegen boven het ministersalaris. Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. Deze wet verplicht onder meer tot jaarlijkse publicatie *op naam* van de daarin genoemde financiële arbeidsvoorwaarden van (gewezen) topfunctionarissen, *ongeacht* of zij de norm overschrijden. De salarissen van *andere* functionarissen van de gemeente moeten ook openbaar gemaakt worden voor zover zij de norm overschrijden. Politieke ambtsdragers vallen niet onder deze wet. Tevens moeten de vergelijkende cijfers over vorig jaar worden gemeld. De norm bedraagt vanaf 2015 100% van het brutosalaris van een minister verhoogd met (belaste) onkostenvergoedingen en beloningen betaalbaar op termijn (o.a. werkgeversdeel pensioen). Dienstverbanden kleiner dan 1 fte en korter dan een kalenderjaar dienen te worden omgerekend naar 1 fte resp. 1 kalenderjaar.
Voor gemeenten zijn de functie van secretaris en griffier gedefinieerd als topfunctie. Het wettelijk maximum voor 2020 bedraagt € 201.000 bruto per jaar. Eventuele ontslagvergoedingen worden beperkt tot 1 jaarsalaris met een maximum van € 75.000. Voor gemeenten zijn deze voorschriften aanvullend op de regels over de jaarstukken (BBV). De WNT is ook van toepassing op verbonden partijen en, onder voorwaarden, gesubsidieerde instellingen die onder de reikwijdte van die wet vallen. Deze verbonden partijen en instellingen dienen in hun eigen jaarrekening te voldoen aan de genoemde publicatieplicht. Naast de publicatie in jaarstukken moeten gemeenten de desbetreffende gegevens jaarlijks uiterlijk op 1 juli van het jaar erna nog elektronisch melden aan de minister van BZK.
Bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen:

Gegevens 2020			
bedragen x € 1	H.J.M. Coumans	D.G.M.G. Franssen	B.W.E. van der Wijst-Triepels
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	0
Dienstbetrekking?	ja	ja	nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 115.385,93	€ 68.579,62	€ 0,00
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.328,48	€ 11.350,92	€ 0,00
Bezoldiging	€ 135.714,41	€ 79.930,54	€ 0,00
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 201.000,00	€ 201.000,00	€ 0,00
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019			
bedragen x € 1	H.J.M. Coumans	D.G.M.G. Franssen	B.W.E. Triepels van der Wijst-Triepels
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12	18/11 - 31/12	01/01 - 30/09
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 111.802,22	€ 7.404,47	€ 61.705,74
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.534,56	€ 1.332,58	€ 10.901,16
Bezoldiging	€ 131.336,78	€ 8.737,05	€ 72.606,90
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 194.000,00	€ 23.386,30	€ 145.101,37

Nadere toelichting reserves en voorzieningen

Nr.	Naam	Doel / omschrijving
	Algemene reserve	
01	Algemene reserve	De reserve functioneert als algemeen buffervermogen.
11	Algemene reserve OBK	Door de activiteiten van het OBK en de daarmee verbonden risico's wordt een eigen reserve van enige omvang noodzakelijk geacht. Daarom is er specifiek voor het opvangen van evt. niet reeds voorziene/afgedekte risico's in de grondexploitaties een eigen reserve die als buffer fungeert.
02	Reserve (parkeerfonds) exploitatie (vrije deel)	Buffer vergelijkbaar met de algemene reserve, waarin meevallers en een positief rekeningresultaat tijdelijk kunnen worden geparkeerd totdat ze een andere bestemming krijgen. Met ingang van deze jaarrekening een naamswijzing. Van belang is het "vrije saldo", aangezien op de reserve soms ook al weer claims liggen. Het vrije saldo wordt betrokken bij de algemene reserve, het gedeelte waarop claims liggen bij de bestemmingsreserves.
	BESTEMMINGSRESERVES ter egalisatie van tarieven	
12	Egalisatiereserve afvalverwerking	Het product afval is budgettair neutraal verwerkt in de begroting. De 'egalisatiereserve afvalverwerking' kan worden ingezet om externe schommelingen in de tariefstelling op te vangen. Hiertoe worden saldi bij de eindafrekening per dienstjaar toegevoegd of onttrokken aan de reserve.
	Bestemmingsreserves	
02	Reserve (parkeerfonds) exploitatie	Gedeelte van de reserve waarop claims liggen. De raad kan besluiten om de middelen een andere aanwending te geven. Het vrije saldo van de reserve wordt betrokken bij de algemene reserve.
03	Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen	Hierin zijn posten opgenomen met een sterk verplichtend karakter, waarbij echter nog geen opdrachtverstrekking aan derden heeft plaatsgevonden en die dus formeel niet op de staat Nog te Betalen horen. Het verplichtende karakter wordt aangegeven door bijv. wet- en regelgeving, of nog af te ronden uitvoering van een reeds genomen besluit.
05	Reserve structuurfonds	Ten laste van de Essent-opbrengst is de “reserve structuurfonds” gecreëerd om uitvoering te kunnen geven aan de investeringsambities. De reserve kent geen vrije ruimte meer. De laatste verplichtingen zijn ultimo 2020 afgewikkeld. De vrije ruimte is vrijgevallen ten gunste van de exploitatie 2020.
06	Reserve HRM	Met deze reserve kan invulling worden gegeven aan trajecten op het personele vlak die vaak over de jaargrenzen heengaan (bijv. Persoonlijke Ontwikkelings Plannen).
07	Reserve sociaal domein	Deze dient enerzijds ter egalisatie van kosten (tegengaan jaarlijkse fluctuaties), anderzijds is zij bedoeld ter afdekking van bedrijfsvoeringskosten sociaal domein.
08	Reserve huisvestingsvoorzieningen onderwijs	Uit deze post worden de kapitaallasten van onderwijsvoorzieningen en de overige kosten van onderwijsvoorzieningen afgedekt (budgettair neutraal). Het betreft hier dus eigen middelen.
09	Reserve verenigingen en vrijwilligers	Deze reserve dient om eventuele (extra) kosten van verenigingen en vrijwilligers te kunnen dekken.
10	Reserve grondexploitatie OBK	Dit is de "werkreserve" van het OBK van waaruit grondexploitaties worden bekostigd, dan wel opbrengsten worden geparkeerd ten behoeve van investeringen. Een groot deel is bestemd voor wijkontwikkelingsplannen en majeure projecten. Periodiek wordt het meerjarig verloop van deze reserve bewaakt en geactualiseerd om tijdig in te kunnen spelen op ontwikkelingen.

Nr.	Naam	Doel / omschrijving
13	Reserve gebouwen	Onderhoudskosten worden overwegend in de exploitatie verantwoord. De reserve kan worden gebruikt om eventuele (extra) kosten van gemeentelijke gebouwen op te vangen. Incidentele meevallers, bijvoorbeeld uit de verkoop van gebouwen, worden aan de reserve toegevoegd. Egaliserende werking.
14	Reserve speeltuinen	De reserve kan worden gebruikt om eventuele (extra) kosten van speeltuinen-, toestellen, e.d. op te vangen. Egaliserende werking.
15	Reserve Gaia	Deze reserve is bedoeld voor egalisatie van kosten / opbrengsten in relatie tot GaiaZOO. Wanneer de baten de lasten overtreffen kunnen de voordelige saldi in de exploitatie worden opgenomen en kan de reserve vervallen.
16	Reserve stadsvernieuwing	Reserve t.b.v. herstructureringsprojecten en aanpak verpaupering. Naar verwachting zal voornoemde problematiek mede ten gevolge van het krimpscenario in de komende jaren toenemen.
17	Reserve evenementen	Deze reserve dient om eventuele (extra) kosten van evenementen te kunnen dekken. Egaliserende werking.
18	Reserve plantsoenen	De reserve fungeert als buffer voor de groenvoorziening om onvoorziene uitgaven op te vangen.
19	Reserve ondernemersfonds	De opbrengsten reclamegelden worden hierin vooralsnog gestort t.b.v. de ondernemers.
20	Reserve liquidatie sanering mijnterrein	De reserve wordt gebruikt voor bodemsanering van de terreinen in combinatie met de herinrichting ervan. De reserve is destijds gevoed door een ontvangen liquidatie-uitkering i.v.m. beëindiging van de taakopdracht sanering mijnterrein. Vrij te besteden door gemeente. Op deze reserve wordt een uitsterf-constructie toegepast.
	Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	
01	Voorziening verkoop aandelen	Bij de verkoop van de aandelen Essent en Attero was sprake van "rechten" van aandeelhouders op diverse garantiefondsen (vordering), die vooralsnog volledig in een voorziening werden gestort omdat de hoogte nog onzeker was. De wijze van verwerking was overigens verplicht voorgeschreven. De volledige financiële afwikkeling nadert zijn einde, waarbij ook diverse tijdelijke rechtspersonen zullen worden opgeheven. Tegenover het bedrag in de voorziening staat nu nog een vordering op de Verkoop Vennootschap en op Attero voor een even groot bedrag.
02	Voorziening voor oninbare belasting-debiteuren	Deze voorziening dient om financiële consequenties van niet-geraamde afboekingen van oninbare belasting- debiteuren of niet-geraamde schuldsaneringen op te vangen. Sinds de overgang naar de BsGW maakt de BsGW periodiek een inschatting t.b.v. de deelnemende gemeenten. De daadwerkelijk oninbaar verklaarde posten worden vervolgens afgeboekt ten laste van de voorziening.
03	Voorziening pensioenverplichting wethouders	Deze voorziening dient ter dekking van de aan de gemeente overgedragen pensioenaanspraken van wethouders (Wet APPA). Vanaf 2006 wordt deze voorziening gevoed door de ingehouden premies op de loonsom in de voorziening te storten.
04	Voorziening dub. deb. Sozawe	In verband met destijds aangescherpte verslaggevingseisen is de wijze van boekhouden veranderd m.b.t. terugbetaling door SoZaWe debiteuren. In 2007 is besloten om vanaf de jaarrekening 2006 een voorziening te creëren voor de risico's van eventuele oninbaarheid.
07	Voorziening centrumplan	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan de betreffende grondexploitatie.
09	Voorziening wegen	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan onderhoud van wegen.
10	Voorziening proj. Heerlenersteenweg	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan de betreffende grondexploitatie.

Nr.	Naam	Doel / omschrijving
11	Voorziening proj. Zonstraat/ Clausstraat	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan de betreffende grondexploitatie.

	Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	
05	Voorziening dialect-activiteiten	De voorziening is gevoed door het liquidatiesaldo van de stichting Kirchröadsjer Dieksiejoneer en is bedoeld voor te organiseren activiteiten die de instandhouding van het Kerkraads dialect bevorderen (met inachtneming van de relevante verordeningen).
06	Voorziening herstructurering Heilust	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan de betreffende grondexploitatie.
08	Voorziening riolen	Het product "riolering" is budgettair neutraal verwerkt in de begroting. De 'egalisatiereserve riolen' dient om schommelingen in de tariefbepaling te kunnen opvangen. Uit het rioolbeheersplan blijken de noodzakelijke investeringen en wordt een verband gelegd met de tarieven. Tevens blijkt meerjarig het evt. beroep dat op de reserve moet worden gedaan.

Staat van Gewaarborgde geldleningen

Gewaarborgde geldleningen exclusief de garanties particuliere leningen *(bedragen x €1.000)*

bedrag van de lening	Naam van de geldnemer	Rekening 2020	
		Restant aan begin van het jaar 2020	Restant aan het einde van het jaar 2020
10.000	Wonen Limburg	10.000	10.000
5.000	Wonen Limburg	5.000	5.000
12.000	Wonen Limburg	12.000	12.000
12.000	Wonen Limburg	12.000	12.000
7.000	Wonen Limburg	7.000	7.000
5.000	Wonen Limburg	-	5.000
10.000	HEEMwonen	-	10.000
10.000	HEEMwonen	-	10.000
10.000	HEEMwonen	-	10.000
12.500	HEEMwonen	12.500	12.500
10.000	HEEMwonen	10.000	10.000
5.000	HEEMwonen	5.000	5.000
5.000	HEEMwonen	5.000	5.000
5.000	HEEMwonen	5.000	5.000
5.000	HEEMwonen	5.000	5.000

10.000	HEEMwonen	8.667	8.333
7.000	HEEMwonen	6.067	5.833
9.000	HEEMwonen	7.200	6.750
7.500	HEEMwonen	7.500	7.500
7.500	HEEMwonen	5.417	5.000
3.800	HEEMwonen	3.119	2.993
8.000	HEEMwonen	8.000	8.000
4.000	HEEMwonen	4.000	-
5.000	HEEMwonen	5.000	5.000
5.000	HEEMwonen	5.000	-
5.000	HEEMwonen	1.500	1.000
6.000	HEEMwonen	3.264	2.760
5.000	HEEMwonen	5.000	5.000
4.000	HEEMwonen	800	400
4.000	HEEMwonen	800	400
3.950	HEEMwonen	3.950	3.950
3.200	HEEMwonen	3.200	3.200
2.057	HEEMwonen	823	686
5.100	HEEMwonen	5.100	5.100
4.000	HEEMwonen	4.000	4.000
3.000	HEEMwonen	3.000	-
5.000	HEEMwonen	5.000	5.000
4.952	HEEMwonen	1.335	1.021
617	HEEMwonen	259	231
3.176	HEEMwonen	2.429	-
1.948	HEEMwonen	1.125	-
164	HEEMwonen	10	-
1.115	HEEMwonen	401	-
1.752	HEEMwonen	540	-
4.082	HEEMwonen	2.249	-
5.652	HEEMwonen	2.995	-
630	HEEMwonen	374	-
884	HEEMwonen	295	-
7.942	HEEMwonen	2.644	-
5.000	Stichting Wonen Zuid	5.000	-
4.000	Stichting Wonen Zuid	4.000	4.000
10.000	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000
3.700	Stichting Wonen Zuid	3.700	3.700
10.000	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000
10.000	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000
2.986	Stichting Wonen Zuid	1.551	1.441
4.689	Stichting Wonen Zuid	2.433	2.260

4.538	Stichting Wonen Zuid	2.432	2.257
5.899	Stichting Wonen Zuid	246	-
5.000	Stichting Wonen Zuid	-	5.000

Totalen	**248.923**	**254.315**

Staat van Gewaarborgde geldleningen (particulieren)

Gewaarborgde geldleningen voor het verkrijgen en het verbeteren van eigen woningen *(bedragen x €1.000)*

Op voet van de beschikking geldelijke steun eigen woningen, de Woningwet voor zover betreft de verkrijging in eigendom van een woningwetwoning door de bewoner en de Wet bezitsvormingsfonds gewaarborgde leningen	Restantbedrag van de geldleningen aan het begin van het dienstjaar 2020	Aflossingen in de loop van het dienstjaar	Restantbedrag van de geldleningen aan het einde van het dienstjaar 2020
	3.006.239	551.726	**2.454.513**

Sisa (Single Information Single Audit)

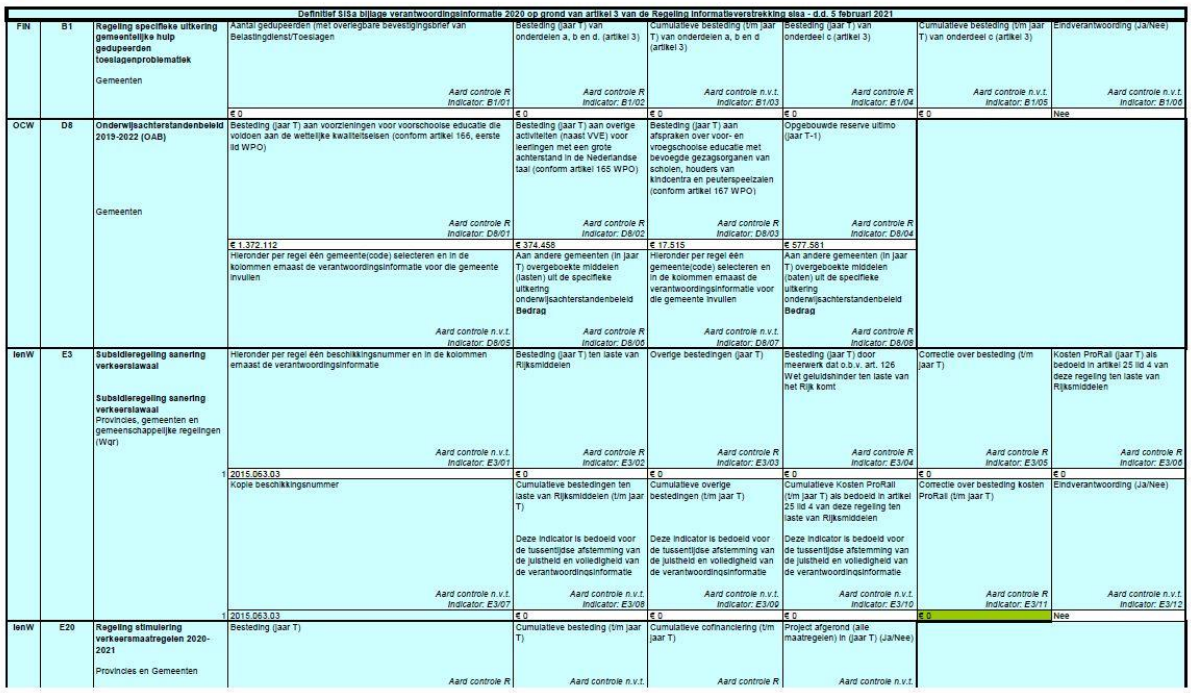

Definitief SISa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021

FIN	B1	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal gedupeerden (met overliegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen *Aard controle R* *Indicator: B1/01*	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B1/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/03*	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B1/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
OCW	D8	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*		
			€ 1.372.112	€ 374.458	€ 17.515	€ 577.581		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*		
IenW	E3	**Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** **Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen emaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/03*	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt *Aard controle R* *Indicator: E3/04*	Correctie over besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/05*	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/06*
			1 2015.063.03	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/07*	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/08*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/09*	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/10*	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/11*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/12*
			1 2015.063.03	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
IenW	E20	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.*		

Definitief SISa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021

			Indicator: E20/01	*Indicator: E20/02*	*Indicator: E20/03*	*Indicator: E20/04*		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/06*	De hoeveelheid van de op te leveren en de opgelevende verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (m1, m2, aantallen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/08*		
			1 n.v.t.	Nee	0			
IenW	E27B	**Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SISa tussen medeoverheden)** **Provinciale beschikking en/of verordening** Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen emaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/01*	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen *Aard controle R* *Indicator: E27B/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E27B/03*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/04*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/05*	
			1 2015/94922 totale kosten te verantwoorden waarvan 300.807,85 subsidie Reconstructie kruispunt Winckelen-Heerlenersteenweg (rotonde) gemeente Kerkrade	€ 0	€ 25.871			
			2 2017/57133 totale kosten te verantwoorden waarvan 50.000 subsidie Halte Kerkrade Centrum, gemeente Kerkrade	€ 0	€ 0			
			3 2017/57158 totale kosten te verantwoorden waarvan 12.500 subsidie Halte Zonstraat / Lindelaan gemeente Kerkrade	€ 0	€ 0			
			4 2017/57232 totale kosten te verantwoorden waarvan 12.500 subsidie Halte Markt Eygelshoven, gemeente Kerkrade	€ 0	€ 0			
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/06*	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/07*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/09*	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/10*	
			1 2015/94922 totale kosten te verantwoorden waarvan 300.807,85 subsidie Reconstructie kruispunt Winckelen-Heerlenersteenweg (rotonde) gemeente Kerkrade	€ 300.808	€ 321.016	Ref. Parkstad/Gem.: K-BDU-11	Ja	
			2 2017/57133 totale kosten te verantwoorden waarvan 50.000 subsidie Halte Kerkrade Centrum, gemeente Kerkrade	€ 0	€ 0	Ref. Parkstad/Gem.: K-OV-2	Ja	
			3 2017/57158 totale kosten te verantwoorden waarvan 12.500 subsidie Halte Zonstraat / Lindelaan gemeente Kerkrade	€ 0	€ 0	Ref. Parkstad/Gem.: K-OV-3	Ja	
			4 2017/57232 totale kosten te verantwoorden waarvan 12.500 subsidie Halte Markt Eygelshoven, gemeente Kerkrade	€ 0	€ 0	Ref. Parkstad/Gem.: K-OV-4	Ja	
SZW	G2	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R*	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R*	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R*	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R*	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R*

Definitief SISa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021

				Indicator: G2/01	Indicator: G2/02	Indicator: G2/03	Indicator: G2/04	Indicator: G2/05	Indicator: G2/06
				€ 22.669.916	€ 436.548	€ 806.377	€ 302	€ 74.178	€ 0
				Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) **(Bbz 2004)** *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) **(Bbz 2004)** *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars **(WWIK)** *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet **(PW)** *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet **(PW)** *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/12*
				€ 74.577	€ 32.637	€ 0	€ 378.168	€ 0	Ja
SZW	G3	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.		Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 66, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
				€ 46.200	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 47.125
				Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/07*					
				Ja					
SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 1.850.778	€ 273.817	€ 6.752	€ 5.700	€ 1.105
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 440.433	€ 26.407	€ 0	€ 1.114	€ 215
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 535.630	€ 20.953	€ 0	€ 1.573	€ 305
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend voor 22 april 2020) *Aard controle R* *Indicator: G4/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	641	87	€ 0	Ja	
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	137	17		Ja	
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	231	24		Ja	

Definitief SISa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021

				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/12*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/16*	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)					
VWS	H4	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten		Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R.* *Indicator: H4/01*	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
				€ 265.253	-€ 788.338				
				Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
			1	Gymz. Lelliestraat	€ 9.922	€ 9.922	€ 0	€ 0	
			2	Gymzaal Bleijerheide	€ 12.730	€ 12.730	€ 0	€ 0	
			3	Gymzaal Bleijerheide	€ 15.192	€ 15.192	€ 0	€ 0	
			4	Sporthal Roiduc	€ 18.809	€ 18.809	€ 0	€ 0	
			5	Sportpark Kaalheide	€ 20.219	€ 20.219	€ 0	€ 0	
			6	D'r Pool	€ 31.279	€ 31.279	€ 0	€ 0	
			7	Gymz. Hertogenlaan	€ 15.872	€ 15.872	€ 0	€ 0	
			8	Gymz. Slingelweg	€ 31.823	€ 31.823	€ 0	€ 0	
			9	Gymzalen	€ 31.140	€ 31.140	€ 0	€ 0	
			10	Gemeentelijk sportpark	€ 9.014	€ 9.014	€ 0	€ 0	
			11	MFC D'r Pool	€ 76.982	€ 76.982	€ 0	€ 0	
			12	Voetbalvereniging KVC			€ 0	€ 0	
			13	Voetbalvereniging Kerkrade-West			€ 0	€ 0	
			14	Voetbalvereniging RKTGV			€ 0	€ 0	
			15	Atletiekvereniging Achilles Top	€ 7.193	€ 7.193	€ 0	€ 0	
			16	Voetbalvereniging vv Chevremont	€ 13.534	€ 13.534	€ 0	€ 0	
			17	Voetbalclub LHC	€ 486.026	€ 486.026	€ 0	€ 0	
			18	Voetbalclub LHC	€ 12.592	€ 12.592	€ 0	€ 0	
			19	Onderhoud tennisaccomodaties	€ 16.156	€ 16.156	€ 0	€ 0	
			20	Diensten van derden	€ 13.374	€ 13.374	€ 0	€ 0	
			21	Grootonderhoud	€ 77.385	€ 77.385	€ 0	€ 0	
			22	Verlichting	€ 3.017	€ 3.017	€ 0	€ 0	
			23	Maaien	€ 12.521	€ 12.521	€ 0	€ 0	
			24	Entourage, paden	€ 52.078	€ 52.078	€ 0	€ 0	
			25	Drainage	€ 16.042	€ 16.042	€ 0	€ 0	
			26	Kunstofbaan Achilles Top	€ 10.033	€ 10.033	€ 0	€ 0	
			27	Bemesten	€ 12.004	€ 12.004	€ 0	€ 0	
			28	Kunstgrasvelden	€ 14.413	€ 14.413	€ 0	€ 0	
			29	Aanschaf sportmaterialen	€ 34.141	€ 0	€ 34.141	€ 0	
				Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/09*	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4/10*	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4/11*			
			1	Gymz. Lelliestraat	€ 9.922	4%			
			2	Gymzaal Bleijerheide	€ 12.730	5%			
			3	Gymzaal Bleijerheide	€ 15.192	6%			
			4	Sporthal Roiduc	€ 18.809	7%			

Definitief SISa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021							
			5	Sportpark Kaalheide	€ 20.219	8%	
			6	D'r Pool	€ 31.279	12%	
			7	Gymz. Hertogenlaan	€ 15.872	6%	
			8	Gymz. Singelweg	€ 31.823	12%	
			9	Gymzalen	€ 31.140	12%	
			10	Gemeentelijk sportpark	€ 9.014	3%	
			11	MFC D'r Pool	€ 76.982	29%	
			12	Voetbalvereniging KVC			
			13	Voetbalvereniging Kerkrade-West			
			14	Voetbalvereniging RKTSV			
			15	Atletiekvereniging Achilles Top	€ 7.193	3%	
			16	Voetbalvereniging vv Chevremont	€ 13.534	5%	
			17	Voetbalclub LHC	€ 486.026	183%	
			18	Voetbalclub LHC	€ 12.692	5%	
			19	Onderhoud tennisaccomodaties	€ 16.156	6%	
			20	Diensten van derden	€ 13.374	5%	
			21	Grootonderhoud	€ 77.385	29%	
			22	Verlichting	€ 3.017	1%	
			23	Maalen	€ 12.521	5%	
			24	Entourage, paden	€ 52.078	20%	
			25	Drainage	€ 16.042	6%	
			26	Kunstofbaan Achilles Top	€ 10.033	4%	
			27	Bemesten	€ 12.004	5%	
			28	Kunstgrasvelden	€ 14.413	5%	
			29	Aanschaf sportmaterialen	€ 34.141	13%	

VWS	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/01*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/02*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/03*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*
			€ 10.724	€ 30.000	€ 10.724	€ 30.000	Nee

Bijlagen

Staat van Investeringen en financiering

Rekeningjaar 2020

		stand per 31-12-2019	mutaties rekeningjaar: vermeerderingen	mutaties rekeningjaar: verminderingen	mutaties rekeningjaar: afschrijvingen/ aflossingen	stand per 31-12-2020
Totaal geactiveerde kapitaaluitgaven		**168.397.856,88**	22.700.660,62	6.963.414,79	10.217.052,38	**173.918.050,33**
Financieringsmiddelen:						
> **Opgenomen langl. geldleningen**		**123.503.850,42**	18.000.000,00		10.017.560,42	**131.486.290,00**
> **Reserves en voorzieningen**						
excl. vrz.oninb.belastingdeb. (is cor. op deb.)	*	**32.175.490,89**	10.995.472,56	6.743.207,50		**36.427.755,95**
excl. vrz. sozawe-deb. (is cor. op deb.)						
excl. vrz. verkoop Essent (is cor. op voor. onderh. werk)						
excl. vrz. proj. Centrumplan (is cor. op voor. onderh. werk)						
excl. vrz. proj. Heerlensteenweg (is cor. op voor. onderh. werk)						
Totaal financieringsmiddelen		**155.679.341,31**				**167.914.045,95**
Financieringstekort (-) / financieringsoverschot (+)		**-12.718.515,57**				**-6.004.004,38**

* Het rekeningresultaat 2019 is, conform BBV, opgenomen in de kolom "vermeerderingen" van het lopende jaar.

EMU-saldo

Berekening EMU-saldo 2020		*bedragen x € 1.000*
EMU-saldo berekend uit de niet-fin. rekening (cat. 1 t/m 5)		
Lasten	186.397	
Baten	189.031	
Saldo		**2.634**

EMU-saldo berekend uit de fin. rekening (cat. 6.1)		
Lasten	62.090	
Baten	59.456	
Saldo		**2.634**

Overige risico's

Bedrijfsvoering / dagelijks handelen

Toelichting
Hierbij moet worden gedacht aan risico's die verband houden met de reguliere processen en bedrijfsvoering, (wijzigingen in) wettelijke voorschriften, lopende procedures of onderhandelingen.
Diverse risico's zijn afgedekt middels verzekeringen (bijv. brandschade, aansprakelijkheid e.d.) of voorzieningen (bijv. oninbare debiteuren)
Reeds bestaande dekking/ maatregelen
In de daarvoor bestemde ambtelijke gremia wordt periodiek aandacht besteed aan de wijze van monitoring van de risico's van het dagelijks handelen. Enerzijds door op mogelijke risico's te anticiperen en te reageren. Zo worden bijvoorbeeld in principe geen onomkeerbare projecten gestart waarvoor geen dekking is; er zal dan waar relevant bijvoorbeeld gewerkt kunnen worden met een fasering met daarbij go/no-go momenten. Tot slot is in de begroting opgenomen een jaarlijkse post "onvoorzien" (€ 228.000) en in het investeringsprogramma een jaarlijkse post "onvermijdbaar" (€ 58.000) voor het opvangen van risico's. In 2020 is € 89.500 besteed van de post "onvoorzien" en € 0 "onvermijdbaar". Van 2020 is € 58.000 "onvermijdbaar" uit het investeringsprogramma overgeheveld naar 2021. De post "onvermijdbaar" bedraagt hierdoor in 2021 € 116.000.

Kwantificering (rest)risico
N.v.t.

Demografische ontwikkeling

Toelichting
Bevolkingsafname en vergrijzing met o.a. gevolgen voor wat betreft leegstand, arbeidsmarkt, opbrengsten en publieke en recreatieve voorzieningen. Meer informatie is opgenomen bij programma 8 van de begroting "Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing".

Reeds bestaande dekking/ maatregelen
Het betreft een geleidelijk proces dat zich over vele jaren uitstrekt. Bij de berekening van de algemene uitkering wordt rekening gehouden met veranderende aantallen voor bv. aantal inwoners, jongeren, woningen, etc. Hier wordt dus steeds op geanticipeerd en de cijfers worden doorlopend geactualiseerd. In regionaal verband wordt m.n. middels het uitvoeringsprogramma IBA Parkstad 2016-2022, Regio Deal Parkstad (2019-2022), Volkshuisvestingsfonds (2021) en vanaf 2022 NOVI-gebied Zuid-Limburg een financiële bijdrage gegeven aan onder meer het aanpakken van de (gevolgen van de) bevolkingskrimp, werken aan sociaaleconomische structuurversterking, het verbeteren van de woonkwaliteit en leefbaarheid in kwetsbare gebieden. Deze regelingen moeten hier een verdere impuls aan geven. Tot slot wordt bij nieuwe beleidsbeslissingen zoveel mogelijk rekening gehouden met de effecten van de bevolkingsontwikkeling.

Kwantificering (rest)risico
Het is een belangrijk onderwerp, maar geen risico binnen de meerjarenraming.

Subsidies

Toelichting
Subsidietrajecten kennen vaak lange doorlooptijden en zijn ingewikkeld qua juridische regelgeving. Hierdoor bestaat het risico dat subsidies niet verkregen worden of terugbetaald dienen te worden omdat verantwoording niet juist of volledig is.
Reeds bestaande dekking/ maatregelen
Intern is er nauwgezette sturing op het aantrekken en verantwoorden van subsidies. Subsidies worden vertaald in de begroting op basis van ontvangen beschikkingen (hoge mate van zekerheid).

Kwantificering (rest)risico
N.v.t.

Financiering

Toelichting
Het risico bestaat dat de rente hoger uitvalt dan waarmee thans wordt gerekend en de begroting daardoor extra belast wordt.

Reeds bestaande dekking/ maatregelen
Er is sprake van een evenwichtige opbouw van de leningen-portefeuille. De renteontwikkelingen worden doorlopend gemonitord en indien noodzakelijk wordt financiering veilig gesteld. De financiering voldoet aan de normen voor de kasgeldlimiet (korte financiering) én aan de renterisiconorm (zie ook de financieringsparagraaf in de begroting). Gemeente Kerkrade heeft rekening houdend met de verwachte nog aan te trekken financiering de komende jaren zelfs nog een aanzienlijke ruimte onder de renterisiconorm. Er wordt voorts gewerkt met lange termijn financiering, meestal looptijden van 20 of 25 jaar. Het risico bij eventueel benodigde herfinanciering is daarmee aanzienlijk ingeperkt aangezien dit een geleidelijk proces is dat zich over vele jaren uitstrekt. De leningenportefeuille is weliswaar toegenomen met name als gevolg van forse investeringen in de stad (zoals centrum en Kerkrade-west), maar de lasten van de huidige én verwachte financiering zijn in de begroting financieel afgedekt. Tot slot wordt in de begroting steeds gerekend met een in de jaren licht oplopend %, om het financieel risico van een rentestijging op de korte termijn te beperken. De betreffende % worden steeds bezien op basis van de actuele ontwikkelingen en verwachtingen.

Kwantificering (rest)risico
N.v.t.

Verbonden partijen (VP)

Toelichting
Onder de VP vallen o.a. de GR'en. De gemeente is deel van het AB van meerdere GR'en. Elk van deze hebben hun eigen boekhouding. Er kan zich bij een verbonden partij een risico voordoen.

Reeds bestaande dekking/ maatregelen
De VP doen zelf aan risicomanagement. Wanneer een risico zich voordoet, zal dit in eerste instantie binnen de exploitatie / weerstandsvermogen van de VP opgevangen moeten worden. Met de diverse VP zijn zowel ambtelijk als bestuurlijk periodieke contactmomenten waarbij o.a. de actuele ontwikkelingen aan de orde komen alsook eventuele gevolgen daarvan. De actuele meerjarige bijdragen van VP worden op basis van besluitvorming steeds opgenomen in de gemeentebegroting. Gemeenten kunnen daarop steeds vooraf hun zienswijzen geven. De afgelopen periode hebben diverse VP hun begrotingen en weerstandsvermogen robuuster gemaakt, denk bijvoorbeeld aan de Veiligheidsregio en aan BsGW. De GR WOZL, WSP en KBL maken deel uit van het sociaal domein.

Kwantificering (rest)risico
N.v.t.

Gewaarborgde geldleningen

Toelichting
In het verleden zijn op basis van wetgeving aan woningcorporaties en particulieren garanties verleend op hun sociale woningbezit. Het totaalbedrag aan nog open garanties bedraagt in 2020 v.w.b. de corporaties € 254 mln. en aan particulieren € 2,45 mln. (zie Staat F1 en F2). Het risico bestaat dat de woningcorporaties of particulieren failliet gaan/ niet aan hun betalingsplicht kunnen voldoen.

Reeds bestaande dekking/ maatregelen
Het betreffende vastgoed geldt als onderpand. Door aflossingen wordt het risico geleidelijk kleiner en neemt de waarde van het onderpand ten opzichte van de garantie relatief toe. Er is bovendien een landelijk waarborgfonds dat in eerste instantie ingeroepen wordt wanneer de aflossingen niet worden nagekomen. De woningcorporaties voeden dit fonds. Tot slot hebben de 3 woningcorporaties welke in Kerkrade actief zijn volgens hun jaarrekeningen 2019 in totaal een totaal eigen vermogen van € 4 miljard. Deze corporaties zijn ook actief in andere gemeenten. Volgens BsGW bedraagt de WOZ-waarde van het woningbezit

specifiek in Kerkrade van deze corporaties € 880 mln. in 2021. Dit is ruim voldoende om de uitstaande garanties te dekken.

Kwantificering (rest)risico
N.v.t.